

Pašvaldību rīcības, institūciju sadarbības un publisko investīciju projektu īstenošanas pilnveides iespējas uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās

Rīga 2024

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

“Pašvaldību rīcības, institūciju sadarbības un publisko investīciju projektu īstenošanas pilnveides iespējas uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās”

2024. gada 4. novembris

Lietderības revīzija “Vai pašvaldību aktivitātes un investīcijas veicina uzņēmējdarbību?”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Piektā revīzijas departamenta

2023. gada 31. janvāra revīzijas grafiku Nr. 2.4.1–8/2023 un tā grozījumiem.

Ziņojumā izdarīti tehniski precizējumi ar 2024. gada 25. novembra lēmumu Nr. LEMGROZ–68/2024.

Vāka noformējumā izmantota fotogrāfija no www.depositphotos.com (ID: 30251097).

Cienījamie lasītāji!

Esam pabeiguši vērtēt daudzdimensionālu jomu – uzņēmējdarbības attīstību un investīciju piesaisti pašvaldībās. Lai gan veiksmes stāsti uzņēmējdarbībā ir vairāku sarežģītu apstākļu un faktoru kopums, tomēr uzņēmējdarbības attīstību un investīciju piesaisti ietekmē arī publiskās pārvaldes institūciju rīcība, sadarbība, pieņemtie lēmumi un pareizi izmantotas iespējas.

Viena no iespējām bija 2014.–2020. gada plānošanas perioda pieejamais Eiropas Savienības finansējums. Pašvaldības, izmantojot šo finansēšanas avotu un nacionālo līdzfinansējumu, ir īstenojušas 229 investīciju projektus 490 milj. *euro* vērtībā.

Eiropas Komisija vērsa dalībvalstu īpašu uzmanību uz publisko investīciju efektivitāti, uzsverot, ka tā ir katras ES dalībvalsts atbildība. Taču revīzijā secinājām, ka ES un nacionālās publiskās investīcijas ne vienmēr sasniedz izvirzītos mērķus un risina aktuālākās uzņēmējdarbības vides problēmas pašvaldībās. Turklāt ne vienmēr īstenojamajos projektos sasniegtie rezultāti veicina lielākos privātos līdzieguldījumus, rada jaunas darbavietas un nodokļu ieņēmumus pašvaldību budžetos.

Revīzijas gaitā mums nostiprinājās pārliecība, ka ne visas pašvaldības bija gatavas “likt galdā” investīciju projektus, kas patiešām veicinās uzņēmējdarbības attīstību. Būtiskākā daļa no pieejamā finansējuma izmantota pašvaldību budžeta deficīta kompensēšanai ceļu remontiem. Jā, piekrītam šādas vajadzības aktualitātei, taču nevar noliegt, ka finansējums ir izlietots vairāk citām vajadzībām, nevis lai radītu “jaunu telpu” tādas uzņēmējdarbības veicināšanai, kas patiešām radītu jaunas darbavietas iedzīvotājiem, iespējas uzņēmējiem un pienesumu tautsaimniecībai.

Revīzijā analizējām iespējamus cēloņus un esam secinājuši, ka ir vieta uzlabojumiem. Pirmkārt, pašvaldības var daudz labāk veikt savus “mājasdarbus”, noskaidrojot uzņēmējdarbības attīstības un investīciju piesaistes kavējošos faktoros. Otrkārt, koordinācija starp pašvaldībām, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju, plānošanas reģioniem, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, nozaru ministrijām, to padotības iestādēm un kapitālsabiedrībām ir būtiski pilnveidojama. Efektīvāka sadarbība, koordinācija un “starpinstitūciju barjeru” likvidēšana būtu būtisks solis uz priekšu, lai izveidotu skaidrus un saprotamus “spēles noteikumus” investīciju projektu īstenošanā un pieejamā finansējuma izmantošanā. Tas ļautu uzņēmējdarbības attīstībai pieejamo finansējumu izlietot jēgpilnāk un produktīvāk. Vienlīdz svarīgi ir uzlabot īstenoto projektu uzraudzības rādītāju un to novērtēšanas sistēmu, lai ieguldītās investīcijas sniegtu lielāko iespējamo atdevi, līdz ar to arī palielinot ieņēmumus pašvaldību budžetos.

Mūsu ieskatā, šajā ziņojumā minētās atziņas un ieteikumi kalpos kā noderīgs resurss gan politikas veidotājiem, gan iesaistītajām pusēm, gan sabiedrībai kopumā, kā arī veicinās konstruktīvu dialogu par turpmākajiem soļiem uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Latvijā.

Paldies par ieguldījumu un sadarbību Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, plānošanas reģionu un revidēto pašvaldību speciālistiem, kas piedalījās šajā revīzijā.

Cienā
departamenta direktors

Oskars Erdmanis

Saturs

Termini, saīsinājumi un skaidrojumi	8
Kopsavilkums	11
Galvenie secinājumi	11
Būtiskākie ieteikumi.....	19
Ziņojuma struktūra	19
Jomas raksturojums – pašvaldības loma uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides veicināšanā	21
Revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi	24
1. Vai pašvaldību uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistes process ir pareizi organizēts?	24
1.1. Vai pašvaldību rīcība nodrošina uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes problemātikas identificēšanu, un vai dienaskārtībā nonāk aktivitātes pašvaldības identificēto problēmu risināšanai?	25
Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procesā nav dokumentēta padziļināta uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas analīze	25
Netiek veikta cēloņsakarību analīze par uzraudzības rādītājiem	28
Pašvaldību darbības neliecina par sistemātisku pieeju degradēto teritoriju noteikšanai un investīciju plānošanai to revitalizācijai	29
1.2. Vai pašvaldība plāno un piešķir finansējumu rīcībpolitikas īstenošanai uzņēmējdarbības veicināšanai un investīciju piesaistes jomā, ņemot vērā finansiālo iespēju principu un noteiktās prioritātes?	34
1.3. Vai pašvaldība izmanto tās rīcībā esošos uzņēmējdarbības veicināšanas atbalsta instrumentus?	37
Pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu kapacitāte ir jāstiprina	37
Pašvaldības pietiekami neizvērtē atbalsta instrumentu klāstu uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un investīciju piesaistei.....	38
Pašvaldību tīmekļvietnēs iekļautā informācija uzņēmējiem nav viegli un ērti atrodama.....	39
Ieteikumi	41
2. Vai pašvaldību, plānošanas reģionu un LIAA sadarbība uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jautājumos ir pietiekama?	43

Nepieciešams stiprināt pašvaldību un plānošanas reģionu sadarbību, fokusējoties uz specializācijas noteikšanu pašvaldībām.....	47
Nepieciešams stiprināt pašvaldību un LIAA sadarbību iekšējo un ārvalstu investīciju piesaistē	50
Ieteikumi	56

3. Vai lielākie pašvaldību investīciju projekti uzņēmējdarbības nepieciešamās infrastruktūras izveidei ir ekonomiski, efektīvi un produktīvi?

57

3.1. Vai Eiropas Savienības līdzfinansējuma piešķiršanas tiesiskais ietvars ir nodrošinājis priekšnoteikumus pamatotiem pašvaldību lēmumiem par projektu īstenošanu?.....	60
Normatīvajā regulējumā paredzētais kontroles mehānisms nav pilnībā nodrošinājis, ka tiek izslēgti neefektīvi un neproduktīvi investīciju projekti	60
Projektos sasniegtie iznākuma rādītāji neraksturo projekta efektivitāti	69
Normatīvais regulējums pieļāva arī tādus investīciju projektu finansēšanu, kuros iznākuma rādītāji tika apstiprināti pirms projekta īstenošanas un projekta īstenošanas laikā, radot priekšnoteikumus neproduktīvam publiskā finansējuma izlietojumam.	72
Paplašinot “degradētās teritorijas” definīciju, nav radīti priekšnoteikumi investīciju projektu īstenošanai atbilstoši pašvaldības attīstības plānošanas procesā noteiktajām prioritātēm.....	77
3.2. Vai pašvaldību lēmumi par projekta īstenošanu ir uz pierādījumiem balstīti un ekonomiski pamatoti? .	79
Pašvaldību lēmumi par investīciju projekta īstenošanu ne vienmēr ir balstīti uz objektīvas datu analīzes rezultātiem	79
Ieteikums	86

4. Vai nekustamā īpašuma nomas tiesību izsoles process nepamatoti neierobežo pretendētus un nodrošina, ka pašvaldības īpašumā esošais nekustamais īpašums uzņēmējiem tiek iznomāts par iespējamo augstāko cenu?.....

87

Pašvaldības nav izmantojušas visas iespējas, lai nodrošinātu maksimālo pretendentu loku nomas tiesību piešķiršanai plānotiem nekustamiem īpašumiem SAM 3.3.1. un 5.6.2. ietvaros	87
Valkas novada pašvaldība iznomā tās īpašumus neatbilstoši normatīvajam regulējumam.....	90
Ieteikums	93

Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.....

94

Vērtēšanas kritēriji.....	96
Revīzijas metodes.....	101

1. pielikums. Aptaujas rezultāti.....

102

2. pielikums. Pašvaldību aptaujas anketā iekļautie jautājumi	109
3. pielikums. Revidēto pašvaldību darba un piedāvāto pakalpojumu vērtējums	112
4. pielikums. Revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos noteiktie uzraudzības rādītāji uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes progresa monitoringam	113
5. pielikums. Revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu analīze atbilstoši nacionāliem un reģionāliem attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī pašvaldību īstenoto investīciju projektu sasaiste ar pašvaldības prioritātēm	118
6. pielikums. Pašvaldību sniedzamo pakalpojumu izpildes termiņi, kas tiek izpildīti tādu investīciju projektu ietvaros, kuri saņēmuši lēmumu par atbilstību prioritārajam statusam	129
7. pielikums. Pašvaldības attīstības plānošanas ceļvedis uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā	132
8. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. apstiprināto projektu iekļaušanas datumi pašvaldību attīstības dokumentos, projekta iesnieguma akceptēšana Reģionālās attīstības koordinācijas padomē un iesniegšana CFLA.....	136
9. pielikums. Revidēto pašvaldību īstenoto investīciju projektu ietekme uz pašvaldību budžetiem (pēc naudas plūsmas metodes)	140
10. pielikums. Revidēto pašvaldību prakse uzņēmēju viedokļa noskaidrošanā par uzņēmējdarbības attīstību, investīciju piesaisti, nepieciešamajiem infrastruktūras uzlabojumiem vai kādā citā ar uzņēmējdarbību saistītā jautājumā	144
11. pielikums. Revidēto pašvaldību timeklvietnēs pieejamās informācijas salīdzinājums	146
12. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. apstiprināšanas un tālākās virzības shēma.....	149
13. pielikums. Reģionālās attīstības koordinācijas padomes protokollēmumu satura analīze laika posmā no 2016. līdz 2021. gadam	150

14. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. līdzfinansēto projektu apliecinājumu iesniegušo uzņēmēju finanšu analīze (projekti, kuri klasificējās kā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība).....	163
15. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenoto projektu sasniedzamo rādītāju analīze	180
16. pielikums. Revidēto pašvaldību īstenoto investīciju projektu atdeves rādītāji, kuru iznākuma rādītāji ir apstiprināti kā sasniegti.....	202
Atsauces.....	204

Termini, saīsinājumi un skaidrojumi

Termins/saīsinājums	Skaidrojums
Eiropas Savienības fonda projekts	Eiropas Savienības fonda projekta iesniegums, kas atbilst projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem un ko apstiprinājusi Eiropas Savienības fonda vadībā iesaistītā institūcija ¹ .
Eiropas Savienības fonda projekta iesniegumu vērtēšanas kritēriji	Noteicošie rādītāji, saskaņā ar kuriem vērtē Eiropas Savienības fonda projektu iesniegumus un pieņem lēmumu par to apstiprināšanu, apstiprināšanu ar nosacījumu vai noraidīšanu ² .
Eiropas Savienības fonda projektu iesniegumu atklāta atlase	Atlase gadījumā, ja starp Eiropas Savienības fonda projektu iesniegumu iesniedzējiem notiek vienlīdzīga sacensība par projekta iesnieguma apstiprināšanu un Eiropas Savienības fonda finansējuma piešķiršanu ³ .
Eiropas Savienības fonda projektu iesniegumu ierobežota atlase	Atlase gadījumā, ja iepriekš ir zināms ierobežots Eiropas Savienības fonda projektu iesniedzēju loks, kurus uzaicina iesniegt projekta iesniegumu. Šajā gadījumā apstiprina un finansē visus Eiropas Savienības fonda projektu iesniegumus, kuri atbilst Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem ⁴ .
Finansiālo iespēju princips	Princips, kā izvērtēt esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām ⁵ .
Intervence	Jebkāda veida rīcība vai darbība (politika, programma, pasākums vai projekts), ko veic publiskā sektora iestādes vai citas organizācijas. Intervencē izmanto dotācijas, aizdevumus, subsidētās procentu likmes, garantijas, līdzdalību kapitālā un riska kapitāla shēmas vai citus finansēšanas veidus ⁶ .
Intervences loģika	Saikne starp novērtētajām vajadzībām, mērķiem, ieguldījumiem (plānotajiem un veiktajiem), iznākumu (vēlamo un reālo) un rezultātiem (gaidītajiem un faktiskajiem) ⁷ .
Mērķorientēta infrastruktūra	Infrastruktūra, kas izbūvēta vienam vai vairākiem iepriekš nosakāmiem uzņēmējiem un pielāgota to vajadzībām ⁸ .
Projekta iesniegums	Iesniegums (aizpildīta veidlapa, tās pielikumi un citi dokumenti), ko iesniedz projekta iesniedzējs, lai pretendētu uz projektam nepieciešamo finansējumu no Eiropas Savienības struktūrfonda vai Kohēzijas fonda ⁹ .
Rezultāts	Izmērāmas sekas, kas tieši vai netieši izriet no cēloņa un seku sakarības. Uz rezultātiem balstīta pieeja attiecībā uz valsts politiku pamatojas uz principu, ka publiskās intervences pasākumiem ir jābūt vēršiem uz rezultātu sasniegšanu, nevis uz darbību vai procesu pārvaldību. Kohēzijas politikas kontekstā jēdziens “rezultāts” parasti attiecas uz iznākumu un ietekmi ¹⁰ .

Termins/saīsinājums	Skaidrojums
Valsts atbalsts	Uzņēmējdarbības atbalsts ir jebkura komercsabiedrībai no valsts, pašvaldības vai Eiropas Kopienas līdzekļiem sniegta vai pastarpināta finansiāla palīdzība, kas rada vai var radīt konkurences ierobežojumus ¹¹ .
ALTUM	Akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija ALTUM”
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
BCR	Ieguvumu un izmaksu attiecība (<i>Benefit-Cost Ratio</i>)
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
Direktīva	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva
EK	Eiropas Komisija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
FICIL	Ārvalstu investoru padome Latvijā (<i>The Foreign Investors' Council in Latvia</i>)
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IT	Informācijas tehnoloģijas
KPVIS	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēma
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
MK	Ministru kabinets
NĪ	Nekustamais īpašums

Termins/saīsinājums	Skaidrojums
NĪN	Nekustamā īpašuma nodoklis
NVO	Nevalstiska organizācija
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organization for Economic Co-operation and Development</i>)
Padome	Reģionālās attīstības koordinācijas padome
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SKDS	Sabiedrība ar ierobežoto atbildību "Pētījumu centrs SKDS" (vienotais reģistrācijas numurs 40003695634)
VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (līdz 2024. gada 1. jūlijam Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija)
VAS	Valsts akciju sabiedrība

Kopsavilkums

Galvenie secinājumi

Izmantojot ES finansēšanas instrumentus kā finanšu avotu, pašvaldības īsteno investīciju projektus, kas ir publiskā sektora intervences pasākumi uzņēmējdarbības veicināšanai. Taču revīzijā secināts, ka ES un nacionālās publiskās investīcijas 229 projektos 489 839 170 *euro* apmērā ne vienmēr “trāpa mērķī” un risina tieši aktuālākās uzņēmējdarbības vides problēmas pašvaldībās, kā arī ne vienmēr īstenotā projekta ietvaros sasniegtais rezultāts veicina investīciju piesaisti. Arī sadarbība un koordinācija starp revidētajām pašvaldībām un citām institūcijām (VARAM, plānošanas reģioniem, LIAA, nozaru ministrijām, to padotības iestādēm un kapitālsabiedrībām) uzņēmējdarbības vides uzlabošanai pašvaldībās un privāto, tajā skaitā ārvalstu, investīciju piesaistei, ir pilnveidojama.

No analizētajiem 34 projektiem, 14 projektos (desmit projektos izbūvēta ceļu infrastruktūra un četros izbūvēta nomas infrastruktūras) konstatēts, ka iznākuma rādītāji “Jaunizveidoto darbavietu skaits” un “No projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo komersantu nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos” apstiprināti kā sasniegti pirms projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA un arī jau projekta īstenošanas laikā.

Lai gan VARAM normatīvajos aktos iekļāva Valsts kontroles ieskatā labvēlīgu prasību pašvaldību īstenoto projektu iznākumu rādītāju atzīšanai par apstiprinātiem priekšlaikus, proti, divu gadu periodā pirms projektu pieteikuma iesniegšanas, ar mērķi paplašināt iespēju pašvaldībām pieteikt ES līdzfinansējumu pašvaldību īstenotiem projektiem, taču neradīja skaidru kontroles vidi kā šajos gadījumos novērtēt intervences loģiku šajos projektos. Līdzīgi riski saskatāmi projektos, kuros iznākuma rādītāji sasniegti projekta īstenošanas laikā. Tas rada bažas Valsts kontrolei, vai ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā īstenotie projekti 98 675 843 *euro* apmērā jeb 20 % no kopējā finansējuma ir ar visaugstāko iespējamo produktivitāti.

Valsts kontroles ieskatā šādos gadījumos apstiprinātie iznākuma rādītāji nav tiešā cēloņsakarībā ar projektā veiktajām aktivitātēm, revīzijā konstatēts, ka arī CFLA, kā investīciju projektu iznākumu rādītāju uzraugs, nav guvis pietiekamus apliecinājumus par iznākuma rādītāju un projektā īstenoto aktivitāšu cēloņsakarību. Tādējādi nav iespējams gūt pamatotu pārliecību, ka tie patiesi rada projekta sociālekonomisko ieguvumu “Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu pieaugums” pašvaldībām.

Labā prakse norāda, ka reģionālās attīstības politika ir efektīva tikai tad, ja atbalsta programmas piedāvātie ieguvumi pārsniegs programmas izmaksas.¹² Lai gan publisko investīciju ietekmē ir

sagaidāmi vairāki sociālekonomiskie ieguvumi, tomēr Valsts kontrole vērs uzmanību, ka finansējuma saņēmējas – pašvaldības ir uzņemušās projekta un īsteno projektus sava budžeta ietvaros, kā arī piesaistot aizņemto kapitālu. Tāpēc Valsts kontrole revīzijas ietvaros veica aprēķinus, lai noteiktu publisko investīciju ietekmi uz revidēto pašvaldību budžetiem, ar mērķi parādīt kāda ir situācija 2024. gadā un pievērst revidēto pašvaldību uzmanību tam, ka saņemto aizdevumu atmaksas laikā pastāv ticama varbūtība negatīvai bilancei, ja pašvaldības neveiks risku mazinošus pasākumus. Saskaņā ar Valsts kontroles aplēsēm atbilstoši pieejamiem datiem revīzijas laikā revidētajās pašvaldībās pēc projekta īstenošanas ik gadu veidojas negatīva bilance (ar projektiem saistītie izdevumi pārsniedz ieņēmumus) vismaz 1 019 904 *euro* apmērā, kas saņemto aizņēmumu atmaksas laikā var sasniegt līdz pat 20 513 466 *euro*, kas liecina, ka to atdeve ir zema. Tā kā nevienā no īstenotiem projektiem pašvaldības uzņēmējus nav norādījušas kā sadarbības partnerus, faktiski tikai pašvaldības ir pilnībā atbildīgas par to projektos plānoto uzņēmēju iznākuma rādītāju sasniegšanu. Līdz ar to negatīvā finanšu ietekme no investīciju projektiem var būtiski palielināties, jo revīzijā konstatēti tādi projekti, kuriem potenciāli varētu tikt piemērota finanšu korekcija, proti, pašvaldībām būs jāatmaksā ES piešķirtais līdzfinansējums, ja projekta iznākuma rādītāji netiks sasniegti līdz 2028. gadam.

Uzņēmējdarbības vide un investīciju piesaiste pašvaldībās

Atbildība par tādu SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projektu īstenošanu, kas nav pietiekami veicinājuši uzņēmējdarbību un nav sekmējuši arī investīciju piesaisti pašvaldībās, faktiski ir visām iesaistītajām pusēm: pašvaldībām, plānošanas reģioniem, Reģionālās attīstības koordinācijas padomei, VARAM un CFLA. To apliecina revīzijā konstatētās neatbilstības attīstības plānošanas, finanšu vadības, projektu vadības, kā arī uzraudzības pār projektu īstenošanu procesos.

Lai gan uzņēmējdarbības attīstību ietekmē dažādi faktori, kas var nebūt tiešā pašvaldību ietekmē, tomēr pašvaldība ar savu rīcību var gan pozitīvi, gan negatīvi ietekmēt uzņēmējdarbības vidi savā administratīvajā teritorijā.

Viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir sekmēt saimniecisko darbību to administratīvajās teritorijās. Pašvaldību loma uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā un ekonomiskās izaugsmes nodrošināšanā ir daudzveidīga, aptverot infrastruktūras attīstību, regulatīvās vides uzlabošanu, finansiālā atbalsta programmas. Pašvaldību piedāvātais uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu klāsts ir plašs (grantu, NĪN atlaides, noma maksu atlaides u. c.), taču praksē šādām aktivitātēm pašvaldības izlieto mazāku finansējumu, salīdzinot ar investīcijām no ES fondiem.

Lai gan šie pašvaldību darbības elementi ir svarīgi, tomēr tie ir mazāk būtiski ilgtermiņa ekonomiskās attīstības nodrošināšanā salīdzinājumā ar stratēģiski plānotiem un rūpīgi īstenotiem investīciju projektiem, jo:

- ❖ lai arī regulatīvās vides uzlabošana, piemēram, birokrātisko procesu atvieglošana un ātrāka atļauju izsniegšana, ir svarīga uzņēmējdarbības veicināšanā un šie uzlabojumi rada labvēlīgus

apstākļus, taču tie nav pietiekami, lai nodrošinātu ievērojamu ekonomisko izaugsmi salīdzinājumā ar investīciju projektu īstenošanu;

- ❖ finansiālais atbalsts, piemēram, granti un nodokļu atvieglojumi, ir nozīmīgi jaunu uzņēmumu dibināšanā un esošo paplašināšanā, tomēr tie bieži vien ir ierobežoti un atkarīgi no pašvaldības budžeta iespējām; šis atbalsts ir vairāk īstermiņa stimuls, kamēr investīciju projekti sniedz ilgtermiņa infrastruktūras un ekonomikas izaugsmes pamatu.

Revīzijā vērtētā pašvaldību rīcība liek secināt, ka pašvaldībām ir vairāk jāfokusējas un ar lielāku atbildību ir jāizturas pret tām darbībām, kas visvairāk ietekmē ilgspējīgu ekonomisko attīstību. Šajā kontekstā investīciju projekti izceļas kā visbūtiskākais elements, nodrošinot ilgtermiņa ekonomisko ietekmi un ļaujot piesaistīt privātās investīcijas.

Lielākās investīcijas uzņēmējdarbības veicināšanas jomā veiktas, piesaistot ES līdzfinansējumu un valsts aizdevumus. ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā pašvaldībām pirmo reizi bija pieejami finanšu resursi no vairākiem specifiskajiem atbalsta mērķiem prioritārā virziena “Mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja” ietvaros, tai skaitā SAM 3.3.1. “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” un SAM 5.6.2. “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām”. ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā pašvaldības ir īstenojušas 229 investīciju projektus, ieguldot kopumā 489 839 170 *euro*, tai skaitā 294 510 457 *euro* ES līdzfinansējumu un 195 628 713 *euro* nacionālo finansējumu.

Pašvaldību koncentrēšanās uz publisko investīciju projektiem ir pamatota, lai attīstītu vietējo ekonomiku. Tāpēc rūpīga stratēģiju izstrāde un vajadzību apzināšana ir būtiska, lai nodrošinātu šo projektu efektivitāti un ilgspēju, neradot pārmērīgu slogu pašvaldības budžetam. Pašvaldībām būtu jākoncentrējas uz tādu projektu izstrādi, kas spēj piesaistīt privātās investīcijas, līdz ar to mazinot nepieciešamību piesaistīt publisko finansējumu.

Izmantojot ES finansēšanas instrumentus kā finanšu avotus, pašvaldības īsteno projektus, kas ir publiskā sektora intervences pasākumi uzņēmējdarbības veicināšanai. Šiem pasākumiem (projektiem) ir jāpiemīt intervences loģikai – saiknei starp pašvaldību novērtētajām vajadzībām un mērķiem (kas ir tās problēmas un vajadzības uzņēmējdarbības jomā), ieguldījumiem (ES un nacionālais līdzfinansējums projektiem), iznākumu (izbūvētā publiskā infrastruktūra uzņēmējdarbības attīstībai) un rezultātiem (labuma guvēju – uzņēmumu, izveidotajām darbavietām un nefinanšu ieguldījumiem).

Eiropas Komisija 2014.–2020. gada plānošanas periodā īpašu dalībvalstu uzmanību vērta uz publisko investīciju efektivitātes vērtējumu, kas ir katras ES dalībvalsts atbildība. Līdz ar to Valsts kontrole revīzijā īpašu uzmanību veltīja intervences loģikas novērtēšanai, tas ir, pašvaldību veikto publisko investīciju un īstenoto projektu sasaistei ar attīstības plānošanas dokumentos identificētām risināmām problēmām uzņēmējdarbības jomā, kā arī sasniegtajiem investīciju atdeves rādītājiem, tai skaitā panākto ietekmi uz pašvaldības budžetu.

Valsts kontroles ieskatā, nesekmīgi īstenotu projektu (piemēram, neiznomātas ražošanas telpas) galvenie iemesli ir nepilnības stratēģiskajā plānošanā un finanšu vadībā, kas nav ļāvis pieņemt lēmumus nevis par vēlamo, bet gan objektīvi iespējamo uzņēmējdarbības vidi. Piemēram, lielākajai daļai īstenoto investīciju projektu ir zemi atdeves rādītāji¹³ – 54 % gadījumos, no revīzijas apjomā iekļautiem 34

projektiem, pret katru nodokļu maksātāju ieguldīto vienu *euro* ekonomisko labumu apmērs ir zem diviem *euro*. Savukārt neatbilstības revidēto pašvaldību attīstības plānošanas procesā, pārāk plaša “degradētas teritorijas statusa” interpretācija un piemērošana praksē un nesistemātisks darbs ar pašvaldībās esošajām degradētajām teritorijām nenodrošināja projektu īstenošanu prioritāri faktiski degradētās teritorijās.

Revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādes process ne vienmēr nodrošina visaptverošu situācijas analīzi, problēmjaūtājumu identificēšanu uzņēmējdarbības un investīciju jomā, lai to novēršanai piedāvātu visefektīvākos risinājumus. Piemēram, gan Latgales plānošanas reģiona, gan Daugavpils biznesa inkubatora sniegtā informācija liecina, ka viena no Daugavpils valstspilsētas pašvaldības galvenajām problēmām investoru piesaistē un uzņēmējdarbības attīstībā¹⁴ ir piemērotu ēku un telpu trūkums, taču tikai viens no pašvaldības īstenojamiem projektiem ietver jaunas ražošanas ēkas būvniecību, bet pārējos projektos ir pārbūvēti ceļi un veidoti stāvlaukumi. Daugavpils pilsētas Attīstības programmas 2014.–2020. gadam Rīcības un investīciju plānā 2014.–2020. gadam kā viens no ekonomiskajiem izaicinājumiem un būtiska problēma ir plašas degradētas teritorijas ar mūsdienu prasībām neatbilstošu infrastruktūru un liels potenciāli piesārņotu pamesto industriālo objektu un ēku skaits, kuru īpašnieki nav spējīgi vai nav motivēti investēt līdzekļus šo objektu atjaunošanā. Plānojot attīstīt projektus SAM 5.6.2. ietvaros, pašvaldība veica uzņēmēju aptaujas, kurās identificēts, ka uzņēmējdarbības perspektīvai attīstībai nepieciešama ne tikai publiskās infrastruktūras sakārtošana, bet arī degradēto ēku nojaukšana un esošo ēku pārbūve¹⁵.

Secīgi arī pašvaldību īstenotais uzraudzības mehānisms par attīstības plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanu kļūst par normatīvi noteikto prasību formālu izpildi, neveicot cēloņsakarību analīzi par īstenoto aktivitāšu plānoto un faktisko ietekmi. Arī īstenojot lielus infrastruktūras projektus, kuriem tiek piesaistīti ES fondu līdzekļi, intervences ietekme netiek vērtēta pietiekamā apjomā. Proti, tiek vērtēti tikai tie iznākuma rādītāji, kurus nepieciešams novērtēt, sniedzot atskaites sadarbības iestādei – CFLA.

Attīstības programmās un investīciju plānos iekļautie projekti neatspoguļo visas prioritārās revidēto pašvaldību vajadzības, jo bieži vien nav iespējams identificēt projekta sasaisti ar attīstības programmā identificētu konkrētu problēmu vai vajadzību, ko risinās īstenotais projekts. Ja ir pieejams ES līdzfinansējums, investīciju plāni tiek grozīti un tajos tiek ietverti projekti, kas nav skaidri identificējami attīstības programmās, un pēc grozījumu veikšanas investīciju plānos projekti tiek iesniegti CFLA. Rezultātā revidēto pašvaldību noteiktie intervences pasākumi ir fragmentāri un bieži vien nesaistīti ar svarīgākajām prioritātēm, pakārtoti pieejamam ārējam finansējumam, nepieciešamības gadījumā pat mainot teritoriālo plānojumu par degradētajām teritorijām. Izvērtējot revidēto pašvaldību SAM 5.6.2., kurā tika piešķirts līdzfinansējums degradēto teritoriju revitalizācijai, ietvaros īstenotos projektus, 14 projektos no 19 jeb 74 % konstatēts, ka projekti ir īstenoti teritorijās, kuras norādītas kā degradētas attīstības programmas investīciju plānā (t.sk. veicot grozījumus), bet ne citos dokumentos, kas nosaka zemes lietošanas mērķi.

Revīzijā konstatēts viens gadījums, kad Valkas novada pašvaldība, lai saņemtu ES līdzfinansējumu projekta īstenošanai, pretēji normatīvajā aktā¹⁶ noteiktajam kā “degradētu teritoriju” uzrādīja lauksaimniecībā izmantojamu zemi. Tādējādi projekts nepamatoti apstiprināts SAM 5.6.2. ES līdzfinansējuma saņemšanai 744 480 *euro* apmērā (kopējās projekta izmaksas 1 337 496 *euro*).

LIAA un plānošanas reģionu loma uzņēmējdarbības attīstībā un investīciju piesaistē pašvaldībās

Nepietiekama plānošanas reģionu, LIAA un pašvaldību sadarbība kavē privāto investīciju, tai skaitā ārvalstu investīciju, piesaisti reģionos. Reģionālā līmenī nav panākta vienošanās, un attīstības plānošanas dokumentos nav noteikta reģionu un pašvaldību ekonomiskā specializācija jeb profilēšana uzņēmējdarbības jomās. Tā ļautu izmantot pašvaldības stiprās puses tās ekonomiskajā izaugsmē, attiecīgi plānojot un virzot pieejamo finansējumu, tādējādi mazinot reģionos un pašvaldībās “negatīvu konkurenci” par investīcijām un darbaspēku.

Faktiski gandrīz visas revidētās pašvaldības īsteno projektus jebkuras nozares attīstībai, ja vien ir iespējams piesaistīt ES līdzfinansējumu, lēmumu pieņemšanas procesā nepietiekami izvērtējot tirgus nepilnības reģionā, pašvaldības stiprās un vājās puses, uzņēmēju vajadzības, ārvalstu investoru interesi un nosacījumus uzņēmējdarbības uzsākšanai/pārņemšanai uz Latviju un citus būtiskus aspektus.

Plānošanas reģionu loma (izņemot Latgales plānošanas reģionu) uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomā ir formāla un nedod lielu pievienoto vērtību pašvaldībām uzņēmējdarbības veicināšanā un investīciju piesaistē. Tikai Latgales plānošanas reģions aktīvi iesaistās investīciju piesaistē reģionā, gan sniedzot konsultatīvo palīdzību, gan organizējot ārvalstu braucienus un uzrunājot potenciālos investorus. Plānošanas reģiona darbu raksturo arī reāli veiksmes stāsti par investoru ienākšanu pašvaldībā. Arī Latgales plānošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības pozitīvi novērtē sadarbību ar plānošanas reģionu. Piemēram, 2022. gadā plānošanas reģions sadarbībā ar LIAA Balvos piesaistīja ārvalstu uzņēmumu, kura šūšanas ražotne nodarbina ap 200 darbinieku.

Tomēr Valsts kontrole secināja, ka LIAA sadarbība ar pašvaldībām ir uzlabojama, lai veicinātu ārvalstu investīciju aktīvāku ieplūdi tautsaimniecībā. Jau 2010. gadā LIAA uzsāka ieviest un īstenot investīciju piesaistes un apkalpošanas instrumentu – POLARIS metodoloģiju, kuras ietvaros tika plānots palielināt pašvaldību aktivitāti ārvalstu investīciju piesaistē. Lai gan tā paredz vairākas aktivitātes, par nozīmīgu ir atzīstama iespēja prioritārā kārtībā virzīt valstiski nozīmīgus investīciju projektus. Šī procesa nodrošināšanai tika paredzēta sistēma, kurā centralizēti visas iesaistītās puses (nozaru ministrijas, valsts kapitālsabiedrības un citi) vienotos par darbībām un atbildīgajiem, lai nodrošinātu investīciju projekta pozitīvu iznākumu. Revīzijā konstatētais liecina, ka sistēmas pamatprincipi tā arī “*palika uz papīra*”. Revīzijā identificēts viens potenciāli liels investīciju projekts, kurš, iespējams, tiktu īstenots efektīva POLARIS metodoloģijas procesa piemērošanas rezultātā. Rezultātā valsts neieguva aptuveni 5 – 10 milj. *euro* investīcijas.

Kopumā pašvaldību informētības līmenis par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem ir nepietiekams, it īpaši par šo pakalpojumu potenciālajām iespējām. Piemēram, pašvaldību informētība par LIAA izveidoto valsts informācijas platformu biznesa attīstībai *business.gov.lv* ir nepietiekama. Platformā tiek piedāvāta iespēja izvietot informāciju par potenciāliem investīciju objektiem katrā pašvaldībā – investīciju karte. Tādējādi potenciālajiem investoriem informācija tiek nodrošināta vienuviet. Nepietiekama pašvaldību informētība par šādu iespēju pašvaldībām rada gan papildu izmaksas informācijas uzturēšanai savās tīmekļvietnēs, gan rada papildu administratīvo slogu, jo pašvaldības pēc katra LIAA pieprasījuma gatavo informāciju potenciālam investoram. Šāda informācijas avotu sadrumstalotība Valsts kontroles ieskatā neveicina informācijas apmaiņas ātrumu un pilnīgumu investoriem, kuri patstāvīgi iegūst informāciju par potenciālajiem investīciju objektiem Latvijā.

Investīciju projektu īstenošanas process un rezultāti

Valsts kontrole šajā revīzijā ir vērtējusi to, kā SAM 3.3.1 un SAM 5.6.2. ietvaros īstenotie projekti ir veicinājuši uzņēmējdarbības attīstību, kuru pēc projekta īstenošanas noteikts izmērīt ar VARAM izvirzītiem diviem iznākuma rādītājiem: “jaunizveidoto darbavietu skaits” un “no projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo komersantu nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos”.

No 2016. gada līdz 2023. gadam 229 investīciju projektiem, kuru mērķis bija mazināt nevienlīdzību starp reģioniem un veicināt uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vidi Latvijā, izlietoti 489 839 170 *euro*. Tomēr VARAM izveidotā un Ministru kabineta noteikumos noteiktā SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projektu iznākumu rādītāju monitoringa sistēma pieļāva tādu projektu izvēli un īstenošanu, kuru iznākuma rādītāji bija sasniegti pirms projekta iesnieguma iesniegšanas. Revidēto pašvaldību investīciju projekti bieži vien nav tieši saistīti ar attīstības programmā identificētu problēmu un investīciju plānos ir iekļauti salīdzinoši īsā laika periodā pirms projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA, piemēram, pat tajā pašā dienā, kad projekts iesniegts CFLA. Lielākajā daļā gadījumu tas nedeva iespēju komersantiem jau divus gadus pirms projekta uzsākšanas lemt par investīcijām uzņēmējdarbībā, balstoties tieši uz revidēto pašvaldību nodomu īstenot investīciju projektus. Vienlaikus daļai no projektiem iznākuma rādītāji ir apstiprināti periodā pirms projekta īstenošanas beigu datuma. Revidentu ieskatā, intervences loģika starp pašvaldību veiktajām investīcijām un komersantu sasniegtajiem iznākuma rādītājiem pirms šo investīciju veikšanas lielākajā daļā gadījumu ir apšaubāma, līdz ar to tas rada bažas, vai ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā īstenotie projekti 98 675 843 *euro* apmērā jeb 20 % no kopējā finansējuma ir ar visaugstāko iespējamo produktivitāti.

Valsts kontroles aprēķini liecina, ka lielā daļā gadījumu investīciju atdeves rādītāji ir zemi. Lai gan publisko investīciju mērķis nav sasniegt atdeves (ienesīguma) rādītāju maksimālo vērtību, tomēr publiskai investīcijai ir jāsasniedz vismaz tā saucamais nulles punkts, tas ir, ieguvumam jānosedz izlietotie resursi. Pieņemot lēmumu par investīciju projekta īstenošanu, praksē atdeves rādītāju novērtējumam nosaka ieguvumu un izmaksu attiecību (*BCR – Benefit-Cost Ratio*). Ja rādītāja vērtība ir 1, tas nozīmē, ka investīcijas izmaksas ir vienādas ar ieguvumiem.

Publisko investīciju atdeve ir atkarīga no konkrētā projekta un tā mērķiem. Tomēr, lai investīcijas būtu efektīvas, tām jābūt ar ievērojamu ekonomisko un sociālo ietekmi. Revīzijā vērtējot SAM 5.6.2. ietvaros īstenotos projektus, ņemts vērā, ka arī atbilstoši normatīvam regulējumam, SAM 5.6.2. projektos ir jāparedz lielāka iznākuma rādītāju sasniegšanas efektivitāte, lai kopumā tiktu izpildītas darbības programmā norādītās iznākuma rādītāju vērtības, kuru ekvivalentā vērtība naudas izteiksmē attiecībā pret ERAF finansējumu ir 2:1. Ņemot vērā, ka SAM 3.3.1. un 5.6.2. mērķi ir uzņēmējdarbības veicināšana, kā labā prakse tika vērtētas iznākuma rādītāju vērtības, kuru ekvivalentā vērtība naudas izteiksmē attiecībā pret ERAF finansējumu ir 2:1, revīzijā šāda vērtība (2:1) tika attiecināta uz kopējo publisko investīciju atdeves rādītāju.

SAM 3.3.1. un 5.6.2. kā rezultatīvie rādītāji ir noteikti – jaunradītās darba vietas un nefinanšu investīcijas, kuri raksturo projekta mērķa sasniegšanas pakāpi. CFLA apstiprinot sasniegtos projektu iznākuma rādītājus, to turpmāko uzraudzību neveic. Līdz ar to Valsts kontrole revīzijā vērtēja, kāda ir projektu atdeve projekta mērķa (iznākumu rādītāju) sasniegšanas brīdī.

Valsts kontroles veiktā revidēto pašvaldību ES līdzfinansēto investīciju projektu finanšu analīze liecina, ka publisko investīciju iznākuma rādītāji 61 % gadījumu nav sasniegti vai sasniegti daļēji, tādējādi atdevi no veiktajām investīcijām pirms iznākuma rādītāju sasniegšanas pilnā apmērā nav iespējams noteikt. Revīzijā konstatēts, ka 54 % gadījumos pret katru ieguldīto *euro* iegūtais ekonomiskais labums ir zem diviem *euro* (zemākais atdeves rādītājs 0,54 *euro* pret 1 *euro* ieguldījumu). Jaunizveidoto darbavietu izmaksas savukārt svārstās no 6 802 *euro* līdz pat 162 642 *euro*. Ministru kabineta noteikumi, kuri regulē SAM 3.3.1. un 5.6.2. projektu līdzfinansējumu, paredz, ka piešķirtā līdzfinansējuma ietvaros vienas jaunas privātā sektora darbavietas radīšanai iegulda vidēji ne vairāk kā 41 000 *euro* ERAF līdzfinansējuma. Attiecinot šo kritēriju pret projektā ieguldīto kopējo publisko investīciju apmēru, secināts, ka vērtības virs 41 000 *euro* konstatētas 24 % gadījumu no revīzijas apjomā iekļautiem projektiem. Iegūtie dati liecina, ka faktiski izlietotais publiskais finansējums nav sasniedzis augstāku produktivitāti, radot vairāk jaunizveidotās darba vietas. Iznākuma rādītāji pašvaldībām bija jāsasniedz līdz 2023. gada 31. decembrim, tomēr gala ziņošanas termiņš pagarināts līdz 2028. gada 31. decembrim¹⁷.

Lai gan Publisko investīciju ietekmē ir sagaidāmi vairāki sociālekonomiskie ieguvumi, tomēr Valsts kontrole vērš uzmanību, ka finansējuma saņēmējas – pašvaldības ir uzņēmušās projekta riskus un īsteno projektus sava budžeta ietvaros, kā arī piesaistot aizņemto kapitālu. Tāpēc Valsts kontrole revīzijas ietvaros veica aprēķinus, lai noteiktu publisko investīciju ietekmi uz revidēto pašvaldību budžetiem, ar mērķi parādīt kāda ir situācija 2024. gadā un pievērst revidēto pašvaldību uzmanību tam, ka saņemto aizdevumu atmaksas laikā pastāv ticama varbūtība negatīvai bilancei, ja pašvaldības neveiks risku mazinošus pasākumus. Saskaņā ar Valsts kontroles aplēsēm atbilstoši pieejamiem datiem revīzijas laikā revidētajās pašvaldībās pēc projekta īstenošanas ik gadu veidojas negatīva bilance (ar projektiem saistītie izdevumi pārsniedz ieņēmumus) vismaz 1 019 904 *euro* apmērā, kas saņemto aizņēmumu atmaksas laikā var sasniegt līdz pat 20 513 466 *euro*, kas liecina, ka to atdeve ir zema.

Reģionālās attīstības koordinācijas padomei deleģētais projektu ideju izvērtēšanas process, Valsts kontroles ieskatā, nav nodrošinājis tādu kontroles sistēmas darbību, kurā tiek mazināti identificētie riski. Projektu atlasē, pretēji Partnerības līgumā noteiktajam, prioritāri tika virzīti ceļu infrastruktūras projekti. Izvērtējot SAM 3.3.1. ietvaros īstenoto 101 projektu, Valsts kontrole konstatēja, ka 85 % projektu galvenās aktivitātes ir saistītas ar ceļu/ielu un ar tiem saistītās infrastruktūras (piemēram, apgaismojuma) pārbūvi, bet tikai 11 % projektu ir saistīti ar ēku būvniecību/pārbūvi (tai skaitā kopā ar saistīto ceļu infrastruktūru) un 3 % projektu ir saistīti ar komunikāciju infrastruktūras ierīkošanu. SAM 5.6.2. ietvaros pašvaldības lielākoties īsteno ceļu/ielu pārbūvi – tādi ir 65 % īstenoto projektu, savukārt tikai 32 % projektu aktivitātes ietver ēku būvniecību vai pārbūvi.

Valsts kontroles ieskatā, veidojot investīciju portfeli, atbalstot lielākoties ceļu/ielu un ar tiem saistītās infrastruktūras projektus, pašvaldības ir izvēlējušās vienkāršāko risinājumu, taču, pirmkārt, ir grūti noteikt korelāciju starp šāda veida projektiem un labuma guvēju – uzņēmumu ekonomisko rādītāju izmaiņām. Piemēram, ja tiek īstenots ielu atjaunošanas projekts pilsētas centrā, kur jau darbojas vairāki komersanti, ir grūti ar šādu intervenci panākt tiešu cēloņsakarību uz komersantu ekonomisko rādītāju pieaugumu. Otrkārt, saskaņā ar noslēgto Partnerības līgumu investīcijas bija jāparedz konkrētu mērķu sasniegšanai un jābalsta uz analīzi, kura neizvirza ceļu infrastruktūras attīstību kā prioritāri risināmu problēmu. Līdz ar to paaugstinās risks, ka investīcijas nenodrošinās konstatēto problēmu risināšanu, mazinot ieguldītā publiskā finansējuma efektivitāti.

Projektu ideju atlase notika vairākās kārtās: SAM 3.3.1. – trīs atlases kārtās, SAM 5.6.2. – četrās atlases kārtās, kurās projektu ideju izvērtēšanu nodrošināja Reģionālās attīstības koordinācijas padome, kuras sastāvā nebija LIAA pārstāvju. Ideju atlases kārtā izvērtējums notika formāli, vērtējot projektu tehnisko dokumentāciju, nevis projektu pēc būtības (to lietderīgums, valsts atbalsta nosacījumu pārkāpuma riski u. c.). Valsts kontroles veiktā padomes protokolu analīze liecina, ka, identificējot riskus (tai skaitā par pārmērīgu ceļu infrastruktūras projektu skaitu, mērķorientētas infrastruktūras izveidi, projekta iznākuma rādītāju neatbilstībām), projektu idejas nevis tika izslēgtas, bet tika ieteikts tehniski precizēt uzrādīto informāciju pirms projektu iesniegšanas CFLA. Projekti, kas jau to plānošanas posmā ir identificēti ar augstu riska pakāpi, rada bažas, ka tie tiek veidoti konkrētu, identificējamu komersantu atbalstam, apejot nosacījumu norādīt tos kā sadarbības partnerus, neveicina konkurenci un nevar ne atbilst SAM izvirzītajiem mērķiem uzņēmējdarbības veicināšanā, ne lietderības aspektiem.

Projektu apstiprināšanas posmā CFLA, ievērojot spēkā esošo normatīvo regulējumu, akceptēja gandrīz visus Reģionālās attīstības koordinācijas padomes akceptētos projektus, neveicot papildu darbības iepriekš konstatēto risku pārbaudei un projektu ilgspējas vērtēšanai.

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros projekta iesniedzējam projekta pieteikumam bija jāpievieno komersanta parakstīts apliecinājums par interesi. Apliecinājumā komersantam ir jāapliecina, ka tā turpmākai attīstībai ir nepieciešama infrastruktūra, kuru plānots attīstīt projekta ietvaros, komersants no tās gūs labumu, kā arī apņemas radīt noteiktu darbavietu skaitu un veikt noteikta apjoma investīcijas savos nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos. Minētie apliecinājumi neradīja saistības komersantam, taču tos bija paredzēts izmantot kā tirgus izpētes līdzekli, lai pamatotu, ka plānotā infrastruktūra patiešām atbilst komersantu vajadzībām un būs tiem nepieciešama.

Valsts kontroles vērtējumā, vienpusēju komersantu apliecinājumu sagatavošana nav uzskatāma par objektīvu tirgus izpētes veidu. Valsts kontroles veiktā projektu pieteikumiem pievienoto komersantu apliecinājumu analīze apstiprina, ka revidētās pašvaldības nav pietiekami izvērtējušas šo komersantu spēju veikt investīcijas un radīt jaunas darbavietas. Veicot komersantu apliecinājumu finanšu analīzi, konstatēts, ka apliecinājumus ir parakstījuši arī uzņēmēji, kuru finanšu rādītāju analīze liecina par riskiem nākotnē uzņemties izpildīt plānotos iznākuma rādītājus (jaunradītas darbavietas un nefinanšu investīcijas).

Tomēr CFLA vērtēšanas procesā nav konstatējusi riskus apliecinājumos norādīto komersantu finanšu rādītājos. Projektu vērtēšanas kritēriji un to piemērošanas metodika arī nenosaka specifiskas prasības apliecinājumos ietvertās informācijas pārbaudei. Rezultātā ir zema aktivitāte nomaī paredzēto infrastruktūras objektu izsolēs, kas nenodrošina revidēto pašvaldību īpašuma izīrēšanu – dažiem objektiem nav nomnieku un revidētās pašvaldības negūst nomas maksas ienākumus projektos uzņemto saistību segšanai.

Publisko investīciju projektos veidotās infrastruktūras mērķis ir veicināt uzņēmējdarbību un piesaistīt privātās investīcijas, vienlaikus ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības iznomāt objektus par iespējami augstāko cenu, lai nodrošinātu pozitīvu naudas plūsmu budžetā. Tomēr revīzijā secināts, ka, nosakot Valkas novada pašvaldībai piederošās mantas nomas maksu, nav ievērotas normatīvo aktu¹⁸ prasības. Rezultātā Valkas novada pašvaldība no 2019. gada 13. novembra līdz 2024. gada 1. oktobrim nav guvusi ieņēmumus vismaz 983 112,10 euro.

Būtiskākie ieteikumi

Pamatojoties uz revīzijā konstatēto un secinājumiem, Valsts kontrole ir sniegusi 10 ieteikumus, kuru ieviešanā darbības veiks septiņas revidētās pašvaldības, VARAM un LIAA:

[1] pašvaldības veiks darbības, lai:

- ❖ nodrošinātu, ka tiek īstenoti ekonomiski pamatoti investīciju projekti, kuri mazinās uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas problemātiku;
- ❖ sistemātiski uzraudzītu uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas noteiktos uzraudzības rādītājus, tai skaitā, veicot cēloņsakarību analīzi, laikus identificējot riskus un ieviešot risku vadības pasākumus;
- ❖ novērstu negatīvu ietekmi uz budžetiem, īstenojot riska mazināšanas pasākumus naudas plūsmas pārvaldībai, mazinot likviditātes risku un palielinot ieņēmumus, tai skaitā, atgūstot iepriekš negūtos ieņēmumus, pārskatot noteiktās nomas maksas iznomātajam pašvaldības īpašumam.

[2] LIAA veiks darbības, lai:

- ❖ uzņemtos koordinējošo lomu, izstrādājot rīcības plānu un ietvaru sadarbības veicināšanai ar pašvaldībām, tai skaitā, veicinot pašvaldību izpratni par investīciju piesaistes jautājumu integrēšanu attīstības plānošanā, iespējām lielo investīciju projektu īstenošanai īpaši paredzētā kārtībā, kā arī valsts platformas biznesa attīstībai *business.gov.lv* centralizētai izmantošanai.

[3] VARAM veiks darbības, lai:

- ❖ nodrošinātu reģionālās nevienlīdzības mazināšanas monitoringa sistēmu, izstrādājot pašvaldībām vienotus uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas uzraudzības rādītājus;
- ❖ mazinātu “negatīvu konkurenci” starp pašvaldībām, veicinot labās prakses un pieredzes apmaiņu par pašvaldību ekonomiskās specializācijas priekšrocībām un perspektīvajām iespējām, ar mērķi stiprināt to ekonomisko izaugsmi;
- ❖ veicinātu efektīvāku un produktīvāku investīciju projektu īstenošanu, uzlabojot ES projektu iekšējās kontroles sistēmas darbību.

Ziņojuma struktūra

Informācija ziņojumā izklāstīta šādā secībā:

- ❖ pašvaldības lomas raksturojums uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomās;
- ❖ revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi, sadalot tos četrās būtiskās nodaļās; katras nodaļas ievadā ir sniegts Valsts kontroles viedoklis, izsecinot būtiskāko un to tālāk nodaļā pamatojot ar revīzijas konstatējumiem;
- ❖ revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.

Ziņojuma pirmajā nodaļā ir vērtēta pašvaldību prakse uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes sistēmas organizēšanā.

Ziņojuma otrajā nodaļā ir vērtēta pašvaldību, plānošanas reģionu un LIAA sadarbība uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā.

Trešajā nodaļā ir analizēti pašvaldību īstenotie lielākie investīciju projekti, kuru mērķis bija veicināt uzņēmējdarbību un investīciju piesaisti pašvaldībās.

Savukārt ceturtajā nodaļā ir analizēta pašvaldību rīcība nekustamā un kustamā īpašuma nomas maksas noteikšanā.

Sadaļā “Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes” ir informācija par revīzijas mērķi, juridisko pamatojumu, atbildību, apjomu, ierobežojumiem, kā arī norādīti vērtēšanas kritēriji un revīzijā izmantotās metodes pierādījumu analīzei.

Jomas raksturojums – pašvaldības loma uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides veicināšanā

Uzņēmējdarbības attīstība ir viens no instrumentiem, ar kuru ir iespējams pārvarēt ekonomiskās krīzes, ko izraisījusi gan pandēmija, gan ģeopolitiskā situācija pasaulē. Mazie un vidējie uzņēmumi veido lielu tautsaimniecības daļu, un tiem ir nozīmīga loma iekšzemes kopprodukta radīšanā.

Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu kontekstā vismaz astoņi mērķi¹⁹ ir saistīti ar uzņēmējdarbības veicināšanu un to lomu labklājības uzlabošanai.

Uzņēmējdarbībai ir būtiska loma tautsaimniecībā. Tā:

rada darbavietas – nodarbinātie saņem algu, bet valsts un pašvaldību budžeti saņem ieņēmumus iedzīvotāju labklājības nodrošināšanai;

vairo budžetu – iespēja valstī nodrošināt sabiedriskās preces un pakalpojumus, kurus izmanto gan iedzīvotāji, gan paši uzņēmēji; veselības un izglītības jomas attīstība, spēj celt darba ražīgumu;

veicina reģionālo attīstību un uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti;

samazina ekonomiskās varas koncentrāciju – brīvas konkurences tirgus darbības principi;

rada inovācijas.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam (Latvija 2030) kā viena no valsts prioritātēm ir noteikta uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaiste. Vienlaikus tiek uzsvērtas gan savstarpējās sadarbības nepieciešamība, gan veicamo darbību sinerģija. Lai sasniegtu valstī noteiktos mērķus, jāuzlabo plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitāte teritorijas attīstības plānošanā.

Pašvaldības autonomā funkcija ir sekmēt saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā un sniegt tai atbalstu²⁰.

Normatīvā akta anotācijā uzsvērts²¹, ka minētais “regulējums ir atvērts un to piepilda tiesību normas piemērotājs”, proti, pašvaldības var izvēlēties dažādus atbalsta sniegšanas veidus (piemēram, ārvalstu finanšu instrumenti, grantu konkursi, nodokļu un nodevu atlaides). Tomēr jebkāda veida atbalsts, sevišķi uzņēmējiem, sniedzams, ievērojot normatīvo aktu regulējumu attiecībā uz publiskas personas mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas novēršanu, kā arī uzņēmējdarbības atbalsta kontroli.

Valsts kontroles veiktās aptaujas rezultāti (skatīt 1. pielikumu) liecina, ka šobrīd 32 % no 38 atbildi sniegušajām pašvaldībām daļēji apzinās to funkcijas un uzdevumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un investīciju piesaistē.

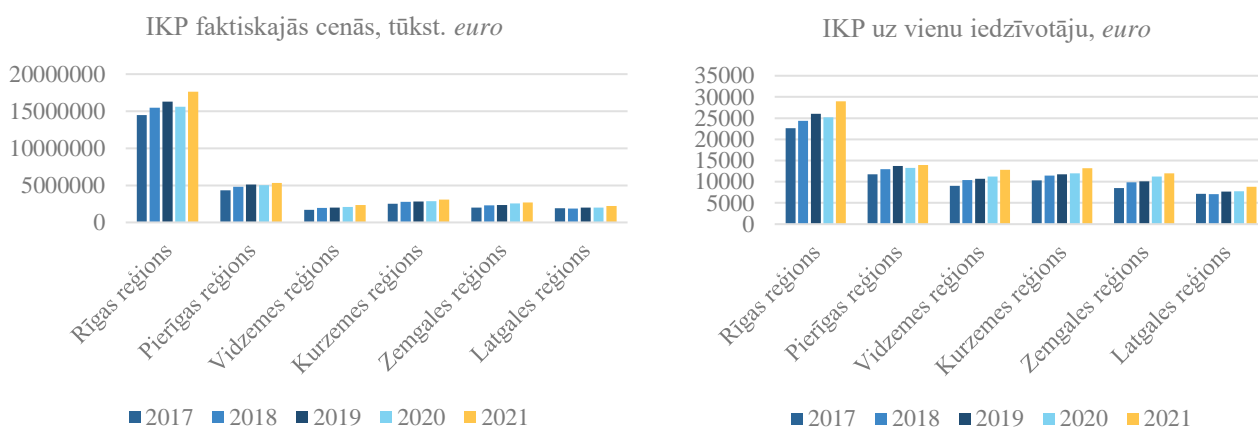
Lai arī valstī tiek īstenota nacionālā līmeņa uzņēmējdarbības vides uzlabošanas politika, ir skaidrs, ka uzņēmējs savu darbību īsteno konkrētās pašvaldības administratīvajā teritorijā – uzņēmējs “nosēžas” konkrētā pašvaldībā. Valsts kontroles ieskatā, fakts, ka ir uzņēmējdarbībai “pievilcīgas” un “mazāk pievilcīgas” teritorijas, liecina, ka, iespējams, pašvaldības neīsteno to situācijai piemērotas aktivitātes uzņēmējdarbības veicināšanai, tādējādi arī nemazinot reģionālo nevienlīdzību.

Pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitātes vērtējumu uzņēmējdarbības atbalstam ļoti uzskatāmi parādīja 2023. gadā SKDS Latvijas uzņēmumu vadītāju veiktā aptauja “Pašvaldību darba un piedāvāto pakalpojumu vērtējums” (skatīt 3. pielikumu).

Analizējot iegūtos datus, secināms, ka arī šajā jomā ir nepieciešami uzlabojumi. Tā, piemēram, Valkas novada pašvaldība ir saņēmusi negatīvu vērtējumu attiecībā uz pašvaldības atbalstu uzņēmējdarbībai, savukārt Aizkraukles novada pašvaldības komunikācija ar uzņēmējiem ir pilnveidojama. Salaspils un Valkas novada pašvaldībās ir negatīvi vērtējams darbs attiecībā uz darbaspēka pieejamības problēmas risināšanu. Kopumā situācija netiek vērtēta kā kritiska, tomēr ir nepieciešami būtiski uzlabojumi.

Latvijā reģionālā attīstība nenotiek vienmērīgi un joprojām ir vērojamas krasas atšķirības starp reģioniem (skatīt 1. attēlu). Tas vienlaicīgi liecina par nelīdzsvarotu uzņēmējdarbības attīstību valsts teritorijā.

Uzņēmējdarbības attīstība reģionos ir būtisks faktors nodarbinātības veicināšanai. *OECD* pētījuma rezultāti liecina, ka jaunu uzņēmumu izveide var radīt nodarbinātības kāpumu reģionos vidēji par apmēram 3 %, dažviet – līdz 8 %. Pēdējo gadu laikā valstī kopumā jaunizveidoto uzņēmumu skaitā vērojama lejupslīde, savukārt likvidēto uzņēmumu skaitā – augšupeja²².

1. attēls. IKP faktiskajās cenās un uz vienu iedzīvotāju dažādos statistiskos novados²³

Lai gan kopējais uzkrāto ieguldījumu apmērs pēdējos gados ir audzis, Lursoft statistikas dati rāda, ka uzņēmumu skaits, kuru pamatkapitāliem piesaistīti ārvalstu ieguldījumi, jau sesto gadu pēc kārtas sarucis. Ārvalstu kapitāla uzņēmumu skaits 2022. gadā vairumā pašvaldību samazinājies, izņēmums bijušas vien septiņas vietvaras²⁴.

Vienlaikus tiek uzsvērts, ka pēdējos gados nevienā no pašvaldībām pastāvīgi nav audzis ārvalstu kapitāla uzņēmumu skaits²⁵.

FICIL katru gadu publicē ziņojumus par Ārvalstu investīciju vides indeksu, kas kalpo kā temperatūras mērītājs, lai noskaidrotu aktuālākās problēmas un risinājumus, ko uzņēmēji var noteikt dažādām problēmām. Aptaujā ik gadu piedalās vidēji 53 uzņēmumi no dažādām nozarēm, kuri ir nozīmīgi investori Latvijā. Pētījumā tiek vērtēti vairāki jautājumi. Atbilstoši 2022. gada pētījuma rezultātiem

politikas veidotāju novērtējums investīciju vides uzlabošanā ir 2,7 (2021. gadā tas bija 2,9), maksimālais vērtējums skalā – 5 “izcili”. Secināms, ka investīciju vidē ir nepieciešami uzlabojumi.

Publiskās infrastruktūras attīstība ir virziens, kurā pašvaldībām ir iespēja būtiski iesaistīties, vienlaicīgi tieši neietekmējot konkrēto uzņēmēju un neveidojot konkurences kropļošanas riskus.

Lai pašvaldības pietiekami efektīvi darbotos šajā virzienā, ir svarīgi vismaz divi būtiski priekšnoteikumi: (1) īstenojamajām aktivitātēm ir jābūt pamatotām ar ticamiem datiem / tirgus izpēti, kas nodrošina ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu; (2) sagaidāmajam labumam ir jābūt vismaz tikpat lielam vai lielākam nekā publisko resursu izlietojumam.

Sekmīgai rīcībpolitikas ieviešanai ir nepieciešams apzināties un plānot tās īstenošanai nepieciešamos finanšu resursus, to avotus (tas ir, publisko un privāto finansējumu), kā arī noteikt skaidri definētus un izmērāmus iznākuma rādītājus. Publiskās infrastruktūras izveidošanai un attīstībai ir nepieciešamas ievērojamas publiskās investīcijas. Praksē lielāko investīciju finansēšanas avots ES fondu līdzekļi un valsts aizdevumi (Valsts kases izsniegtie aizdevumi). Minētie finansējuma avoti ir pietiekami finansiāli ietilpīgi, vienlaicīgi uzliekot arī zināmas saistības to izlietotājiem, tas ir, pašvaldībām. Līdz ar to pašvaldībām ir jāīsteno atbildīga un pārdomāta investīciju politika, lai veiktie ieguldījumi sniegtu maksimālo efektu.

Vienlaicīgi jāņem vērā, ka Valsts kontrole savās iepriekšējās revīzijās²⁶ vairākkārt ir norādījusi, ka pašvaldībām ir rūpīgi jāizvērtē, vai vēlme pašām nodrošināt iedzīvotājiem pakalpojumus neierobežo privāto komersantu komercdarbības iespējas, kas var negatīvi atsaukties uz uzņēmējdarbības vidi un pašvaldības ienākumiem.

Revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi

1. Vai pašvaldību uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistes process ir pareizi organizēts?

Revidētajās pašvaldībās uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistes procesā ir nepieciešami uzlabojumi, lai efektīvi risinātu pašvaldībās pastāvošās uzņēmējdarbības attīstības problēmas un panāktu pozitīvas izmaiņas, tai skaitā attiecībā uz revidēto pašvaldību budžetiem.

Revidētās pašvaldības ne vienmēr veic visaptverošu, uz datiem un aprēķiniem balstītu, uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas analīzi, tāpēc attīstības plānošanas dokumentu sagatavošanas procesā ne vienmēr ir nonākušas pie aktivitātēm, kas vērstas uz konkrētu identificēto problēmu novēršanu un prioritāro vajadzību apmierināšanu. Uzraudzības un novērtēšanas procesā izmantojot pārsvarā vien vispārīgus statistikas rādītājus (nodarbinātība, ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits, bezdarba līmenis u. c.) un neveicot padziļinātu cēloņsakarību analīzi par šo rādītāju izmaiņām, Valsts kontroles ieskatā, nav iespējams proaktīvi identificēt nacionālajā un vietējā līmenī risināmus jautājumus, lai ietekmētu rīcībpolitikas īstenošanu un virzību uz rezultātu.

Tā rezultātā revidēto pašvaldību noteiktie intervences pasākumi ir fragmentāri un ne vienmēr attīstības plānošanas dokumentos ir nosakāma to atbilstība faktiskajām vajadzībām un prioritātēm (piemēram, degradēto teritoriju revitalizācija, nomas nekustamā īpašuma piedāvāšana), kā arī tie ir pakārtoti ārējā līdzfinansējuma pieejamībai, nepieciešamības gadījumā pat mainot teritoriālo plānojumu par degradētajām teritorijām.

Revidēto pašvaldību darbs ar primāri attīstāmām teritorijām – degradētajām teritorijām – nav noticis plānoti un mērķtiecīgi, jo revidētās pašvaldības nav sagatavojušas pilnīgu un aktuālu ilgtermiņa neapbūvētās zemes un degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējumu, kā to nosaka normatīvais akts²⁷.

Revidēto pašvaldību investīciju plānošana uzņēmējdarbības attīstībai ne vienmēr ir sistemātiska un balstīta uz finansiālajām iespējām, kā arī saistīta ar objektīvi pamatotiem prioritāri īstenojamiem projektiem, bet gan ir pakārtota ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu pieejamībai konkrētajā laika posmā.

Revidēto pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu kapacitāte ir nepārtraukti jāattīsta, lai sniegtu kvalitatīvu informāciju un atbalstu uzņēmējiem, kā arī lai koordinētu jautājumus par uzņēmējdarbības attīstību un investīciju piesaisti attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procesā.

Revidēto pašvaldību tīmekļvietnēs pieejamā informācija uzņēmējiem un investoriem ir ļoti atšķirīga gan pēc publicētās informācijas satura, gan apjoma, turklāt uzņēmējiem paredzētās sadaļas ne vienmēr apkopo visu uzņēmējiem nepieciešamo informāciju.

1.1. Vai pašvaldību rīcība nodrošina uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes problemātikas identificēšanu, un vai dienaskārtībā nonāk aktivitātes pašvaldības identificēto problēmu risināšanai?

Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procesā nav dokumentēta padziļināta uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas analīze

Kaut arī visām teritoriālajām vienībām ir viena nodokļu sistēma un administratīvās procedūras, tomēr ir ģeogrāfiskie, darbaspēka, infrastruktūras un citi faktori, kas vienu valsts novadu padara pievilcīgāku uzņēmējdarbībai nekā citu²⁸. Līdz ar to ir svarīgi veikt uzņēmējdarbības vides izpēti katrā pašvaldībā, jo uzņēmējdarbības vide pat vienā novadā var būtiski atšķirties.

Priekšnoteikums efektīvai rīcībpolitikai ir kvalitatīva situācijas izpēte, tas ir, visu ieinteresēto pušu iesaiste, atbildīgo valsts un pašvaldību iestāžu rīcībā esošās informācijas apzināšana, datu analīze u. c. analīzes rīki. Šis priekšnoteikums nodrošina uz datiem balstītu objektīvu lēmumu pieņemšanu un uz rezultātu orientētas rīcībpolitikas izstrādi, kura panāk nepieciešamās izmaiņas. Minētie principi ir tieši attiecināmi uz pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, lai mērķtiecīgi attīstītu uzņēmējdarbības vidi un piesaistītu investīcijas.

Reģionālās attīstības politika ir efektīva tikai tad, ja atbalsta programmas piedāvātie ieguvumi pārsniedz programmas izmaksas²⁹. Stimuli, ko piedāvā valsts un pašvaldības lielo uzņēmēju piesaistīšanai un noturēšanai, parasti ir informatīvie pakalpojumi attiecībā uz dažādu nodokļu atvieglojumu piemērošanu valsts un vietējā līmenī, dažādas apmācības un pieejas infrastruktūrai (piemēram, piekļuve ceļiem). Galvenie atbalsta veidi mazo un vidējo uzņēmēju attīstībai ir dažādas subsīdijas (valstīs, kur tās pastāv), informācijas nodrošināšana par biznesa uzsākšanas iespējām, biznesa inkubatoru izveide. Nenoliedzami, dažādu stimulu izmantošana piesaista un notur uzņēmējus, tādējādi teritorijā tiek uzlaboti nodarbinātības un sociālās labklājības rādītāji. Taču bieži vien radīto stimulu izmaksas ir augstas, bet radītie ieguvumi – viduvēji, jo aprēķinos tie bieži tiek pārvērtēti³⁰. Piemēram, stimulējot jaunu darbavietu radīšanu, kā ieguvums konkrētajai teritorijai būtu jāapsver ne tikai kopējais darbavietu skaits, bet tikai to darbavietu skaits, kuras tiek nodrošinātas iepriekš pašvaldībā nestrādājošiem iedzīvotājiem jeb tā saucamās “bruto darbavietas”.

Plānojot uzņēmējdarbības vides attīstību un investīciju piesaisti ilgtermiņā, ir svarīgi noteikt, kādā virzienā pašvaldība plāno attīstīties, tas ir, noteikt prioritātes. Attiecīgi ir svarīgi apzināties datu avotus un veikt atbilstošu datu analīzi, lai noteiktu pastāvošas problēmas un rastu atbilstošus risinājumus. Valsts kontroles ieskatā, pastāv vairāki scenāriji, kā pašvaldība var rīkoties, piemēram:

- ❖ pašvaldība prioritāri atbalsta vietējos uzņēmējus ar lielāko pievienoto vērtību, apzinoties, ka to ekonomiskais piensums ir būtisks pašvaldības sekmīgai attīstībai;
- ❖ pašvaldība prioritāri atbalsta mazos un vidējos uzņēmējus, kuri plāno uzsākt / tikko ir uzsākuši uzņēmējdarbību (īpaši aktuāli reģionos, kur darba devēju piedāvātās iespējas ir zemākas par bezdarba līmeni reģionā);
- ❖ pašvaldība apzinās tirgus nepilnības (tas ir, ka pašvaldības teritorijā nedarbojas uzņēmēji, kuri darbojas nozarēs ar augstāku pievienoto vērtību) un plāno aktivitātes, lai to novērstu.

Prioritāti pašvaldībai ir jādefinē, “kādu ceļu tā plāno iet”, lai uzlabotu uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vidi. Skaidri nosakot vietējās vajadzības un stratēģiskos mērķus, pakārtoti ir jānosaka attīstības programmas un rīcības plānos iezīmētās darbības mērķu sasniegšanai (skatīt 2.attēlu).

2. attēls Pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un uzraudzības process

Pirmais solis plānošanā ir vajadzību identificēšana. Tas ietver sociālos, ekonomiskos, vides un infrastruktūras aspektus, kas ir būtiski teritorijas attīstībai. Jo precīzāk tiek noteiktas vajadzības, jo precīzāk ir iespējams nospraust mērķus un noteikt darbības to sasniegšanai.

Kad vajadzības ir skaidri definētas, ir jānosaka mērķi un prioritātes. Tie ir īpaši iezīmēti rezultāti, ko pašvaldība vēlas sasniegt. No izvirzītajām vajadzībām un mērķiem izriet darbību plāns, kurā tiek skaidri norādītas konkrētas rīcības, kas nepieciešamas šo mērķu sasniegšanai.

Attīstības plānošanas dokumenti nav statiski. Lai nodrošinātu, ka tie atbilst mainīgajām vietējām vajadzībām, plānu ieviešana tiek regulāri uzraudzīta. Iespējamas arī korekcijas, ja plāna sākotnējie mērķi nav sasniedzami vai mainās ārējie apstākļi, piemēram, ekonomiskās krīzes.

Šāda pieeja nodrošina, ka pašvaldības attīstības dokumenti ir praktisks instruments, kas dod iespēju sekmīgi risināt vietējās problēmas un veicināt ilgtermiņa izaugsmi.

Piemēram, Ventspils valtspilsētas pašvaldības attīstības programmā 2021.-2027. gadam³¹, pamatojoties uz visaptverošu situācijas analīzi, tiek skaidri definēta sestā prioritārā virziena “Uzņēmējdarbības attīstība pilsētā” vajās vietas, t.i. problēmas:

- ❖ Nepietiekams daudzums industriālo ēku, ko izmantot ražošanai
- ❖ Regulāro unificētās kravas līniju ierobežotais skaits
- ❖ Kvalificēta darbaspēka trūkums
- ❖ Nepietiekams dzīvojamais fonds speciālistu piesaistei
- ❖ Nav pieejamas piemērotas telpas un infrastruktūra mazajiem ražotājiem

- ❖ Pilsētas iedzīvotāju viedoklis, ka situācija uzņēmējdarbības veicināšanā pasliktinājusies
- ❖ Dabaszāģes infrastruktūras neesamība
- ❖ Ventpils brīvostas pārvaldes sadarbības trūkums ar pašvaldību pilsētas attīstības jautājumu risināšanā
- ❖ Zemu iedzīvotāju, t.sk. studentu, aktivitāte uzņēmumu dibināšanā
- ❖ Nepietiekams biznesa atbalsta instrumentu daudzums, kas vērsts tieši uz mazo un mikro uzņēmumu attīstību
- ❖ Nepietiekams valsts atbalsts sociālajiem uzņēmumiem

Atbilstoši identificētām problēmām ir noteikti uzdevumi un uzraudzības rādītāji.

Arī pašvaldības faktiskās darbības izriet no attīstības plānošanas dokumentos definētām problēmām. Piemēram, 2023. gadā tika piešķirts atbalsts īres dzīvojamās mājas jaunbūvei³², tādējādi veicinot dzīvojamā fonda problemātikas risināšanu pašvaldībā.

Revīzijā konstatēts, ka revidētās pašvaldības pārsvarā orientējas uz vietējo (jau strādājošo) uzņēmēju attīstību, mazāk pievēršot uzmanību jaunu uzņēmējdarbības veidu ienākšanai pašvaldībā, kā arī ārvalstu investīciju piesaistei. Tā piemēram, tikai Valmieras novada pašvaldības kā viens no attīstības plānošanas uzraudzības rādītājiem ir noteiks “Jaunu investoru piesaiste, skaits”.

Vienlaikus konstatēts, ka reģionālā līmenī tiek izstrādātas investīciju piesaistes stratēģijas, kas ir vērtējams pozitīvi, jo ļauj pašvaldībām skaidrāk noteikt prioritātes un darbības investīciju piesaistē.

Piemēram, 2023. gadā ir apstiprināta “Vietējo un ārvalstu investīciju piesaistes stratēģija Vidzemes plānošanas reģiona prioritārajām viedās specializācijas jomām 2022.-2027. gadam”³³. Stratēģija nosaka mērķus, veicina inovatīvus risinājumus un definē konkrētas darbības, kas veicinātu gan vietējo, gan ārvalstu investīciju piesaisti prioritārajās nozarēs, piemēram, IT, lauksaimniecībā, biotehnoloģijās un citās.

Revidēto pašvaldību (izņemot Ventpils valstspilsētas un Valmieras novada pašvaldības) attīstības plānošanas dokumentos ir ietverti vispārīgi mērķi par uzņēmējdarbības veicināšanu un infrastruktūras attīstību. Tomēr šajos dokumentos nav iespējams identificēt (vai tikai daļēji var identificēt), ka revidētās pašvaldības būtu izvērtējušas, piemēram, šādus aspektus:

- ❖ esošo atbalsta pasākumu nepieciešamība un ietekmes novērtējums;
- ❖ komunikācijas (saziņas un informācijas apmaiņas) un to kanālu ar vietējām uzņēmēju biedrībām piemērotība un efektivitāte;
- ❖ labākie veidi uzņēmēju iesaistei vietējās uzņēmējdarbības politikas veidošanā;
- ❖ pašvaldības kā pievilcīgas uzņēmējdarbības vietas tēla definēšana un popularizēšana;
- ❖ nepieciešamība pašvaldībai sadarbībā ar citām valsts institūcijām, pašvaldībām, uzņēmējiem, izglītības un pētniecības iestādēm izstrādāt jaunu reģionālo atbalsta produktu.

Revidētās pašvaldības aptauju kā vienu no sabiedriskās domas izzināšanas rīkiem izmanto samērā reti (skatīt 10. pielikumu). Komunikācija ar uzņēmējiem notiek neformāli, nefiksējot komunikācijas laikā gūtās atziņas, un tas nenodrošina pēctecību informācijas uzkrāšanā un nerada priekšnoteikumus, lai aktuālās problēmas tiktu piefiksētas un ņemtas vērā, izstrādājot/pārskatot attīstības plānošanas dokumentus.

Apkopojot labo praksi, Valsts kontrole secinājusi, ka, izstrādājot attīstības plānošanas sadaļas par uzņēmējdarbības un investīciju piesaisti, analīze jāveic vismaz trīs daļās:

- ❖ esošās uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides izvērtējums;
- ❖ vēlamā uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides koncepcijas izstrāde;
- ❖ pašvaldību piedāvāto aktivitāšu un atbalsta rīku analīze (skatīt 7. pielikumu).

Netiek veikta cēloņsakarību analīze par uzraudzības rādītājiem

Attīstības plānošanā ir jānodrošina uzraudzības un novērtēšanas princips³⁴ – attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem. Uzraudzības rādītājiem ir jābūt saskaņotiem ar attīstības plānošanā noteiktajiem mērķiem, jānodrošina ne tikai iespēja monitoringam par mērķa sasniegšanas pakāpi, bet arī jāraksturo īstenoto pasākumu un sasniegto rezultātu savstarpējā korelācija.

Izvērtējot revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos iekļauto uzraudzības rādītāju analīzi, (skatīt 4. pielikumu), secināts:

- ❖ pašvaldības izmanto dažādus rādītājus uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides attīstības monitoringam;
- ❖ pārsvarā pašvaldības izmanto ārējos informācijas avotus situācijas monitoringam;
- ❖ tikai divas no septiņām pašvaldībām vērtē investīciju piesaistes aktivitāti savā administratīvajā teritorijā;
- ❖ uzraudzības rādītāju izvērtējuma biežums ir atšķirīgs.

Uzraudzības pārskatu par attīstības programmas īstenošanas rezultātiem pašvaldība izstrādā ne retāk kā reizi trijos gados. Tajā ietver informāciju par veiktajām aktivitātēm, uzraudzības rādītāju izmaiņas, secinājumus un ieteikumus turpmākajai rīcībai, kā arī informāciju par atbilstību ilgspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem³⁵.

Izvērtējot revidēto pašvaldību uzraudzības kārtību, konstatēts, ka pašvaldības attīstības programmās noteiktos uzraudzības rādītājus izvērtē gan reizi gadā, gan reizi trijos gados. Aizkraukles novada, Daugavpils valstspilsētas, Ventspils valstspilsētas un Salaspils novada pašvaldībās uzraudzības ziņojumi tiek sagatavoti katru gadu, kā arī tiek sagatavoti trīs gadu pārskata ziņojumi (skatīt 1. tabulu).

1. tabula

Revidēto pašvaldību uzraudzības ziņojumu sagatavošanas biežums saskaņā ar aktuālajām pašvaldību attīstības programmām

Pašvaldība	Uzraudzības ziņojuma sagatavošanas biežums
Aizkraukles novada pašvaldība ³⁶	Ikgadējs uzraudzības ziņojums un trīs gadu uzraudzības ziņojums
Ādažu novada pašvaldība ³⁷	Trīs gadu uzraudzības ziņojums
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ³⁸	Ikgadējs uzraudzības ziņojums un trīs gadu uzraudzības ziņojums
Ventspils valstspilsētas pašvaldība ³⁹	Ikgadējs uzraudzības ziņojums un trīs gadu uzraudzības ziņojums
Valmieras novada pašvaldība ⁴⁰	Trīs gadu uzraudzības ziņojums
Valkas novada pašvaldība ⁴¹	Trīs gadu uzraudzības ziņojums
Salaspils novada pašvaldība ⁴²	Ikgadējs uzraudzības ziņojums un trīs gadu uzraudzības ziņojums

Revīzijā konstatēts, ka revidēto pašvaldību sagatavotie uzraudzības ziņojumi neietver analīzi par iemesliem situācijās, kad ir konstatētas uzraudzības rādītāju izmaiņas (gan pozitīvas, gan negatīvas), tas ir, netiek vērtēta korelācija starp uzraudzības rādītāju izmaiņām un aktivitātēm, kas izraisījušas rādītāju izmaiņas.

Aizkraukles novada Attīstības programmas 2021.–2028. gadam Uzraudzības ziņojumā par 2022. gadu secinājumi un priekšlikumi turpmākai attīstībai definēti vispārīgi – uzņēmējdarbības vides attīstība tiek vērtēta pēc uzņēmumu skaita (konstatēts, ka uzņēmumu skaits pieaug), bezdarba līmeņa (samazinās) un darbavietu pieejamības (labi apmaksātas darbavietas pieaug)⁴³.

Salaspils novada pašvaldības 2020. gada uzraudzības ziņojumā⁴⁴ iekļautie secinājumi un priekšlikumi ir vispārīgi, detalizēti nevērtējot uzņēmējdarbības attīstības tendences, bet vērtētas uzraudzības rādītāju izmaiņas (bezdarba līmenis samazinās, ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits palielinās un strādājošo vidējā bruto alga paaugstinās).

Valkas novada pašvaldības iepriekš spēkā esošās Attīstības programmas 2015.–2021. gadam 2020. gada uzraudzības pārskatā⁴⁵ ir norādīti dati, kuri apliecina, ka ekonomiski aktīvo iedzīvotāju un ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits samazinās, arī teritorijas attīstības indeksa plānotais rādītājs nav sasniegts. Tā kā statistikas dati liecina, ka attīstības programmā norādītie mērķi netiek sasniegti, ziņojumā netiek veikta cēloņsakarību analīze un noteiktas darbības situācijas uzlabošanai. Taču pretēji faktiski uzrādītajiem datiem secināts, ka “novadā uzņēmējdarbības attīstība rada tiešu un nepārprotamu pozitīvu ietekmi uz sociālekonomiskajiem rādītājiem”.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības uzraudzības ziņojumos par 2021. un 2022. gadu⁴⁶ veiktā analīze un secinājumi iezīmē galvenās tendences uzraudzības rādītāju izmaiņās, tomēr ziņojumos nav priekšlikumu situācijas uzlabošanai.

Ādažu novada pašvaldības 2023. gadā sagatavotajā uzraudzības ziņojumā⁴⁷ vērtētas ne tikai uzraudzības rādītāju izmaiņas trīs gadu periodā, bet arī ietverta rīcības plāna izpildes analīze, identificējot virzību uz attīstības programmā izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu. Ziņojumā secināts, ka stratēģiskā mērķa “Konkurētspējīga un daudzveidīga uzņēmējdarbība” virzība ir nepietiekama, kā arī sniegts priekšlikums veikt attīstības programmas, rīcības plāna un investīciju plāna aktualizāciju, taču nav noteikta konkrēta rīcība un aktivitātes uzņēmējdarbības vides attīstībai.

Pašvaldību darbības neliecina par sistemātisku pieeju degradēto teritoriju noteikšanai un investīciju plānošanai to revitalizācijai

Revīzijā secināts, ka revidētās pašvaldības formāli pilda Zemes pārvaldības likumā noteikto attiecībā uz pašvaldības rīcību, nosakot un revitalizējot degradētās teritorijas, jo zemes un degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējums nav veikts⁴⁸ vai arī sagatavots tabulas veidā bez izvērtējuma pēc būtības (skatīt 4. attēlu), kā arī tas netiek aktualizēts.

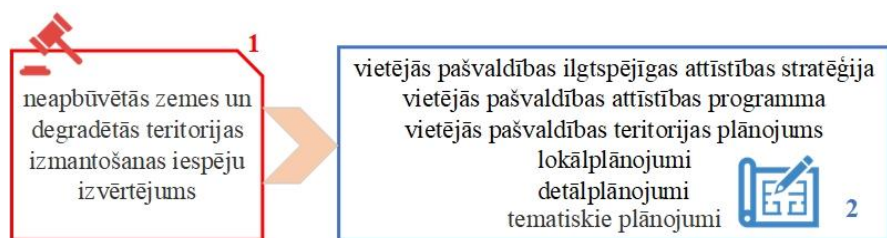
Informācija par Daugavpils valstspilsētas pašvaldības degradētajām teritorijām (laika posmā no 2015.gada līdz 2023.gadam)								
Nr. p.k.	Nosaukums	Adrese	Kadastra numurs	Pašvaldības īpašumā no (datums)	Atzīta par degradēto teritoriju (datums)	Pamatojums	Zaudēja degradētās teritorijas statusu (datums)	Piezīmes
1	Siguldas iela 10D	Siguldas iela 10D	0500 006 0111	ZG* - 30.08.2021.	24.03.2020.	24.03.2020.		
2	Minskas iela 7	Minskas iela 7	0500 008 1701	ZG* - 26.06.2017.	24.03.2020.	LĒMUMS NR.160 "PAR DAUGAVPILS PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA REDAKCIJAS 3.0. UN VIDES		Tiek izskatīts konceptuāls risinājums visiem trīs zemesgabaliem kopā
3	Minskas iela 5	Minskas iela 5	0500 008 1702	ZG* - 26.06.2017.	24.03.2020.			
4	Minskas iela 1	Minskas iela 1	0500 008 1705	ZG* - 06.09.2006.	24.03.2020.			
5	1. Pasāžieru iela 6A	1. Pasāžieru iela 6A	0500 009 1006	DPD lēm. 11.02.2021. Nr.83, 126.p.	24.03.2020.			

4. attēls. Daugavpils valstspilsētas pašvaldības sagatavotais zemes un degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējums

No pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem būtu jāsecina, vai pašvaldības attīstībā darbs ar degradētām teritorijām ir prioritāte.

Zemes pārvaldības likums nosaka⁴⁹:

- ❖ degradētā teritorija ir teritorija ar izpostītu vai bojātu zemes virskārtu vai pamesta apbūves, derīgo izrakteņu ieguves, saimnieciskās vai militārās darbības teritorija;
- ❖ neapbūvēta zemes vienība ir zeme, uz kuras neatrodas būves vai atrodas tikai tādas būves, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā nav ierakstāmas zemesgrāmatā;
- ❖ pašvaldības nosaka un atzīmē degradētās teritorijas savos attīstības plānošanas dokumentos, kā arī paredz nepieciešamos zemes izmantošanas nosacījumus; informāciju par degradētajām teritorijām iekļauj un uztur Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā;
- ❖ vietējā pašvaldība teritorijas attīstības plānošanas dokumentos apbūvei prioritāri paredz degradētās teritorijas;
- ❖ pašvaldībām jāizstrādā un ar domes lēmumu jāapstiprina tās īpašumā esošās neapbūvētās zemes un degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējums, ko tālāk ņem vērā, lemjot par teritorijas turpmāko izmantošanu un sagatavojot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus (skatīt 3. attēlu).

3. attēls. Darba plānošanas process neapbūvētām un degradētām teritorijām

Neapbūvētās zemes un degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējumā ietver:

- ❖ zemes pašreizējās izmantošanas vērtējumu;
- ❖ zemes turpmākās izmantošanas iespēju vērtējumu, ievērojot teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritorijas izmantošanu;

- ❖ vērtējumu par investīcijām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu iespējami labāku zemes izmantošanas veidu;
- ❖ vērtējumu par iespējām zemi izmantot, nodot nomā vai atsavināt;
- ❖ prognozētos ienākumus no zemes izmantošanas un atskaitījumus pašvaldības vai valsts budžetā par kapitāla izmantošanu;
- ❖ citu informāciju par attiecīgās zemes izmantošanu.

Par labo praksi degradēto teritoriju pārvaldībā uzskata sinerģiju starp publisko un privāto sektoru, maksimāli iesaistot ieinteresētās puses visā procesā un apzinot privātās, publiskās un kopienas resursa izmantošanas un kombinēšanas iespējas. Tāpat reģenerācijas programmu pamatā jābūt skaidrai vīzijai un tam pieskaņotam rīcības plānam, kura pamatā ir rūpīga analīze un integrēta pieeja fiziskajiem, sociālajiem, ekonomiskajiem un vides izaicinājumiem, kā arī izmaiņu monitoringam⁵⁰.

Teritorijas plānošanas dokumentos dažas revidētās pašvaldības neiezīmē degradētās teritorijas. Pamatojums – situācija ir mainīga un teritoriālo plānojumu izmaiņas ir resursu ietilpīgas.

Turklāt, formāli izpildot normatīvā akta⁵¹ prasību par degradēto teritoriju izvērtējumu, revidētajām pašvaldībām arī nav konkrētu plānu par to, kuras degradētās teritorijas būtu sakārtojamas prioritāri, piemēram, objekti pilsētvidē ar negatīvu ietekmi uz ainavu vai bijušās rūpnieciskās un militārās teritorijas.

Atšķiras teritorijas, kuras revidētās pašvaldības ir identificējušas kā degradētas teritorijas plānojumā, nosakot prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, un teritorijas, kuras revidētās pašvaldības ir noteikušas kā degradētas pašvaldības attīstības programmas investīciju plānā SAM 5.6.2. līdzfinansējuma iegūšanai. Izvērtējot revidēto pašvaldību SAM 5.6.2. īstenotos projektus, 14 projektos no 19 jeb 74 % konstatēts, ka teritorija, kurā tiek īstenots projekts, ir norādīta kā degradētā attīstības programmas investīciju plānā / tā grozījumos, bet ne citos dokumentos, kas nosaka zemes lietošanas mērķi:

- ❖ Aizkraukles novada pašvaldībā – visi (divi) SAM 5.6.2. projekti;
- ❖ Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā – septiņi no astoņiem SAM 5.6.2. projektiem;
- ❖ Valmieras novada pašvaldībā – visi (divi) SAM 5.6.2. projekti;
- ❖ Ventspils valstspilsētas pašvaldībā – visi (trīs) SAM 5.6.2. projekti;
- ❖ Valkas novada pašvaldībā visi (četri) SAM 5.6.2. projekti bija identificējami gan teritorijas plānojumā, gan investīciju plānā.

Turklāt vairāki SAM 5.6.2. projekti revidēto pašvaldību investīciju plānos ir iekļauti salīdzinoši neilgi pirms projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA, piemēram, tajā pašā dienā, kad projekts iesniegts CFLA⁵², 15 dienas⁵³, 20 dienas⁵⁴, 21 dienu⁵⁵, četrus mēnešus pirms projekta iesniegšanas CFLA.⁵⁶

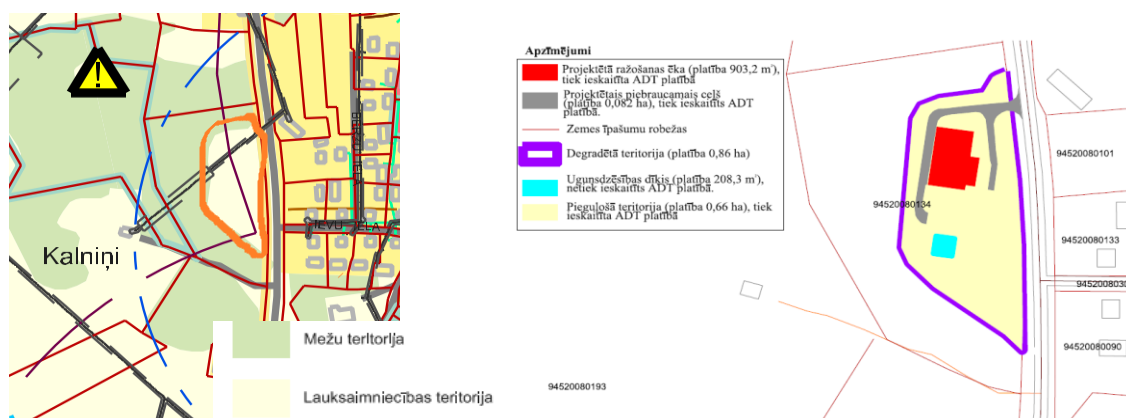
Iepriekšminētais liecina, ka SAM 5.6.2. ietvaros revidētās pašvaldības ne tikai ir revitalizējušas teritorijas, kas jau iepriekš ilgstoši bijušas identificētas kā degradētas vai problemātiskas, bet arī noteikušas degradēto teritoriju statusu citām teritorijām, kas iepriekš nav bijušas identificētas kā problemātiskas. Šāda rīcība nenodrošina sistemātisku pieeju degradēto teritoriju attīstības plānošanā, jo, veidojot uzņēmējdarbībai nepieciešamo infrastruktūru, revidētās pašvaldības prioritāri neizvērtē iespēju sakārtot ilgstoši problemātiskas teritorijas, kas sniedz lielāku labumu no veiktajām publiskajām investīcijām to sakārtošanai.

Revīzijā konstatētais liecina, ka degradēto teritoriju statusa piešķiršana, iespējams, notikusi ar mērķi apgūt ES līdzfinansējumu, līdz ar to ir radījusi situāciju par SAM mērķim neatbilstošu projekta īstenošanu, izmantojot SAM 5.6.2. pieejamo līdzfinansējumu.

Valkas novada pašvaldība Ērgemes pagastā īstenoja projektu⁵⁷ degradētās teritorijas atjaunošanai, izveidojot jaunu ražošanas ēku un tai nepieciešamo infrastruktūru.

Pašvaldība projekta pieteikumā norāda⁵⁸, ka saskaņā ar Valkas novada pašvaldības teritorijas plānojumu 2016.–2027. gadam projekta ietvaros revitalizētā teritorija ir klasificēta kā “Rūpnieciskās apbūves teritorija”. Tomēr gan 2011.gadā apstiprinātajā pašvaldības teritorijas plānojumā, gan 2016.gadā apstiprinātajā pašvaldības teritorijas plānojumā šī teritorija bija klasificēta kā “Lauksaimniecības teritorija”⁵⁹, nevis degradēta teritorija, turklāt dabā šajā vietā iepriekš bija pļava bez apbūves⁶⁰ (skatīt 5. attēlu). Jāatzīmē, ka saskaņā ar SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumiem atjaunoto degradēto teritoriju platībā neieskaita lauksaimniecībā izmantojamo zemi⁶¹, tas ir, ES līdzfinansējums netiek mērķēts projektiem, kuri tiek īstenoti teritorijā, kuras lietošanas mērķis ir lauksaimniecība.

5. attēls. Kartogrāfiskais materiāls no pašvaldības 2016. gadā apstiprinātā teritorijas plānojuma, kurā teritorija atzīmēta kā lauksaimniecības zeme (pa labi), un projekta pieteikumam pievienotais kartogrāfiskais materiāls, kurā teritorija atzīmēta kā degradēta (pa kreisi)

Jāuzsver, ka apstiprinātam teritorijas plānojumam ir juridisks spēks, jo zemi izmanto atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajai vai likumīgi uzsāktajai teritorijas izmantošanai⁶². Savukārt projekta pieteikumā iesniegtais kartogrāfiskais materiāls ir informatīvs.

Arī ar 2021. gada 28. janvāra grozījumiem⁶³ apstiprinātajā teritorijas plānojumā minētā teritorija joprojām apzīmēta kā lauksaimniecības zeme.

VARAM 2021. gada 18. februārī pašvaldībām nosūtīja aicinājumu līdz 2021. gada 7. aprīlim iesniegt projektu ideju konceptus SAM 5.6.2. ceturtās projektu iesniegumu kārtas priekšatlasei⁶⁴. Šajā kārtā piedalījās un tika akceptēts arī minētais projekts Ērgemes pagastā.

Projekta ideju Valkas novada pašvaldība investīciju plānā iekļāva 2021. gada 25. februārī, savukārt 2021. gada 25. martā pašvaldība nolēma atcelt iepriekš apstiprinātos teritorijas plānojuma grozījumus⁶⁵. Jauna teritorijas plānojuma redakcija apstiprināta 2021. gada 28. oktobrī, un tajā minētā teritorija jau ir apzīmēta kā degradēta⁶⁶, bet investīciju plānā projekta ideja iekļauta 2021. gada 25. februārī. Tajā pašā laikā tai vienlaicīgi ir saglabāts arī lauksaimniecības teritorijas statuss, ko apliecina arī publiskajā datubāzē geolattvija.lv pieejamā informācija⁶⁷.

Projekta pieteikumā pašvaldība norāda⁶⁸:

“Spundenieki”, Valkas novada Ērgemes pagastā. Zemesgabala kadastra apzīmējums Nr. 9452 008 0134 (kopīgā zemes gabala Spundenieki platība ir 2,17 ha, bet daļu teritorijas aizņem mežs un degradēta – bojāta zeme, būvgruži un stikli, [kopējā platība], kurā tiks ieviests projekts, ir 0,81 ha).

Projekta būvprojekta⁶⁹ darba organizēšanas projektā sadaļā par zemes darbiem nav norādes, ka ir plānoti darbi teritorijas attīrīšanai no bīstamiem atkritumiem – būvgružiem:

Jāveic esošo zemes atzīmju kontrolnivelēšana. Ir jāveic augsnes virskārtas noņemšana, tranšeju rakšana. Augu zemi jānoņem līdz minerālai gruntij. Augsne pilnībā jāizrok zem konstrukcijām. Izraktā augu zeme jāizved uz atbērtni. Jāveido tādi kritumi, lai virsma visu laiku būtu labi drenēta. Būvuzņēmējam jāplāno un visu laiku jāveic darbi, ievērojot piemērotus šķērskritumus, lai ātri novadītu lietus ūdeņus vai ūdeņus, kas ieplūst zemes darbu zonā no citiem avotiem. Lieko grunti pārviesto uz norādīto atbērtni teritorijas robežās vai ārpus tās. Smilts pabērums zemes darbos jāveido, bļietējot līdz 350 mm biežās kārtās, ar sablīvējuma koeficientu ne mazāku par 0,95. Tā pat jāizbūvē arī šķembu segums. Veicot ārējo tīklu izbūves darbus, jābūvē smilts un šķembu pamats. Nedrīkst piesārņot darba vidi ar sadzīves atkritumiem. Remontu vai citu avāriju seku gadījumā nepieļaut degvielas vai eļļas iekļūšanu augsnē.

Vienlaikus konstatēts, ka sākotnēji pašvaldība projektu⁷⁰ “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novada Ērgemes pagastā” virzīja SAM 3.3.1. ietvaros, kura mērķis nav vērsts uz degradētas teritorijas revitalizāciju.

- ❖ 2020. gada 31. jūlijā⁷¹, veicot grozījumus, projekts iekļauts Attīstības programmas 2015.–2021.gadam investīciju plānā kā projekts SAM 3.3.1. ietvaros.
- ❖ 2020. gada 24. septembrī⁷² aktualizēts Attīstības programmas 2015.–2021. gadam investīciju plāns, iekļaujot SAM 3.3.1. projektu “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novada Ērgemes pagastā” (Ievu iela 2, Ērgeme, Ērgemes pagasts, Valkas novads).
- ❖ 2021. gada 5. janvārī saskaņā ar 2021. gada 13. janvāra lēmumu⁷³ noslēgts līgums Nr. VND/4 22/20/421 ar SIA “Baltex Group” par būvprojekta izstrādi, paredzot, ka būvprojekta izstrāde nepieciešama ERAF SAM 3.3.1. “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” 2. kārtas projekta “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā” (projekta Nr. 3.3.1.0/20/I/016) ietvaros.
- ❖ 2021. gada 25. februārī⁷⁴ aktualizēts Valkas novada pašvaldības Attīstības programmas 2015.–2021. gadam Investīciju plāns, precizējot projekta “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas pilsētā” specifisko atbalsta mērķi no 3.3.1. un 5.6.2. un

iekļaujot Investīciju plānā specifiskā atbalsta mērķa SAM 5.6.2. projektu “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novada Ērgemes pagastā” (Spundenieki, Ērgeme, Ērgemes pagasts, Valkas novads).

Valsts kontroles ieskatā, zemes gabals “Spundenieki”, Ērgemes pagastā, ir uzskatāms par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, balstoties uz Valkas novada pašvaldības spēkā esošo teritoriālo plānojumu, un projekts, pretēji normatīvajā aktā⁷⁵ noteiktajām prasībām un SAM 5.6.2. mērķim, īstenots SAM 5.6.2. ietvaros (ES līdzfinansējums 744 480 *euro* apmērā, kopējās projekta izmaksas 1 337 496 *euro*).

1.2. Vai pašvaldība plāno un piešķir finansējumu rīcībpolitikas īstenošanai uzņēmējdarbības veicināšanai un investīciju piesaistes jomā, ņemot vērā finansiālo iespēju principu un noteiktās prioritātes?

Pašvaldībai savs darbs ir jāorganizē atbilstoši tās attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, prioritātēm un uzdevumiem un, sasaistot mērķus ar pieejamajiem resursiem, jāplāno budžets⁷⁶. Tā kā pašvaldības budžeta resursi un ārējie finansējuma avoti vienmēr ir ierobežoti, pašvaldībai pieejamie finanšu resursi jāizlieto racionāli un atbilstoši aktuālākajām problēmām un iedzīvotāju (tai skaitā uzņēmēju) vajadzībām⁷⁷.

Budžeta plānošanā nereti netiek ņemti vērā attīstības plānošanas dokumenti, jo ne vienmēr budžeta plānošanā iesaistītie ir informēti par attīstības plānošanas dokumentos noteikto. Lai tā nebūtu, nepieciešams nodrošināt visu pašvaldības struktūrvienību un institūciju iesaisti attīstības plānošanā – dokumentu izstrādē, uzraudzībā un aktualizēšanā, kā arī nepieciešama struktūrvienību un institūciju sadarbības stiprināšana un izpratnes paaugstināšana attīstības plānošanas jautājumos⁷⁸.

Izvērtējot revidēto pašvaldību attīstības programmas un investīciju plānus, konstatēts, ka plānotie projekti uzņēmējdarbības veicināšanas jomā investīciju plānos tiek uzrādīti tikai tad, kad ir precīzi zināms ES pieejamais līdzfinansējums, attīstības programmās neuzrādot visus prioritāri īstenojamus projektus, kas būtu nepieciešami pašvaldībai. Šāda rīcība ir izskaidrojama arī ar to, ka SAM 3.3.1. un 5.6.2. viens no līdzfinansējuma piešķiršanas nosacījumiem ir tā identificēšana pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos – attīstības programmās, tajā skaitā, investīciju plānos.

Revidētās pašvaldības intervijās apliecināja, ka investīciju plānos iekļautie projekti neatspoguļo visas pašvaldības vajadzības. Valsts kontrole revīzijā nav guvusi apliecinājumus, ka revidētās pašvaldības plānotajiem projektiem piešķir prioritātes un tie izriet no attīstības plānošanas procesā objektīvi noskaidrotām problēmām un vajadzībām, kas ir rezultējies ar attīstības programmā ietvertām aktivitātēm. Faktiski projektu īstenošana bieži vien ir atkarīga tikai no viena faktora – vai būs pieejams

ārējais līdzfinansējums. Tikai Ventspils valstspilsētas pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos ir skaidri identificējamās problēmas un vajadzības, kuru risināšanai tiek īstenotas atbilstošas aktivitātes.

Apzinot uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes jomā nepieciešamos projektus, ir jānosaka prioritāte katram no tiem. Tas nodrošinās izvirzītā mērķa sasniegšanu īsākos termiņos. Projektu prioritāti ir iespējams noteikt, piemēram, novērtējot:

- ❖ projekta svarīgumu saskaņā ar pašvaldības specifiskajām prioritātēm (rīcības virziena prioritāte, teritorijas prioritāte, specifiskā prioritāte);
- ❖ sasaisti ar īstenotiem vai plānotiem projektiem (projektu sinerģija);
- ❖ pašvaldības izdevumus pēc projekta īstenošanas;
- ❖ projekta īstenošanas iespējas, sadarbojoties ar potenciāliem investoriem (gan iekšējiem, gan ārējiem).

SAM 3.3.1. un 5.6.2. pašvaldībām bija iespēja saņemt ES līdzfinansējumu tikai tad, ja projekts bija iekļauts vismaz pašvaldību investīciju plānos. Analizējot revidēto pašvaldību investīciju plānus, secināts, ka projekti nav nepārprotami identificējami attīstības programmās, bet tikai investīciju plānos, kuri tiek grozīti īsi pirms projekta iesniegums tiek virzīts CFLA (skatīt 8. pielikumu). Vienlaikus secināts, ka teritorijas, kura tika plānotas revitalizēt izmantojot pieejamo ES finansējumu ne visos gadījumos ir identificējamās pašvaldības teritoriālā plānojamā vai citos dokumentos kā degradētas vai problemātiskas.

Piemēram, Aizkraukles novada pašvaldības projekts 5.6.2.0/22/I/012 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā” investīciju plānā pirmreizēji iekļauts tajā pašā dienā, kad tas ir iesniegts CFLA. Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/005 “Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai Valkā” investīciju plānā pirmreizēji iekļauts dienu pirms projekta pieteikuma dokumentācijas iesniegšanas. Savukārt Valmieras novada pašvaldība, īstenojot projektu 3.3.1.0/16/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos”, grozījumus investīciju plānā veica pēc tā iesniegšanas CFLA.

Pašvaldību iedibinātā prakse plānot investīcijas tikai tad, ja ir pieejami ES struktūrfondu līdzekļi, nav uzskatāma par labo praksi un nav ilgtspējīga. Faktiski šāda pieeja uzliek ierobežojumus efektīvai teritorijas attīstības plānošanai, jo ES struktūrfondi ir noteikti no ES politikām izrietoši konkrēti mērķi, atbalsta prioritātes, kā arī to finansēšana ir nevienmērīga, tas ir, rodas pārrāvumi starp plānošanas periodiem. Tādējādi pašvaldībām pašām ir jābūt uz problēmu novēršanu uzņēmējdarbības jomā un investīciju piesaisti vēršam redzējumam, un ES finansējums ir tikai iespēja finansēt faktiskās prioritātes.

Arī Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam ir uzsvērts:

Šobrīd lielākā daļa attīstības projektu pašvaldībās tiek īstenoti, izmantojot ES fondu vai citu ārējo finanšu palīdzību. Rezultātā investīcijām veidojas pārrāvumi, jo finansējums nav pastāvīgs. Tāpat nav iespējas ātri reaģēt uz izmaiņām vai reģionāli specifiskiem izaicinājumiem. Līdz ar to ir nepieciešams veidot nacionālā līmenī reģionālo projektu programmu.

Kā alternatīvas ES līdzfinansējumam investīciju projektu finansēšanai pašvaldības var izmantot:

- ❖ pašu regulāros ieņēmumus, kā, piemēram, no nodokļu atskaitījumiem un citiem neiezīmētiem ieņēmumiem, ja pašvaldības finanšu kapacitāte ir pietiekama gan investīcijām, gan uzturēšanai;
- ❖ pašu speciālos ieņēmumus, kā, piemēram, dabas resursu nodokļa ieņēmumus, speciālās infrastruktūras attīstības nodevas ieņēmumus, kāda pašvaldības īpašuma nomas ieņēmumus;
- ❖ pašu vienreizējos ieņēmumus, kā, piemēram, sava īpašuma, kas nav nepieciešams pašvaldības funkciju nodrošināšanai, pārdošanas gadījumā;
- ❖ piesaistītos līdzekļus no dažādiem fondiem, programmām un citiem ārējiem avotiem, saņemot arī valsts budžeta līdzfinansējumu;
- ❖ aizņēmumus, kas pamatā ir no Valsts kases.

Iesniedzot projektu SAM 3.3.1. un 5.6.2. līdzfinansējuma saņemšanai, pašvaldībai projekta pieteikumā bija jāpievieno izmaksu un ieguvumu analīze (finanšu un ekonomiskā analīze), kas apliecina projekta pozitīvo ietekmi uz pašvaldības ekonomisko izaugsmi.

Normatīvais akts⁷⁹ nosaka kārtību, kādā ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina projekta pieteikuma dokumentu sagatavošanu. Projekta izmaksu efektivitātes novērtēšana iekļauj vairākus aspektus.

- ❖ Finanšu analīze – dati, galvenie pieņēmumi un makroekonomiskie parametri, kas izmantoti, lai veiktu analīzi. Arī galvenie secinājumi no finanšu analīzes, tostarp finanšu stabilitātes analīzes rezultāti, lai pierādītu, ka projekts nākotnē nenonāks finanšu grūtības. Galvenie elementi un parametri, ko izmanto izmaksu ieguvumu finanšu analīzei (projekta cikls, finanšu diskonta likme, kopējās investīciju izmaksas, ieņēmumi, u. tml.), finanšu analīzes galvenie rādītāji.
- ❖ Ekonomiskā analīze, kurā norādīti projekta galvenie pieņēmumi, novērtējot izmaksas (tai skaitā attiecīgās izmaksu komponentes – ieguldījumu izmaksas, rezerves izmaksas, darbības izmaksas), ekonomiskos ieguvumus un ārējos faktorus, tostarp tos, kas saistīti ar vidi, klimata pārmaiņu mazināšanu un noturību katastrofu gadījumā, un galvenie secinājumi no sociālekonomiskās analīzes. Tiek norādīta informācija arī par aprēķinātajiem galvenajiem ekonomiskajiem ieguvumiem un izmaksām.
- ❖ Riska novērtējums un jūtīguma analīze (nav obligāta).

Vērtējot revidēto pašvaldību izmaksu un ieguvumu analīzes, secināts, ka aprēķinos tiek ņemti vērā tādi ieguvumi, kuri kopumā raksturo ekonomisko izaugsmi pēc projekta, piemēram, “Apkārt esošo uzņēmumu konkurētspējas pieaugums”, “Braukšanas laika izmaksu ietaupījums”, “Ieguvumi no IKP pieauguma pateicoties jaunradītajām darbavietām”, “Ilgtermiņa bezdarba samazināšanas ieguvumi”. Tomēr analīzē izmantots tikai viens rādītājs, kurš tieši ietekmē pašvaldības budžetu un iekļauts analīzē – IIN pieaugums, jo 75 % no IIN ieņēmumiem tiek ieskaitīti tieši pašvaldību budžetā.

Veicot aplēses par investīciju ietekmi uz revidēto pašvaldības budžetiem, ņemti vērā tiešie ieņēmumi (nomas maksas ieņēmumi, iedzīvotāju ienākuma nodoklis, NĪN) un izdevumi (valsts kases aizdevuma atmaksa). Tās ir aplēses, kas balstītas uz naudas plūsmas principu (skatīt 9. pielikumu).

Revīzijā secināts, ka tikai divi no analizētajiem projektiem ir ar pozitīvu ietekmi uz pašvaldības budžetu, savukārt pārējo projektu tiešā ietekme uz revidēto pašvaldību budžetu ir negatīva. Līdz ar to, neskatoties uz citiem sociālekonomiskajiem ieguvumiem, pašvaldībām ir jāizvērtē spēja īstermiņā un ilgtermiņā segt projekta izmaksas, neradot riskus citu pašvaldības funkciju finansēšanai un izpildei.

1.3. Vai pašvaldība izmanto tās rīcībā esošos uzņēmējdarbības veicināšanas atbalsta instrumentus?

Pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu kapacitāte ir jāstiprina

Viens no uzņēmējdarbības veicināšanas instrumentiem pašvaldībā ir uzņēmējdarbības speciālists, kura funkcijās ir ne tikai esošo un potenciālo uzņēmēju konsultēšana, bet arī aktīva dalība attīstības plānošanas dokumentu izstrādē. Uzņēmējdarbības speciālistam ir jāpalīdz risināt dažādus ar uzņēmējdarbību saistītus jautājumus, jāsniedz informācija par uzņēmēju un pašvaldības sadarbību un atbalsta iespējām, it īpaši pašvaldībās, kurās ar šiem jautājumiem nenodarbojas citas struktūrvienības.

Valsts kontroles ieskatā, uzņēmējdarbības speciālistam ir nepieciešama atbilstoša izglītība un profesionāla pieredze privātā sektora uzņēmējdarbībā, lai tas spētu sniegt jēgpilnu atbalstu uzņēmējiem.

Valsts kontrole veica revidēto pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu pieejamības, izglītības un iepriekšējās darba pieredzes izvērtējumu (skatīt 2. tabulu).

2. tabula

Pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu pieejamības, izglītības un iepriekšējās darba pieredzes apkopojums

Pašvaldība	Uzņēmējdarbības speciālistu skaits	Izglītība un iepriekšējā darba pieredze
Aizkraukles novads	2	1. darbinieks: 1997. gada profesionālā izglītība uzņēmējdarbības specialitātē. Ir profesionālā pieredze uzņēmējdarbībā. 2. darbinieks: 2023. gadā iegūts bakalaura grāds vadībā un administrēšanā. Nav profesionālās pieredzes uzņēmējdarbībā.
Ādažu novads		Pienākumus veic attīstības un projektu nodaļas projektu nodaļas vecākais eksperts Bakalaura grāds, kvalifikācija – jurists. Nav profesionālās pieredzes uzņēmējdarbībā.
Daugavpils valstspilsēta		Pienākumus veic investīciju un starptautisko sakaru nodaļas ekonomists Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībinātnē. Nav profesionālās pieredzes uzņēmējdarbībā.
Salaspils novads		Pienākumus veic attīstības daļas vadītājs Maģistra grāds, iegūts profesionālajā programmā “Grāmatvedība un audits”. Nav profesionālās pieredzes uzņēmējdarbībā.
Valmieras novads	2	1. darbinieks: bakalaura grāds mārketingā, bakalaura grāds komunikācijas vadībā. Ir profesionālā pieredzes uzņēmējdarbībā. 2. darbinieks: maģistra grāds ģeogrāfijā. Ir profesionālā pieredze uzņēmējdarbībā.
Valkas novads		Pienākumus veic attīstības daļas vadītājs un tā vietnieks 1. darbinieks: bakalaura grāds uzņēmējdarbībā/biznesa vadībā. Nav profesionālās pieredzes uzņēmējdarbībā. 2. darbinieks: maģistra grāds vadībinātnē. Nav profesionālās pieredzes uzņēmējdarbībā.
Ventspils valstspilsēta	2	1. darbinieks: profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā. Ir profesionālā pieredze uzņēmējdarbībā. 2. darbinieks: maģistra grāds, iegūts programmā “Uzņēmējdarbība un vadīšana”. Ir profesionālā pieredze uzņēmējdarbībā.

Valsts kontroles vērtējumā, revidēto pašvaldību nodarbināto uzņēmējdarbības speciālistu izglītība lielākoties atbilst veicamajiem uzdevumiem, tomēr kā būtisks trūkums ir darbinieku profesionālās pieredzes trūkumus uzņēmējdarbības jomā. Vērtējot revidēto pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistu

faktiskos pienākumus⁸⁰, secināms, ka tie pilda tādus uzdevumus, kuriem nav nepieciešama profesionālā pieredze uzņēmējdarbībā. Piemēram, informācijas apstrāde par pieejamiem ES fondiem, informācijas sniegšana par pašvaldību sniegtajiem atbalsta rīkiem uzņēmējiem. Valsts kontroles ieskatā, no uzņēmējdarbības speciālistiem sagaidāmajam piensumam uzņēmējdarbības vides veicināšanā būtu jābūt nozīmīgākam, tas ir, jāanalizē uzņēmējdarbības vide pašvaldībā, reģionā un valstī, sniedzot ieteikumus problēmjaūtājumu risināšanā, aktīvi jāsadarbojas ar vietējiem uzņēmējiem, konsultējot tos uzņēmējdarbības jautājumos (īpaši aktuāli pašvaldībām, kurās nav biznesa inkubatoru).

Vienlaicīgi jāņem vērā, ka revidētajās pašvaldībās ne vienmēr tiek veidots atsevišķs uzņēmējdarbības speciālista amats, bet gan šādi pienākumi tiek apvienoti ar attīstības nodaļas darbinieku pienākumiem vai arī šādi pienākumi ir deleģēti citām struktūrvienībām vai iestādēm.

Piemēram, Ventspils valstspilsētas pašvaldība deleģēja uzņēmējdarbības atbalsta funkciju Ventspils Augsto tehnoloģiju parkam, kura uzdevums ir sekmēt progresīvo nozaru uzņēmumu un produktu attīstību un konkurētspējas celšanu, nodrošinot kvalitatīvu infrastruktūru, kā arī biznesa attīstību veicinošus pakalpojumus un konsultācijas⁸¹.

Savukārt Valmieras novada pašvaldībā vienlaikus ar uzņēmējdarbības speciālistiem pašvaldībā, darbojas arī Valmieras Attīstības aģentūra, kura nodrošina sadarbību starp uzņēmējiem, pašvaldību un izglītības iestādēm, lai veicinātu inovācijas, uzņēmējdarbību un Valmieras novada attīstību⁸².

Pašvaldībās, kur uzņēmējdarbības specialista funkcijas veic viens vai atsevišķi darbinieki, īpaša uzmanība ir pievēršama to izglītībai un profesionālai pieredzei, lai spētu koordinēt uzņēmējdarbības veicināšanas funkciju.

Pašvaldības pietiekami neizvērtē atbalsta instrumentu klāstu uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un investīciju piesaistei

Saskaņā ar VARAM apkopoto informāciju⁸³ ir izteiktas atšķirības uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes rīku izmantošanā pašvaldībās. Piemēram, uzņēmējdarbības speciālistu skaits svārstās no 0 (Valkas novadā un Salaspils novadā) līdz 11 (Rīgā) un atšķiras arī piedāvātie atbalsta veidi: pašvaldības nekustamā īpašuma (telpu) izmantošanas iespēju piedāvā 31 pašvaldība, grantu konkursus rīko 36 pašvaldības, zemes un telpu nomas atlaides piedāvā 31 pašvaldība, bet 20 pašvaldības papildus piedāvā arī dažādus citus atbalsta mehānismus (atbalstu uzņēmēju dalībai izstādēs, investīciju objektu kartes, darba biržas u. c.).

Būtiskas atšķirības uzņēmējdarbības rīku izmantošanā vērojamas arī revidētajās pašvaldībās. Grantu konkursus organizē piecas no septiņām revidētajām pašvaldībām, nekustamā īpašuma (telpu) izmantošanas iespējas uzņēmējiem piedāvā divas pašvaldības, zemes un telpu nomas atlaides – trīs pašvaldības, savukārt citi atbalsta mehānismi (100 % pašvaldības budžeta finansēti) tiek izmantoti četrās pašvaldībās. Gan Salaspils novada pašvaldība, gan Aizkraukles novada pašvaldība izmanto tikai vienu no minētajiem atbalsta veidiem, savukārt tikai Daugavpils valstspilsētas pašvaldība izmanto visus četrus iepriekšminētos atbalsta veidus.

Jāatzīmē, ka arī budžeta līdzekļi tiešā veida atbalsta sniegšanai uzņēmējiem nav lieli (skatīt 3. tabulu).

3. tabula

Revidēto pašvaldību piedāvāto uzņēmējdarbības veicināšanas rīku uzskaitījums un budžets

Pašvaldība	Pieejamība pašvaldībā	Granti		NĪN atlaides
		Budžets 2023. gadā, euro	Budžets no 2021. līdz 2023. gadam, euro	
Aizkraukles novads	☑	20 000	40 000	☒
Ādažu novads	☑	4 000	12 000	☑
Daugavpils valstspilsēta	☑	60 000	180 000 ⁸⁴	☑
Salaspils novads		☒		☑
Valkas novads	nav piešķirti norādītajā laika posmā			☑
Valmieras novads	☑	60 000	177 000	☑
Ventspils valstspilsēta	☑	299 000	299 000 ⁸⁵	☑

Analizējot revidēto pašvaldību izmantotos uzņēmējdarbības atbalsta mehānismus, konstatēts⁸⁶ turpmāk uzskaitītais.

- ❖ Atbildot uz Valsts kontroles jautājumu par apsvērumiem konkrētu atbalsta instrumentu izvēlē, visas revidētās pašvaldības norādīja, ka pašvaldības sniegto atbalsta pasākumu veids un apjoms ir atkarīgs no pašvaldības budžeta iespējām, kā arī ekonomiskās situācijas, politiskajiem lēmumiem un arī sabiedrības iniciatīvām.
- ❖ Tai pašā laikā piecas no septiņām izlasē iekļautajām pašvaldībām nenorādīja, ka izmantotu datu analīzi un uzņēmēju vajadzību apzināšanu/analīzi, lai noteiktu novada uzņēmēju vajadzībām visatbilstošākos un nepieciešamākos atbalsta instrumentus un pasākumus revidējamā periodā.
- ❖ Pašvaldību prakse attiecībā uz to piedāvāto uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu efektivitātes vērtēšanu ir dažāda; pašvaldības monitorē to rīkoto grantu konkursu rezultātus, piemēram, noteiktu laika periodu pēc projekta īstenošanas nosakot pienākumu sniegt atskaites, lai novērtētu konkursu ietvaros izveidoto uzņēmumu darbības rādītājus; pašvaldības mēdz vērtēt arī to rīkoto uzņēmējdarbības veicināšanas aktivitāšu dalībnieku skaitu un saņemtās uzņēmēju atsauksmes (piemēram, mutiskas atsauksmes vai dalības anketas).
- ❖ Tai pašā laikā pašvaldības nesniedza konkrētus piemērus citu atbalsta instrumentu efektivitātes novērtēšanai, piemēram, Valkas novada pašvaldība norādīja, ka atsevišķa pasākumu efektivitātes novērtēšana netiek veikta, bet uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu efektivitāti pierāda tas, ka uzņēmēji tos izmanto (skatīt 10. pielikumu).

Pašvaldību tīmekļvietnēs iekļautā informācija uzņēmējiem nav viegli un ērti atrodamā

Normatīvais akts paredz⁸⁷, ka iestādes nodrošina to kompetencē esošās informācijas pieejamību iestādes oficiālajā tīmekļvietnē un mobilajā lietotnē (ja tāda ir izveidota), veidojot to saturiski, strukturāli un vizuāli viegli saprotamu un uztveramu lietotājam. Tāpat normatīvais akts nosaka⁸⁸ minimālo tīmekļvietnē iekļaujamo sadaļu apjomu, tai skaitā, paredzot, ka iestādēm jāizveido arī sadaļa “Īpašumi”, kurā iekļauj arī informāciju par iestādes nekustamajiem īpašumiem, kuri ir iznomāti vai kurus paredzēts iznomāt. Iestādei jāizveido arī sadaļa “Pakalpojumi”, kurā iekļauj informāciju par tās sniegtajiem valsts

pārvaldes pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem, norādot saites uz valsts pārvaldes pakalpojumu aprakstiem⁸⁹.

VARAM arī ir izveidojis⁹⁰ vadlīnijas tīmekļvietnes piekļūstamības izvērtējumam, kas ietver labo praksi lapu tehnisko risinājumu izstrādē, piemēram, labi strukturētas lapas navigācijas izveidei, virsrakstu un krāsu kontrastu izvēlei. Kā labā prakse vadlīnijās norādīts: labas navigācijas elementi ir strukturēti, pārskatāmi (pievienoti līdz 10 elementiem), galvenās navigācijas elementu nosaukumi ir saprotami un viegli lasāmi; pirmā līmeņa jeb galvenie navigācijas elementi, piemēram, “Par mums”, “Pakalpojumi”, “Kontakti”, tiek ietverti lapas galvenē.

Savukārt Sabiedriskās politikas centrs “Providus” sadarbībā ar VARAM ir izstrādājis standartu: ieteikumus pašvaldībām lielākas atvērtības nodrošināšanai. Ieteikumi neietver specifiskus norādījumus attiecībā uz uzņēmējiem paredzētās informācijas publicēšanu, taču sniedz norādes par sadaļā “Īpašumi” publicējamo informāciju, tai skaitā⁹¹:

- ❖ informācija par pašvaldības (tai skaitā pašvaldības kapitālsabiedrību) īpašumu (kustamā/nekustamā manta, zeme, ēkas) un nomas tiesību izsolēm, to gaitu un rezultātiem;
- ❖ informācija par īpašumu, ko pašvaldība iznomājusi, norādot nomātājus, nomas maksu, nomas periodu;
- ❖ informācija par pašvaldības īpašumu atkarībā no vietējās sabiedriskās intereses/vajadzībām.

Saskaņā ar ieteikumiem informācijai par pašvaldības īpašumiem (kustamo/nekustamo mantu, zemi, dažāda pielietojuma ēkām) ir jābūt iespējami plašā apjomā, bet pārskatāmi strukturētā veidā publicētai pašvaldību tīmekļvietnēs vairāku iemeslu dēļ⁹².

- ❖ Pašvaldībai savi īpašumi jāapsaimnieko racionāli, maksimāli lietderīgi, sabiedrības interesēs. Publicējot iespējami plašu, saprotamu, ērti lietojamu informāciju par pašvaldības īpašumiem, tiek veicināta lielāka atklātība par to, kā tie tiek apsaimniekoti.
- ❖ Pašvaldības interesēs ir piesaistīt iespējami plašu pretendentu loku gadījumos, kad pašvaldība izsola vai piedāvā iznomāšanai kādu īpašumu. Publicējot sakārtotu informāciju, kas rada skaidru priekšstatu par to, kuri īpašumi šādām vajadzībām ir pieejami, kā jārikojas, lai tos nomātu vai iegūtu īpašumā, var veicināt arī lielāku interesi par tiem, tādējādi pašvaldībai panākot izdevīgāko darījumu. Savukārt izsoļu un iznomāšanas rezultāti ļauj vērtēt, vai pašvaldība rīkojusies sabiedrības interesēs kā labs saimnieks.
- ❖ Svarīgi, lai pašvaldība nodrošina informāciju par pašvaldības īpašumiem tādā veidā, kādā sabiedrība visbiežāk informāciju pašvaldībai lūdz, piemēram, informācija par industriālajām teritorijām, kas pieejamas uzņēmēju attīstībai.

Vadlīnijās ir uzsvērts, ka, ņemot vērā publicējamās informācijas apjomu, svarīgi, lai:

- ❖ pašvaldības to strukturē iedzīvotājiem saprotamā, loģiskā, pārskatāmā veidā pēc darījuma veida, pēc īpašuma veida vai kādas citas iedzīvotāju biežāk izmantotās pazīmes;
- ❖ liela apjoma informāciju publicē mašīnlasāmā, atvērto datu veidā, nevis, piemēram, liela izmēra pdf formāta dokumentā;
- ❖ iespēju robežās informāciju publicē arī vizuāli.

Secināms, ka normatīvie akti neparedz noteiktas prasības pašvaldībām attiecībā uz uzņēmējiem paredzētās informācijas publicēšanu (izņemot informāciju par iestādes sniegtajiem valsts pārvaldes

pakalpojumiem, iznomāšanai paredzētajiem īpašumiem un to izsolēm)⁹³. Tai pašā laikā gan normatīvie akti, gan tīmekļvietņu veidošanas labā prakse paredz, ka informācija jāpasniedz lietotājiem saprotamā, pārskatāmā un ērtā veidā⁹⁴.

Valsts kontroles ieskatā, tas nozīmē, ka pašvaldībām uzņēmējiem un investoriem paredzētā satura veidošanā būtu jāņem vērā mērķauditorijas prasības, tai skaitā informācijas atrašanas ērtums – uzņēmēji nav ieinteresēti tīmekļvietnēs pavadīt ilgu laiku, lai atrastu sev nepieciešamo informāciju. Informācijai un vietņu navigācijai būtu jābūt labi strukturētai un lietotājam draudzīgai, ļaujot apmeklētājam intuitīvi saprast, kurā sadaļā būs vai nebūs atrodama nepieciešamā informācija. Tāpat informācijai būtu jābūt pilnīgai: uzņēmējiem paredzētajā sadaļā vienuviet būtu jāiekļauj visa tiem potenciāli nepieciešamā informācija.

Analizējot revidēto pašvaldību tīmekļvietnēs iekļauto informāciju, konstatējams turpmāk minētais.

- ❖ Pašvaldību tīmekļvietnēs pieejamā informācija uzņēmējiem un investoriem ir ļoti atšķirīga gan pēc publicētās informācijas satura, gan apjoma (skatīt 11. pielikumu).
- ❖ Atšķirīga ir arī pašvaldību tīmekļvietnēs uzņēmējiem paredzētā informācija un tās apjoms, piemēram, tikai daļa pašvaldību⁹⁵ uzņēmējdarbības sadaļās publicē informāciju par to piedāvātajiem atbalsta rīkiem vai statistiku par uzņēmējdarbības vidi.
- ❖ Uzņēmējiem paredzētās sadaļas ne vienmēr apkopo visu uzņēmējiem potenciāli noderīgo informāciju.
- ❖ Visas pašvaldības ir ievērojušas normatīvo akta prasību publicēt informāciju par nekustamajiem īpašumiem, kurus paredzēts iznomāt, un rīkotajām nomas tiesību izsolēm⁹⁶. Taču pašvaldību tīmekļvietnēs šī informācija ir atspoguļota dažādi – ir pašvaldības, kuras informāciju par nomas tiesību izsolēm publicē uzņēmējdarbības sadaļā, ir pašvaldības, kurās tā ievietota pavisam citā sadaļā.

Pašvaldību tīmekļvietnēs ir nepieciešami uzlabojumi, nodrošinot gan informācijas pilnīgumu, gan piekļūšanas ērtumu uzņēmējiem. Revīzijas laikā Ventspils valstspilsētas pašvaldība veica būtiskus uzlabojumus tās uzturētajā tīmekļvietnē, nodrošinot uzņēmējiem visu nepieciešamo informāciju. Aizkraukles, Ādažu un Salaspils novada pašvaldības uzsāka darbu pie savu tīmekļvietņu pilnveidošanas.

Ieteikumi

Pašvaldībām (izņemot Ventspils valstspilsētas pašvaldību) veikt visaptverošu uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides analīzi, iesaistot visas ieinteresētās puses, lai noteiktu uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes galvenos kavējošos faktorus, kā arī precīzu un terminētu rīcību to novēršanai.

VARAM sadarbībā ar pašvaldībām noteikt vienotus uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomas uzraudzības rādītājus.

Pašvaldībām, sagatavojot uzraudzības ziņojumu, iekļaut cēloņsakarību analīzi, vērtējot sasniegtos rezultātus.

Pašvaldībām (izņemot Salaspils novada pašvaldību) nodrošināt sistemātisku pieeju degradēto teritoriju apsaimniekošanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām⁹⁷.

VARAM sadarbībā ar pašvaldībām izvērtēt esošo uzņēmējdarbības speciālistu kapacitāti un atdevi, nepieciešamības gadījumā lemjot par nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldībai, Valkas, Aizkraukles, Salaspils un Ādažu novada pašvaldībām nodrošināt vieglu un ērtu piekļuvi uzņēmējiem domātai informācijai tīmekļvietnē.

2. Vai pašvaldību, plānošanas reģionu un LIAA sadarbība uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jautājumos ir pietiekama?

Plānošanas reģionu (izņemot Latgales plānošanas reģionu) loma uzņēmējdarbības attīstības un investīciju piesaistes jomā nav efektīva, jo darbība notiek “dokumentu līmenī”, veidojot saikni starp nacionālo un vietējo līmeni, attīstības plānošanas dokumentos ietverot reģionālu skatījumu uz pašvaldību funkcijām. Tomēr trūkst mērķtiecības un koordinācijas, nosakot investīciju virzienus konkrētajā reģionā un nosakot pašvaldību teritorijās attīstāmo infrastruktūru uzņēmējdarbības veicināšanai un investīciju piesaistei. Bez reģionāla skatījuma uz nepieciešamajiem investīciju virzieniem un pašvaldību darbības jomu “profilēšanas”, tas ir, noteikt tās specializācijas jomas, kuras atbilst pašvaldību stiprajām pusēm un kurās pašvaldības strādā prioritāri, netiks novērsta “negatīva konkurence”. Pašvaldības konkurēs par vienu un to pašu darbības/attīstības profilu un citiem resursiem, tai skaitā, radot pieprasījumam neatbilstošu (daudz lielāku) piedāvājumu, kā rezultātā ieguldītās investīcijas nerasniegs rezultātus.

LIAA sadarbība ar pašvaldībām un plānošanas reģioniem ir nepietiekama, lai nodrošinātu, ka pašvaldībās tiek veidota labvēlīga vide ne tikai jau esošo un vietējā kapitāla uzņēmumu attīstībai, bet arī lai piesaistītu jaunas investīcijas (iekšējās un ārējās). LIAA darbības stratēģijā 2023.–2029. gadam sadarbības modelis ar pašvaldībām nav skaidri definēts. Sadarbība starp visām iesaistītajām pusēm nav pietiekama, gan kopīgi nenodrošinot problēmu identificēšanu, gan nevienojoties par atbilstošu rīcībpolitiku to novēršanai, izmantojot vietējās ekonomikas stiprās puses. Atsevišķos gadījumos pašvaldības neatklāj LIAA informāciju par investīciju procesiem, lai investors neizvēlētos citu pašvaldību.

POLARIS metodoloģija, kura valstī ieviesta jau kopš 2010. gada un paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, ir palikusi “uz papīra” un nav devusi pietiekamu pievienoto vērtību investīciju piesaistē pašvaldībās, kaut gan POLARIS metodoloģijā paredzētā starpinstitūciju sadarbība un koordinācija būtu efektīvs rīks investīciju projektu īstenošanā un ārvalstu investīciju piesaistē.

Pašvaldībās informētības līmenis par LIAA sniegtiem pakalpojumiem ir nepietiekams, it īpaši par šo pakalpojumu potenciālajām iespējām. Piemēram, pašvaldību informētība par LIAA izveidoto valsts informācijas platformu biznesa attīstībai *business.gov.lv* ir nepietiekama. Platformā tiek piedāvāta iespēja izvietot informāciju par potenciāliem investīciju objektiem katrā pašvaldībā – investīciju karte. Tādējādi potenciālajiem investoriem informācija tiek nodrošināta vienuviet. Nepietiekama pašvaldību informētība par šādu iespēju pašvaldībām rada gan papildu izmaksas savu tīmekļvietņu informācijas uzturēšanai, gan papildu administratīvo slogu, jo tās katru reizi gatavo informāciju potenciālajam investoram pēc LIAA pieprasījuma, gan nenodrošina informācijas pilnīgumu potenciālajiem investoriem, kuri patstāvīgi iegūst informāciju par iespējām investēt Latvijā.

Pašvaldību sadarbība ar plānošanas reģioniem un LIAA ir būtiska, lai nodrošinātu, ka pašvaldībās tiek veidota labvēlīga vide ne tikai vietējo uzņēmēju attīstībai, bet arī lai piesaistītu jaunas investīcijas (iekšējās un ārējās). Sadarbība starp visām iesaistītajām pusēm nodrošina efektīvāku problēmu identificēšanu un palīdz noteikt atbilstošu rīcībpolitiku to novēršanai, izmantojot vietējās ekonomikas stiprās puses. Revīzijā tika vērtēta tikai daļa no “lielā” sadarbības modeļa, tas ir, pašvaldību, plānošanas reģionu un LIAA savstarpējā sadarbība uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes jomas veicināšanai.

Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2013.–2019. gadam plānošanas reģioniem nozīmīga loma bija paredzēta 2.1. rīcības virzienā – paaugstināt pašvaldību un plānošanas reģionu lomu uzņēmējdarbības veicināšanā un uzlabot uzņēmējdarbības vidi. Plānošanas reģioniem bija paredzēts⁹⁸ īstenot tādas aktivitātes kā:

- ❖ ārvalstu ekspertu vizīšu organizēšana;
- ❖ semināru un diskusiju organizēšana iesaistītajām pusēm;
- ❖ uzņēmēju pārstāvošo NVO vizītes uz kaimiņvalstīm savas produkcijas popularizēšanai;
- ❖ piedalīšanās investīciju forumos;
- ❖ investīciju kataloga izveidošana;
- ❖ uz investoriem orientētas interneta mājas lapas izveide;
- ❖ mārketinga pasākumu organizēšana;
- ❖ vietējo zīmolu izveide;
- ❖ mazā un vidējā biznesa ideju meklēšana un atbalsts tām.

VARAM uzsver, ka aktivitāšu īstenošanā ir būtiski sadarboties ar Ekonomikas ministriju un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, slēgt sadarbības līgumus ar dažādām institūcijām, lai nodrošinātu nacionālajā līmenī sniegtā atbalsta papildinātību un nepārklāšanos.

Pašvaldība

sekmēt saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā un sniegt atbalstu uzņēmējiem

- **"regulējums ir atvērts un to piepilda tiesību normas piemērotājs"** – pašvaldības var izvēlēties dažādus atbalsta sniegšanas veidus (piemēram, ārvalstu finanšu instrumenti, grantu konkursi, nodokļu un nodevu atlaides), tomēr jebkāda veida atbalsts, sevišķi uzņēmējiem, sniedzams, ievērojot normatīvo aktu regulējumu attiecībā uz publiskas personas mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas novēršanu, kā arī uzņēmējdarbības atbalsta kontroli.

Plānošanas reģioni

veicināt saimniecisko darbību plānošanas reģiona teritorijā

- noteikt plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības galvenos pamatprincipus, mērķus un prioritātes un atbilstoši tiem nodrošināt plānošanas reģiona attīstības koordināciju;
- sniegt atzinumu par vietējā līmeņa ilgtermiņa attīstības stratēģijas un attīstības programmas atbilstību reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem;
- nodrošināt pašvaldību sadarbību un plānošanas reģiona sadarbību ar nacionālā līmeņa institūcijām reģionālās attīstības atbalsta pasākumu īstenošanā.

LIAA

sekmēt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, veicināt zināšanu ietilpīgu preču un pakalpojumu attīstību un eksportu, veicināt ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu

- organizēt uzņēmumu inovāciju motivācijas, sadarbības ar pētniecības sektoru, tehnoloģiju pārneses, investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus un nodrošināt komunikāciju ar iesaistītajām pusēm;
- sagatavot un izplatīt informāciju par Latviju kopumā, kā arī par atsevišķām ar Latvijas valsti, zemi un tautu saistītām jomām, tai skaitā agatavot un izplatīt informatīvos materiālus, uzturēt Latvijas oficiālo portālu ārvalstu auditorijām (*business.gov.lv*).

6. attēls. Pašvaldību, plānošanas reģionu un LIAA funkcijas uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes uzlabošanā

Pašvaldību autonomo funkciju sekmēt un atbalstīt saimniecisko darbību Pašvaldību likumā likumdevējs ir apzināti paredzējis⁹⁹ kā "atvērtu regulējumu", kas ar konkrētu saturu jāpiepilda pašām pašvaldībām, izvēloties to situācijai piemērotākos uzņēmējdarbības atbalsta rīkus, bet vienlaicīgi ievērojot arī normatīvo aktu regulējumu attiecībā uz publiskas personas mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas novēršanu, kā arī uzņēmējdarbības atbalsta kontroli. Lai arī laika gaitā izteikta dažādās redakcijās, pašvaldībām autonomā funkcija uzņēmējdarbības sekmēšanā ir piešķirta jau kopš spēku zaudējušā likuma "Par pašvaldībām" spēkā stāšanās 1994. gada 9. jūnijā, paredzot¹⁰⁰, ka pašvaldību pienākums ir "sekmēt uzņēmējdarbību savā administratīvajā teritorijā (pasākumi monopoldarbības ierobežošanai un konkurences veicināšanai; atļauju un licenču izsniegšana uzņēmējdarbībai, ja tas paredzēts likumos)".

Arī plānošanas reģionu kompetence saimnieciskās darbības veicināšanā ir formulēta vispārīgi, ne ārējos, ne iekšējos tiesību aktos nekonkretizējot plānošanas reģionu uzdevumus šajā jomā. Plānošanas reģionu nolikumi neprecizē ne reģionu uzdevumus saimnieciskās darbības jomā, ne arī to izveidoto struktūrvienību – uzņēmējdarbības atbalsta centru – precīzus pienākumus un uzdevumus šīs kompetences īstenošanā.

Tai pašā laikā skaidrojums par plānošanas reģioniem paredzēto lomu saimnieciskās darbības veicināšanā ir atrodams normatīvā akta anotācijā un VARAM izstrādātajos informatīvajos ziņojumos par plānošanas reģionu darbības pilnveidošanu¹⁰¹. VARAM uzsver¹⁰², ka plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumenti ir galvenā saikne starp nacionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem un tajos tiek ietverts reģionāls skatījums uz pašvaldību funkcijām, tai skaitā, nosakot investīciju virzienus¹⁰³ konkrētajā reģionā un nosakot pašvaldību teritorijās attīstāmo infrastruktūru pakalpojumu pieejamībai un sasniedzamībai. Tādējādi tiks nodrošināta pašvaldību izvirzīto investīciju vajadzību un risinājumu koordinācija reģionālā mērogā. Valsts kontroles ieskatā, reģionāls skatījums uz nepieciešamajiem investīciju virzieniem ir cieši saistīts ar nepieciešamību “profilēt” pašvaldības, tas ir, noteikt tās specializācijas jomas, kurās pašvaldības strādā prioritāri, ņemot vērā to stiprās puses un iespējas, tādējādi novēršot “negatīvu konkurenci”, kad tiek veiktas investīcijas un radīta infrastruktūra, kas pārsniedz gan esošo, gan objektīvi prognozēto pieprasījumu.

Nepieciešamība plānošanas reģioniem darboties uzņēmējdarbības veicināšanas jomā, VARAM ieskatā, ir pamatota ar vairākiem faktoriem. Pirmkārt, VARAM uzsver¹⁰⁴, ka uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai nepieciešams koordinēts institucionāls atbalsts, tai skaitā investoru piesaistes sekmēšanai. Plānošanas reģionu teritorijā darbojas dažādas publiskā un nevalstiskā sektora institūcijas (ALTUM, LIAA biznesa inkubatori u. c.), kas sniedz atbalstu noteiktām uzņēmēju grupām un/vai tikai par atsevišķiem atbalsta pasākumiem. LIAA un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs konsultē uzņēmējus atbilstoši kompetencei, savukārt LTRK, LDDK sniedz palīdzību tikai saviem biedriem. Vienlaikus ne visās pašvaldībās ir uzņēmējdarbības speciālisti, kas sniegtu konsultatīvi informatīvo atbalstu uzņēmējiem un investoriem. Tāpat VARAM atsaucas uz Lielbritānijas pieredzi, ka investīciju piesaistes centralizēšana no reģionālās attīstības aģentūrām uz Lielbritānijas Tirdzniecības un investīciju organizāciju¹⁰⁵ ir novedusi pie augstākas ārvalstu investīciju koncentrēšanās Londonā un Dienvidanglijā, mazinot investīciju ieplūšanu reģionos.¹⁰⁶

Salīdzinot LIAA, pašvaldību un plānošanas reģionu funkcijas, normatīvajos aktos LIAA ir skaidri noteiktas funkcijas un uzdevumi investīciju piesaistē Latvijas teritorijai kopumā, kā arī komunikācijas nodrošināšanā ar iesaistītajām pusēm (tai skaitā pašvaldībām un plānošanas reģioniem) par investīciju piesaistes un Latvijas atpazīstamības veicināšanas jautājumiem. Normatīvā regulējuma līmenī nav konstatējama pašvaldību un LIAA vai plānošanas reģionu un LIAA funkciju dublēšanās, taču funkciju īstenošanā būtiska nozīme ir pašvaldību un LIAA sadarbībai un darbību koordinācijai, lai nodrošinātu to īstenoto aktivitāšu savstarpējo saskaņotību un papildinātību.

Lai novērtētu pašvaldību, plānošanas reģionu un LIAA sadarbības modeli, revīzijā veikta pašvaldību aptauja “Pašvaldību, LIAA un plānošanas reģionu sadarbība uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistes jomā” (skatīt 1. un 2. pielikumu). Secināms, ka 68 % pašvaldību ir skaidras tās funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistē pašvaldības administratīvajā teritorijā, ņemot vērā, ka šajā procesā ir iesaistīti arī LIAA un plānošanas reģions, bet 32 % pašvaldību šo funkciju un atbildības sadalījums ir daļēji skaidrs.

Savukārt 55 % no atbildes sniegušajām pašvaldībām ir daļēji skaidras LIAA funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un investīciju piesaistē. Nedaudz lielāka izpratne pašvaldībām ir par plānošanas reģiona funkcijām un uzdevumiem uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un investīciju piesaistē (60 % atbilde “Jā” un 40 % atbilde “Daļēji”), tomēr 34 % no aptaujātajām pašvaldībām nav informācijas par LIAA un plānošanas reģionu kompetenci.

Nepieciešams stiprināt pašvaldību un plānošanas reģionu sadarbību, fokusējoties uz specializācijas noteikšanu pašvaldībām

Plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumenti ir galvenā saikne starp nacionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem. Vienlaikus tie kalpo kā instruments nacionāla līmeņa plānošanas dokumentu īstenošanai. Tāpēc, izstrādājot pašvaldību ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentus, ir jānodrošina cieša saskaņotība ar plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumentiem¹⁰⁷.

Plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā nosaka plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu rakstveidā un grafiskā veidā¹⁰⁸.

Reģiona vai pašvaldības ilgtermiņa attīstības stratēģijas uzdevums ir noskaidrot, kur tie šobrīd atrodas, izlemt, ko vēlas sasniegt, izvēlēties, kādā virzienā doties un kā sasniegt vīziju, identificējot nepilnības un to novēršanai nepieciešamos pasākumus. Ilgtspējīgas attīstības plānošanas dokumentā iedzīvotājiem ir jāatpazīst sava pašvaldība vai reģions, tādēļ tajā jādefinē reģiona un pašvaldības specifiskie resursi, nevis jāuzskaita vispārīgi principi, ko var attiecināt uz jebkuru Eiropas valsti vai reģionu.

Ekonomikas teorijā pastāv jēdziens “starpreģionālā konverģence”, kuras pamatā ir pieņēmums, ka laika gaitā nevienlīdzībai starp reģioniem ir jāsamazinās. Atbilstoši šai teorijai jebkurš reģions cenšas izmantot savas priekšrocības, specializēties, intensificēt ražošanu un atbilstoši tam organizēt izdevīgu tirdzniecību ar citiem reģioniem. Šādā funkcionālā veidā katrs reģions atrod savu izaugsmes iespēju, specializējas un starp reģioniem mazinās atšķirības. Konverģences teorijas uzsver funkcionālo vienotību, pakāpenisku resursu izlīdzināšanos starp reģioniem, reģionu robežu nozīmības mazināšanos un reģionu saplūšanu. Atšķirības starp reģioniem izlīdzinās, diferencējoties ekonomikai, attīstot eksportu, piesaistot investīcijas¹⁰⁹. Pašreizējā reģionālā politika balstās uz šīs teorijas pamatprincipiem, jo uzver nepieciešamību novērst reģionālās atšķirības un specializēties.

Ņemot vērā, ka viena no plānošanas reģiona funkcijām ir plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības galveno pamatprincipu, mērķu un prioritāšu noteikšana¹¹⁰, kuri tiek atspoguļoti Plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības stratēģijā un attīstības programmā, pašvaldību specializācijas noteikšanai ir nepieciešama sadarbība ar plānošanas reģioniem, lai novērstu dublēšanos (publisko investīciju konkurenci), kas negatīvi ietekmēs reģionālo attīstību.

Valsts kontroles aptaujas rezultāti (skatīt 1. pielikumu) liecina, ka no 38 atbildi sniegušajām pašvaldībām:

- ❖ 71 % ir sadarbojušās ar plānošanas reģionu uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jautājumos un 69 % gadījumu sadarbība tiek pozitīvi vērtēta – secināms, ka pašvaldības labprāt saņemtu atbalstu no plānošanas reģiona, tomēr to gaidas no sadarbības ir lielākas nekā sasniedzamais rezultāts;
- ❖ 55 % negatīvi vērtē nepieciešamību noteikt pašvaldību specializāciju, 32 % pozitīvi vērtētu šādu rīcību un 13 % ir grūti formulēt viedokli, jo tām nav pietiekamas izpratnes par ieguvumiem – secināms, ka pašvaldības nepietiekami apzinās specializācijas nepieciešamību un to pozitīvo ietekmi uz pašvaldību ekonomisko attīstību.

Kopumā analizējot nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa attīstības plānošanas dokumentus (skatīt 5. pielikumu), secināts, ka revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos kaskadējas augstākstāvošo politikas plānošanas noteiktās specializācijas jomas, tomēr to uzskaitījums ir ļoti plašs un tieši korelē ar faktisko pašvaldību ekonomisko profilu. Analizējot revidēto pašvaldību specializāciju reģiona griezumā, secināts, ka blakus esošām pašvaldībām ir līdzīgi ekonomiskie profili, kas var radīt konkurenci starp tām, neveicinot kopējo reģionālo attīstību.

Piemēram, Valmieras novada pašvaldības¹¹¹ un Vidzemes plānošanas reģiona¹¹² attīstības plānošanas dokumentos ir skaidri iezīmēti gan novada nozīmes centri, gan noteikta svarīgāko attīstības centru specializācija:

Vidzemes attīstības centru funkcionālā tīkla galvenie balsti ir Valmiera kā izglītības, ražošanas un inovāciju centrs un Cēsis kā kultūras un tūrisma centrs. Tās sadarbībā ar Valku, Limbažiem, Madonu, Smiltēni, Alūksni, Gulbeni un Balviem veidos reģiona izaugsmei nepieciešamo kritisko masu, vienlaikus stiprinot Vidzemes reģiona pievilcīgumu un konkurētspēju. Attīstības centru savstarpējā sadarbība un papildinātība, zināšanu un pieredzes apmaiņa sekmēs reģiona inovatīvas uzņēmējdarbības attīstību, kā arī stiprinās pārrobežu sadarbību ar Igauniju.¹¹³

Tomēr Vidzemes plānošanas reģionā ietilpstošajai Valkas novada pašvaldībai noteiktā ekonomiskā specializācija Latvija 2030, Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā¹¹⁴ un Valkas novada pašvaldības plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ir nedaudz atšķirīga (skatīt 4. tabulu).

4. tabula

Valkas novada pašvaldības specializācija dažādos politikas plānošanas dokumentos

Latvija 2030	Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija	Valkas novada pašvaldības plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija
Vienīgā Latvijas robežpilsēta un viena no sešām Eiropas pilsētām, kas atrodas uz divu valstu robežas. Valka un Igaunijas pilsēta Valga vēsturiski ir veidojušas vienu pilsētu, ko telpiski un funkcionāli saista kopējs ielu tīkls. Ņemot vērā tās atrašanās vietas priekšrocības, perspektīvā Valka kopā ar Valgu kā “dvīņu pilsētas” var attīstīties par nozīmīgu transporta, loģistikas un pārrobežu sadarbības centru, veicot valsts “ziemeļu vārtu” funkciju.	Valkas pilsētas īpašā loma – Latvijas Ziemeļu vārti, Vidzemes pārrobežu sadarbības centrs, kā Latvijas – Igaunijas autotransporta un dzelzceļa tranzīta koridors, un Ziemeļvidzemes kultūras un sporta centrs. Valkas attīstības resurss — vienīgā robežpilsēta un viena no sešām Eiropas pilsētām, kas atrodas uz divu valstu robežas. Ņemot vērā stratēģisko atrašanās vietu uz svarīgas transporta maģistrāles, (autoceļš E264/A3), kas savieno ES dalībvalstis ar Krieviju, Valkai kopā ar Valgu attīstāmi tranzīta pārvadājumu servisa pakalpojumi, kā arī pārrobežu satiksmes pilnveidošana starp dvīņu pilsētām Valku un Valgu. Pilsētvides/urbānā attīstība tiek plānota kompleksi, veicot pasākumus degradēto teritoriju revitalizācijai, pilsētu telpiskās un vizuālās identitātes saglabāšanai un attīstībai, kultūrtelpas attīstībai, publiskās infrastruktūras sakārtošanai, pilsētu zaļo zonu un publiskās telpas uzturēšanai, mobilitātes sekmēšanai starp dažādām urbānajām telpām.	Galvenā novadā esošā specializācija ir vērsta uz tādām uzņēmējdarbības jomām, kā mežsaimniecība, mežizstrāde un kokapstrāde, lauksaimnieciskā ražošana (graudaugu un kartupeļu audzēšana, lopkopība, bioloģiskā lauksaimniecība), meliorācijas darbu pakalpojumi un apstrādes rūpniecība. Kā papildus attīstāmās jomas Valkas novadā tiek noteiktas – lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, pārtikas produktu ražošana, ekoloģiskās produkcijas ražošana, amatniecība, inovatīva otrreizējo izejvielu pārstrāde, derīgo izrakteņu ieguve un pārstrāde, būvmateriālu ražošana (smilts, smilts–grants, kūdra), tūrisms un pakalpojumu servisa attīstība.

Piemēram, Valkas novada pašvaldība sevi pozicionē ka teritoriju, kur potenciāli ir iespējams attīstīt industriālās teritorijas (kas faktiski arī tiek darīts, izmantojot ES līdzfinansējumu). Tomēr atbilstoši reģionālajam plānojumam kā potenciālā industriālo centru attīstītāja ir iezīmēta Valmieras novada pašvaldība, kurā vēsturiski tiek attīstīta ražošana. Tādējādi ir iespējams prognozēt, ka teritoriju samērā nelielais attālums un vēsturiski izveidotā infrastruktūra Valmieras novada pašvaldībai dod lielākas iespējas piesaistīt potenciālos investorus un Valkas novada pašvaldības izveidotajai infrastruktūrai būs salīdzinoši mazs pieprasījums. Šobrīd gan Valkas novada, gan Valmieras novada pašvaldībās SAM 3.3.1. un 5.6.2. ietvaros ir izveidoti nekustamā īpašuma objekti. Izvērtējot faktisko situāciju par nomas objektu pieprasījumu abās pašvaldībās, secināms, ka Valmieras novada pašvaldības (Valmieras pilsēta) nomas objektu izsolēs piedalās vairāk potenciālo pretendentu un ir konkurence par potenciālo nomas objektu. Savukārt Valkas novada pašvaldības izsolēs piedalās pārsvarā viens pretendents.

Pašvaldības sadarbību ar plānošanas reģioniem lielākoties vērtē pozitīvi – 63% respondentu apliecina, ka ir sadarbojušies ar plānošanas reģionu pēdējo četru gadu laikā uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jautājumos un 69% sadarbību vērtē kā apmierinošu.

Lai gan plānošanas reģionu funkcijas ir konsekventi piemērojamas visiem plānošanas reģioniem, tomēr praksē ir vērojamas būtiskas atšķirības uzņēmējdarbības veicināšanas funkcijas nodrošināšanā (skatīt 5. tabulu).

5. tabula

Plānošanas reģionu kapacitāte un veiktās darbības uzņēmējdarbības atbalsta funkcijas nodrošināšanai

Plānošanas reģions	Uzņēmējdarbības speciālistu skaits	Plānošanas reģiona viedoklis par savu lomu un praksi uzņēmējdarbības veicināšanas jomā
Rīgas	1	Plānošanas reģions neiesaistās investīciju piesaistē, to uzskata par LIAA funkciju, plānošanas reģions vairāk veic mārketinga aktivitātes uzņēmējdarbības jomā. Netiek noteikta ekonomiskā specializācija. Plānošanas reģiona galvenais uzdevums ir plānošana, bet kā papildu funkcija – taksometru licencēšana. Ņemot vērā savu kapacitāti (budžetu un uzņēmējdarbības speciālista 0,75 slodzi), tad aktivitātes tiek organizētas saskaņā ar VARAM noslēgto vienošanos par gada plānu. ¹¹⁵
Vidzemes	1	Sniegtie pakalpojumi: 1) konsultācijas uzņēmējiem, 2) informācijas apkopojums par pieejamiem atbalsta instrumentiem, aktualitātēm nacionālā līmenī (tiek nodota tālāk informācija gan uzņēmējiem, gan pašvaldību speciālistiem), 3) uzņēmējiem/pašvaldībām tiek sniegta informācija par iespējamiem sadarbības partneriem. Pašvaldībām nav noteikta ekonomiskā specializācija, bet gan vairāk tiek vērtētas pašvaldību stiprās puses (prioritārās nozares, iespējas, u. tml.) ¹¹⁶
Latgales	4	Latgales uzņēmējdarbības centrs savu lomu redz ES līdzfinansētu projektu iniciēšanā un īstenošanā, kā arī Latgales SEZ atbalsta administrēšanā. Pašvaldību aktivitāti investīciju piesaistē ietekmē gan vadības, gan darbinieku izpratne. Plānošanas reģions ir ticis ar to pašvaldību vadītājiem, kuras ir kūtras investīciju piesaistē, organizējis mācības un ticis ar uzņēmējiem, lai noskaidrotu viņu vajadzības. Par investoru jautājumiem plānošanas reģions gan informē pašvaldību attīstības nodaļas, gan izmanto <i>Whatsapp</i> grupu informācijas apmaiņai.

Plānošanas reģions	Uzņēmējdarbības speciālistu skaits	Plānošanas reģiona viedoklis par savu lomu un praksi uzņēmējdarbības veicināšanas jomā
		Plānošanas reģions katrā reģiona pašvaldībai veido ekonomiskos profilus, kuros apkopo informāciju par iedzīvotāju skaitu, darbaspējīgo iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju izglītības līmeni, brīvo darbavietu skaitu vietējā NVA filiālē, bezdarba rādītājiem u. tml. ¹¹⁷
Kurzemes	1	Kapacitāte ir maza, meklē dažādas papildu sadarbības iespējas, projektu naudas, var izdarīt daudz vairāk. Plānošanas reģions redz savu lomu kā informācijas izplatītājs. Sniedz informāciju par aktuālajiem projektiem. Uzņēmēji vērsas pie Kurzemes plānošanas reģiona, lai saņemtu aktuālo informāciju par to, ko un kur var saņemt. 1–2 reizes mēnesī tiek izsūtīta informācija par visiem projekta fondiem. ¹¹⁸
Zemgales	3	Plānošanas reģions norāda, ka atalgojuma ziņā plānošanas reģions nevar konkurēt ar pašvaldībām un VARAM finansējums plānošanas reģionam uzņēmējdarbības attīstībai ir ~5 tūkst. euro (izņemot Latgales plānošanas reģionu, kas saņem ~100 000 euro). ¹¹⁹

Nepieciešams stiprināt pašvaldību un LIAA sadarbību iekšējo un ārvalstu investīciju piesaistē

LIAA darbības mērķis ir sekmēt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, veicināt zināšanu ietilpīgu preču un pakalpojumu attīstību un eksportu, veicināt ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu, īstenot tūrisma attīstības valsts politiku un valsts politiku inovāciju jomā un veicināt Latvijas pozitīvu starptautisko atpazīstamību¹²⁰.

Lai īstenotu iestādei noteikto mērķi, LIAA ir deleģēta funkcija radīt valsts pārvaldes, pašvaldību, privāto struktūru un privātpersonu (eksportu), kā arī nevalstisko organizāciju partnerības kontakttīklu Latvijas pozitīvas starptautiskas atpazīstamības veicināšanai¹²¹.

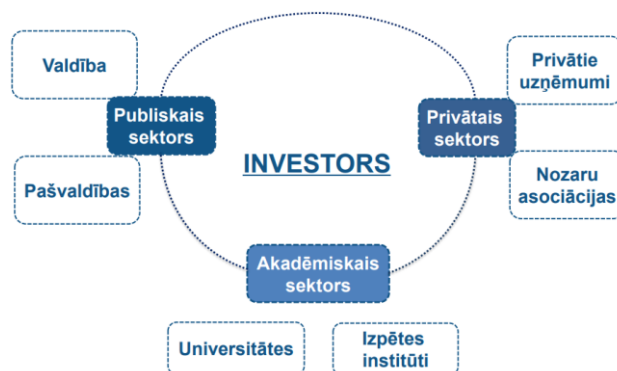
Valsts kontroles ieskatā, aktuālajā LIAA darbības stratēģijā 2023.–2029. gadam sadarbības modelis ar pašvaldībām nav skaidri definēts.

Valsts kontroles aptaujas dati liecina (skatīt 1. pielikumu), ka no 38 atbildi sniegušajām pašvaldībām:

- ❖ 55 % ir bijusi sadarbība gan ar vietējiem, gan ar ārējiem investoriem, bet tikai 39 % gadījumu šajā procesā iesaistīta LIAA, tomēr 84 % novērtēja šo sadarbību kā efektīvu;
- ❖ 50 % pašvaldību LIAA ir noteikta kontaktpersona – secināts, ka nav nodrošināta konsekventa pieeja, kas var negatīvi ietekmēt sadarbības iespējas starp LIAA un pašvaldībām;
- ❖ 53 % daļēji zina par LIAA piedāvātajiem pakalpojumiem – secināts, ka minētais aspekts var negatīvi ietekmēt uzņēmēju informēšanas efektivitāti par pieejamiem atbalsta pasākumiem ne tikai pašvaldībā, bet arī nacionālā līmenī;
- ❖ 71 % izmanto LIAA sniegtos pakalpojumus, kas ļauj pašvaldībām piedalīties uzņēmējdarbību veicinošos pasākumos, savukārt neviena no pašvaldībām nav izmantojusi iespēju individuālas programmas izstrādei kontaktu dibināšanai ārvalstīs – secināts, ka, pašvaldībām neizmantojot visus LIAA pieejamos pakalpojumus, netiek veicināta pašvaldību sadarbība ar ārvalstu investoriem.

Aptaujas rezultāti liecina, ka pastāv būtiski trūkumi pašvaldību sadarbībā ar LIAA un to novēršana var pozitīvi ietekmēt pašvaldību uzņēmējdarbības un investīciju vides attīstību.

Lai veicinātu ārvalstu tiešo investīciju piesaisti un iesaistīto institūciju savstarpēji saskaņotu sadarbību, jau 2010. gadā tika identificēta nepieciešamība pēc atsevišķas pieejas, kas nodrošinātu stratēģisku pieeju aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai investīciju piesaistei – POLARIS metodoloģija (skatīt 7. attēlu). Tas attiecīgi paredzēja vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredzēja procesā cieši sadarboties arī ar privāto sektoru, universitātēm un zinātniskajām institūcijām¹²².

7. attēls. POLARIS metodoloģija¹²³

POLARIS metodoloģija paredz šādas aktivitātes:

- ❖ informācijas sniegšanu potenciālajiem ārvalstu investoriem, kā arī privātajām un publiskajām institūcijām ārvalstīs par Latvijas tautsaimniecību, nozarēm, uzņēmējdarbības vidi un biznesa iespējām;
- ❖ potenciālo ārvalstu investīciju projektu apkalpošanu, sniedzot padziļinātu informāciju pēc katra konkrētā projekta īpašnieka pieprasījuma, organizējot vizītes un tikšanās Latvijā, kā arī sniedzot organizatorisko atbalstu sadarbībai ar publiskajām un privātajām institūcijām Latvijā gan projektu īstenošanas gaitā, gan arī pēc to īstenošanas;
- ❖ mārketinga aktivitāšu veikšanu ārvalstu investīciju piesaistei;
- ❖ investīciju vides monitoringa nodrošināšanu un investīcijām labvēlīgas uzņēmējdarbības vides attīstības veicināšanu;
- ❖ sadarbības veicināšanu starp valsts pārvaldes iestādēm, zinātniskajām institūcijām, uzņēmējiem un tos pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām ar mērķi veicināt ārvalstu investīciju piesaisti;
- ❖ atbalstu Latvijas uzņēmēju, uzņēmēju grupu, kā arī fizisku personu biznesa projektu priekšizpētei un attīstībai ar mērķi veidot projektu plūsmu riska kapitāla fondiem, privātajiem un ārvalstu investoriem¹²⁴.

Paredzēts, ka efektīvai dažādu valsts institūciju sadarbībai Latvijas investīciju projektu portfeļa veidošanā tiks nodrošināta ar Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes starpniecību¹²⁵, kura, savukārt, veicina:

- ❖ projektu virzību valstiskā līmenī;
- ❖ atbalsta instrumentu un investīciju stimulu izveidošanu;
- ❖ administratīvo un regulējošo šķēršļu uzņēmējdarbībā novēršanu¹²⁶.

Praktiski tas nozīmē, ka gadījumā, ja projekts tiek klasificēts kā valstiski nozīmīgs investīciju projekts un tā veiksmīgai īstenošanai pastāv kādi šķēršļi, kuri risināmi valsts līmenī (piemēram, ministriju kompetencē esošie jautājumi (dzelzceļš, ceļi u. c.), tiek sasaukta Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padome, kuras sastāvā ir visu ministriju pārstāvji, un tiek operatīvi panākta vienošanās par turpmākajām darbībām investīciju projekta īstenošanai.

Valsts kontroles ieskatā, POLARIS metodoloģijas praktiskā ieviešana ir nepietiekami aktīva, jo netika izstrādāts praktisks koordinācijas mehānisms sadarbībai starp iesaistītajām nozaru ministrijām (Satiksmes ministrija, VARAM, Finanšu ministrija, Zemkopības ministrija), nosakot ministrijās par investīciju piesaisti atbildīgos pārstāvjus, kuru pienākums ir investīciju projektu izstrāde un vadīšana, kā arī nebija vienotas pieejas valsts un pašvaldību piedāvājumam vietējiem un ārvalstu investoriem, turklāt pašvaldību iesaiste bija formāla, nenosakot pašvaldības lomu un atbildību investīciju piesaistē.

Sadarbībai ar pašvaldībām POLARIS procesa ietvaros no 2011. līdz 2019. gadam tika noslēgti 39 līgumi. Noslēgto līgumu mērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības attīstību pašvaldību administratīvajā teritorijā, veicinot investīciju pieaugumu, palielināt pašvaldības konkurētspēju vietējā un starptautiskā līmenī, kā arī paplašināt pašvaldību sadarbību ar esošiem un potenciāliem investīciju projektu īstenotājiem. Tomēr, analizējot noslēgtos līgumus ar revidētajām pašvaldībām, secināts, ka noslēgtais līgums nenosaka konkrētu tiesību un pienākumu apjomu, saziņas un informācijas apmaiņas kārtību, apjomu un detalizācijas pakāpi, attiecīgi neveidojot efektīvu sadarbības modeli.

Turpmāk plānots POLARIS līgumus aizstāt ar sadarbības līgumiem, kas paredz lielāku pašvaldību iesaisti un konkrētus pienākumus, kas pavērs lielākas iespējas piesaistīt investīcijas. Sadarbības līgumos tiks atrunāta informācijas apmaiņas kārtība un apjoms. Secināms, ka LIAA apzinās komunikācijas trūkumus ar pašvaldībām un plāno darbības to novēršanai.

2012. gadā veiktajā Investīciju piesaistes sistēmas neatkarīgā novērtējumā¹²⁷ veikts arī POLARIS procesa un metodikas novērtējums un identificēta virkne nepieciešamo izmaiņu procesa ieviešanai praksē. Nepieciešamās izmaiņas konstatētas investīciju piesaistes procesā, kuras skar gan konsekventu investīciju piesaistes īstenošanu, gan nepieciešamo LIAA sadarbības uzlabošanu ar pašvaldībām, nevalstiskā un privātā sektora dalībniekiem, tostarp informācijas apmaiņas uzlabošanu. Viens no ieteikumiem bija konkrēta uz faktu un datu analīzi balstīta Latvijas kā investīcijām pievilcīgas vietas profila izstrāde, norādot pieejamos resursus (gan cilvēkresursus, gan ražošanas resursus), pieejamās teritorijas, pieejamo infrastruktūru u. c. Šāds materiāls ne tikai noderētu ārvalstu investoru piesaistē, bet arī nacionālās attīstības plānošanā.

Lai gan jau 2012. gadā norādīts uz neatbilstībām POLARIS metodoloģijas ieviešanā, nav veiktas darbības POLARIS popularizēšanai un faktiskai iedzīvināšanai praksē. Rezultātā tiek zaudēta iespēja valsts ekonomiskās attīstības kāpināšanai, jo lielo investīciju projektu īstenošanai bieži vien ir nepieciešama starpinstitucionālā un starpnozaru sadarbība. Piemēram, ja jaunam ražošanas uzņēmumam, uzsākot darbu, būtu nepieciešams papildu dzelzceļa atzars, tad šādu jautājumu risināšana ir vismaz pašvaldības, Satiksmes ministrijas un AS “Latvijas dzelzceļš” kompetencē. Tomēr, ja šāds sadarbības mehānisms efektīvi

nedarbojas, sadarbība nenotiek un netiek risināti jautājumi, lai īstenotu lielo investīciju projektu. Rezultāts – investors neienāk valstī un potenciālā iespēja ir zaudēta.

Lai gan gandrīz ar visām pašvaldībām LIAA noslēdza līgumus par POLARIS, Valsts kontroles aptaujā (skatīt 1. pielikumu) no 38 atbildi sniegušajām pašvaldībām tikai 10 % norādīja, ka pašvaldība izprot POLARIS metodoloģiju un to, kādā veidā tā var palīdzēt veicināt investīciju piesaisti.

Vērtējot pašvaldību pieredzi lielo investīciju projektu īstenošanā vai gadījumos, kad nepieciešama starpnozaru un starpinstitucionāla (ministrijas, valsts kapitālsabiedrības u.c.) sadarbība, noskaidrots, ka 40 % atbildes sniegušo pašvaldību ir saņēmušas nepieciešamo atbalstu un sadarbība ir bijusi rezultatīva, tomēr 34 % pašvaldību sadarbība ir bijis daļēji rezultatīva un 26 % gadījumos sadarbība nav sniegusi nepieciešamo rezultātu.

Revīzijā konstatēts, ka nepietiekama pašvaldību izpratne par POLARIS pielietošanu praksē neveicina valsts ekonomiskās izaugsmes rādītāju kāpumu.

Piemēram, Valsts kontrole Valkas novada pašvaldībā identificējusi potenciālo investīciju projektu (kopējā vērtība svārstās no 5 līdz 10 milj. *euro*), kurš potenciāli būtu virzāms POLARIS metodoloģijas ietvaros kā stratēģiski nozīmīgs investīciju projekts. Projekta ietvaros graudu pārstrādes uzņēmumam bija nepieciešams dzelzceļa sliežu pievedceļš. Infrastruktūra ir nepieciešama gan konkrēta komersanta investīciju veikšanai, gan lai sekmīgi attīstītu rūpniecisko teritoriju. Tomēr šo investīciju projektu īstenošana nav uzsākta, jo, lai tos īstenotu, bija nepieciešams izveidot infrastruktūru, kas bija Satiksmes ministrijas atbildībā risināms jautājums.

Viena no aktivitātēm, ko paredz POLARIS metodoloģija, ir pašvaldību profilu sagatavošana, kas būtiski atvieglotu informācijas apriti starp pašvaldību, LIAA un potenciālo investoru.

2020. gadā LIAA rīkotajās mācībās par ārvalstu tiešajām investīcijām sagatavoti piecu plānošanas reģionu ekonomiskie profili ar mērķi veicināt investīciju piesaisti reģionos, tāpat sagatavoti 12 novadu profili Kurzemē, 15 novadu profili Latgalē, 21 novada profils Rīgā, četrus novadu profili Vidzemē un septiņi novadu profili Zemgalē. Sadarbībā ar Reģionālo attīstības centru aģentūru papildus sagatavoti 18 novadu profili¹²⁸.

Profilu tālākā uzturēšana bija jānodrošina pašām pašvaldībām, tomēr praksē nebija nodrošināta atgriezeniskā saite, kur un kādam nolūkam tos izmanto LIAA.

Piemēram, intervijā¹²⁹ Aizkraukles novada pašvaldības pārstāvji apstiprināja pašvaldības profila sagatavošanu un tajā ieguldītos pašvaldības resursus informācijas sagatavošanai, tomēr atgriezeniskā saite no LIAA par šīs informācija pielietojumu nav saņemta. Turklāt pēc 2021. gada LIAA darbības plānu atskaitēs¹³⁰ informācija par pašvaldību un plānošanas reģionu profilu tālāko izmantošanu vai atjaunošanu nav ietverta.

Attīstot platformas *business.gov.lv* funkcionalitāti un tajā ietvertās informācijas pilnīgumu, turpmāk LIAA plāno, ka tieši šī vietne būs rīks, kur vienkopus atradīsies visu pašvaldību ekonomiskie profili, kuru aktualizēšana joprojām paliks pašvaldību atbildībā.

Risinot sadarbības problēmas, LIAA plāno slēgt sadarbības līgumus ar pašvaldībām, skaidri nosakot institūciju kompetences un sadarbības formas, informācijas apmaiņas kārtību. Paredzēts, ka sadarbības līgumos tiks skaidri definēts arī *business.gov.lv* izmantošanas tvērums.

LIAA apzinās POLARIS metodoloģijas nozīmīgumu un tā izmantošanas zemo intensitāti. LIAA strādā pie procesa uzlabošanas vismaz divos virzienos.¹³¹

- ❖ Sadarbībā ar Ekonomikas ministriju norit darbs pie Ministru kabineta 2010. gada 10. augusta noteikumu Nr. 774 “Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes nolikums” grozījumiem. Šī brīža projekts plāno atjaunot sanāksmes divos līmeņos:
 - reizi mēnesī tiekas padomdevēju grupa, kuras funkcijas ir koordinēt un uzraudzīt Latvijas ekonomikai būtisku lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu ieviešanai nepieciešamo jautājumu izskatīšanu un priekšlikumu sagatavošanu šo investīciju projektu sekmīgai īstenošanai;
 - reizi divos mēnešos tiekas Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padome, lai lemtu par Latvijas ekonomikai būtisku investīciju projektu sekmīgu īstenošanu.
- ❖ Investīciju departamentam noteikti uzdevumi, kuri tiek iestrādāti topošajā investīciju stratēģijā 2024.–2029. gadam. Šobrīd ir zināms, ka stratēģijā ir iekļauta mērķa nozaru analīze, piedāvājumu sagatavošana investoriem sadarbībā ar pašvaldībām un valsts zinātniskajām organizācijām, proaktīvs un reaktīvs investīciju piesaistes process, atbalsts jaunu investīciju projektu ieviešanai un šķēršļu novēršana investīciju projektu īstenošanā.

Paralēli POLARIS metodoloģijai no 2021. gada LIAA īsteno iniciatīvu “Zaļais koridors” ar mērķi Latvijā reģistrētiem uzņēmējiem saņemt būvniecības, teritorijas plānošanas un migrācijas jomā sniedzamos valsts pārvaldes pakalpojumus prioritārā (paātrinātā) kārtībā, īstenojot investīciju projektus prioritārajos sektoros. Viena no būtiskākajām jomām, kur paredzēts mazināt administratīvo slogu, ir būvniecības process (skatīt 6. pielikumu). Tā kā būvvaldes ir pašvaldību padotības iestādes, tām arī būtu jāuzņemas atbildība par “Zaļā koridora” nodrošināšanu prioritāriem projektiem.

“Zaļā koridora” iniciatīva nosaka prioritāro investīciju projektu sektorus¹³², uzņēmēju kvalifikācijas kritērijus, investīciju projektu apstiprināšanas kārtību, kā arī pakalpojumu sniegšanu prioritārā kārtībā un termiņā.

Šobrīd plānotā prioritāro projektu aktivitāte (50–70 projekti gadā) nav sasniegusi savu mērķi, jo kopš 2021. gada apstiprināti 28 projekti jeb vidēji 8 projekti gadā prioritārajās RIS3¹³³ nozarēs, puse (46 % gadījumu) investīciju projektu īstenošanas vieta ir Rīga vai Pierīga (skatīt 6. tabulu).

6. tabula

Iniciatīvas “Zaļais koridors” projektu plānotās īstenošanas vietas pa reģioniem

Gads	Projektu skaits				
	Rīga, Pierīga	Zemgale	Kurzeme	Latgale	Vidzeme
2021	6	1	1	1	–
2022	4	1	3	1	–
2023	2	1	2	1	–
2024	–	–	1	–	–
Kopā	12	3	7	3	0

Revīzijā secināts¹³⁴, ka revidēto pašvaldību būvvalžu informētība par iniciatīvas aktivitātēm nav pietiekama. LIAA nav nodrošinājusi, ka pašvaldības tiek pietiekami informētas par iniciatīvā paredzētajām aktivitātēm un pašvaldību iesaisti tajās. Vienlaikus revidētās pašvaldības spēj operatīvi nodrošināt pakalpojumu sniegšanu paātrinātā kārtībā nepieciešamības gadījumā, kas nav saistīts ar iniciatīvas “Zaļais koridors” noteiktajiem termiņu saīsinājumiem.

Ja iniciatīvas “Zaļais koridors” mērķis bija samazināt dokumentu izskatīšanas termiņus, tad secināms, ka šis regulējums nerisina šo problēmu, jo atbilstoši būvvalžu norādītajam saskaņošanas process aizņem ilgāku laiku, nekā projekta īstenošanās bija paredzējis, nevis būvvaldes kapacitātes dēļ, bet būtiskākā problēma ir projektu īstenošanu nekvalitatīvi sagatavota dokumentācija.

Viena no LIAA funkcijām ir veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību, iesaistīt ārvalstu investīcijas Latvijas ekonomikā un radīt valsts pārvaldes, pašvaldību, privāto struktūru un privātpersonu (ekspertu), kā arī nevalstisko organizāciju partnerības kontakttīklu Latvijas pozitīvas starptautiskas atpazīstamības veicināšanai. Šo funkciju īstenošanai LIAA paredzēti arī tādi uzdevumi¹³⁵ kā organizēt investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus un nodrošināt komunikāciju ar iesaistītajām pusēm, kā arī sagatavot un izplatīt informāciju par Latviju kopumā, kā arī par atsevišķām ar Latvijas valsti, zemi un tautu saistītām jomām, tai skaitā sagatavot un izplatīt informatīvos materiālus, uzturēt Latvijas oficiālo portālu ārvalstu auditorijām – *business.gov.lv*.

Platforma *business.gov.lv*¹³⁶ ir publiski pieejama visiem interesentiem. Platformā ir pieejama informācija par uzņēmējdarbības, nozaru un ārvalstu tirgu aktualitātēm, LIAA un sadarbības partneru pasākumiem, atbalsta iespējām, ir apskatāma materiālu bibliotēka, nodrošināta iespēja izvietot nekustamā īpašuma un biznesa sadarbības piedāvājumus, publicēt uzņēmēja profilu, kā arī ērti un ātri pieteikties e-pakalpojumu saņemšanai¹³⁷.

Revīzijā konstatēts, ka 2023. gada jūnijā revidētās pašvaldības vēl nebija saņēmušas pilnvērtīgu informāciju no LIAA par investīciju objektu ieviešanas iespējām platformā *business.gov.lv*, kaut arī platforma darbojas no 2022. gada februāra. Zema pašvaldību informētība par šādu iespēju pašvaldībām rada gan papildu izmaksas savu tīmekļvietņu informācijas uzturēšanai, gan rada papildu administratīvo slogu, jo pašvaldības pēc katra LIAA pieprasījuma gatavo informāciju potenciālam investoram. Šāda dažādība nenodrošina informācijas pilnīgumu potenciālajiem investoriem, kuri patstāvīgi iegūst informāciju par iespējām investēt Latvijā.

Valmieras novada pašvaldībai¹³⁸, Salaspils novada pašvaldībai¹³⁹ un Valkas novada pašvaldībai¹⁴⁰ atsevišķi ir izveidotas investīciju objektu vietas vai tīmekļvietņu sadaļas ar pieejamiem nekustamajiem īpašumiem nomai, kuru kopējās Valsts kontroles aplēstās izveidošanas izmaksas ir 9210 *euro* un ikgadējās uzturēšanas izmaksas – 1 680 *euro*. LIAA izveidotajā platformā *business.gov.lv* ir paredzēts izvietot šādu informāciju, gan arī LIAA sadarbībā ar pašvaldībām šādu informāciju sagatavo un aktualizē ikgadēji, tādējādi šo informāciju platformā var publicēt gan LIAA, gan pašvaldību pārstāvji. Tomēr konstatēts, ka iespēja iepazīties ar aktuālajiem nekustamo īpašumu piedāvājumiem¹⁴¹ uzņēmējdarbības attīstībai angļu valodā nav nodrošināta, tādējādi liedzot informācijas pieejamību ārvalstu investoriem. Valsts kontroles vērtējumā, uzlabojot LIAA izveidotās platformas *business.gov.lv* funkcionalitāti un informācijas pilnīgumu, pašvaldībām ir iespējas iekonomēt pašvaldības administratīvos un finanšu resursus.

Ieteikumi

VARAM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām veicināt labās prakses un pieredzes apmaiņu par pašvaldību ekonomiskās specializācijas priekšrocībām un perspektīvajām iespējām ar mērķi stiprināt to ekonomisko izaugsmi, tai skaitā, plānojot pieejamo finansējumu publiskajām investīcijām.

LIAA izstrādāt rīcības plānu sadarbības veicināšanai ar pašvaldībām, tai skaitā, veicinot pašvaldību izpratni par iespējām lielo investīciju projektu īstenošanai īpaši paredzētā kārtībā, kā arī valsts platformas biznesa attīstībai *business.gov.lv* centralizētai izmantošanai.

3. Vai lielākie pašvaldību investīciju projekti uzņēmējdarbības nepieciešamās infrastruktūras izveidei ir ekonomiski, efektīvi un produktīvi?

Pirms apjomīgu investīciju projektu īstenošanas revidēto pašvaldību pieņemtie lēmumi lielākoties nav balstīti uz objektīviem datiem un aprēķiniem, novērtējot visus iespējamus riskus un paredzot šo risku vadības pasākumus. Rezultātā pašvaldību īstenotie projekti ne vienmēr sniedz paredzēto atdevi un ietekmi uz uzņēmējdarbības veicināšanu revidētajās pašvaldībās, savukārt vairākos gadījumos rada pretēju efektu –negatīvas finansiālās sekas pašvaldību budžetiem. Valsts kontroles veiktā aplēse apliecina, ka īstenotie projekti šobrīd rada zaudējumus revidēto pašvaldību budžetiem un neiznomāto nekustamo īpašumu uzturēšanas izmaksas netiek kompensētas ar atbilstošiem ieņēmumiem. Turklāt konstatēti projekti, kuriem potenciāli varētu tikt piemērota finanšu korekcijas, proti, pašvaldībām būs jāatmaksā ES piešķirtais līdzfinansējums, ja projekta iznākuma rādītāji netiks sasniegti līdz 2028. gadam.

Revidēto pašvaldību projektu, kuru ietvaros tika veidota nekustamā īpašuma infrastruktūra, pieteikumiem pievienoto uzņēmēju apliecinājumu finanšu analīze liecina, ka pašvaldības nav pietiekami izvērtējušas šo uzņēmumu spēju veikt investīcijas un radīt jaunas darbavietas, jo konstatēts, ka apliecinājumus ir parakstījuši arī uzņēmēji, kuru gada pārskatu finanšu analīze liecina par riskiem nākotnē izpildīt plānotos iznākuma rādītājus (jaunradītas darbavietas un nefinanšu investīcijas).

SAM 5.6.2. ietvaros revidētās pašvaldības lielākoties nav revitalizējušas teritorijas, kas jau iepriekš ilgstoši bijušas identificētas kā degradētas vai problemātiskas, bet gan veikušas korekcijas plānošanas dokumentos, lai īstenotu ES līdzfinansētus projektus. Šāda rīcība nenodrošina sistemātisku pieeju degradēto teritoriju revitalizācijai, jo, veidojot uzņēmējdarbībai nepieciešamo infrastruktūru, revidētajām pašvaldībām nebija pieejams detalizēts degradēto un problemātisko teritoriju izvērtējums, kas spētu pamatot rīcības prioritāro secību.

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā SAM 3.3.1. un SAM 5.6.1. normatīvajā regulējumā paredzētais kontroles mehānisms un tā īstenošana praksē nav nodrošinājusi, ka tiek izslēgti nepamatoti, neefektīvi, neekonomiski un/vai neproduktīvi projekti. Ņemot vērā, ka ierobežotas projektu atlases rīkošanas pamatojums ir efektīvs ES fondu projektu

iesniedzēju un vērtētāju resursu izlietojums, Valsts kontroles ieskatā, izveidotā projektu vērtēšanas sistēma šo mērķi pilnībā nav nodrošinājusi. Lai gan ir izveidoti projektu vērtēšanas līmeņi un ir daudzas procesā iesaistītās puses, revidēto pašvaldību projektiem piemītošie riski vai nu netika identificēti, vai arī tika identificēti, bet projekta iesniegums tāpat tika apstiprināts.

Jau projektu ideju priekšatlasē tika identificētas dažādas nepilnības un riski pašvaldību investīciju projektu pieteikumos, tai skaitā, iespējams, sadarbības partnera neuzrādīšana, plānoto aktivitāšu un sasniedzamo rādītāju sagrozīšana. Tomēr šīs idejas tika apstiprinātas, ļaujot pašvaldībām tehniski precizēt informāciju pirms projektu pieteikumu iesniegšanas CFLA, nevis pārstrādājot projektu pēc būtības (ideju pamatotība un/vai potenciālie lietderības aspekti).

Izveidotā projektu iznākumu rādītāju noteikšanas un monitoringa sistēma pieļāva tādu projektu īstenošanu, kuru iznākuma rādītāji bija sasniegti jau pirms projekta īstenošanas un/vai projekta īstenošanas laikā. “Vēsturisko” iznākuma rādītāju ieskaitīšana rada priekšnoteikumus publisko finansējumu izlietot, nesasniedzot visaugstāko produktivitātes pakāpi, jo: 1) neļauj pilnvērtīgi novērtēt projektu ilgtspēju un īstenošanas faktisko ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi un rādītājiem, ņemot vērā, ka uzņēmēji radīja jaunas darbavietas un veica nefinanšu investīcijas, pat nezino, vai projekts tiks apstiprināts; 2) situācija, kad uzņēmējs veic ieguldījumus jau pirms un paralēli SAM īstenošanas noteikumu izstrādei, Valsts kontroles ieskatā, var norādīt uz mērķorientētas infrastruktūras risku vai sadarbības partnera neuzrādīšanu, ja tiek veidota nomas infrastruktūra un uzņēmējs vēlāk iegūst nomas tiesības.

Lai gan VARAM normatīvajos aktos iekļāva Valsts kontroles ieskatā labvēlīgu prasību pašvaldību īstenoto projektu iznākumu rādītāju atzīšanai par apstiprinātiem priekšlaikus, proti, divu gadu periodā pirms projektu pieteikumu iesniegšanas, ar mērķi paplašināt iespēju pašvaldībām pieteikt ES līdzfinansējumu pašvaldību īstenotiem projektiem, taču neradīja skaidru kontroles vidi kā šajos gadījumos novērtēt intervences loģiku šajos projektos. Līdzīgi riski saskatāmi projektos, kuros iznākuma rādītāji sasniegti projekta īstenošanas laikā. Tas rada bažas Valsts kontrolei, vai ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā īstenotie projekti 98 675 843 *euro* apmērā jeb 20 % no kopējā finansējuma ir ar visaugstāko iespējamo produktivitāti.

Uzsākot jaunu ES struktūrfondu plānošanas periodu, tiek noslēgts partnerības līgums. Partnerības līgums ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam¹⁴² ir hierarhiski augstākais plānošanas dokuments, kas

tiek saskaņots ar Eiropas Komisiju un ietver visu ES fondu atbalstu Latvijā. Līgumā ir izklāstīta Latvijas stratēģija attiecībā uz ES fondu lietderīgu izmantošanu, lai īstenotu ES 2020 stratēģijā noteikto.

Eiropas Komisija (turpmāk – EK) saskaņo arī darbības programmas. Darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība” nosaka ES fondu investīciju principus, sasniedzamos rezultātus un atbalsta jomas visam fondu apguves periodam.

Savukārt nacionālā līmenī tiek pieņemts Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likums noteiktam plānošanas periodam. Saskaņā ar likumu tiek izstrādāti konkrētas darbības programmas īstenošanas noteikumi, kurus apstiprina MK (skatīt 8. attēlu).

8. attēls. SAM 3.3.1. un 5.6.2. izstrādes un pieņemšanas procesa laika josla

Saskaņā ar VARAM apkopoto informāciju ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā pašvaldības visnozīmīgākos ieguldījumus ir veikušas tieši uzņēmējdarbības atbalsta jomā¹⁴³. Šos ieguldījumus veido gan vairāki specifiskie atbalsta mērķi prioritārā virziena “Mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja” ietvaros (tai skaitā SAM 3.3.1. “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju

ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām”), gan projekti SAM 5.6.2. “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” ietvaros.

3.1. Vai Eiropas Savienības līdzfinansējuma piešķiršanas tiesiskais ietvars ir nodrošinājis priekšnoteikumus pamatotiem pašvaldību lēmumiem par projektu īstenošanu?

Normatīvajā regulējumā paredzētais kontroles mehānisms nav pilnībā nodrošinājis, ka tiek izslēgti neefektīvi un neproduktīvi investīciju projekti

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem¹⁴⁴ pozitīvu lēmumu par ES fonda projekta iesnieguma apstiprināšanu pieņem, ja:

- ❖ projekta pieteikumā norādītā informācija atbilst projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem;
- ❖ ir pieejams finansējums;
- ❖ nepastāv kāds no likumā noteiktajiem izslēgšanas noteikumiem.

Projektu iesniegumu atlase SAM 3.3.1. un 5.6.2. ir bijusi ierobežota¹⁴⁵ – bija zināms projektu iesniedzēju loks, kurus uzaicina iesniegt projektu iesniegumus, turklāt apstiprināja un finansēja visus projektu iesniegumus, kuri atbilst projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem. Ierobežotās projekta atlases pamatā ir pieņēmums, ka šādi tiek efektīvāk izlietoti projektu iesniedzēju un vērtētāju administratīvie resursi, izslēdzot projektus ar augstiem riskiem (piemēram, nomas objektiem nav iespējams atrast nomnieku).

Lai nodrošinātu projektu lielāku atdevi teritorijas attīstībai, sniedzot investīcijas pašvaldībām, nākamajā plānošanas periodā ir nepieciešams vairāk orientēties uz projektiem, kas sekmē uzņēmējdarbības attīstību, jo to ietekme uz teritorijas attīstību ir nozīmīgāka (kalpo kā priekšnosacījums jaunu darbavietu radīšanai un līdz ar to arī nodokļu ieņēmumu palielināšanai pašvaldības budžetā, radot papildu līdzekļus, ko ieguldīt teritorijas attīstībā). Nepieciešams īstenot atbildīgāku pieeju projektu izvēlei, kuriem tiek piesaistīts ES finansējums, koncentrējot ieguldījumus objektos, kas var sniegt ievērojamu efektu uz pašvaldības attīstību. Lai to veicinātu, no nacionālā līmeņa nepieciešams paredzēt striktākus nosacījumus attiecībā uz pašvaldību projektu ideju vērtēšanu (skaidra projekta atdeve ilgtermiņā, netiek radīti nesamērīgi uzturēšanas izdevumi nākotnē, u.c.).¹⁴⁶

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā pašvaldību investīciju projektu ieceres tika vērtētas gan projektu ideju priekšatlasē – Reģionālās attīstības koordinācijas padomē (turpmāk – Padome) –, gan projektu iesniegšanas brīdī CFLA (skatīt 13. pielikumu).

Projektu ideju vērtēšana

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā reģionālās attīstības atbalsta pasākumu koordinēšanu, īstenošanu un uzraudzību nodrošināja Padome, kas izskatīja un saskaņoja pašvaldību iesniegtās projektu idejas atbilstoši attiecināmiem tiesību aktiem, ES fondu plānošanas dokumentiem un pašvaldību attīstības programmām¹⁴⁷. Padome atrodas VARAM funkcionālā pārraudzībā, un tās sastāvā plānošanas periodā bija pa vienam balsstiesīgam pārstāvim no ministrijām¹⁴⁸, Pārresoru koordinācijas centra (no 2023. gada 1. marta funkcijas pārņēma Valsts kanceleja), plānošanas reģioniem, pašvaldību organizācijām (tai skaitā Latvijas Pašvaldību savienības, Lielo pilsētu asociācijas, Reģionālo attīstības centru apvienības), Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras.¹⁴⁹

Visās SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. priekšatlases kārtās Padome apsprieda un saskaņoja pašvaldību projektu idejas tālākai iesniegšanai CFLA, ņemot vērā arī plānošanas reģionu un VARAM sniegtos atzinumus¹⁵⁰. Tāpat Padome pieņēma lēmumus par ERAF līdzfinansējuma un sasniedzamo iznākuma rādītāju vērtībām pašvaldībās, izvērtējot investīciju plānā iekļauto investīciju projektu atbilstību attiecīgā SAM:

- ❖ mērķiem;
- ❖ atbalstāmajām darbībām;
- ❖ attiecināmajām izmaksām;
- ❖ sasniedzamajiem rezultātiem.¹⁵¹

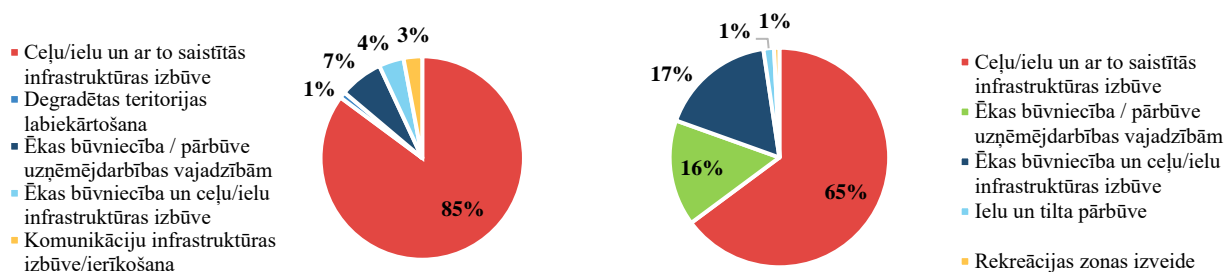
Atbilstoši Padomes lēmumam VARAM sagatavoja MK rīkojumu projektus par attiecīgās atlases kārtas finansējuma apmēru un iznākuma rādītājiem, norādot konkrētus atbalstītos investīciju projektus.

Gan SAM 3.3.1., gan SAM 5.6.2. neaizliedz veidot mērķorientētu infrastruktūru (infrastruktūra, kas izbūvēta iepriekš zināmajam/-iem uzņēmējiem un pielāgota tā (to) vajadzībām¹⁵²), proti, gadījumos, kad labumu guvušais komersants tiek piesaistīts (deklarēts) kā sadarbības partneris, tas projektā sedz gāzes, elektroenerģijas infrastruktūras izmaksas šī uzņēmēja ražošanas vai pakalpojumu sniegšanas jaudas palielināšanai vai arī veic ieguldījumus pašvaldības īpašumā esošajā infrastruktūrā, kas tiks izmantota uzņēmēja interesēs. Šādā gadījumā projektam piemērojama zemāka atbalsta intensitāte, tas ir, ES finansējuma daļa ir aptuveni puse no projekta un otru pusi sedz uzņēmējs, kuram tiek veidota infrastruktūra.

Jau pašā pirmajā Padomes protokolā 2016. gadā¹⁵³ ir fiksētas ministriju un Pārresoru koordinācijas centra norādes par iespējamajiem riskiem projektu īstenošanā, kurus nepieciešams pārvaldīt un kas saistīti ar valsts atbalsta nosacījumu ievērošanu, rādītāju sasniegšanu, kā arī nepieciešamību pašvaldībām izvērtēt tirgus situāciju un potenciālo pieprasījumu pēc projektā veidotās nomas infrastruktūras. Tāpat norādīts, ka ir saņemti jautājumi no Eiropas Komisijas par ieguldījumiem ceļu infrastruktūrā SAM 5.6.2. un Latvijas puse ir apņēmusies nodrošināt, ka visi līdzekļi netiks piešķirti tikai ceļu tīklu sakārtošanai (skatīt 13. pielikumu).

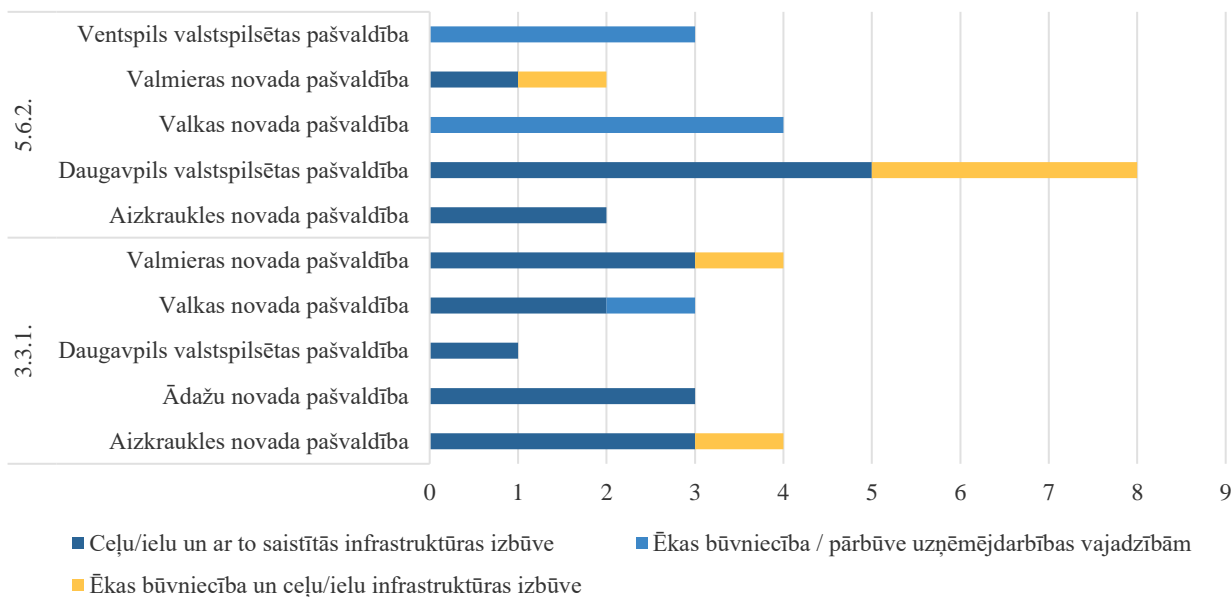
Analizējot visus SAM 3.3.1. īstenotos projektu (kopā 101 projekts), Valsts kontrole konstatēja, ka 85 % projektu galvenās darbības ir saistītas ar ceļu/ielu un ar tiem saistītās infrastruktūras (piemēram, apgaismojuma) pārbūvi, bet tikai 11 % projektu ir saistīti ar ēku būvniecību/pārbūvi (tai skaitā kopā ar

saistīto ceļu infrastruktūru) un 3 % projektu ir saistīti ar komunikāciju infrastruktūras ierīkošanu (skatīt 9. attēlu). Publisko ceļu infrastruktūra Partnerības līgumā nav izcelta kā prioritāri risināma problēma mazo un vidējo uzņēmēju konkurētspējas veicināšanai, tomēr faktiski lielākais finansējums tika novirzīts tieši ceļu infrastruktūras sakārtošanai.

9. attēls. SAM 3.3.1. (pa kreisi) un 5.6.2. (pa labi) īstenoto projektu jomas pašvaldībās (projektu skaits)

Revidēto pašvaldību īstenoto SAM 3.3.1. un 5.6.2. projektu analīze liecina, ka arī tās lielākoties ir īstenojošas projektus, kas sasaistīti ar ceļu infrastruktūras uzlabojumiem, kā arī ūdens/elektrības pieslēgumiem (sk. 10. attēlu).

10. attēls. SAM 3.3.1. un 5.6.2. revidētās pašvaldību īstenoto projektu jomas (projektu skaits)

Savukārt SAM 5.6.2. paredzēja¹⁵⁴ risināt gan vides problēmas, gan radīt priekšnoteikumus mazo un vidējo uzņēmēju attīstībai un konkurētspējas paaugstināšanai, ņemot vērā, ka tiem trūkst līdzekļu apkārtējās vides sakārtošanai. Atbalstu bija plānots sniegt pašvaldību projektiem, kas vērsti uz pilsētvides revitalizācijas veicināšanu, rūpniecisko teritoriju un citu uzņēmējdarbībai plānoto vai izmantoto degradēto teritoriju atjaunošanu. Tomēr arī SAM 5.6.2. ietvaros pašvaldības lielākoties īsteno

ceļu/ielu pārbūvi – tādi ir 65 % īstenoto projektu, savukārt tikai 32 % projektu aktivitātes ietver ēku būvniecību vai pārbūvi.

VARAM skaidrojums šai situācijai: ir likumsakarīgi, ka satiksmes infrastruktūras projektu skaits pārsniedz ēku būvniecības vai pārbūves projektu skaitu, jo kā jau tika apzināts VARAM veiktajā 2012. gada pašvaldību vajadzību aptaujā, galvenās vajadzības ir ceļu un industriālo pieslēgumu (komunikāciju tīklu) infrastruktūra. Satiksmes infrastruktūras projektos ir vieglāk vadāmi riski iznākuma rādītāju sasniegšanai, jo īpaši, ja satiksmes infrastruktūra tiek veidota tur, kur komersantu kā labuma guvēju loks ir plašāks, tādējādi izmaiņas komersantos un to saimnieciskās darbības rādītājos mazākā mērā ietekmē attiecīgā projekta kopējo rādītāju sasniegšanu. Vienlaikus SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. nosacījumi neparedz veikt ieguldījumus komersanta īpašumā esošā infrastruktūrā, tas ierobežo komersantu interesi ieguldīt privāto finansējumu pašvaldību ēku infrastruktūras attīstībā.¹⁵⁵

Valsts kontroles ieskatā, īstenojot SAM 3.3.1. un 5.6.2., efektivitātes un produktivitātes aspekti netika virzīti kā prioritāri.

Turklāt, Valsts kontroles ieskatā, arī veidojot investīciju portfeli, atbalstot lielākoties ceļu izbūves projektus, tiek palielināts risks, ka pieejamais finansējums nenasniegs paredzēto mērķi, tas ir, uzņēmējdarbības vides uzlabošanu, jo:

- ❖ veidojot investīciju portfeli, jānodrošina, ka tas ir diversificēts, tas ir, ieguldījumi tiek veikti vairākos veidos, kas mazina risku, ka, ciešot neveiksmi kādā no stratēģijām, netiek zaudēti visi investētie līdzekļi;
- ❖ ir apgrūtināši noteikt korelāciju starp šāda veida projektiem un iznākuma rādītāju pieaugumu – ja tiek rekonstruēta iela pilsētas centrā, kur jau darbojas uzņēmēji, grūti pierādīt cēloņsakarību, ka viņu ekonomisko rādītāju pieaugums tieši saistīts ar projektu īstenošanu (produktivitāte);
- ❖ investīcijas ir paredzētas konkrētu mērķu sasniegšanai, kas neizvirza ceļu infrastruktūru kā prioritāri risināmo problēmu, tas ir, paaugstinās risks, ka investīcijas nenodrošinās konstatēto problēmu risināšanu, mazinot ieguldītā publiskā finansējuma efektivitāti.

Piemēram, Aizkraukles novada pašvaldība ir īstenojusi projektu “Rotācijas ielas pārbūve Jaunceltnes, Gaismas iela”, kurā tika pārbūvēts rotācijas aplis un tā apgaismojums Jaunceltnes un Gaismas ielas krustojumā, mainīts Jaunceltnes ielas segums (skatīt 11. attēlu). Projekta iznākuma rādītāji sasniegti pirms projekta īstenošanas. Pozitīvi tiek vērtēts, ka pašvaldības ceļu infrastruktūra tiek uzlabota, tomēr, Valsts kontroles ieskatā, nav iespējams noteikt, kādā pakāpē tieši rotācijas apļa izbūve ietekmēja uzņēmējus, kuri deklarēti kā labuma guvēji.

11. attēls. Aizkraukles novada pašvaldības īstenotais projekts 3.3.1.0/20/I/002 “Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai”¹⁵⁶

Analizējot visu Padomes protokolu informāciju, konstatējams, ka noraidītas ir tikai septiņas projektu idejas SAM 3.3.1. trešās atlasē kārtas priekšatlasē un pārējās investīciju projektu idejas ir saskaņotas tālākai virzībai iesniegšanai CFLA. Svarīgi uzvērt, ka gandrīz visām idejām ir bijuši nepieciešami precizējumi (lielākoties vairāki). Pašvaldību pieteiktajās projektu idejās visbiežāk konstatēti šādi nepieciešamie precizējumi¹⁵⁷:

- ❖ jāprecizē projekta idejas apraksts, norādot projekta aktivitāšu pamatojumu;
- ❖ jāprecizē projekta idejas nosaukums, to formulējot vispārīgāk un nenorādot konkrētas ielas nosaukumu;
- ❖ jāpievieno kartogrāfiskais materiāls, norādot degradēto teritoriju un projekta īstenošanas rezultātā sakārtoto teritoriju robežas;
- ❖ jāprecizē/jānorāda sasniedzamie rādītāji, tai skaitā atjaunoto degradēto teritoriju platība, atbalstīto uzņēmēju skaits;
- ❖ jāprecizē informācija par sadarbības partneri, norādot, vai projekta idejā minētie uzņēmēji būs labuma guvēji vai sadarbības partneri, attiecīgi samazinot projekta līdzfinansējuma likmi;
- ❖ dažādi nepieciešamie precizējumi attiecībā uz attiecināmo izmaksu pozīcijām, kā arī konstatētas dažādas tehniskas neatbilstības, piemēram, ka pašvaldības iesniegtās projektu idejas par vienu *euro* pārsniedz pilsētai pieejamo SAM 5.6.2. līdzfinansējuma apmēru.

Piemēram, vienā no protokoliem norādīts¹⁵⁸, ka četros Daugavpils valstspilsētas pašvaldības projektos projekta idejas apraksts liecina, ka projekta aktivitātes ir konkrētu uzņēmēju interesēs, taču tie nav norādīti kā sadarbības partneri. Līdzīgi arī Valkas novada pašvaldības projekta idejā “Ražošanas teritorijas izveidošana Varoņu ielā 39A, Valkā” (SAM 5.6.2.) norādīts¹⁵⁹, ka gadījumā, ja pieteikumā norādītie uzņēmēji plānoti kā labuma guvēji, nevis kā sadarbības partneri, kas projekta darbību īstenošanai nodrošinās līdzfinansējumu 45–55 %, pašvaldībai jāsvīturo tos no kolonnas “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” un informāciju par labuma guvējiem jānorāda projekta idejas pamatojumā.

Noraidītajās septiņu projektu idejās kā pamatojums atteikumam ir norādīta¹⁶⁰ atbilstības kritēriju neievērošana, tai skaitā:

- ❖ idejas neatbilstība SAM 3.3.1. mērķim (piemēram, tirgus labiekārtošana, tirdzniecības namiņu izbūve, infrastruktūra tiks izmantoti primārajai lauksaimnieciskajai ražošanai);
- ❖ uzņēmēju apliecinājumā par interesi nav norādīta informācija, kas pamato uzņēmēja nepieciešamību dziļurbuma izbūvei, ko plānots īstenot projektā;
- ❖ projekta īstenošanas rezultātā paredzētas 11 darbavietas, bet nav pievienoti atbilstoši uzņēmēju apliecinājumi par interesi;
- ❖ projekta idejas konceptā norādītie iznākuma rādītāji nenodrošina naudas ekvivalenta summu tādā apmērā, kas ir vienāda ar vai lielāka par plānoto ERAF līdzfinansējuma apjomu.

Piemēram, Padome ir apstiprinājusi četras Daugavpils valstspilsētas pašvaldības projektu idejas, kuru apraksts saskaņā ar protokolu liecina, ka projekta aktivitātes ir konkrētu uzņēmēju interesēs, taču tie nav norādīti kā sadarbības partneri, ļaujot pašvaldībai precizēt informāciju pieteikumā¹⁶¹ (mērķorientētas infrastruktūras risks). Tāpat saskaņota Ventspils valstspilsētas pašvaldības projekta ideja “Daudzfunkcionāla pakalpojumu centra izveide Gāliņciemā (SAM 5.6.2. ietvaros)”, norādot, ka jāprecizē projekta idejas pamatojums, jo

kopumā ideja atbilst SAM, taču idejas iesniedzējs ir Gāliņciema bibliotēka un idejas aprakstā minēti arī bibliotēkas pakalpojumi, bet SAM 5.6.2. ieguldījumi paredzēti degradēto teritoriju atjaunošanai, kas tiks pielāgotas jaunu uzņēmēju izvietojšanai vai esošo uzņēmēju paplašināšanai. Līdzīgi precizējumi lūgti arī citos Ventspils valstspilsētas pašvaldības projektos, piemēram, attiecībā uz *Vizium* centra projekta ideju norādīts, ka projekta idejas pamatojumā ir pretrunas, jo minēts, ka inovāciju centrs paredzēts gan dažādām biznesa telpām, gan interešu izglītības centram, bet SAM 5.6.2. izveidotā infrastruktūra ir jāiznomā uzņēmējiem. Savukārt par projekta ideju “Degradētu teritoriju atjaunošana Pārventas industriālajā zonā Ventspilī (SAM 5.6.2.)” pašvaldībai norādīts, ka vienā no teritorijām paredzētie graustu demontāžas, krūmu izciršanas un teritorijas planēšanas darbi var būt nepietiekami uzņēmēju piesaistei un Padome ierosina izskatīt iespēju teritorijā ierīkot uzņēmējdarbībai piemērotu ceļu un tīklu inženierinfrastruktūru¹⁶².

VARAM intervijā¹⁶³ sniedza informāciju, ka projektu ideju priekšatlasē tiek vērtēta vispārīga projekta ideja, kurai nav pievienota tehniskā dokumentācija. Lai gan, Valsts kontroles ieskatā, vairākus ar projektu īstenošanu saistītus riskus, piemēram, sadarbības partnera neuzrādīšanu vai mērķorientētas infrastruktūras veidošanu, šajā posmā var būt grūti identificēt, pašvaldības priekšatlasē tomēr sniedza pietiekami detalizētu redzējumu par projektā plānotajām darbībām, nepieciešamo finansējumu un plānotajiem rādītājiem, kurus pēc saskaņošanas samazināt varēja tikai ar Padomes akceptu¹⁶⁴. Turklāt vismaz SAM 5.6.2. ceturtajā atlases kārtā viens no kvalitātes kritērijiem ideju vērtēšanā bija projekta gatavība, tas ir, vai projektā plānotajām būvniecības darbībām ir izstrādāts tehniskais projekts. Tādējādi arī projekta priekšatlasē pašvaldības sniedza gana detalizētu informāciju par iecerēto projektu un tā sagaidāmajiem rezultātiem, radot iespēju vērtēt projektu saturu un konstatēt potenciālos riskus projektu efektivitātē, produktivitātē vai ekonomiskumā. Tomēr ne visi riski šajā vērtēšanas posmā ir identificēti un pārvaldīti.

Piemēram, SAM 5.6.2. ceturtajā priekšatlases kārtā saskaņota Valkas novada pašvaldības projekta ideja par ražošanas teritorijas izveidošanu “Spundeniekos”, Ērgemes pagastā. Projekta idejas aprakstā tieši norādīts, ka projekta potenciālais labuma guvējs ir uzņēmējs, kas jau darbojas Ērgemes pagastā (Valsts kontroles piezīme – 150 m attālumā no projekta teritorijas), bet uzņēmēja telpas ir nepietiekamas, lai palielinātu ražošanas apjomus, un, atbalstot šīs sidra ražotnes paplašināšanos, tiks atbalstīti arī vietējie augļkopības produkcijas ražotāji un saimnieciskās darbības veicēji¹⁶⁵. Valsts kontroles ieskatā, šāda informācija projekta idejas aprakstā tieši norādīja uz mērķorientētas infrastruktūras risku, taču Padomes protokolā nepilnības vai nepieciešamie precizējumi šajā projektā nav identificēti un projekts novērtēts kā atbalstāms (atbilstošs gan visiem ceturtais kārtas atbilstības kritērijiem, gan saņēmis punktus visos projekta kvalitātes kritērijos)¹⁶⁶. 2023. gadā Eiropas Prokuratūra uzsāka kriminālprocesu par iespējamu krāpšanu minētajā projektā, jo infrastruktūra, iespējams, veidota konkrētam uzņēmējam.

Eiropas Prokuratūra izmeklē arī vairākus citus projektus Valkas novada pašvaldībā. Attiecībā uz Valkas novada pašvaldības projekta ideju “Ražošanas teritorijas izveidošana Varoņu ielā 39A, Valkā” Padome ir konstatējusi mērķorientētas infrastruktūras riskus, uzdodot pašvaldībai precizēt projekta ideju un norādīt, vai idejas aprakstā minētie uzņēmēji paredzēti kā labuma guvēji vai sadarbības partneri¹⁶⁷. Viens no Padomes protokolā identificētajiem uzņēmējiem bija arī vienīgais pretendents vēlāk rīkotajā nomas tiesību izsolē, iegūstot tiesības nomāt jaunu ražošanas ēku par mēneša nomas maksu 0,16 euro/m².

Secināms, ka jau projektu ideju priekšatlasē tika identificētas dažādas nepilnības un riski pašvaldību investīciju projektu pieteikumos, tai skaitā sadarbības partnera iespējama neuzrādīšana, plānoto aktivitāšu un sasniedzamo rādītāju pielāgošana. Savlaicīgi netika veikti riskus ierobežojošie pasākumi, jo šīs idejas apstiprinātas, ļaujot pašvaldībām tehniski precizēt informāciju pirms projektu pieteikumu iesniegšanas CFLA, nevis pārstrādājot projektus pēc būtības (ideju pamatotība un/vai potenciālie lietderības aspekti) vai tā vietā virzot citus projektus ar mazāku risku.

Projektu iesniegumu vērtēšana

Valsts kontroles ieskatā, projektu vērtēšanas kritērijiem un sistēmai jābūt veidotai tā, lai tā nodrošinātu nepamatotu, neefektīvu, neekonomisku un neproduktīvu projektu izslēgšanu, kā arī nodrošinātu kontroli pār SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. izvirzīto mērķu sasniegšanu. Projekti, kas jau to finansējuma apstiprināšanas sākuma posmā rada augstu riska pakāpi, ka tie, iespējams, tiek veidoti, apejot nosacījumu norādīt sadarbības partnerus, neveicina konkurenci un nevar ne atbilst SAM mērķiem uzņēmējdarbības veicināšanā, ne lietderības aspektiem.

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projektu vērtēšanas ietvaru veidoja vairāki kritēriju veidi, tai skaitā¹⁶⁸:

- ❖ vienotie kritēriji, kas ir attiecināmi uz visiem SAM un vērtējami ar “Jā”/”Nē”/”Jā, ar nosacījumu” (piemēram, projekta mērķim un plānotajām darbībām jāatbilst SAM īstenošanas noteikumiem);
- ❖ specifiskie atbilstības kritēriji, kas nosaka nozarei specifiskas prasības un vērtējami ar “Jā”/”Nē”/”Jā, ar nosacījumu” (piemēram, SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.: projekts ir iekļauts pašvaldības investīciju plānā, projektā tiks radītas vismaz 2 darbavietas, iesniegums atbilst valsts atbalsta nosacījumiem, ir veikta izmaksu un ieguvumu analīze);
- ❖ kvalitātes kritēriji, kas ir vērtējami punktu skalā un kuru uzdevums ir projektu iesniegumus vērtēt attiecībā pret to, cik efektīvi konkrētais projekts ļauj sasniegt SAM sasniedzamos rezultātus un rādītājus (piemēram, SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.: ieguldītais ERAF līdzfinansējums infrastruktūrā vidēji uz vienu jaunu darbavietu; uzņēmēju, kuri gūst labumu no projekta ietvaros radītās infrastruktūras, piesaistītās investīcijas).

Atbilstoši ES fondu projektu iesniegumu atlases metodikai¹⁶⁹ vienotos un specifiskos kritērijus iedala divās kategorijās: neprecizējamie (negatīva vērtējuma gadījumā iesniegumu noraida) un precizējamie kritēriji (projektu var apstiprināt vai apstiprināt ar nosacījumu, ja projekta iesniedzējs noteiktajā termiņā un kārtībā nodrošina pilnīgu atbilstību kritērijam). Savukārt projektu iesniegumus, kuri saņem kvalitātes kritēriju vērtējumu zem noteiktā minimālā punktu skaita, gan atsevišķa kritērija vērtējumā, gan pēc kvalitātes kritērijiem kopā, paredzēts noraidīt. Tomēr ierobežotas projektu atlases gadījumā visi vērtēšanas kritēriji ir precizējami – sadarbības iestāde pieņem lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu ar nosacījumu, ļaujot iesniedzējam projektu precizēt pat divas reizes.¹⁷⁰ Tā kā gan SAM 3.3.1., gan SAM 5.6.2. tika organizētas tikai ierobežotas projektu atlases, vērtēšanas kritērijos jau sākotnēji bija iestrādāta iespēja iesniedzējam vairākkārt precizēt projekta pieteikumu, pat ja tas sākotnēji neatbilda SAM mērķim, atbalstītajām darbībām vai citiem vērtēšanas kritērijiem.

Tādējādi, lai gan teorētiski apstiprināti tiek tie projektu iesniegumi, kas atbilst vērtēšanas kritērijiem¹⁷¹, SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. vērtēšanas kritēriju ietvars faktiski paredzēja iespēju apstiprināt teju visus

projektus, jo projektu iesniegumos nepieciešamie precizējumi tika norādīti gan to priekšatlases laikā, gan vairākkārt pašu projektu vērtēšanas laikā.

Iepriekšminēto apstiprina arī CFLA sniegtā informācija¹⁷² par noraidītajiem SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projektiem. No kopumā abu minēto SAM ietvaros 18 atsauktajiem/noraidītajiem projektiem tikai sešus projektus ir noraidījusi CFLA – četros gadījumos tādēļ, ka pašvaldība neiesniedza CFLA prasītos projekta precizējumus vai nespēja izpildīt CFLA izvirzītos nosacījumus, vienā gadījumā piesaistot finanšu analītiķi tika apšaubīta projekta dzīvotspēja un vienā gadījumā saistībā ar riskiem, kas izriet no Eiropas Prokuratūras uzsāktā kriminālprocesa. Visos pārējos gadījumos projekti tikai atsaukti pēc iesniedzēja iniciatīvas (piemēram, savlaicīgi saprotot, ka pašvaldība nespēs nodrošināt CFLA prasīto precizējumu iesniegšanu vai saskatot finanšu riskus projekta īstenošanā).

To, ka izveidotā ES projektu vērtēšanas sistēma pieļāva arī potenciāli riskantu projektu apstiprināšanu, apliecina jau iepriekšminētais Valkas novada pašvaldības projekts par ražošanas ēkas izveidi Ērgemes pagastā. Lai gan Padome projekta idejas saskaņošanas procesā nav konstatējusi nepieciešamus precizējumus¹⁷³, protokolam pievienotajos materiālos, Valsts kontroles ieskatā, ir konstatējamās tiešas norādes, ka projekts ir paredzēts konkrētam uzņēmējam. Arī CFLA projekta vērtēšanas posmā ir konstatējusi¹⁷⁴, ka projekta iesniegumā paredzēta vispārēji izmantojamas ēkas izveide, taču būvprojektā ir paredzēts uzbūvēt sidra ražotni un arī sākotnējam projekta iesniegumam pievienots sidra ražotāja apliecinājums par interesi. Ar projekta precizējumiem iesniegti arī divu papildu uzņēmēju apliecinājumi par interesi, taču CFLA ir konstatējusi¹⁷⁵, ka to pamatdarbības jomas nav saistītas ar sidra ražošanu, lai gan paredzēts būvēt sidra ražotni. Turklāt norādītās iznākuma rādītāju vērtības atbilst tikai sidra nozares uzņēmēja apliecinājumā norādītajām vērtībām. Pēc atkārtotas precizējumu veikšanas projekts tomēr tika apstiprināts. CFLA skaidro¹⁷⁶, ka projekta apstiprināšana šādā situācijā bija saistīta ar vērtēšanas nosacījumiem:

projekti jau bija atlasīti priekšatlases procesā Padomē, vērtēšanas kritēriju komplekts paredzēja tikai precizējamus kritērijus, kā arī pašvaldība dokumentus precizēja.

Projekts vērtēšanā tika fiksēts kā īpaši uzraugāms tā īstenošanas laikā. Minētajā projektā nomas tiesības ieguva personu apvienība, kas ir tieši saistīta ar identificēto uzņēmēju¹⁷⁷, un šobrīd Eiropas Prokuratūra ir uzsākusi kriminālprocesa par iespējamu minēto projektu. Kriminālprocesi uzsākti arī par vairākiem citiem plānošanas periodā īstētajiem projektiem uzņēmējdarbības atbalstam.

Reaģējot uz uzsāktajiem kriminālprocesi par krāpšanu pašvaldību īstētajos projektos, CFLA sadarbībā ar FM un VARAM 2023. gada decembrī izstrādāja vadlīnijas pašvaldībām Regulas Nr. 651/2014 56. panta piemērošanas risku vadībai ES fondu projektos. Tajās norādīti¹⁷⁸ galvenie riski un sniegti ieteikumi to pārvaldīšanai, skaidrojot, kā veicama komunikācija ar uzņēmējiem, tirgus izpēte, būvniecības dokumentācijas izstrāde un nomas tiesību izsole.

Valsts kontrole pozitīvi vērtē šādu vadlīniju izstrādi, kurās iekļauti labās prakses piemēri un detalizētas norādes par atļautajiem rīcības modeļiem, tomēr par vadlīnijās iekļautajiem pamatjautājumiem pašvaldības ir bijušas informētas arī iepriekš – CFLA un VARAM pārstāvji prezentācijās pašvaldībām ir skaidrojuši valsts atbalsta jautājumus¹⁷⁹.

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projekta iesniedzējam projekta pieteikumam bija jāpievieno uzņēmēja parakstīts apliecinājums par interesi, kurā uzņēmējs apliecina, ka tā turpmākai attīstībai ir nepieciešama infrastruktūra, kuru plānots attīstīt projektā, uzņēmējs no tās gūs labumu, kā arī apņemsies radīt noteiktu darbavietu skaitu un veikt noteikta apmēra investīcijas savos nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos. Minētie apliecinājumi neradīja saistības uzņēmējam, taču tos bija paredzēts izmantot kā tirgus izpētes līdzekli, lai pamatotu, ka plānotā infrastruktūra patiešām atbilst uzņēmēju vajadzībām un būs tiem nepieciešama.

VARAM skaidrojums apliecinājuma iegūšanai no uzņēmējiem:

Pašlaik 3.6. prioritātes virssaistību līdzekļu apgūšanas ietvaros pašvaldību un VARAM aktīvas sadarbības rezultātā atbalsta saņemšanai tiek virzīti arī ar uzņēmējdarbības aktivitātes sekmēšanu tieši saistīti, pārdomātāki projekti, un arī turpmāk nepieciešams koncentrēties uz šādu projektu īstenošanu. Lai apliecinātu gatavību īstenot, cita starpā, augstākminētos uzstādījumus, nepieciešams uzņēmēja noslēgts nodomu protokols ar vietējo pašvaldību, uzņemoties konkrētas saistības (darbavietu radīšana, apgrozījuma palielināšana, eksportspējas paaugstināšana, darbības rādītāju uzlabošana, investīciju piesaiste u. tml.) [..]” 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM īstenošanas nosacījumu izstrādes gaitā nodomu protokols tika aizstāts ar apliecinājumu par interesi, neuzliekot uzņēmējam saistības pret projektu, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības atbalsta nosacījumu ievērošanu.¹⁸⁰

Arī CFLA izstrādātajās vadlīnijās joprojām norādīts¹⁸¹, ka tirgus izpētē par vienu no aptaujas veidiem ir uzskatāmi arī vienpusēji parakstīti uzņēmēju apliecinājumi par interesi.

Valsts kontroles ieskatā, vienpusēju uzņēmēju apliecinājumu sagatavošana nav uzskatāma par objektīvu tirgus izpētes veidu.

Projektu pieteikumiem pievienoto uzņēmēju apliecinājumos sniegtās informācijas analīze liecina, ka revidētās pašvaldības nav pietiekami izvērtējušas šo uzņēmēju spēju veikt investīcijas un radīt jaunas darbavietas. Veicot to uzņēmēju, kas iesniedza apliecinājumus, darbības finanšu analīzi, secināts ka 42 gadījumos (no 55) tie ir sniegti par uzņēmumiem, kuru finanšu pārskatu analīze liecina par riskiem nākotnē uzņemt saistības izpildīt plānotos iznākuma rādītājus (skatīt 14. pielikumu).

Tomēr CFLA vērtēšanas procesā nav konstatējusi riskus apliecinājumos norādīto uzņēmēju finanšu rādītājos. Projektu vērtēšanas kritēriji un to piemērošanas metodika arī neietver specifiskas prasības apliecinājumos ietvertās informācijas pārbaudei. Piemēram, SAM 3.3.1. “Projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodika”¹⁸², 1.14. punktā “Projekta iesniegumā plānotie sagaidāmie rezultāti un uzraudzības rādītāji ir precīzi definēti, pamatoti un izmērāmi un tie sekmē MK noteikumus par specifiskā atbalsta mērķa īstenošanu noteikto rādītāju sasniegšanu.”¹⁸³ tiek vērtēta iznākuma rādītāju iespējamā sasniegšana, tomēr specifiskās prasības apliecinājumu parakstījušo komersantu finanšu situācijas analīze netiek precīzi definēta.

Revīzijā secināts, ka CFLA nepiemēroja konsekventu pieeju apliecinājumu parakstījušo uzņēmēju analīzē, kas ļautu gūt pārliecību, ka tie spēj nodrošināt iznākuma rādītājus.

Piemēram, CFLA ir noraidījusi Alūksnes novada pašvaldības projektu Nr. 5.6.2.0/19/I/007 “Veselības veicināšanas pakalpojumu centra izveide”, pamatojot to ar pieaicinātā finanšu analītiķa sagatavoto vērtējumu, kurā apšaubīts, ka apliecinājumu parakstījušie uzņēmēji

spēs nodrošināt projekta paredzētos iznākumu rādītājus. Savukārt, veicot revidēto pašvaldību projektu, kuros ir paredzēta nekustamā īpašuma infrastruktūras būvniecība, finanšu analīzi, revidenti ir konstatējuši līdzīgus riskus, bet tie tika akceptēti un projekti tika īstenoti.

Arī projektu pieteikumu formālo prasību ievērošanā pašvaldībām ir bijušas iespējas precizēt dažādas nepilnības to sagatavotajos dokumentos.

Piemēram, gan SAM 3.3.1., gan SAM 5.6.2. projektu vērtēšanā viens no atbilstības kritērijiem bija projekta pamatošana pašvaldības attīstības programmā un atspoguļošana investīciju plānā.¹⁸⁴ Projekts “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnos”¹⁸⁵ Padomē tika apstiprināts 2016. gada 8. aprīlī, iesniegts CFLA 2016. gada 1. decembrī, taču projekts pašvaldības investīciju plānā tika iekļauts tikai 2016. gada 22. decembrī. Saskaņā ar KPVIS pieejamo projekta vērtēšanas dokumentāciju CFLA konstatēja, ka projekta iesniegšanas brīdī tas nav bijis iekļauts pašvaldības investīciju plānā, taču ir iekļauts pašvaldības attīstības programmā. Tomēr, vērtējot pašvaldības attīstības programmu minētajā laika periodā, tajā ir identificējams tikai plašs rīcības virziens “Uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras un resursu attīstība” un vispārīgs projekts “Pašvaldības neizmantoto ēku un teritoriju novērtēšana un pielāgošana uzņēmējdarbībai”, ko turklāt paredzēts finansēt no SAM 5.6.2., nevis SAM 3.3.1. līdzekļiem¹⁸⁶.

Revīzijā arī konstatēts, ka projektu vērtēšanas procesā CFLA izmanto ārpalpojumu finanšu analīzes veikšanai. Piemēram, ārpalpojuma sniedzējs finanšu analīzes veikšanai tika piesaistīts arī Ventspils valstspilsētas pašvaldības īstenotā projekta “Inovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbūve Rūpniecības ielā 2, Ventspilī” izskatīšanas procesā, taču nevis projekta pieteikuma vērtēšanas posmā, bet gan lai pārliecinātos par nomas tiesību izsoles uzvarētāja spēju nodrošināt projekta iznākuma rādītāju sasniegšanu¹⁸⁷. CFLA skaidro, ka pēdējo trīs gadu laikā dažādu SAM projektu finanšu analīze veikta 155 projektiem un tas darīts, lai novērtētu projekta atbilstību Finanšu regulas¹⁸⁸ 33. pantā definētajiem snieguma un saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principa nosacījumiem.

Projektos sasniegtie iznākuma rādītāji neraksturo projekta efektivitāti

Saskaņā ar EK Regulu 1303/2013 dalībvalstīm darbības programmās katrā prioritātē jānosaka rādītāji un atbilstīgi mērķi, kas izteikti kvalitatīvi vai kvantitatīvi saskaņā ar konkrētu fondu noteikumiem. Rādītāju galvenais mērķis ir nodrošināt uzraudzību pār projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vides uzlabojumiem. Minētie rādītāji ietver¹⁸⁹:

- ❖ finanšu rādītājus saistībā ar piešķirtajiem izdevumiem;
- ❖ iznākumu rādītājus saistībā ar atbalstītajām darbībām (investīciju prioritātēs paredzēto darbību īstenošanas novērtējumam);
- ❖ rezultātu rādītājus saistībā ar attiecīgo prioritāti (konkrētu mērķu sasniegšanas novērtējumam).

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā ERAF rādītāju sistēmu veidoja ES noteikts kopējo iznākuma rādītāju saraksts¹⁹⁰, no kuriem dalībvalstis izvēlējās savām darbības programmām piemērotākos vai arī ar Komisiju saskaņoja citus savām darbības programmām specifiskus iznākuma rādītājus. Tāpat dalībvalstis noteica sasniedzamos rezultātu rādītājus un finanšu rādītājus¹⁹¹. Tādējādi

dalībvalstīm bija piešķirta zināma rīcības brīvība konkrētu rādītāju un to vērtību noteikšanā. Tomēr gan Eiropas Revīzijas palāta, gan Eiropas Parlaments, gan pati Eiropas Komisija ir norādījusi¹⁹² uz izaicinājumiem ES fondu rādītāju sistēmas darbībā, tai skaitā uz problēmām ar rādītāju piemērotību intervenču tiešās ietekmes noteikšanai un nekonekventu kopējo iznākuma rādītāju izmantošanu dalībvalstīs. Šo problēmu rezultātā datu apkopošana, salīdzināšana un intervenču faktiskās ietekmes novērtēšana ir apgrūtināta.

Kaut gan SAM 3.3.1. un 5.6.2. mērķi atšķiras (skatīt 7. tabulu), tomēr rezultāta un iznākuma rādītāji daļēji sakrīt.

7. tabula

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. mērķi, iznākuma un rezultāta rādītāji

SAM 3.3.1.	SAM 5.6.2.
Mērķi¹⁹³	
Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz uzņēmēju vajadzībām.	Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību attīstības programmām, nodrošinot videi draudzīgu un vides ilgtspēju veicinošu teritoriālo izaugsmi un jaunu darbavietu radīšanu.
Iznākuma rādītāji¹⁹⁴	
1) komersantu skaits, kuri guvuši labumu no projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā; 2) jaunizveidoto darba vietu skaits komersantos, kuri guvuši labumu no investīcijām infrastruktūrā; 3) no projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo komersantu nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos.	1) atjaunoto degradēto teritoriju platība, kas pielāgota jaunu uzņēmēju izvietojumam vai esošo uzņēmēju paplašināšanai; 2) jaunizveidoto darbavietu skaits atbalstītajās teritorijās; 3) atbalstītajā teritorijā atrodošos uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos.
Rezultāta rādītāji	
1) strādājošo skaits (privātajā sektorā) komersantos, kuru ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas vieta ir visa Latvija, izņemot Rīgu; 2) komersantu nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos pa darbības veidiem (faktiskajās cenās) apstrādes rūpniecības, būvniecības, transporta un uzglabāšanas, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu, profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarē.	strādājošo skaits (privātajā sektorā) uzņēmumos, kuru ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas vieta ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru teritorija un to funkcionālas teritorijas.

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. programmas ir veidotas kā publiskās infrastruktūras pasākumi, neveicot ieguldījumus komersanta īpašumā. Projektu ieguldījumi tiek veikti pašvaldības infrastruktūrā, bet projektu iznākuma rādītāji – labumu guvušo komersantu nefinanšu investīcijas un jaunizveidotās darba vietas Valsts kontroles ieskatā precīzi raksturo projektu īstenošanas rezultātā radīto ietekmi, kas atbilst SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. jēgai un mērķiem.

Gan SAM 3.3.1., gan SAM 5.6.2. iznākuma rādītāju vērtības ir attiecināmas, ja tās ir saistītas ar uzņēmējiem, kas guvuši labumu no projektā veiktajām investīcijām infrastruktūrā, radušās divu kalendāra gadu laikā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un ne vēlāk kā piektajā kalendāra gadā pēc projekta noslēguma maksājuma veikšanas (nepārsniedzot 2028. gada 31. decembri), ir radušās degradētajā teritorijā (SAM 5.6.2.), kas ir atjaunota vai kuru plānots atjaunot projekta ietvaros, vai ar komercdarbību saistītajā teritorijā (SAM 3.3.1.)¹⁹⁵.

CFLA norādīja¹⁹⁶, ka nav izstrādājusi atsevišķu metodiku projektu finanšu rādītāju vērtēšanai, bet sadarbībā ar VARAM kā SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ieviešanā atbildīgo iestādi ir izstrādāts metodiskais materiāls¹⁹⁷ par rādītāju sasniegšanas pārbaudi SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros, kas tiek izmantots faktiskai rādītāju izpildes pārbaudei rādītāju ziņošanas brīdī. Savukārt, saskaņojot pašvaldību projektu idejas Padomē, rādītāji ir vērtēti atļases kārtas pašvaldību grupā – tiek pārbaudīts, vai pašvaldību grupa sasniedz nepieciešamos rezultātu rādītājus; ja tie netiek sasniegti, tad projekti tiek skatīti individuāli, proporcionāli finansējumam¹⁹⁸.

CFLA arī uzsver¹⁹⁹, ka uzņēmējiem, ja tie nav labuma guvēji no projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā, nav juridisku saistību nodrošināt solītos rādītājus. To kontroli un ziņošanu nodrošina finansējuma saņēmējs. Tā kā nevienā no revidēto pašvaldību projektiem pašvaldības uzņēmējus nav norādījušas kā sadarbības partnerus, faktiski tikai pašvaldības ir pilnībā atbildīgas par to projektos plānoto uzņēmēju iznākuma rādītāju sasniegšanu.

Kad viens vai visi no projekta plānotajiem iznākuma rādītāji ir sasniegti pilnībā (maksimālais rādītāju pārskatu iesniegšanas skaits ir trīs, kas atbilst iznākumu rādītāju skaitam projektā), pašvaldība CFLA iesniedz rādītāju pārskatu.

Rādītāju pārskatos iekļautās informācijas pārbaude pamatā tiek veikta dokumentāli – atbilstoši projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodikā norādītajam. Pārbaudē projektu īstenošanas vietā uz vietas pārbauda informāciju iespēju robežās, piemēram, vai uzņēmējs darbojas attiecīgajā teritorijā, vai netiek konstatēta neatbilstoša darbības nozare. Tomēr jāņem vērā, ka, piemēram, jaunradīto darbavietu pārbaude var būt iespējama tikai laika posmā no brīža, kad projekta iesniedzējs (vai finansējuma saņēmējs) ir ziņojis par pilnīgu (100 %) darbavietu iznākuma rādītāja sasniegšanu (iesniedzot projekta iesniegumu vai rādītāju pārskatu), līdz brīdim, kad CFLA saņemto informāciju par šī rādītāja izpildi ir apstiprinājusi²⁰⁰.

Iznākuma rādītāja “jaunradīto darbavietu skaits” ieskaitāmas arī tās darbavietas, kas radušās divu kalendāro gadu laikā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, un šis rādītājs atkārtoti nav jāpārbauda. Otrkārt, saskaņā ar metodiku jaunizveidoto darbavietu rādītājus uzskaita atbilstoši uzņēmēju gada pārskatos norādītajai informācijai un var attiecināt arī darbavietas, kuru ietvaros paredzēts elastīgs darba laiks vai darba veikšana attālināti. Uzņēmuma gada pārskats kalpo kā informācijas avots iznākuma rādītājam “nefinansu investīcijas”. Tai pašā laikā uzņēmēji, kuriem ir vairākas struktūrvienības, gatavo vienu gada pārskatu. Lai gan CFLA lūdza iesniegt apliecinājumu, skaidrojumu vai sadalījumu par radītajām darba vietām vai nefinansu investīcijām konkrēti projekta teritorijā. Valsts kontroles ieskatā, projektu uzraudzības sistēmā netiek nodrošināta pietiekama kontrole pār to, vai pašvaldību atskaitēs norādītās darbavietas patiešām ir jaunradītas, nevis pārkārtotas no jau esošajām uz atskaišu iesniegšanas laiku un vai nefinansu investīcijas ir veiktas pašvaldību investīciju projektu īstenošanas rezultātā.

Piemēram, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības projektā “Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība” paredzēts, ka teritorijā darbu uzsāks uzņēmējs, kas nodrošinās projekta iznākuma rādītājus, investējot ap 3 milj. *euro* un radot 12 jaunas darbavietas. Tai pašā laikā minētajam uzņēmējam ir 29 struktūrvienības visā Latvijā un gada pārskatā netiek atsevišķi izdalītas konkrētās struktūrvienībās radītās darbavietas un veikto nefinansu investīciju piederība (komersants pašvaldībai atsevišķi sagatavo informāciju par izveidotām darbavietām konkrētā struktūrvienībā Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā).

Līdzīga situācija ir arī attiecībā uz atjaunoto degradēto teritoriju platību atzīšanu. Komisija iesaka²⁰¹ par atjaunotu uzskatīt piesārņotu vai degradētu platību, kas remediācijas vai reģenerācijas rezultātā ir atkal padarīta pieejama saimnieciskajai darbībai. Saskaņā ar SAM īstenošanas noteikumiem²⁰², lai teritoriju uzskatītu par atjaunotu, tai jābūt iepriekš degradētai teritorijai, kas pēc projekta īstenošanas ir pielāgota jaunu uzņēmēju izvietojšanai vai esošo darbības paplašināšanai. Iznākuma rādītājā var ieskaitīt gan publiskas, gan privātas personas īpašumā esošu teritoriju – teritoriju, kurā tiek veiktas projekta investīcijas, kā arī teritoriju, kurā netiek veiktas projekta investīcijas, bet teritorija tiek pielāgota jaunu uzņēmēju izvietojšanai vai esošo uzņēmēju darbības paplašināšanai²⁰³. Praksē projektu pieteikumos tiek paredzēts, ka, piemēram, ielas pārbūve vai stāvvietas izbūve nodrošinās teritorijas revitalizāciju vairāku ha platībā. Piemēram, Daugavpils valstspilsētas pašvaldība īstenoja projektu Križu rūpnieciskajā teritorijā²⁰⁴, kurā paredzēja revitalizēt degradēto teritoriju 12,35 ha platībā, nojaucot vecās ēkas un būves, likvidējot atkritumus, labiekārtojot teritoriju un izbūvējot autostāvvietu ar atbilstošu infrastruktūru.

Apsekojot teritoriju, Valsts kontrole konstatēja, ka izbūvētā stāvlaukuma tiešā tuvumā atrodas tikai pamestas un degradētas ēkas, bet netiek veikta uzņēmējdarbība. Turklāt stāvlaukums tik ilgi nav ticis izmantots, ka ir aizaudzis ar zāli, tā tuvumā ir izveidojusies nelegāla izgāztuve, turklāt daļa bruģa ir nozagta (skatīt 12. attēlu). Valsts kontroles ieskatā, ir apšaubāms, vai šādu darbību veikšana patiešām praksē var revitalizēt teritoriju 12 ha platībā.

12. attēls. Daugavpils valstspilsētas pašvaldības īstenotais projekts 5.6.2.0/17/I/029 “Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība”

Normatīvais regulējums pieļāva arī tādus investīciju projektu finansēšanu, kuros iznākuma rādītāji tika apstiprināti pirms projekta īstenošanas un projekta īstenošanas laikā, radot priekšnoteikumus neproduktīvam publiskā finansējuma izlietojumam.

Saskaņā ar Komisijas ieteikumiem ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda monitoringam katras darbības programmas pamatā ir identificēto problēmu risināšana ar politikas plānotāju izvēlētām intervencēm, lai sasniegtu noteiktus mērķus un rezultātus. Šo rezultātu novērtēšanai ir jāizvēlas piemēroti rādītāji, kuru izmaiņas veikto darbību rezultātā palīdzēs novērtēt, vai programma ir sasniegusi vēlamu rezultātu. Lai novērtētu patieso intervencu ietekmi, jāvērtē tās izmaiņas, ko ticami var attiecināt uz veiktajiem intervences pasākumiem, tas ir, ņemot vērā, vai pastāv cēloņsakarība starp veiktajiem pasākumiem un rezultātu un vai intervences pasākumiem vispār bija ietekme²⁰⁵.

SAM īstenošanas noteikumi²⁰⁶ un rādītāju sasniegšanas metodika paredz “vēsturiski” sasniegtu iznākuma rādītāju atzīšanu, tas ir, atzīt tādus iznākuma rādītājus, kas ir pilnībā sasniegti un pārbaudīti

jau projekta iesniegšanas laikā un var būt sasniegti līdz pat divus gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas²⁰⁷. Šādiem rādītājiem atkārtotas pārbaudes pēc projekta vienošanās noslēgšanas nav jāveic (izņemot gadījumu, ja darbavietu iznākuma rādītājs ir bijis sasniegts tikai daļēji). Attiecīgi ieskaitāmi var būt arī 2014. un 2015. gadā sasniegti iznākumi rādītāji, kas sasniegti vēl pirms SAM īstenošanas noteikumu pieņemšanas.²⁰⁸

Analizējot visus 229 apstiprinātos un īstenotos projektus SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2., konstatēts, ka vēsturiskos datus ieskaita tādiem iznākuma rādītājiem kā “jaunizveidotās darbavietas” un “piesaistīto nefinanšu investīciju apjoms”.

Valsts kontroles ieskatā, īstenotā projekta ietekmi (jeb rezultātu, iznākumu) būtu jāvērtē pēc projekta pabeigšanas, kad ir iespēja objektīvi novērtēt, kā pašvaldību izveidotā infrastruktūra ietekmēja uzņēmēja darbību. Ja rezultāts tiek ieskatīts, pirms uzņēmējam ir dota iespēja izmantot infrastruktūru, būtu jāsniedz nepārprotami apliecinājumi par pastāvošo korelāciju. Revīzijā tika izmantots pieņēmums, ka gadījumos, kad 80 % iznākumu rādītāju vērtības sasniegtas pirms projekta iesnieguma datuma un projekta īstenošanas laikā, negūstot pietiekamu pārliecību par cēloņsakarību, nav apliecināta projekta efektivitāte un produktivitāte.

Tādu iznākumu rādītāju apstiprināšana, kuri tika sasniegti divus gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un projekta īstenošanas laikā, ir konstatēta vairākos revidēto pašvaldību projektos (skatīt arī 8. tabulu).

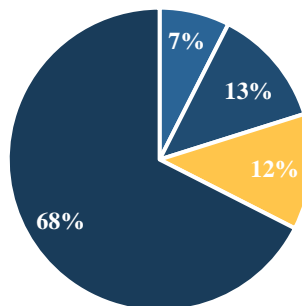
- ❖ Valkas novada pašvaldībā trijos no septiņiem projektiem iznākuma rādītāji ir sasniegti 100 % pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai arī projekta īstenošanas laikā. Vienā projektā rādītāji sasniegti daļēji pirms īstenošanas. Trīs projektos pastāv risks, ka iznākuma rādītāji netiks sasniegti noteiktajā termiņā.
- ❖ Valmieras novada pašvaldībā divos no sešiem projektiem iznākuma rādītāji ir sasniegti 100 % pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai arī projekta īstenošanas laikā. Vienā projektā rādītāji sasniegti daļēji pirms īstenošanas.
- ❖ Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā četros no deviņiem projektiem iznākuma rādītāji ir sasniegti daļēji pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai arī projekta īstenošanas laikā. Piecos projektos rādītāji nav sasniegti un saglabājas risks par rādītāju nesasniedzšanu noteiktajā termiņā.
- ❖ Ventspils valstspilsētas pašvaldībā diviem no trīs projektiem iznākuma rādītāji ir sasniegti 100 % pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai arī projekta īstenošanas laikā.
- ❖ Ādažu novada pašvaldībā vienā no trīs projektiem iznākuma rādītāji ir sasniegti daļēji pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai arī projekta īstenošanas laikā.
- ❖ Aizkraukles novada pašvaldībā trijos no sešiem projektiem iznākuma rādītāji ir sasniegti 100 % pirms projekta iesnieguma iesniegšanas vai arī projekta īstenošanas laikā un vienā projektā tie sasniegti daļēji pirms īstenošanas vai īstenošanas laikā. Divos projektos pastāv risks, ka iznākuma rādītāji netiks sasniegti noteiktajā termiņā.

Revidēto pašvaldību investīciju projektu iznākumu rādītāju analīze

Pašvaldība	Kopējais projektu skaits	Projektu skaits, kuros iznākuma rādītāji sasniegti pirms projekta un/vai projekta īstenošanas laikā	Procentuālais īpatsvars (projekti, kur rādītāji sasniegti pilnībā pirms projekta un/vai projekta īstenošanas laikā īstenošanas, un kopējais projektu skaits pašvaldībā)	Publiskais finansējums investīciju projektiem, euro
Valkas novada pašvaldība	7	3	43 %	4 506 283,12
Valmieras novada pašvaldība	6	2	33 %	3 832 813,53
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	9	3	33 %	12 150 121,03
Ventspils valstspilsētas pašvaldība	3	2	67 %	11 217 738,66
Ādažu novada pašvaldība	3	1	33 %	1 910 819,92
Aizkraukles novada pašvaldība	6	3	50 %	5 008 338,87

Valsts kontrole konstatēja, ka no 229 investīciju projektiem, kuri apstiprināti un īstenoti SAM 3.3.1. un 5.6.2., vismaz 63 gadījumos (29 %) projektu iznākumu rādītāji tika sasniegti pirms projekta iesniegšanas CFLA un/vai projekta īstenošanas laikā, t. i., 80 % no iznākuma rādītāju vērtības sasniegta pirms projekta beigu datuma (skatīt 13. attēlu).

- 80 % iznākuma rādītāji sasniegti divus gadus pirms projekta iesniegšanas un projekta īstenošanas laikā
- iznākuma rādītāji sasniegti divus gadus pirms projekta iesniegšanas
- iznākuma rādītāji sasniegti pēc projekta īstenošanas
- iznākuma rādītāju sasniegšana turpinās līdz 31.1.2024

13. attēls. Iznākumu rādītāju sasniegšanas pakāpe uz 2024.gada 31.martu SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenotajiem investīciju projektiem

Investīciju projektu, tai skaitā ES līdzfinansēto, mērķis ir risināt problēmu, tas ir, veikt ieguldījumus un darbības, kas mainīs situāciju uz pozitīvo pusi. Gadījumā, ja projekta pieteikuma iesniegšanas laikā rādītāji ir sasniegti, rodas jautājums par investīciju projekta lietderīgumu, to rezultātu un ietekmi.

Fakts, ka uzņēmējam noteiktā periodā bija sasniegti iznākuma rādītāji, neapliecina, ka pastāv intervence starp īstenoto pasākumu un sasniegtajiem rādītājiem.

Normatīvais regulējums paredzēja SAM 3.3.1. un 5.6.2. līdzfinansējuma saņēmējam (pašvaldībai) pierādīt, ka šāda intervence pastāv.

SAM 3.3.1. projekta iesniegšanas brīdī:

Projekta iesniegumā projekta iesniedzējam jānorāda sasaiste starp projekta ietvaros plānotajām investīcijām publiskajā infrastruktūrā un uzņēmēja jau radītajām iznākuma rādītāju vērtībām, sniedzot pamatojumu, kā projekta ietvaros plānotās investīcijas publiskajā infrastruktūrā ir sekmējušas iznākuma rādītāju (piemēram, radītas jaunas darbavietas privātajā sektorā, piesaistītas privātās investīcijas) sasniegšanu divus kalendāros gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.²⁰⁹

SAM 5.6.2. projekta iesniegšanas brīdī:

Projekta iesniegumā projekta iesniedzējam jānorāda sasaiste starp projekta ietvaros plānotajām investīcijām publiskajā infrastruktūrā un uzņēmēja jau radītajām iznākuma rādītāju vērtībām, sniedzot pamatojumu, kā projekta ietvaros plānotās investīcijas publiskajā infrastruktūrā ir sekmējušas iznākuma rādītāju (radītas jaunas darbavietas privātajā sektorā, piesaistītas privātās investīcijas) sasniegšanu divus kalendāros gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.²¹⁰

Atbilstoši SAM 3.3.1. un 5.6.2. projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodikām²¹¹, iesnieguma 1.3. sadaļā cita starpā bija jānorāda:

9. tabula

SAM 3.3.1. un 5.6.2. iesnieguma veidlapā norādāmā informācija par cēloņsakarību starp projekta īstenošanas rezultātu un iznākuma rādītājiem

SAM 3.3.1.	SAM 5.6.2.
<p>Problēmas risinājuma aprakstā sniedz skaidru priekšstatu par to, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> -izvēlētais risinājums nodrošina projekta mērķa sasniegšanu un veidlapas 1.4.sadaļā norādītās mērķa grupas problēmas risināšanu; -veicamās darbības un to sasniedzamie rezultāti ir optimāli un pamatoti, un palīdz problēmas risināšanā; -projekta ietvaros attīstītā infrastruktūra nodrošina projektā plānoto iznākuma rādītāju rašanos, kā arī ir cēlonis iznākuma rādītājiem, kas radušies pirms projekta iesnieguma iesniegšanas (ja projekta iesniegumā plānotie iznākuma rādītāji ir radušies pirms projekta iesnieguma iesniegšanas). 	<p>Problēmas risinājuma aprakstā sniedz skaidru priekšstatu par to, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> -izvēlētais risinājums nodrošina projekta mērķa sasniegšanu un veidlapas 1.4.punktā norādītās mērķa grupas problēmas risināšanu; -veicamās darbības un to sasniedzamie rezultāti ir optimāli un pamatoti, un palīdz problēmas risināšanā; -projekta ietvaros attīstītā infrastruktūra nodrošina projektā plānoto iznākuma rādītāju rašanos. Gadījumā, ja projekta iesnieguma pielikumā "Komersantu saraksts" norādīts, ka projektā ir paredzēti arī tādi iznākuma rādītāji, kas radušies pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, tad jānorāda informācija, kas pamato, ka projekta iesniegumā plānotās darbības ir bijis cēlonis iznākuma rādītājiem, kas radušies pirms projekta iesnieguma iesniegšanas); -projektā paredzētās darbības tiek īstenotas degradētajā teritorijā un ietver investīcijas rūpniecisko teritoriju un citu uzņēmējdarbībai pielāgotu jaunu uzņēmumu izvietojumam vai esošo paplašināšanai, lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībā.

Savukārt metodiskā materiālā par rādītāju sasniegšanas pārbaudi SAM 3.3.1. un 5.6.2. ietvaros²¹² ir ietverta norāde, ka jaunizveidotās darba vietas ieskaita, ja projekts ir cēlonis jaunizveidotajām darba vietām (pamatota to sasaiste ar projektu); tās ir saistītas ar komersantiem, kas guvuši labumu no projekta; tās ir saistītas ar konkrētām tautsaimniecības nozarēm; tās radušās ar komercdarbību saistītajā teritorijā/degradētajā teritorijā, kas ir atjaunota vai kuru plānots atjaunot projekta ietvaros; tās radušās divu kalendāro gadu laikā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas un ne vēlāk kā trešajā kalendārajā gadā pēc projekta noslēguma maksājuma veikšanas, bet ne vēlāk kā līdz 31.12.2023.

Revīzijā nav gūti pierādījumi, ka, ieskaitot iznākuma rādītājus, iekļaujot datus divu gadu laikā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas :

- ❖ projekta iesniedzējs (pašvaldība) sniedzis pietiekamu informāciju par intervences ietekmi – kā pamatojums intervences pasākumiem tiek lietots arguments, ka pašvaldība bija iekļāvusi

projekta ieceri attīstības plānošanas dokumentos (faktiski lielākā daļā tikai investīciju plānos) vai pašvaldība bija informējusi uzņēmējus par plānoto investīciju projektu;

- ❖ tika nodrošināta pietiekama kontrole pār intervences ietekmes pierādījumiem, ka komersants divus gadus pirms projekta iesnieguma sasniedzis iznākuma rādītājus.

Piemēram, projekta 3.3.1.0/16/I/002 “Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā” iesnieguma 1.3. punktā norādīts, ka “Projekta ietvaros ir plānots pārbūvēt Meža ielu un Parka ielu, kā arī nobrauktuvi no Rīgas ielas uz Lugažu staciju, kuras ir izbūvētas 19. gadsimta 70 gados un kurām ir veikti tikai kārtējie remontu seguma uzlabošanai, tas ir bedrīšu labošana.

Meža ielai ir grants segums, gar to nav ietve, bet ik dienas šo ielu izmanto liels skaits transporta līdzekļu un gājēji, tāpēc ir nepieciešams veikt ceļa daļas noasfaltēšanu un ietves izbūvi.

Atjaunojamajam Parka ielas posmam (1.kārta, posms no Varoņu ielas) ir asfalta segums, kurš ir nolietojies un ir nepieciešama seguma atjaunošana, kā arī ielas paplašināšana pret ražošanas teritoriju automašīnu novietošanai.

Nobrauktuvei uz Lugažu dzelzceļa staciju seguma atjaunošana ir nepieciešama, jo tieši šai posmā 2015.gadā darbu uzsāka jauns uzņēmums - auto serviss un otrpus ceļam darbību attīsta ziemassvētku eglīšu ražotājs. Ir plānots atjaunot šo posmu ar asfalta segumu.

Savukārt projekta 3.3.1.0/17/I/045 “Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai” iesnieguma 1.4.punktā ir norādīts [...] bija iepazinušies ar projekta ideju ”Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai”. Komersanti tika informēti, ka projekta ietvaros tiek paredzēti ieguldījumi Cietokšņa noliktavu zonas rajonā, t.i. piebraucamā ceļa un ietves pārbūve Odu ielas rajonā un stāvlaukuma būvniecība Odu un Vaļņu ielas rajonā. Ņemot vērā, ka dotā projekta ietvaros tiks attīstīta komercdarbības vide, minētie komersanti saskatīja potenciālu turpmākai attīstībai. Sākot ar 2015. gadu tika veikti ieguldījumi gan pamatlīdzekļos, gan jaunu darba vietu radīšanā, kā rezultātā paplašinājās komersantu uzņēmējdarbība.

Būtiski uzvērt, ka abu SAM noteikumi paredzēja nodrošināt projekta sasisti ar pašvaldības spēkā esošiem attīstības plānošanas dokumentiem. Attiecinot šo prasību uz tiesībām apstiprināt iznākumu rādītājus divus gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, izriet, ka pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos bija jābūt skaidrai un nepārprotamai norādei, ka pašvaldība tuvākā laikā plāno īstenot investīciju projektu, šis lēmums tiek darīts zināms uzņēmējiem un, pamatojoties uz šo informāciju, tie plāno sava uzņēmuma attīstību. Pretējā gadījumā pastāv risks, ka tiek slēgtas slēptas vienošanās vai arī iznākuma rādītāji neraksturo ekonomisko izaugsmi, īstenojot investīciju projektu.

Vienlaikus VARAM norāda:

Līdz ar to RPP 2013 – 2019 un Darbības programma (kā plānošanas dokumenti, kuros noteikti atbalstāmie investīciju virzieni) bija pamats pašvaldībām to attīstības programmās un investīciju plānos jau kopš 2013. gada paredzēt ieguldījumus tādā publiskajā infrastruktūrā, kas būtu uzņēmējdarbību atbalstoša infrastruktūra, kā arī VARAM uzsāka aktīvu darbu pie 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM īstenošanas noteikumu izstrādes, kuri tika apstiprināti Ministru kabinetā 2015. gadā.

Paralēli VARAM darbībai pie 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM īstenošanas noteikumu izstrādes, pašvaldības uzsāka projektu ideju sagatavošanu, tai skaitā tika uzsākta pašvaldību saziņa ar uzņēmējiem, lai apzinātu uzņēmēju vajadzības, uzņēmēju esošo situāciju un nākotnes plānus, tādējādi arī uzņēmēji veica ieguldījumus savas saimnieciskās darbības attīstībā.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, kas pamato mērķtiecīgu un secīgu virzību uz uzņēmējdarbību atbalstošās infrastruktūras izveidi jau pirms 2014. gada, kas ir ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda sākums un 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM rādītāju vērtību attiecināšanas brīdis, 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM īstenošanas noteikumos tika noteiks, ka uzņēmēju radītie rādītāji ir attiecināmi, ja tie ir radušies divu kalendāra gadu laikā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.²¹³

Analizējot revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos norādītās informācijas un projekta iesniegšanas hronoloģiju, secināts, ka pārsvarā attīstības plānošanas dokumenti tiek grozīti neilgi pirms projekta iesniegšanas un tiek veikti grozījumi tikai pašvaldību investīciju plānos, kas nerada priekšnoteikumus uzņēmējiem divus gadus pirms projekta īstenošanas veikt aktivitātes, balstoties uz pašvaldības lēmumiem un plānotām investīcijām uzņēmējdarbības vides attīstībā (skatīt 8. pielikumu).

Piemēram, vairāki SAM 5.6.2. projekti pašvaldību investīciju plānos ir iekļauti salīdzinoši neilgi pirms projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA, piemēram, tajā pašā dienā, kad projekts iesniegts CFLA²¹⁴, 15 dienas²¹⁵, 20 dienas²¹⁶, 21 dienu²¹⁷, četrus mēnešus pirms projekta iesniegšanas CFLA.²¹⁸

Paplašinot “degradētās teritorijas” definīciju, nav radīti priekšnoteikumi investīciju projektu īstenošanai atbilstoši pašvaldības attīstības plānošanas procesā noteiktajām prioritātēm.

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā Latvijā bija divas degradētās teritorijas definīcijas. Šis termins ir definēts gan 2014. gada 30. oktobrī pieņemtajā Zemes pārvaldības likumā, kas stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī²¹⁹, gan Partnerības līgumā, kas stājās spēkā 2014. gada 19. jūnijā²²⁰, gan SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumos²²¹, kas nosaka SAM 5.6.2. atbalstāmos ieguldījumus un stājās spēkā 2015. gada 5. decembrī (skatīt 14. attēlu).

Zemes pārvaldības likums	Partnerības līgums	SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumi
Degradētā teritorija ir teritorija ar izpostītu vai bojātu zemes virskārtu vai pamesta apbūves, derīgo izrakteņu ieguves, saimnieciskās vai militārās darbības teritorija.	Degradētā teritorija ir vieta (teritorija (ne visos gadījumos ar negatīvu ietekmi uz vidi), ēka vai ēku komplekss), kas iepriekš tikusi izmantota vai apbūvēta, bet pašlaik pamesta vai netiek pilnīgi izmantota. Tā var būt nolaista vai piesārņota, neapdzīvota vai daļēji apdzīvota vai citādi izmantota teritorija, kurai ir negatīva kumulatīva ietekme uz apkārtējām teritorijām, vidi un vietējiem iedzīvotājiem.	Degradēta teritorija ir vieta (teritorija (ne visos gadījumos ar negatīvu ietekmi uz vidi), ēka vai ēku komplekss), kas iepriekš tikusi izmantota vai apbūvēta, bet pašlaik pamesta vai netiek pilnīgi izmantota (tā var būt nolaista vai piesārņota, neapdzīvota vai daļēji apdzīvota vai citādi izmantota teritorija, kurai ir negatīva kumulatīva ietekme uz apkārtējām teritorijām, vidi un vietējiem iedzīvotājiem).

14. attēls. Tiesību aktos ietvertās degradēto teritoriju definīcijas

Valsts kontroles ieskatā, abos normatīvajos aktos²²² iekļautās degradēto teritoriju definīcijas pieļauj plašas interpretācijas iespējas to piemērotājiem, jo neparedz objektīvi izmērāmus kritērijus degradētās

teritorijas statusa noteikšanai. Gan saskaņā ar Zemes pārvaldības likumu un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem²²³, gan SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumiem degradētai teritorijai nav obligāti jābūt ar negatīvu ietekmi uz vides stāvokli vai cilvēku veselību. Turklāt SAM 5.6.2. izpratnē degradētā teritorija var pat nebūt pilnībā pamesta un var tikt daļēji izmantota.

Divu paralēlu normatīvo regulējumu esamība rīcībai ar degradētajām teritorijām ir radījusi situāciju, kurā pašvaldības veiktās darbības atbilstoši Zemes pārvaldības likumam, nosakot un teritoriālajā plānojumā norādot zemes izmantošanas mērķi, nav noteicošās, lai izmantotu ERAF līdzfinansējumu.

Vienlaikus SAM 5.6.2. mērķī ir skaidra norāde, ka jābūt sasaistei ar attīstības plānošanas dokumentiem:

*teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību attīstības programmām, nodrošinot videi draudzīgu un vides ilgtspēju veicinošu teritoriālo izaugsmi un jaunu darba vietu radīšanu.*²²⁴

Attīstības plānošanas dokumenti tiek sagatavoti, tajā skaitā pamatojoties uz Zemes pārvaldības likuma prasībām, kurā ir gan ietverta degradētās teritorijas definīcija, gan konkrētas darbības pašvaldības rīcībai ar tās teritorijā esošās neapbūvētām un degradētām teritorijām.

Secināms, ka SAM 5.6.2. ietvaros bija plānots piešķirt finansējumu projektiem, kuri ir nepārprotami identificējami pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos. Attīstības plānošanas dokumenti pašvaldībās tiek sagatavoti atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošiem normatīviem aktiem, tajā skaitā Zemes pārvaldības likumā noteiktajām prasībām.

Atšķiras teritorijas, kuras pašvaldības ir identificējušas kā degradētas teritorijas plānojumā, nosakot prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, un teritorijas, kuras pašvaldības ir noteikušas kā degradētas pašvaldības attīstības programmas investīciju plānā SAM 5.6.2. līdzfinansējuma iegūšanai. Izvērtējot revidēto pašvaldību SAM 5.6.2. īstenotos projektus, 14 projektos no 19 jeb 74 % konstatēts, ka projekts ir norādīts kā degradēts attīstības programmas investīciju plānā / tā grozījumos, bet ne iepriekš izstrādātajā teritorijas plānojumā²²⁵ vai citā dokumentā.

Turklāt degradētās teritorijas definīcija SAM 5.6.2. ļauj īstenot projektus ļoti plaša spektra teritorijās – arī tādās, kas iepriekš nav bijušas pilnībā pamestas, piesārņotas vai ar citu objektīvi izmērāmu negatīvu ietekmi uz vidi vai cilvēku veselību.

Piemēram, Daugavpils valstspilsētas pašvaldība īstenoja projektu²²⁶, kurā pārbūvēja ielu, kas ved gar uzņēmējam piederošu teritoriju. Projekta aprakstā norādīts, ka šādi tiks atjaunota degradētā teritorija 1,8 ha platībā, pielāgojot to jaunu uzņēmēju izvietojumam vai esošo darbības paplašināšanai. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju (tai skaitā, arī aplūkojot *Google maps* pieejamo vēsturisko informāciju desmitgades griezumā) minētajā teritorijā uzņēmējs darbojas jau ilgstoši un projekta pieteikuma gatavošanas laikā teritorija nav bijusi pamesta vai ar negatīvu ietekmi uz vidi (skatīt 15. attēlu).

15. attēls. Mazā Viļņas iela pirms un pēc projekta 5.6.2.0/19/I/011 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā”²²⁷

Līdzīgi Aizkraukles novada pašvaldība SAM 5.6.2. īstenoja ielas pārbūvi²²⁸, lai veicinātu jaunu darbavietu radīšanu degradētajā Skolas ielas teritorijā, sakārtojot uzņēmējiem nepieciešamo infrastruktūru. Projektā atjaunots ielas asfalta segums, izbūvējot gājēju ietvi, veikta apgaismojuma, lietus kanalizācijas, ūdens un kanalizācijas tīklu pārbūve, kā arī stāvlaukumu izbūve²²⁹. Aplūkojot teritoriju dabā, tā ir neliela iela, kurā pamatā ir izvietotas dzīvojamās ēkas un mūzikas skola, bet nav konstatējamas pamestas, daļēji pamestas būves vai neapsaimniekotas teritorijas (skatīt 16. attēlu).

16. attēls. Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļvietnē publicēts attēls pirms projekta īstenošanas²³⁰.

3.2. Vai pašvaldību lēmumi par projekta īstenošanu ir uz pierādījumiem balstīti un ekonomiski pamatoti?

Pašvaldību lēmumi par investīciju projekta īstenošanu ne vienmēr ir balstīti uz objektīvas datu analīzes rezultātiem

Pašvaldībām ir jānodrošina, lai tiktu pieņemts labākais iespējamais lēmums un publiskie līdzekļi tiktu ieguldīti ekonomisku, produktīvu un efektīvu projektu īstenošanā²³¹. Tādēļ uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstības projektu pamatojums un sagaidāmās intervences ir jāizvērtē rūpīgi, jo īpaši, ņemot vērā to, ka pašvaldības uzņemas saistības sasniegt projekta rādītājus, kā arī projektu īstenošanai papildus ES līdzfinansējumam pašvaldības bieži uzņemas arī kredītsaistības.

Tomēr revidēto pašvaldību projekti un to plānošanas process uzņēmējdarbības veicināšanai nerada pārliecību, ka pašvaldības (izņemot Ventspils valstspilsētas pašvaldību un Valmieras novada pašvaldību

(Industriālā parka izveide)) ir veikušas objektīvas aplēses par projektu sagaidāmo atdevi, tai skaitā uzņēmēju vajadzībām, nepieciešamo finansējuma apmēru vai rādītājiem, kas ļautu objektīvi novērtēt projekta ietekmi.

Valmieras novada pašvaldība 2018.gada 17.maijā tika skatīta "Valmieras industriālā parka darbības koncepcija", kas iezīmēja Valmieras industriālā parka potenciālos darbības virzienus un profilu no 2019.gada līdz 2025.gadam, ņemot vērā šī brīža tirgus tendences un nākotnes prognozes industriālo platību tirgū Eiropā un Latvijā. Koncepcijā tika ietverta informācija par potenciāliem izdevumiem tā izveidei. Kā potenciālie ieguvumi pašvaldības budžetā ir atzīmēti nomas maksājumi no nomas objektiem. Kaut gan precīzi tās netika aplēstas, tomēr koncepcija paredz, ka vidējās ienesības likmes no industriālo platību nomas varētu plānot ap 8% līmenī.

Savukārt Ventspils valstspilsētas pašvaldība vērtējot un pašvaldības domē apstiprinot²³² potenciālo investīciju projektu atdevi, vērtēja arī tādus potenciālos ekonomiskos ieguvumus no projekta, vērtēja IIN pieauguma un nomas maksas ietekmi uz pašvaldības budžetu, izstrādājot precīzas aplēses.

Šāda prakse pašvaldībās nodrošina ne tikai ekonomisko pamatojumu lēmumu pieņemšanai, bet arī nodrošina kontroli par projekta iznākuma rādītājiem, kas savukārt ļauj laikus identificēt un pārvaldīt riskus.

Turklāt publiski pieejamā informācija nerada pārlicību, ka revidētās pašvaldības savu projektu izstrādē ir patiesi ņēmušas vērā uzņēmēju vajadzības (izņemot Ventspils valstspilsētas un Valmieras novada pašvaldības (Industriālā parka izveide)).

Gan Latgales plānošanas reģiona sniegtā informācija, gan Daugavpils valstspilsētas pašvaldības organizētās uzņēmēju aptaujas rezultāti liecina, ka galvenā problēma investoru piesaistē un uzņēmējdarbības attīstībā²³³ ir piemērotu ēku un telpu trūkums, taču tikai viens no pašvaldības īstenotajiem projektiem ietver jaunas ražošanas ēkas būvniecību un pārējo projektos ir pārbūvēti ceļi un veidoti stāvlaukumi.

Līdzīgi Valmieras novada pašvaldība īstenoja projektu uzņēmējdarbības attīstībai Kocēnu pagastā²³⁴, izbūvējot ielu un atjaunojot vēsturisko Kokmuižas kompleksu. Projekts tika pabeigts 2020. gadā, taču pašvaldība joprojām nav spējusi piesaistīti ilgtermiņa nomnieku, jo sākotnējais nomas tiesību ieguvējs izmantoja tiesības izbeigt nomas līgumu, pat neuzsākot darbību objektā, un atkārtotas objekta izsoles ir beigušās bez rezultāta, jo netika saņemts neviens nomas tiesību pretendenta pieteikums²³⁵.

Savukārt Valkas novada pašvaldība ir izveidojusi ražošanas ēku²³⁶, kuras nomas tiesību vienīgais pretendents un ieguvējs ir zemnieku saimniecība, kam pieder lauksaimniecības zeme tieši blakus minētajai ēkai, un caur šajā teritorijā izveidoto servitūta ceļu ir nodrošināta arī vienīgā piekļuve ēkai (skatīt 17. attēlu). Minētā projekta iznākuma rādītāji nav sasniegti.

17. attēls. Valkas novada pašvaldības īstenotais projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/016 “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā”

Lai apliecinātu uzņēmēju interesi par pašvaldības iecerēto infrastruktūras projektu, pašvaldībai projekta iesniegumam jāpievieno uzņēmēja parakstīts apliecinājums, ka tā turpmākai attīstībai ir nepieciešama infrastruktūra, ko paredzēts veidot projektā un pēc projekta īstenošanas uzņēmējs radīs jaunas darbavietas un veiks investīcijas savos nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos. Minētie apliecinājumi gan vēl nerada saistības uzņēmējam, taču ar tiem paredzēts pamatot, ka plānotā infrastruktūra patiešām atbilst uzņēmēju vajadzībām.

Lai gan SAM 3.3.1. un 5.6.2. tika noteikta prasība pierādīt projekta sasaisti ar pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem, kuriem primāri jārada pārlicība, ka projekts ir nepieciešams pašvaldības uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, tomēr apliecinājumi tika uztverti kā tirgus izpētes rīks. Revīzijā konstatēts, ka ne revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu izstrādes process (skatīt ziņojuma 1. nodaļu), ne to saturs, kā arī apliecinājumu parakstīto uzņēmēju finanšu dati nerada pārlicību, ka lēmums par investīciju projektu īstenošanu ir balstīts uz objektīviem datiem, un tas paaugstina risku par publisko finanšu līdzekļu neefektīvu un neproduktīvu izlietojumu, gan arī var rādīt negatīvu finanšu ietekmi.

Revīzijas laikā padziļināti tika analizēti investīciju projekti, kuru rezultātā tika izveidots jauns vai renovēts nekustamā īpašuma objekts – apliecinājumu parakstījušo uzņēmēju finanšu analīze (skatīt 14. pielikumu). Konstatēts, ka apliecinājumus ir parakstījuši arī uzņēmēji, kuru finanšu rādītāju analīze liecina par riskiem nākotnē izpildīt plānotos iznākuma rādītājus (jaunradītas darbavietas un nefinanšu investīcijas).

Kopumā vērtēti 55 uzņēmumi, kuri iesnieguši apliecinājumus 13 projektos. Deviņiem uzņēmumiem uzņēmuma finansiālais stāvoklis tiek vērtēts kā stabils. 29 uzņēmumiem 1–2 finanšu rādītāji ir ārpus ieteicamās robežvērtības, kas nozīmē, ka ir konstatējami riski attiecībā uz uzņēmumu finanšu stāvokli un to spēju nodrošināt iznākumu rādītāju sasniegšanu. 17 uzņēmumu finanšu situācija ir vērtējamā kā nepietiekami stabila, un pastāv risks, ka šie uzņēmumi nespēs nodrošināt iznākumu rādītāju sasniegšanu, kā arī šaubas, vai tie būs spējīgi turpināt saimniecisko darbību. Četru uzņēmumu gada pārskati nav pieejami publiski, viens no šiem uzņēmumiem ir dibināts tajā pašā gadā, kad projekts iesniegts CFLA. Viens no uzņēmumiem, kas parakstījis apliecinājumu, neveic aktīvu saimniecisko darbību (0 euro apgrozījums, 0 euro aktīvi, 35 000 euro iepriekšējo gadu zaudējumi).

Piemēram, Valkas novada pašvaldības projektam²³⁷, kurā būvēta ražošanas ēka, tika pievienoti trīs uzņēmēju apliecinājumi par vēlmi tajā darboties, lai gan tiem bijuši zemi likviditātes rādītāji (skatīt 10. tabulu).

10. tabula

Valkas novada pašvaldības īstenotā projekta Nr. 5.6.2.0/22/1/013 “Ražošanas teritorijas izveide, atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā” apliecinājumus iesniegušo uzņēmēju finanšu analīze

	1. uzņēmējs	2. uzņēmējs	3. uzņēmējs
Reģistrācijas datums komercreģistrā	21.07.2015.	04.11.2016.	
Juridiskā adrese		13.05.2021.	
Nodrošinājumi	“Klētņieki”, Ērgeme, Ērgemes pag., Valkas nov., LV-4711	Valkas nov., Valka, “Čorzemnieki”	“Ausmas”, Ērgemes pag., Valkas nov., LV-4711
Komerckāla	nav	Aizliegums: Piemērots aizliegums komerckālas reģistrācijai, pārjaunošanai, grozīšanai Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komerckālu reģistrā (no 05.04.2023.)	nav
Vai iesniegts gada pārskats par 2022. gadu?	ir	nav	nav
Gada pārskatos uzrādītie dati			
Darbinieku skaits	9	3	1
Bilances kopsumma	310 113	47 399	5 092
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma	57 467	21 313	3 639
Aizņēmumi no kredītiestādēm	99 144	nav	1 368
Peļņa/zaudējumi	-26 849	-25 775	-1 738
Finanšu koeficienti pēc gada pārskata datiem			
Kopējais likviditātes rādītājs	2,33 (normas robežā)	1,83 (normas robežā)	0,83 (zem normas robežām, likviditātes risks)
Likviditātes starpseguma rādītājs	0,08 (zem normas robežām, likviditātes risks)	0,32 (zem normas robežām, likviditātes risks)	0,83 (zem normas robežām, likviditātes risks)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	0,75 (zema)	0,93 (zema)	0,41 (zema)
Autonomijas koeficients	0,4 (40 % no aktīviem tiek segti no pašu līdzekļiem)	Negatīvs pašu kapitāls (maksātnespējas risks)	Negatīvs pašu kapitāls (maksātnespējas risks)

No finanšu analīzes datiem secināms, ka tikai viens no uzņēmējiem būtu spējīgs uzņemties finanšu saistības. Šajā gadījumā tirgus izpētes padziļināta analīze liecina tikai par viena potenciālā pretendenta interesi un iespējām nomāt pašvaldības infrastruktūras objektu.

Šī analīze neaizstāj pilnvērtīgu tirgus izpēti, kuru bija nepieciešams nodrošināt pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādes laikā.

Fakts, ka 19 (56 %) no revidēto pašvaldību investīciju projektiem joprojām nav sasniegti iznākuma rādītāji, liecina, ka, pieņemot lēmumu īstenot projektu, nav veikta visaptveroša analīze.

Vienlaikus Valsts kontrole, vērtējot īstenoto investīciju projektu ietekmi uz revidēto pašvaldību budžetiem (skatīt 1.2. apakšnodaļu), secināja, ka, vērtējot kopējo situāciju trīs gadu laikā, tikai divi no 34 pašvaldību īstenotajiem infrastruktūras projektiem nodrošina tādu IIN pieaugumu, kāds tika paredzēts, iesniedzot investīciju projekta pieteikumu. Faktiskie dati rāda, ka revidēto pašvaldību budžetos gūtais IIN ir par vismaz 501 974 euro mazāks, nekā bija plānots (skatīt 11. tabulu, detalizētāka informācija 15. pielikumā).

11. tabula

Starpība starp prognozēto un faktisko IIN pieaugumu pašvaldību budžetos, īstenojot SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. nomas infrastruktūras izveidošanas investīciju projektus

Pašvaldība	Kopējais prognozētais IIN pieaugums gadā ²³⁸ , euro	Kopējais faktiskais IIN pieaugums gadā ²³⁹ , euro	Starpība gadā, euro	Nomas infrastruktūras projektu skaits
Valkas novada pašvaldība	108 070,15	-1 687,50 (103 248,75 nav attiecināms)	-109 757,65	5
Valmieras novada pašvaldība	245 726,11	160 113,75 (nav attiecināms)	-245 726,11	1
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	9 438,51	124 237,50 (386 910,00 nav attiecināms)	114 798,99	1
Ventspils valstspilsētas pašvaldība	133 010,61	133 263,75 (nav attiecināms)	-133 010,61	2
Ādažu novada pašvaldība	122 340,66	23 328,75 (55 522,5 nav attiecināms)	-99 011,91	1
Aizkraukles novada pašvaldība	65 420,30	36 153,42 (14 145,00 nav attiecināms)	-29 266,88	1

Gan SAM 3.3.1., gan SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumi paredz²⁴⁰ izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu atbilstoši atbildīgās iestādes izstrādātajiem metodiskajiem noteikumiem. Taču revidētās pašvaldības šīs analīzes sagatavošanai lielākoties izmantoja ārpalpojumu un projektu darbības rezultāti nerada pārlicību, ka analīze ir veikta, balstoties uz objektīviem datiem un aprēķiniem.

Projektu iesniegumos un izmaksu efektivitātes novērtēšanas veidlapās, norādot investīciju projektu ieguvumus no projektu īstenošanas, aprēķinos tika izmantoti ne tikai CFLA iesniedzamajos pārskatos norādītie iznākuma rādītāji, bet arī citi rādītāji, kurus ņemot vērā tiek apliecināta projektu pozitīvā ietekme. Revīzijā secināts, ka papildus iekļautie rādītāji nav tiešā mērā saistīti ar projektu mērķi – uzņēmējdarbības vides uzlabošanu.

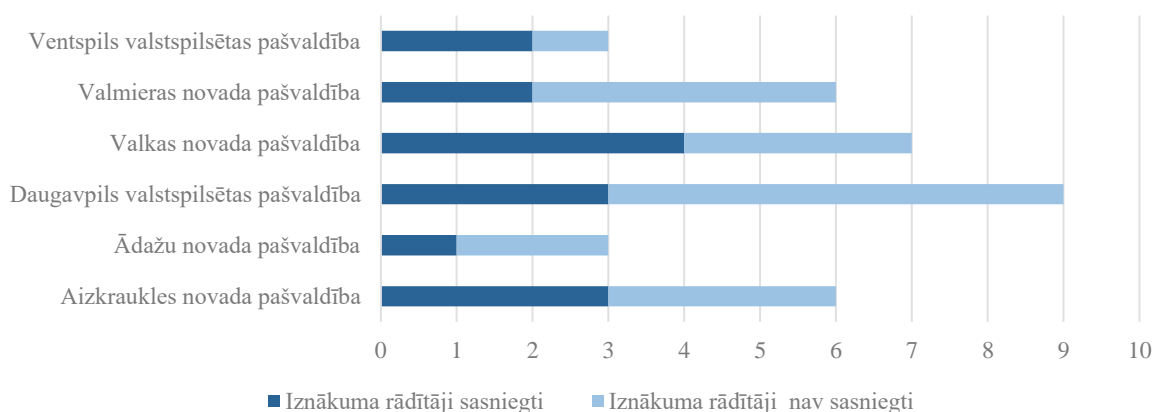
Piemēram, Valmieras novada pašvaldības projekta “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos” izmaksu efektivitātes analīzē norādīts²⁴¹: “Ekonomiskā analīze parāda, ka projektam ir būtiski ekonomiskie ieguvumi, kas pilnībā atsvēr finansiālos ieguldījumus un parāda projekta ekonomisko lietderīgumu.” Kā kvantificētie ekonomiskie rādītāji ir minēti četri ekonomiski pamatotie rādītāji, tomēr SAM 3.3.1. kā iznākuma rādītājs tika izmantots tikai viens no tiem – jaunas radītās darbavietas:

- ❖ papildus radīto darbavietu pievienotā vērtība (atbilst projektā noteiktiem iznākuma rādītājiem);
- ❖ papildu ieguvums no IIN nomaksas, palielinoties iedzīvotāju skaitam;
- ❖ ieguvums no nekustamā īpašuma vērtības pieauguma;
- ❖ ieguvums no jaunu apbūves platību izveides.

Lai gan projektu izmaksu efektivitātes novērtēšanā iepriekšminēto aprēķināto ieguvumu apmēri veido galveno projektu īstenošanas ekonomiskā pamatojuma daļu, revīzijā ir konstatēts, ka izmaksu/ieguvumu analīzē visu norādīto rādītāju sasniegšanai pēc projekta īstenošanas netika nodrošināts monitoring.

Revīzijā, vērtējot efektivitātes aspektus, tika pieņemts, ka publiskās investīcijas vienam *euro* ir jāpiesaista vismaz divreiz vairāk privāto investīciju. Izvērtējot revidēto pašvaldību SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenotos projektus (publiskās investīcijas) pret sagaidāmo privāto investīciju apjomu, secināts, ka lielākajai daļai projektu ir negatīva finanšu atdeve, kas liecina par neefektīvu projektu īstenošanu (skatīt 9. pielikumu). Lai gan ir izvirzīti citi projekta efektivitāti raksturojošie kritēriji, piemēram, jaunas radītas darbavietas, to iekļaušana ekonomiskajā izvērtējumā ir vērtējama apšaubāmi, jo 1) nav iespējams identificēt, vai radītās darbavietas ir konkrēta projekta īstenošanas ietekme, 2) nav zināms, vai tās ir bruto radītas darbavietas (tas ir, ja viena uzņēmēja darbinieki pāriet pie cita uzņēmēja, tad ekonomiskais labums tiek sagaidīts kā starpība nodokļu ieņēmumos no atalgojuma kāpuma).

Revīzijā secināts, ka no detalizēti analizētiem 34 projektiem 58 % gadījumu revīzijas laikā iznākuma rādītāji šobrīd vēl nav sasniegti (sk. 18. attēlu), lai gan rādītāju sasniegšana turpinās līdz 2028. gadam.

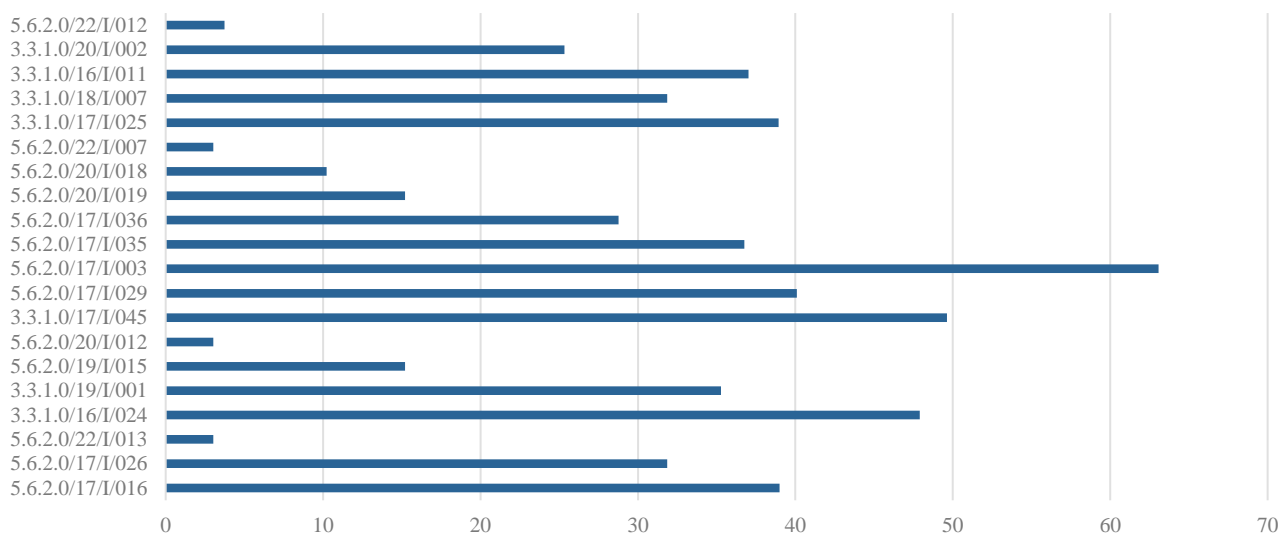
18. attēls. Revidēto pašvaldību SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenoto investīciju projektu iznākumu rādītāju sasniegšanas pakāpe 2024. gada 31. martu

Iznākuma rādītāji pašvaldībām sākotnēji bija jāsasniedz līdz 2023. gada 31. decembrim, tomēr vairāku iemeslu dēļ normatīvais regulējums tika grozīts un iznākuma rādītāju sasniegšana pagarināta līdz 2028. gada 31. decembrim. Argumentējot, kāpēc projektu iznākuma rādītāji nav sasniegti sākotnēji noteiktā termiņā, VARAM norādīja²⁴²:

Projektu īstenošanu un rādītāju sasniegšanu ietekmēja gan COVID-19 izraisītā pandēmija, gan ģeopolitiskie notikumi, straujš inflācijas kāpums, finanšu resursu sadārdzinājums (procentu likmes kāpums) u.c.

Revīzijā no analizētiem 34 projektiem 20 iznākumu rādītāju sasniegšana līdz 30.03.2024. turpinājās. Tikai pieciem no šiem projektiem iznākuma rādītāju sasniegšana kopš projekta beigu datuma ilgst gadu vai mazāk, pārējiem šis laiks ir ievērojami ilgāks. Vienā no projektiem iznākumu rādītāju sasniegšana ilgst vairāk nekā piecus gadus (skatīt 19. attēlu).

Statistiskie dati netieši liecina par riskiem projektu lietderībā un efektivitātē.

19. attēls. Revidēto pašvaldību īstenoto investīciju projektu, kuriem iznākuma rādītāji nav sasniegti līdz 31.03.2024., plānoto rādītāju sasniegšanas ilgums no projekta beigu datuma (mēnešos)

Revidēto pašvaldību īstenotajos projektos ne visos gadījumos iznākuma rādītāji tika sasniegti sākotnējā termiņā – līdz 31.12.2023., un to sasniegšana turpinās pagarinātajā termiņā - līdz 2028. gadam:

- ❖ Valkas novada pašvaldībā darbavietu rādītājs nav sasniegts četros no septiņiem projektiem un nefinanšu investīciju rādītājs nav sasniegts trijos no septiņiem projektiem;
- ❖ Valmieras novada pašvaldībā darbavietu rādītājs nav sasniegts trijos no sešiem projektiem un nefinanšu investīciju rādītājs nav sasniegts četros no sešiem projektiem;
- ❖ Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā darbavietu rādītājs nav sasniegts sešos no deviņiem projektiem un nefinanšu investīciju rādītājs nav sasniegts septiņos no deviņiem projektiem (ieskaitot vienu projektu, kur sasniegts daļēji);
- ❖ Ventspils valstspilsētas pašvaldībā darbavietu rādītājs nav sasniegts vienā no trijiem projektiem un nefinanšu investīciju rādītājs nav sasniegts vienā no trijiem projektiem;
- ❖ Ādažu novada pašvaldībā darbavietu rādītājs nav sasniegts divos no trijiem projektiem un nefinanšu investīciju rādītājs nav sasniegts vienā no trijiem projektiem;
- ❖ Aizkraukles novada pašvaldībā darbavietu rādītājs nav sasniegts divos no sešiem projektiem un nefinanšu investīciju rādītājs nav sasniegts divos no sešiem projektiem.

Vienlaikus SAM 3.3.1. un 5.6.2. normatīvais regulējums²⁴³ noteica, ka piešķirtā finansējuma ietvaros vidēji vienas jaunizveidotas darbavietas radīšanai infrastruktūrā iegulda ne vairāk kā 41 000 *euro* Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma. Kā efektivitātes rādītāju nosakot vidējo vērtību, tiek radīta iespēja vienā no investīciju projektiem pārsniegt šo vērtību, bet otrā būtiski nesasniegt, tādējādi iegūstot atbilstošo vērtību vidējā kopējā finansējuma griezumā. Piemēram, ja kopējais SAM finansējums ir 30 milj. *euro* un kopumā tika radītas 732 darbavietas, tad vidēji vienas darbavietas izmaksas ir 41 000 *euro*. Tomēr revīzijā, analizējot atsevišķo projektu atdeves rādītājus, secināts, ka vienas darbavietas radīšanas izmaksas svārstās no 6 801,78 *euro* līdz pat 162 641,59 *euro* (skatīt 16. pielikumu). Līdz ar to 62 % gadījumu ieguldījumi jaunizveidotās darbavietas radīšanai varētu sasniegt augstāku produktivitāti, radot vairāk jaunizveidoto darbavietu.

SAM 5.6.2. projektu orientācija uz sasniedzamajiem iznākuma rādītājiem varēja būt atšķirīga (vienā projektā var būt lielāks uzsvars uz nefinanšu investīcijām, citā projektā – uz jaunizveidotām darbavietām), kā arī tika ņemts vērā, ka objektīvu apstākļu dēļ ne visos projektos vienlaikus būs iespējams uz vienu *euro* ERAF finansējuma piesaistīt vienu *euro* privātās nefinanšu investīcijas un radīt jaunas darbavietas. Tika pieļauts elastības mehānisms iznākuma rādītāju sasniegšanā, kur atsevišķos projektos iznākuma rādītāju ekvivalentu naudas izteiksmē, piemēram, ja projekta ERAF finansējums ir viens miljons *euro*, ir jāsasniedz vismaz viena miliona *euro* apmērā, summējot nefinanšu investīcijas un jaunas darbavietas ekvivalentu (ierasti iznākuma rādītāju ekvivalentam uz vienu miljonu *euro* ERAF finansējuma jābūt divu miljonu *euro* apmērā). Tomēr, ja šādu elastības mehānismu atsevišķos projektos izmanto, tad tas nozīmē, ka citos attiecīgās pašvaldības attīstības programmā plānotajos 5.6.2.SAM projektos bija jāparedz lielāka iznākuma rādītāju sasniegšanas efektivitāte, lai kopumā tiktu izpildītas darbības programmā norādītās iznākuma rādītāju vērtības, kuru ekvivalentā vērtība naudas izteiksmē attiecībā pret ERAF finansējumu ir 2:1²⁴⁴.

Balstoties uz pieņēmumu, ka labajā praksē plānoto iznākumu rādītāju attiecība pret ERAF finansējumu ir 2:1, kā arī to attiecinot uz revīzijā vērtētiem projektiem, kuriem ir apstiprināti iznākuma rādītāji, konstatēts:

- ❖ Valkas novada pašvaldībā attiecība 2:1 (vai vairāk) ir vienā no trijiem projektiem;
- ❖ Valmieras novada pašvaldībā attiecība 2:1 (vai vairāk) ir vienā no diviem projektiem;
- ❖ Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā attiecība 2:1 (vai vairāk) ir abos analizētajos projektos;
- ❖ Ventspils valstspilsētas pašvaldībā nevienā no analizētajiem projektiem attiecība 2:1 (vai vairāk) nav sasniegta;
- ❖ Ādažu novada pašvaldībā attiecība 2:1 (vai vairāk) ir vienā analizējamā projektā.

Būtiski uzvērt, ka Valsts kontroles veiktās aplēses par investīciju ietekmi uz revidēto pašvaldību budžetiem (skatīt 9. pielikumu), apliecina, ka veiktajām publiskajām investīcijām šobrīd nav pozitīvas ietekmes uz budžetu, bet tieši pretēji – tā ir negatīva.

Ieteikums

VARAM sadarbībā ar CFLA, pamatojoties uz Valsts kontroles veikto risku analīzi ES līdzfinansējuma piešķiršanai uzņēmējdarbības veicināšanas aktivitātēm, izvērtēt, vai jaunā ES struktūrfondu plānošanas periodā tie nav identiski, nepieciešamības gadījumā īstenojot risku mazināšanas pasākumus.

4. Vai nekustamā īpašuma nomas tiesību izsoles process nepamatoti neierobežo pretendētus un nodrošina, ka pašvaldības īpašumā esošais nekustamais īpašums uzņēmējiem tiek iznomāts par iespējamo augstāko cenu?

Revidētās pašvaldības, rīkojot tām piederošā nekustamā īpašuma nomas tiesības izsoles, neizmanto visus tām pieejamos informācijas nodošanas kanālus plašāka potenciālo izsoļu dalībnieku piesaistei, kas, savukārt, ierobežo iespēju pašvaldībām iznomāt nekustamo īpašumu par iespējami augstāko cenu. Revidēto pašvaldību rīcība neliecina par vēlmi piesaistīt potenciālus ārvalstu investorus, jo informācija par izsolēm tiem netiek gatavota vai izsūtīta.

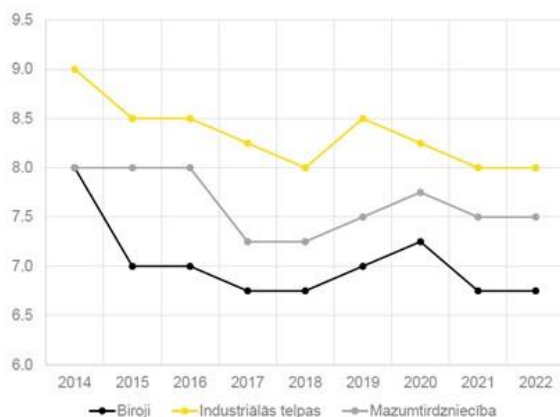
Valkas novada pašvaldībā ir konstatēti normatīvo aktu²⁴⁵ pārkāpumi nomas maksas noteikšanā pašvaldības iznomātajam īpašumam. Rezultātā Valkas novada pašvaldības budžeta negūtie ieņēmumi par periodu no 2019. gada 13. novembra līdz 2024. gada 1. oktobrim ir vismaz 983 112,10 *euro*.

Pašvaldības nav izmantojušas visas iespējas, lai nodrošinātu maksimālo pretendentu loku nomas tiesību piešķiršanai plānotiem nekustamiem īpašumiem SAM 3.3.1. un 5.6.2. ietvaros

Pašvaldības rīcībai jābūt tādai, lai mantu nodotu lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu²⁴⁶. Arī valsts atbalsta nosacījumi, kas attiecināmi uz SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. īstenojamiem projektiem, paredz, ka infrastruktūras pieejamību ieinteresētajiem lietotājiem jānodrošina atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā un par infrastruktūras izmantošanu pieprasītajai cenai jāatbilst tirgus cenai²⁴⁷.

Pamatojot SAM 3.3.1. nepieciešamību Eiropas Komisijai, gan Partnerības līgumā, gan Darbības programmā norādīts²⁴⁸, ka viens no uzņēmēju attīstību ierobežojošiem faktoriem ir piemērotu industriālo nomas teritoriju trūkums un nepietiekama telpu pieejamība reģionos. Līdzīgus konstatējumus gadu gaitā ir izteikuši arī dažādi nekustamā īpašuma nozares uzņēmumi. Piemēram, pirms SAM 3.3.1. un 5.6.2. projektu īstenošanas 2015. gada tirgus situācijas analīzē²⁴⁹ ir norādīts, ka tieši gatavu, labas kvalitātes biroja un ražošanas telpu, kā arī saistītās infrastruktūras (pievedceļi, elektrības jaudas, gāze) trūkums pieejamība ir iemesls, kāpēc investori izvēlas nevis Latviju, bet citas Eiropas valstis – potenciālie investori nevēlas parakstīt nomas līgumu par telpām, kuras vēl nepastāv un gaidīt objekta pabeigšanu vairāku gadu garumā. Tāda pati situācija joprojām ir vērojama arī 2021. gadā veiktajā tirgus analīzē, kurā konstatēts²⁵⁰, ka Latvijas komercplatību tirgū ir mūsdienīgu ražošanas ēku piedāvājuma (gan nomai, gan iegādei) deficīts. Atbilstoši veiktajai analīzei ražošanas platībām ir pieaugusi likviditāte un

līdz ar to arī kvadrātmetra cena, no tirgus pēdējo gadu laikā pazuduši pat padomju laika ražošanas korpusi, un šajā segmentā prognozējams stabils pieprasījums arī vidējā termiņā²⁵¹.

20. attēls. Komerceptatību ienesīguma likmju dinamika 2014.–2022. gadā, kas procentuāli atspoguļo no nekustamā īpašuma nomas gadā iegūstamo peļņu attiecībā pret sākotnējo ieguldījuma summu²⁵²

Kopējās tendences valstī rāda, ka komerctelpu, jo īpaši industriālo telpu, segments ir pieprasīts un ienesīgs (skatīt 20. attēlu).

Lai gan nomas maksas apmēru dažādās pašvaldībās var ietekmēt gan reģiona un novada īpatnības, gan konkrētā objekta raksturlielumi un dažādi citi faktori, Valsts kontroles ieskatā, arī pašvaldību veidotajiem nomas objektiem, kas ir plānoti atbilstoši objektīvai uzņēmēju vajadzību un datu izpētei, būtu jāspēj piesaistīt pretendētus nomas tiesību izsolēm un nodrošināt objektu iznomāšanu par tirgus cenu, kā to paredz normatīvie akti²⁵³.

Datu analīzes rezultātā par revidēto pašvaldību 13 infrastruktūras projektos pabeigtajām 39 izsolēm secināts, ka 31 no tām jeb 79 % izsoļu ir piedalījusies tikai viens pretendents, septiņos gadījumos – divi pretendenti, bet tikai vienā gadījumā vairāk par diviem pretendentiem. Kopumā no 39 analizētajām izsolēm tikai 16 gadījumos jeb 41 % izsolē nosolītā maksa bija augstāka par izsoles sākumcenu. Četros nomas objektos vienīgais izsoles pretendents bija arī vienīgais uzņēmējs, kas projekta pieteikumā bija parakstījis apliecinājumu par interesi.

Kopējās tendences valstī rāda, ka komerctelpu segments, jo īpaši industriālās telpas, ir pieprasīts un ienesīgs. Nekustamā īpašuma uzņēmumi vairāku gadu periodā ir norādījuši, ka ir vērojams deficīts mūsdienīgu ražošanas ēku piedāvājumā, līdz ar to ražošanas platībām ir pieaugusi likviditāte un arī kvadrātmetra cena, tiek prognozēts stabils pieprasījums arī vidējā termiņā. Tādējādi, Valsts kontroles ieskatā, arī pašvaldību veidotajiem nekustamā īpašuma nomas objektiem, kas ir veidoti, pamatojoties uz objektīvu uzņēmēju vajadzību un datu izpēti, nevajadzētu būt grūti piesaistīt nomniekus.

Revīzijā konstatēts, ka septiņos izsoles objektos²⁵⁴ nekustamajam īpašumam nav nomnieka/īpašnieka, jo izsoles beidzās bez rezultāta vai arī pēc izsoles noslēguma tās uzvarētājs nenoslēdza vai lauza līgumu. Piemēram, Valmieras novada pašvaldība projektā²⁵⁵ pārbūvēja ēkas Kocēnu pagastā, izveidojot divus nomas objektus: J. Ķeņča ielā 2, kā arī J. Ķeņča ielā 3 un 5. 2024. gada 22. janvārī bez rezultāta beidzās jau piektā nekustamā īpašuma izsole J. Ķeņča ielā 2,²⁵⁶ jo netika saņemts neviens nomas tiesību

pretendenta pieteikums. Nomas tiesības šajā objektā sākotnēji ieguva SIA “Valmiermuižas alus”²⁵⁷, noslēdzot nomas līgumu 2019. gada 2. jūlijā. Taču 2021. gadā uzņēmējs nomas līgumu lauza²⁵⁸, cita starpā norādot, ka nav parakstīts īpašuma pieņemšanas un nodošanas akts un tas joprojām atrodas Kocēnu novada domes valdījumā. Arī nomas objektā J. Ķeņča ielā 3 un 5 sākotnēji noslēgtais nomas līgums ar uzņēmēju ir izbeigts.

Līdzīga situācija vērojama arī SAM 3.3.1. izmaksu ziņā vērienīgākajā projektā – uzņēmējdarbības un inovāciju parkā “Mežgarciems” Ādažu novadā (4,9 milj., *euro*), kur pašvaldība izsolē atsavina apbūves gabalus un paredz vairākus nosacījumus uzņēmējiem: uzbūvēt ražotni 30 mēnešu laikā, piesaistīt investīcijas vismaz 500 000 *euro* vērtībā, kā arī izveidot ne mazāk kā 15 jaunas darbavietas. Apsekojot teritoriju, konstatēts, ka trīs zemesgabali nav atsavināti un no 2023. līdz 2024. gadam rīkotās izsoles ir beigušās bez rezultāta, bet no pārējiem septiņiem zemesgabaliem, kuri ir atsavināti uzņēmējiem, tikai vienā ēkas ir uzbūvētas un nodotas ekspluatācijā.

Normatīvais akts paredz²⁵⁹, ka informāciju par nomas objektu iznomātājs publicē savā tīmekļvietnē, bet papildus var izmantot arī citus informācijas paziņošanas veidus, lai informācija sasniegtu pēc iespējas plašāku nomas tiesību pretendentu loku. Revidētās pašvaldības informāciju par izsolēm ir publicējušas²⁶⁰ savās tīmekļvietnēs (parasti aktualitāšu vai izsoļu sadaļās), trīs pašvaldības²⁶¹ – reģionālajos laikrakstos un/vai portālos, bet trīs pašvaldības – “Latvijas Vēstnesī”²⁶². Atsevišķos gadījumos pašvaldības norāda, ka sludinājumi tikuši publicēti arī citos resursos, piemēram, sludinājumu portālā *ss.lv* vai sociālajos tīklos (piemēram, *Facebook*, *YouTube*, *LinkedIn*).

Nav vērojama tieša korelācija starp izsoļu rezultātiem un pašvaldības izmantoto informācijas publicēšanas kanālu skaitu. Piemēram, Aizkraukles novada pašvaldība norāda, ka informācija par biroja ēkas nomas tiesību izsoli Pļaviņās ir publicēta tikai pašvaldības tīmekļvietnē, taču 13 no 14 pieejamajām telpām ir iznomātas. Savukārt Valmieras novada pašvaldība, kas sludinājumus par nomas objekta izsoli J. Ķeņča ielā 2 ir publicējusi gan pašvaldības tīmekļvietnē un informatīvajā izdevumā, gan vairākos reģionālajos portālos un laikrakstos, gan arī sociālajos tīklos, objektam nomnieku tā arī nav piesaistījusi.

Lai arī pašvaldības ir ievērojušas normatīvā akta prasības, Valsts kontroles ieskatā, sludinājumu publicēšana tikai vietējā līmenī (pašvaldību tīmekļvietnēs un/vai reģionālajos medijos) vai oficiālajā izdevumā nevar nodrošināt maksimāli plašu informācijas izplatīšanu un investoru piesaisti. Lai maksimāli sasniegtu potenciāli ieinteresēto uzņēmēju skaitu, ir nepieciešams nodrošināt, lai informācija tiek izplatīta kā valsts līmenī, tā arī starptautiski.

Pastāv ļoti maza varbūtība, ka potenciālais ārvalstu investors meklēs informāciju par pašvaldības nomas objektiem tieši pašvaldības tīmekļvietnē, jo tam var nebūt zināma tik detalizēta informācija par konkrētām Latvijas pašvaldībām un attīstības iespējām tajās.

Lielu ražošanas objektu nomas izsoļu popularizēšanai būtu ciešāk jāsadarbojas ar LIAA un jāizmanto tās uzturētie informācijas kanāli. LIAA pārstāvji apliecināja²⁶³, ka līdz šim informācija par plānotiem infrastruktūras objektiem (piemēram, jau noslēgts līgums ar CFLA par projektu īstenošanu) netika

izplatīta ārvalstu investoru lokā. Valsts kontroles ieskatā, cieša sadarbība ar LIAA nomas objektu popularizēšanā vismaz:

- ❖ nodrošinātu plašāku pretendentu loku izsolēs – konkurences nodrošināšana, lai panāktu pēc iespējas lielāku nomas cenu, kā arī mazinātu risku, ka pašvaldības nekustamajiem īpašumiem nav atrasts nomnieks (finanšu slogs pašvaldības budžetam);
- ❖ motivētu pašvaldības sadarbībā ar LIAA veidot infrastruktūras objektus, par kuriem būtu interese ne tikai vietējo uzņēmēju vidū, kā arī palīdzētu noskaidrot, ko ārvalstu investori sagaida no pieejamās infrastruktūras;
- ❖ veicinātu, ka informācijas ievietošana, piemēram, platformā *business.gov.lv*, kalpotu kā ticams informācijas avots investīciju plānošanai visā valsts teritorijā – blakus esošo pašvaldību un plānošanas reģionu informācijas nodrošināšana par plānotiem investīciju objektiem, plānojot publiskās investīcijas savā administratīvajā teritorijā.

Valkas novada pašvaldība iznomā tās īpašumus neatbilstoši normatīvajam regulējumam

Publiska persona rīkojas ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai²⁶⁴.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums nosaka, ka publiskai personai ar finanšu līdzekļiem un mantu jārīkojas lietderīgi:

- ❖ rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu;
- ❖ manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu;
- ❖ manta iegūstama īpašumā vai lietošanā par izdevīgāko cenu²⁶⁵.

Publiskas personas mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un to izņēmumus, kā arī atsevišķus nomas līgumā ietveramos tipveida nosacījumus noteic Ministru kabinets²⁶⁶.

Neatbilstoši noteiktā nomas maksa, kuras rezultātā pašvaldība nav guvusi visus tai piekritīgus ieņēmumus

Revīzijā konstatēts, ka Valkas novada pašvaldība ir vienīgā no revidētajām pašvaldībām, kura nomas maksas noteikšanai nav pieaicinājusi neatkarīgu nekustamā īpašuma vērtētāju, bet nomas maksas noteikusi, balstoties uz Ministru kabineta 2018. gada 20. februāra noteikumiem Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi”²⁶⁷ (turpmāk – noteikumi).

Noteikumu 4. nodaļa nosaka nosacītās nomas maksas noteikšanas metodiku, ja nomas objektu iznomā privāto tiesību subjektam.

Atbilstoši noteikumiem ir pieļaujams izmantot vienu no divām alternatīvām:

1. nomas objekta nosacītās nomas maksas noteikšanai iznomātājs organizē nomas objekta apsekošanu un faktiskā stāvokļa novērtēšanu un nosacīto nomas maksu nosaka, ievērojot nomas

objekta tehnisko stāvokli, atrašanās vietu, izmantošanas iespējas un citus apstākļus²⁶⁸ – nomas maksu nosaka pati pašvaldība;

2. iznomātājs var pieaicināt neatkarīgu vērtētāju.²⁶⁹

Pašvaldība nomas tiesību izsoles rīkoja, pirms nekustamā īpašuma objekts tika faktiski uzcelts, līdz ar to tā apsekošanu un faktiskā stāvokļa novērtēšanu nebija iespējams veikt. Šādā situācijā nomas maksa tiek noteikta, balstoties uz būvniecības dokumentāciju un tirgus izpēti.

Noteikumu par publiskas personas manta iznomāšanu regulējums paredz kārtību nosacītās nomas maksas noteikšanai, un vienlaikus noteikumi paredz, ka nosacīto nomas maksu nedrīkst noteikt zemāku par nomas maksas apmēru, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 3. nodaļā norādīto metodiku, t.i., kas piemērojama nomas maksas noteikšanai, ja objektu iznomā publiskai personai.

Atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam, iznomājot publiskas personas mantu, ir jāņem vērā vairāki faktori (skatīt 12. tabulu).

12. tabula

Nomas maksas noteikšana, iznomājot publiskās personas mantu privāto tiesību subjektam

 Zemes noma	 Nekustamais īpašums	 Kustamā manta
<p>Apbūvēta zemesgabala nomas maksa gadā ir 1,5 % no zemesgabala kadastrālās vērtības, bet ne mazāka kā 28 euro gadā²⁷⁰.</p>	<p>Ja nomas objekts ir nekustamā manta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nomas objekta nosacītās nomas maksas noteikšanai iznomātājs organizē nomas objekta apsekošanu un faktiskā stāvokļa novērtēšanu un nosacīto nomas maksu nosaka, ievērojot nomas objekta tehnisko stāvokli, atrašanās vietu, izmantošanas iespējas un citus apstākļus²⁷¹; - iznomājot nomas objektu, kas sastāv no būves un zemes vienības, papildu maksājumos iekļauj arī maksu par zemes nomu, kas noteikta atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par publiskas personas zemes nomu²⁷²; - nosacītās nomas maksas noteikšanai iznomātājs var pieaicināt neatkarīgu vērtētāju²⁷³. 	<p>Ja nomas objekts ir kustama manta, iznomātājs nomas objekta nosacītajā nomas maksā iekļauj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - summu, kas aprēķināta saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto nomas objekta nolietojuma (nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas) normu; - citus ar nomas objekta izmantošanu saistītos izdevumus, tai skaitā ar nomas objekta apdrošināšanu saistītos izdevumus; - ar izsoles rīkošanu saistītos izdevumus²⁷⁴.
Līguma termiņš līdz 30 gadiem ²⁷⁵	Līguma termiņš līdz 30 gadiem	Līguma termiņš līdz 5 gadiem
<p>Regulē:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums; - 2018. gada 19. jūnija MK noteikumu Nr. 350 "Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi" 4. nodaļa - 2018. gada 20. februāra MK noteikumu Nr. 97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi" 4. nodaļa 	<p>Regulē:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums; - 2018. gada 20. februāra MK noteikumu Nr. 97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi" 4. nodaļa 	<p>- Regulē:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums; - 2018. gada 20. februāra MK noteikumu Nr. 97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi" 4. nodaļa

Neievērojot normatīvajā regulējumā²⁷⁶ paredzēto, Valkas novada pašvaldībā:

- ❖ nosacītās nomas maksas aprēķinam tika izmantota vienīgi nomas maksas noteikšanas metodika, kura piemērojama, ja objekts tiek iznomāts publiskai personai, neveicot citas noteikumu regulējumā paredzētās darbības citu faktoru, kas ņemami vērā maksas apmēra noteikšanai, apzināšanai;
- ❖ piemērojot nosacītās nomas maksas noteikšanas metodiku nav ņemtas vērā nosacītās nomas maksas apmēra aprēķinā visas iekļaujamās izmaksas, kas būtiski samazināja nosacīto nomas maksu;

- ❖ objekta nomas maksas aprēķinā netika iekļauta zemes nomas maksa (izņemot Ražošanas ēku/noliktavu “Līdumos”), kaut gan nekustamie īpašumi tika iznomāti kopā ar zemi.

Vienlaikus pašvaldība nomas maksas aprēķinā nav izmantojusi vienotus rādītājus (nosakot nekustamā īpašuma tiešās izmaksas gadā, metodikā izmantotas vai nu aizņemtā kapitāla, vai pašu ieguldīto līdzekļu izmaksas nekustamā īpašuma attīstības projekta īstenošanai, kā arī atšķirīgs to atmaksas laiks), kā rezultātā aprēķina rezultāti būtiski mainās un ir iespējams noteikt pašvaldības negūtos ieņēmumus 2023. gada 31. decembrī (skatīt 13. tabulu).

13. tabula

Valkas novada pašvaldības nekustamā īpašuma nomas objektu nosacītās maksas analīze

Nomas objekts	Nosacītā nomas maksa par m ² , ko noteica pašvaldība, euro	Nosacītā nomas maksa par m ² , Valsts kontroles aplēse, euro ²⁷⁷	Negūto ieņēmumu aplēse, ja pašvaldības noteiktā nosacītā nomas maksas atbilstu Valsts kontroles noteiktajai, euro*
Ražošanas ēka/noliktava “Līdumos”	0,58	1,08	8 115,32 ²⁷⁸
Ražošanas ēka Varoņu 39A	0,16	1,76	322 651,39 + zemes noma 304,97 ²⁷⁹
2 ražošanas ēkas Kieģelceplī	0,59	3,41	480 121,23 +zemes noma 1 978,90 ²⁸⁰
Ražošanas ēka Kārķu pagasta “Zaļkalnos”	0,93	3,00	169 800,90 +zemes noma 139,39 ²⁸¹
Ražošanas ēka Ērgemes pagasta “Spundeniekos”	2,42	5,33	objekts nav iznomāts
Kopā			983 112,10

*Aprēķins veikts par periodu no 2019. gada 13. novembra līdz 2024. gada 1. oktobrim

Valkas novada pašvaldība, nosakot nomas objektiem nosacīto nomas maksu, nav ņēmusi vērā visas izmaksas. Rezultātā pašvaldību nomas objekti tika iznomāti par cenu, kura ir zemāka par nosacīto nomas maksu – ieņēmumi no nomas objektiem nesedz pat izdevumus, kuri radās pašvaldības budžetā, izveidojot infrastruktūras objektus.

Valsts kontroles ieskatā, ja nomas tiesības tiek piešķirtas, pirms nekustamais īpašums tiek uzcelts, faktiskajai situācijai atbilstošas nomas maksas noteikšanai būtu lietderīgi piesaistīt neatkarīgu vērtētāju.

Gadījumā, ja Valkas novada pašvaldība, nosakot nomas objektu cenu, ievērotu normatīvo regulējumu, pašvaldības ieņēmumi no 2019. gada 13. novembra līdz 2024. gada 1. oktobrim būtu lielāki par vismaz 983 112,10 euro.

Reaģējot uz revīzijā konstatēto, Valkas novada pašvaldība uzsāka nomas maksas pārskatīšanas procesu, pieaicinot neatkarīgus nekustamā īpašuma vērtētājus.

Nepamatoti piemērotas nomas maksas atlaides nomas pirmajam gadam

Valkas novada pašvaldība ir arī vienīgā, kura piešķirusi nomas maksas atlaides pirmajam nomas gadam divos noslēgtajos nomas līgumos.

SAM 3.3.1. projektā pašvaldība ir izveidojusi ražošanas teritoriju “Līdumi”²⁸², kuras nomas tiesību vienīgais pretendents un ieguvējs ir zemnieku saimniecība, kurai pieder lauksaimniecības zeme tieši blakus minētajai ēkai, un tikai caur šim uzņēmējam piederošajā teritorijā izveidoto ceļu ir iespējama

piekļuve ēkai. Zemnieku saimniecība pieder bijušā Valkas novada domes deputāta tēvam²⁸³. Objekta nomas maksa ir noteikta 291,70 *euro* mēnesī, turklāt pašvaldība ir piešķīrusi 50 % atlaidi pirmajam nomas gadam²⁸⁴.

Lai gan normatīvais akts paredz vairākus gadījumus²⁸⁵, kad nomas maksu uz noteiktu laiku var samazināt, šādu nomas maksas samazinājumu piešķir atbilstoši iznomātāja izstrādātiem kritērijiem samazinājuma gradācijai un piemērošanai. Valkas novadā šādi kritēriji nav izstrādāti – nomas maksas atlaide tika paredzēta nomas līguma projektā, apstiprinot objekta izsoles nolikumu, taču domes lēmumā nav ietverti argumenti, kuri pamatotu domes lēmumu nomas maksas atlaides apjoma un termiņa noteikšanai²⁸⁶.

Līdz ar to bez izsekojama pamatojuma komersantam piemērota nomas maksas atlaide pirmajam nomas gadam 1750, 20 *euro*.

Vienlaikus nomas maksas atlaides tiek uzskatītas par valsts atbalstu, jo pašvaldības īpašums tiek iznomāts par cenu, kas ir zemāka par tā tirgus vērtību²⁸⁷.

Ieteikums

Valkas novada pašvaldībai pārskatīt noslēgtos nomas līgumus, nosakot normatīvo aktu prasībām²⁸⁸ atbilstošas nomas maksas.

Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārliecināties, vai pašvaldību veiktās darbības un piesaistītās investīcijas ir sekmējušas uzņēmējdarbību tās administratīvajā teritorijā.

Juridiskais pamatojums

Lietderības revīzija “Vai pašvaldību aktivitātes un investīcijas veicina uzņēmējdarbību?” ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles 2023. gada darba plānu un Piektā revīzijas departamenta 2023. gada 31. janvāra revīzijas grafiku Nr. 2.4.1–8/2023.

Revīziju veica revīzijas grupas vadītāja vecākā valsts revidente Jeļena Laščenko, valsts revidente Kristiāna Tauvēna, vecākā valsts revidente juriste Baiba Bebre (līdz 2024. gada 18. maijam), valsts revidente Anna Bāze (līdz 2023. gada 19. decembrim) un valsts revidente Guna Rudzīte (līdz 2023. gada 8. septembrim).

Valsts kontroles un revidējamās vienības atbildība

Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Revidētās pašvaldības, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija ir atbildīgas par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms un ierobežojums

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par revīzijas apjomā iekļauto revidējamo vienību – pašvaldību, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas – veiktajiem pasākumiem, lai veicinātu uzņēmējdarbību un investīciju piesaisti.

Revīzija veikta par laika posmu no 2019. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 30. novembrim, nepieciešamības gadījumā apkopojot informāciju arī ārpus minētā laika posma.

Revīzijas apjomā iekļautas:

- ❖ septiņas pašvaldības: Aizkraukles novada (līdz 30.06.2021.²⁸⁹ Aizkraukles, Jaunjelgavas, Kokneses, Neretas, Pļaviņu un Skrīveru novadi), Ādažu novada (līdz 30.06.2021. Carnikavas un Ādažu novadi), Salaspils novada, Valkas novada, Valmieras novada (līdz 30.06.2021. Valmiera, Beverīnas,

Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas un Strenču novadi), Ventspils valstspilsētas, Daugavpils valstspilsētas pašvaldība;

- ❖ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra;
- ❖ Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija.

Padziļināti netika vērtēta tādu pašvaldības piedāvāto uzņēmējdarbības pakalpojumu/instrumentu kvalitāte un efektivitāte kā grantu programmas, nekustamā īpašuma nodokļa un/vai nomaksas maksas atlaides, uzņēmējdarbības speciālista pakalpojuma pieejamība, jo revīzijas plānošanā netika konstatēti būtiski riski. Konkrētā jautājuma vēl padziļinātākas izpētes rezultātā pievienotā vērtība var būt zema, salīdzinot ar ieguldītajiem revīzijas resursiem, kā arī pašvaldību ieguldījums šo pakalpojumu nodrošināšanā salīdzinājumā ar investīcijām ES programmu projektos nav būtisks.

Viens no uzņēmējdarbības atbalsta instrumentiem, kuru piedāvā LIAA, sadarbojoties ar pašvaldībām, ir biznesa inkubatoru pakalpojumi. Ņemot vērā, ka Valsts kontroles lietderības revīzijā “Vai uzņēmējdarbības inovāciju politikas plānošana un īstenošana ir efektīva un veicina uzņēmumu produktivitātes un konkurētspējas pieaugumu?” tika vērtēta minētā pakalpojuma efektivitāte, šis jautājums revīzijas apjomā netika iekļauts.

Tika vērtētas tikai pašvaldības tiešās ietekmes darbības uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai, tas ir, pašvaldības veiktās investīcijas infrastruktūrā ar konkrētu mērķi – uzlabot uzņēmējdarbības raksturojošos rādītājus. Infrastruktūras (ceļi, ēkas) izveidošanai lielākais finansējuma apmērs tika piesaistīts no ES fondiem (specifiskie atbalsta mērķi Nr. 3.3.1. un 5.6.2.). Ņemot vērā, ka riski ir saistīti ar lielāko finansējumu apmēru (ES projekti), šīs revīzijas laikā tika analizēta no šiem finanšu instrumentiem īstenoto aktivitāšu un projektu atdeve.

Revīzijā netika vērtēti, vai projektos, kuri finansēti SAM 3.3.1. un 5.6.2., ir ievēroti valsts atbalsta nosacījumi (likumība), jo šobrīd vairākus kriminālprocesus ir ierosinājusi Eiropas Prokuratūra.

Revīzijā netika vērtēti SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenoto projektu ekonomiskums, t.i. projektu izmaksu pamatotība un atbilstība. Netika vērtēta Covid-19 un ģeopolitisko notikumu ietekme. Augstākminētie faktori ietekmēja ne tikai uzņēmējdarbības vidi, bet kopējo valsts un pašvaldību ekonomiku un budžetus.

Lai gan speciālās ekonomiskās zonas (SEZ) piedāvā nodokļu atvieglojumus un citas stimulus uzņēmējdarbības attīstībai ar mērķi veicināt reģionālo attīstību un piesaistīt ārvalstu investīcijas, revīzijas apjomā tās nav iekļautas.

Lai gan Ventspils brīvosta attīsta ostas teritorijas industriālo zonu un īsteno infrastruktūras projektus, piesaistot rūpniecības uzņēmumus, tā darbojas neatkarīgi no pašvaldības tiešās ietekmes. Tāpēc Ventspils brīvostas darbība un tās ekonomiskie rādītāji nav iekļauti šīs revīzijas apjomā, kas ir fokusēts galvenokārt uz pašvaldības iniciatīvām uzņēmējdarbības veicināšanā.

Revīzijas konstatējumi un secinājumi par īstenotajiem investīciju projektiem SAM 3.3.1. un 5.6.2. ietvaros neattiecas uz Salaspils novada pašvaldību, jo pašvaldība nav saņēmusi ES līdzfinansējumu plānoto investīciju projektu īstenošanai.

Vērtēšanas kritēriji

Revīzijas jautājums

Noteiktais kritērijs

Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts /
sasniegts daļēji

Revīzijas galvenais jautājums: Vai pašvaldību aktivitātes un investīcijas veicina uzņēmējdarbību?

1. Vai pašvaldībās investīciju plānošanas un piesaistes process uzņēmējdarbības veicināšanai ir pareizi organizēts?

1.1. Vai pašvaldību rīcība nodrošina uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes problemātikas identificēšanu, un vai dienaskārtībā nonāk aktivitātes pašvaldības identificēto problēmu risināšanai uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā?

- Izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus, tiek veikta visaptveroša esošās situācijas analīze, iesaistot visus sistēmas dalībniekus.

⊗ **Kritērijs nav sasniegts**

Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Salaspils novada pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts Izvērtējot piecu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentus un to sagatavošanas procesu, secināts, ka revidētā pašvaldība nav veikusi visaptverošo situācijas analīzi, identificējot aktuālos problēmjautājumus un skaidri nosakot pašvaldības attīstības virzienus, prioritātes, darbības problēmu novēršanai.</p>					<p>Kritērijs sasniegts daļēji Revīzijā konstatētais liecina, ka veikta analīze, iespējams, nav pilnīga, jo ir norādīts vairāk darbību, nekā analizē identificētās problēmas.</p>	<p>Kritērijs sasniegts</p>

- Attīstības plānošanas (tai skaitā investīciju plānos) un institūcijas vadības dokumentos noteiktas konkrētas darbības, kas nodrošina identificēto problēmjautājumu risināšanu.

⊗ **Nav iespējams novērtēt**

Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Salaspils novada pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
<p>⊗ Kritēriju nav iespējams novērtēt Ņemot vērā, ka pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos nav identificējami uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides problēmjautājumi, nav iespējams noteikt veikto darbību mērķi un to sasniegšanas pakāpi. Īstenotie investīciju projekti (izņemot Salaspils novada pašvaldību) nav identificējami pašvaldību attīstības programmās, līdz ar to nav iespējams noteikt, kādu mērķu sasniegšanai tie tika īstenoti.</p>					<p>⊗ Kritērijs sasniegts daļēji Mērķi nav pietiekami konkrēti attiecībā uz to, ko tieši ir plānots mainīt ar paredzētajām darbībām.</p>	<p>⊗ Kritērijs sasniegts</p>

Revīzijas jautājums

Noteiktais kritērijs

Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts /
sasniegts daļēji

1.2. Vai pašvaldības plāno un piešķir finansējumu rīcīpolitikas īstenošanai uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā, ņemot vērā finansiālo iespēju principu un noteiktās prioritātes?

Pašvaldības investīciju plānos un budžetā plānotais finansējums ir saistīts ar noteiktajiem mērķiem un aktivitātēm uzņēmējdarbības veicināšanai un investīciju piesaistei.

⊗ Nav iespējams novērtēt

Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Salaspils novada pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
<p>⊗ Kritēriju nav iespējams novērtēt</p> <p>Ņemot vērā, ka pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos nav identificējami uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vides problēmjautājumi, nav iespējams noteikt veikto darbību mērķi un to sasniegšanas pakāpi. Pašvaldību (izņemot Salaspils novada pašvaldības) īstenoto projektu identificētie likviditātes riski un zemie atdeves rādītāji neliecina par mērķtiecīgu problēmu risināšanu.</p>					<p>⊙ Kritērijs daļēji sasniegts</p> <p>Attīstības programmā identificētie problēmjautājumi daļēji sakrīt ar noteiktajiem rīcības virzieniem un sasniedzamajiem rezultātiem, kā arī investīciju paredzētajiem projektiem.</p>	<p>⊙ Kritērijs sasniegts</p>

1.3. Vai pašvaldība izmanto tās rīcībā esošos uzņēmējdarbības atbalsta instrumentus?

Pašvaldībās piedāvātais instrumentu klāsts uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un investīciju piesaistei atbilst uzņēmēju vajadzībām un informācija par tiem ir viegli un ērti pieejama.

⊙ **Kritērijs sasniegts daļēji**

Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Salaspils novada pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
<p>⊙ Kritērijs daļēji sasniegts</p> <p>Pašvaldība iepriekš nav vērtējusi piedāvāto atbalsta rīku klāstu efektivitāti, bet izskata to nepieciešamību atbilstoši identificētajām problēmām. Pašvaldību tīmekļvietnēs ir nepieciešami uzlabojumi, nodrošinot gan informācijas pilnīgumu, gan piekļūšanas ērtumu uzņēmējiem. Aizkraukles, Ādažu un Salaspils novada pašvaldības uzsākušas darbu pie</p>					<p>⊙ Kritērijs sasniegts</p> <p>Pašvaldība iepriekš nav vērtējusi piedāvāto atbalsta rīku klāstu efektivitāti, bet izskata to nepieciešamību atbilstoši identificētajām problēmām.</p>	<p>⊙ Kritērijs sasniegts</p> <p>Pašvaldība iepriekš nav vērtējusi piedāvāto atbalsta rīku klāstu efektivitāti, bet izskata to nepieciešamību atbilstoši identificētajām problēmām.</p>

Revīzijas jautājums

Noteiktais kritērijs

Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts / sasniegts daļēji

savu tīmekļvietņu pilnveidošanas. Nepietiekama informācija par POLARIS metodoloģiju, iespējams, kavēja jaunu investīciju piesaisti pašvaldībās.	Piedāvāto atbalstu rīku klāsts ir plašs.	Piedāvāto atbalstu rīku klāsts ir plašs. Revīzijas laikā ir būtiski uzlabota tīmekļvietne.
---	--	--

2. Vai par uzņēmējdarbības vides uzlabošanu un investīciju piesaisti pašvaldībās atbildīgo institūciju sadarbība ir efektīva?

2.1. Vai pašvaldību un LIAA sadarbība investīciju piesaistei uzņēmējdarbības vecināšanai ir efektīva?

Pašvaldību un LIAA funkcijas nedublējas, ir skaidri noteiktas institūciju kompetences un sadarbības formas, informācijas apmaiņas kārtība, kā arī tiek novērtēti sadarbības rezultāti.

⊗ **Kritērijs nav sasniegts**

Pašvaldību un LIAA sadarbība investīciju piesaistē tiek vērtēta kā nepietiekama, nav skaidri noteiktas institūciju kompetences un sadarbības formas, informācijas apmaiņas kārtība. Sadarbība ir fragmentāra un nenodrošina sistemātisku pieeju investīciju piesaistē. POLARIS metodoloģija, kura ieviesta jau 2010. gadā, tā arī netika pilnvērtīgi ieviesta praksē, un tas ierobežo lielo investīciju projektu īstenošanu.

2.2. Vai pašvaldību un plānošanas reģionu sadarbība investīciju piesaistei uzņēmējdarbības vecināšanai ir efektīva?

Pašvaldību un plānošanas reģionu funkcijas nedublējas, ir skaidri noteiktas institūciju kompetences un sadarbības formas, informācijas apmaiņas kārtība, kā arī tiek novērtēti sadarbības rezultāti.

⊙ **Kritērijs sasniegts daļēji**

Pašvaldību un plānošanas reģionu sadarbībā ir nepieciešami uzlabojumi, īpašu uzmanību veltot pašvaldību specializācijas noteikšanai reģionālā līmenī, kas mazinās konkurenci starp pašvaldībām, nodrošinās racionālu finansējuma sadali atbilstoši prioritātēm un mazinās reģionālo nevienlīdzību.

2.3. Vai SAM vērtēšanas ietvars nodrošina priekšnoteikumus pamatotiem pašvaldību lēmumiem par projektu īstenošanu?

Projektu vērtēšanas ietvars nodrošina, ka tiek izslēgti nepamatoti, neefektīvi, neekonomiski, neproduktīvi projekti, kā arī nodrošina kontroli pār SAM izvirzīto mērķu sasniegšanu.

⊗ **Kritērijs nav sasniegts**

Projektu vērtēšanas ietvars nav nodrošinājis, ka tiek izslēgti nepamatoti, neefektīvi, neekonomiski, neproduktīvi projekti. Projektu dokumentācija tika mainīta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tomēr pēc savas būtības jau projektu ideju līmenī netika

Revīzijas jautājums

Noteiktais kritērijs

Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts /
sasniegts daļēji

pietiekami detalizēti vērtēti projekti un to potenciālā ietekme uz pašvaldību budžetiem. Faktiskā situācija apliecina, ka projektiem tika identificēti riski, kuri arī iestājās: 1) mērķorientētas infrastruktūras risks; 2) nepietiekami ieņēmumi pašvaldību budžetos no nomas objektiem pretēji pašvaldības izdevumiem aizņēmumu atmaksai. 98 675 843 *euro* no kopējā līdzfinansējuma piešķirti tādiem projektiem, kuri rada bažas vai tie ir īstenoti ar visaugstāko iespējamo produktivitāti.

3. Vai lielākie pašvaldību investīciju projekti uzņēmējdarbības nepieciešamās infrastruktūras izveidei (SAM 3.3.1. un 5.6.2.) ir ekonomiski, efektīvi un produktīvi?

3.1. Vai lēmums par projekta īstenošanu ir uz pierādījumiem balstīts un ekonomiski pamatots?

Lēmums par projekta īstenošanu ir uz pierādījumiem balstīts (risina attīstības plānošanā identificētās aktuālās problēmas uzņēmējdarbības jomā) un ekonomiski pamatots (uz patiesiem datiem balstīta un objektīvi veikta izmaksu/ieguvumu analīze), kā arī projekta sagaidāmā atdeve ir vismaz 2:1.

⊗ **Kritērijs nav sasniegts**

Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts</p> <p>Pašvaldību īstenotie investīciju projekti ne visos gadījumos ir skaidri un nepārprotami identificējami attīstības programmās, tomēr pirms projekta iesniegšanas CFLA tika iegrozīti tikai investīciju plānos. Tādējādi nav iespējams identificēt, kādas tieši problēmas risina konkrētais investīciju projekts. Īstenotie projekti rada negatīvu finanšu ietekmi uz budžetiem (likviditātes riski). Pirms lēmuma pieņemšanas nav veiktas ekonomiskās aplēses, izņemot izmaksu/ieguvumu analīzi, kas bija obligāta prasība, projektu iesniedzot apstiprināšanai ES līdzfinansējuma saņemšanai. Ir identificēti būtiski trūkumi darbā ar degradētām teritorijām, t. i., pašvaldība nav veikusi (vai veikusi formāli) neapbūvēto un degradēto teritoriju izmantošanas iespēju izvērtējumu, kam jābūt pamatā, sistemātiski strādājot ar degradēto teritoriju revitalizāciju.</p>				<p>⊙ Kritērijs daļēji sasniegts</p> <p>Īstenotie investīciju projekti ne vienmēr ir nepārprotami identificējami attīstības programmā. Ekonomiskās analīzes veikšana ir identificēta divos no sešiem projektiem. Ir identificēti būtiski trūkumi darbā ar degradētām teritorijām, t. i., pašvaldība ir formāli veikusi neapbūvēto un degradēto teritoriju izmantošanas iespēju izvērtējumu, kam jābūt pamatā, sistemātiski strādājot ar</p>	<p>⊙ Kritērijs daļēji sasniegts</p> <p>Diviem no trim īstenotajiem projektiem tika veikts ekonomiskais izvērtējums. Vienā no īstenotajiem projektiem (ar lielāko finansējumu) konstatēti nepietiekami atdeves rādītāji, kā rezultātā identificēts likviditātes risks. Ir identificēti būtiski trūkumi darbā ar degradētām teritorijām, t. i., pašvaldība ir formāli veikusi neapbūvēto un degradēto teritoriju izmantošanas iespēju izvērtējumu, kam jābūt pamatā,</p>

Revīzijas jautājums

Noteiktais kritērijs

Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts /
sasniegts daļēji

	degradēto revitalizāciju.	teritoriju	sistemātiski degradēto revitalizāciju.	strādājot ar teritoriju
--	------------------------------	------------	--	-------------------------------

3.2. Vai nekustamā īpašuma nomas tiesību izsoles process nepamatoti neierobežo pretendētus un nodrošina, ka pašvaldības infrastruktūras objekts tiek iznomāts par iespējamo augstāko cenu?

Pašvaldības infrastruktūras objekts tiek iznomāts saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, piesaistot maksimālo potenciālo pretendentu loku, un tiek iznomāts par iespējami augstāko cenu.

🕒 **Kritērijs sasniegts daļēji**

Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
-------------------------------	-------------------------	--------------------------------------	--------------------------	-----------------------------	-------------------------------------

🕒 **Kritērijs daļēji sasniegts**

Valkas novada pašvaldībā ir konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi publiskās personas nomas maksas noteikšanai. Ventspils valstspilsētas pašvaldībā identificētās neatbilstības ir novērstas revīzijas laikā. Pārējās pašvaldībās normatīvo aktu prasību pārkāpums nav identificēts. Lai gan visas pašvaldības nodrošina informācijas izplatīšanu par nomas tiesību izsolēm vietējā līmenī, Valsts kontroles ieskatā, būtu jāizmanto arī citi informācijas kanāli, kuri gan piesaistītu lielāku potenciālo investoru loku, gan mērķtiecīgāk nodrošinātu informācijas apmaiņu ar ārvalstu investoriem un LIAA. Ņemot vērā, ka 79 % nomas tiesību izsoļu ir piedalījies tikai viens pretendents un vidējās nomas maksas revidēto pašvaldību jaunizveidotajos objektos ir zemākas pat par zemākās kvalitātes komercietelpu vidējo nomas maksu valstī vai tuvu tās zemākajai robežai, būtu nepieciešami uzlabojumi komunikācijas stratēģijā.

Revīzijas metodes

Revīzijā izmantotas šādas galvenās metodes:

- ❖ analizēti ārējie un pašvaldību iekšējie tiesību akti;
- ❖ izvērtēti pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti – saskaņotības izvērtējums (nacionālais, reģionālais un vietējais līmenis); veikta pašvaldības plānošanas dokumentos atklātās informācijas kvalitatīvā analīze, tai skaitā, vērtējot izmantoto datu apjomu un to avotus, izvirzītos mērķa sasniegšanas iznākuma rādītājus un to monitoringa kārtību;
- ❖ analizēti plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumenti;
- ❖ veikta pašvaldību investīciju plānos iekļautās informācijas kvalitatīvā analīze pret vairākām salīdzināmām bāzēm – pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģija, pašvaldības budžeta plānošanas dokumenti, pašvaldības prioritātes, faktiski veiktās investīcijas, potenciāli pieejamie finansēšanas avoti;
- ❖ analizēti pašvaldību piedāvātie pakalpojumi uzņēmējdarbības attīstībai, to monitoringa kārtība un informācijas pieejamība par tiem;
- ❖ veikta ES projektu iesniegumu finanšu analīze;
- ❖ veikta pašvaldību finansiālo iespēju principa ekonomiskā analīze (modelēšana);
- ❖ analizēta un apkopota KPVIS pieejamā informācija;
- ❖ veikta pašvaldību īstenoto ES projektu kvalitatīvā un kvantitatīvā analīze, tai skaitā ietverto datu ticamības pārbaude un atdeves rādītāju analīze;
- ❖ analizēts pašvaldību nomas tiesību piešķiršanas process un noteiktā nomas maksa;
- ❖ CFLA veikto pārbaužu novērošana dabā;
- ❖ analizēti veiktās aptaujas “Pašvaldību, LIAA un plānošanas reģionu sadarbība uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistes jomā” rezultāti;
- ❖ veiktas intervijas ar pašvaldībām, pašvaldību būvvaldēm, plānošanas reģioniem, LIAA, FICIL, VARAM, CFLA un Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta pārstāvjiem (ES fondu revīzijas iestāde).

Sektora vadītāja p. i.

Agnese Jaunzeme

Departamenta direktors

Oskars Erdmanis

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

1. pielikums. Aptaujas rezultāti

Aptaujas “Pašvaldību, LIAA un plānošanas reģionu sadarbība uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistes jomā”

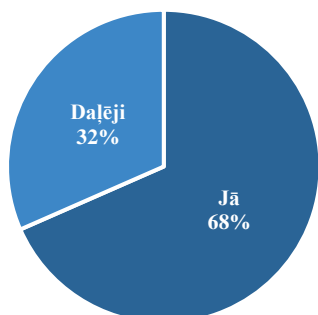
rezultātu apkopojums

Aptaujas mērķa grupa: pašvaldības

Kopējais respondentu skaits: 38

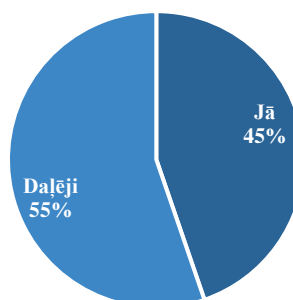
Aptaujas laiks: no 2024. gada 4. februāra līdz 2024. gada 21. februārim

Vai pašvaldībai skaidras tās funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistē tās administratīvā teritorijā, ņemot vērā ka šajā procesā ir iesaistīti arī LIAA un plānošanas reģions?

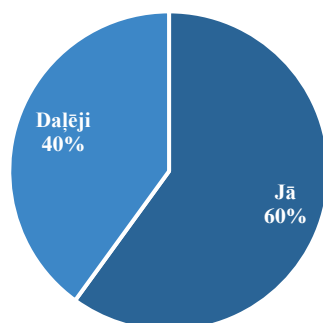
Bāze: n=38

Vai pašvaldībai skaidras LIAA funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistē?

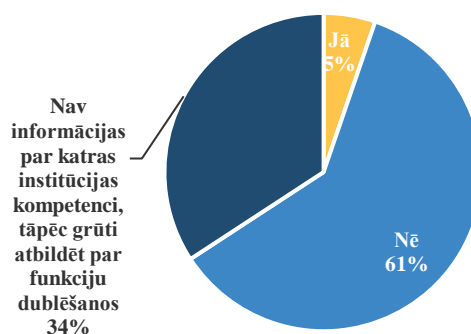
Bāze: n=38

Vai pašvaldībai skaidras plānošanas reģiona funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanas un investīciju piesaistē?

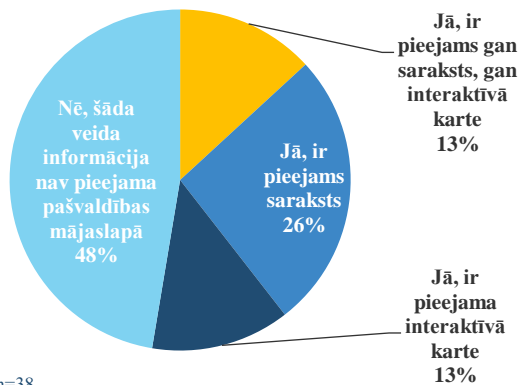
Bāze: n=38

Vai praksē Jūs novērojat funkciju dublēšanos LIAA un plānošanas reģionu darbā uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā?

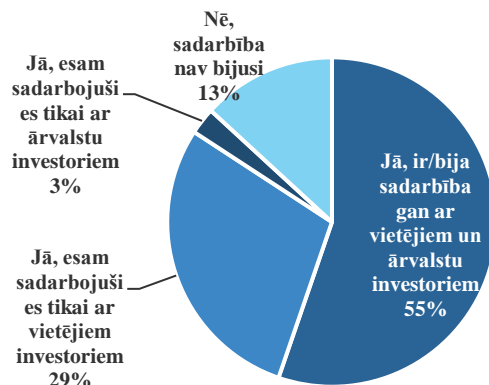
Bāze: n=38

Vai pašvaldības mājaslapā ir pieejama informācija (saraksts vai interaktīvā karte) par objektiem, kas ir piemēroti uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei?

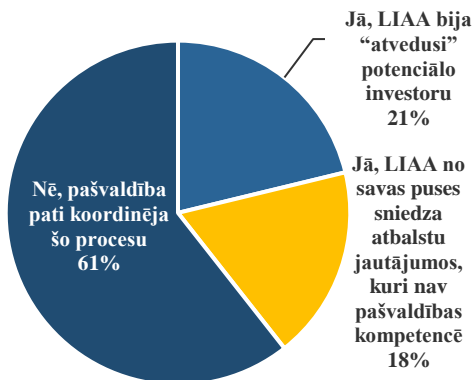
Bāze: n=38

Vai Jūsu pašvaldībai pēdējo četru gadu laikā ir bijusi sadarbība ar vietējo vai ārvalstu investori, kurš plāno/-ja savu darbību uzsākt pašvaldības administratīvajā teritorijā?

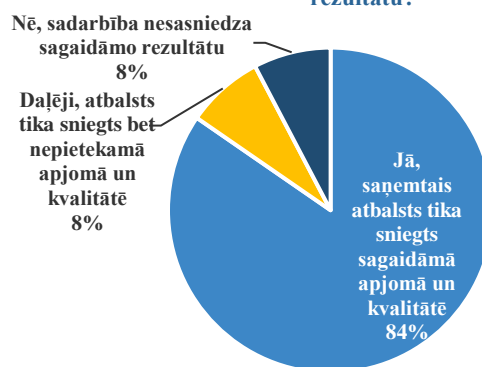
Bāze: n=38

Vai šajā procesā/-os ir/bija iesaistīta arī LIAA?

Bāze: n=38

Vai pašvaldība bija apmierināta ar sadarbības rezultātu?

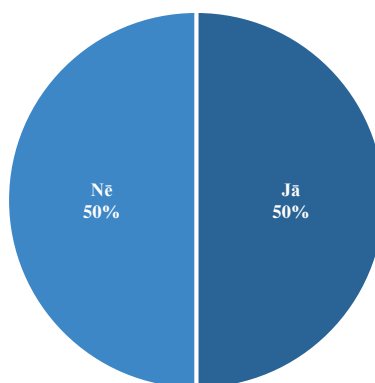
Bāze: n=38

Vai gadījumos, kad investora veiksmīgai ienākšanai ir bijusi nepieciešama starpnozaru un starpinstitucionālā (ministrijas, valsts kapitālsabiedrības u.c.) sadarbība, tā bija rezultatīva?

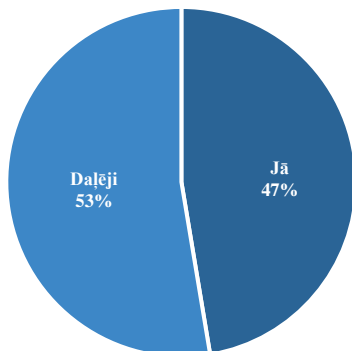
Bāze: n=38

Vai ir noteikta LIAA kontaktpersona sadarbībai ar pašvaldību?

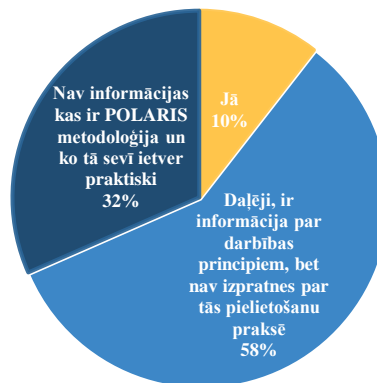
Bāze: n=38

Vai Jūs zināt, kādus pakalpojumus sniedz LIAA,
veicinot uzņēmējdarbības attīstību un investīciju
piesaisti?

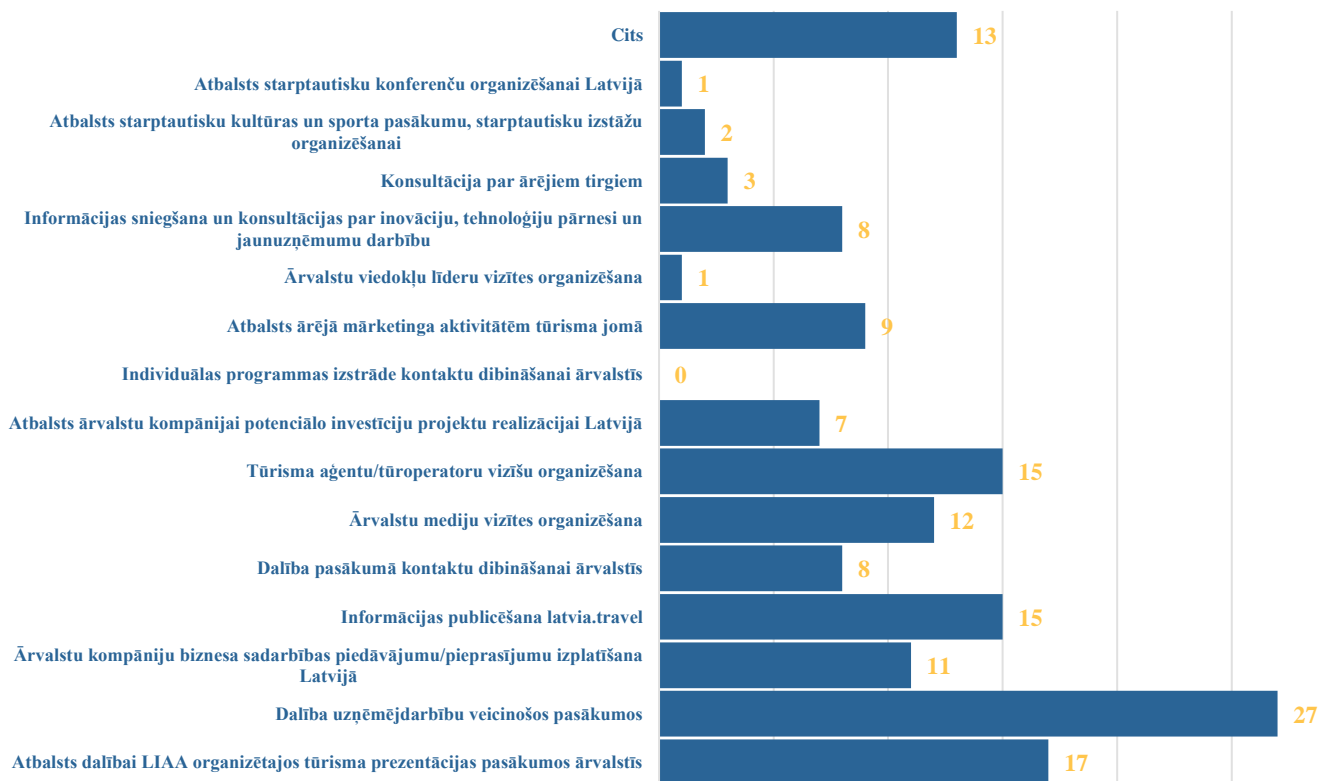
Bāze: n=38

Vai pašvaldībai ir informācija, kādā veidā POLARIS
metodoloģija veicina investīciju piesaisti?

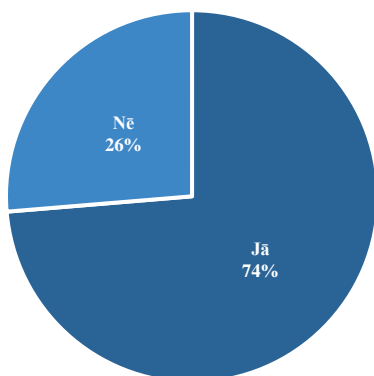
Bāze: n=38

Kuru no LIAA pakalpojumiem Jūsu pašvaldība ir izmantojusi?

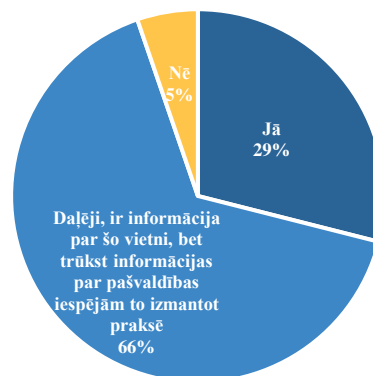
Bāze: n=38

Vai obligāta prasība izvietot investīciju objektus
LIAA uzturētā datu bāzē <https://business.gov.lv>,
veicinātu pilnīgākas informācijas pieejamību LIAA
un potenciāliem investoriem?

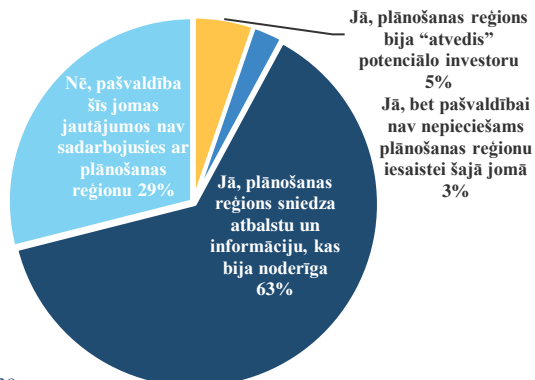
Bāze: n=38

Vai pašvaldībai ir informācija par valsts platformas
biznesa attīstībai <https://business.gov.lv/>
izmantošanas iespējām?

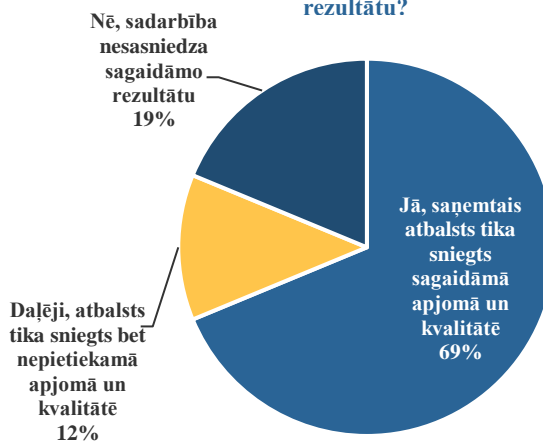
Bāze: n=38

Vai pašvaldība ir sadarbojusies ar plānošanas reģionu
pēdējo četrus gadus laikā uzņēmējdarbības veicināšanas
un investīciju piesaistes jautājumos?

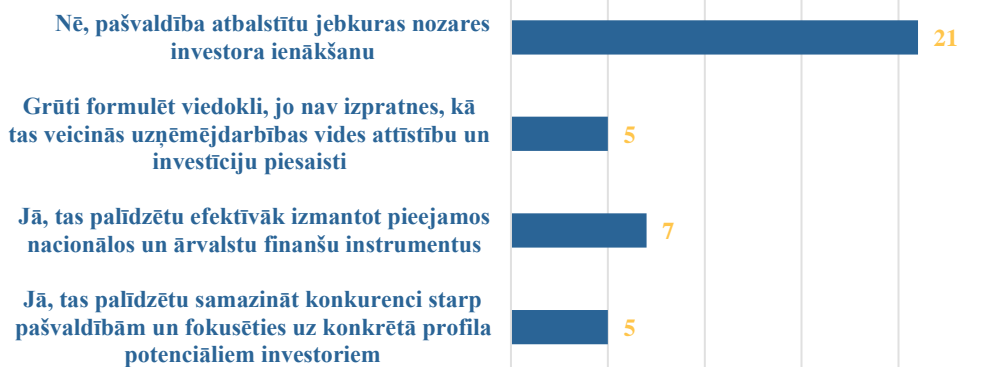
Bāze: n=38

Vai pašvaldība bija apmierināta ar sadarbības
rezultātu?

Bāze: n=38

Vai ir nepieciešama pašvaldību "profilēšana" plānošanas reģiona ietvaros pašvaldībās raksturīgāko
tautsaimniecības nozaru eriezumā?

Bāze: n=38

Kādi uzlabojumu virzieni sadarbībā ar LIAA uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā ir nepieciešami? Kādas ir Jūsu gaidas par optimālo sadarbības modeli? (atvērta tipa jautājums)

Pašvaldību sniegto viedokļu un priekšlikumu apkopojums

Viedokļi

Par vietni *business.gov.lv* – nav bijusi informācija, kā tieši pašvaldībām šī vietne var būt noderīga un vispār par izmantošanas iespējām nav īsti skaidrības.

Par POLARIS procesu – pašvaldībai ir bijis noslēgts sadarbības līgums ar LIAA par šo, sākotnēji arī LIAA aktīvi sūtīja pieprasījumus, bija vērsti uz savstarpēju komunikāciju. Šobrīd nav vairs skaidrs, vai šis process joprojām ir aktīvs, vai darbojas.

Ir viedoklis ka šodien tirgus ir pārpildīts ar informāciju, bet tai pašā laikā uzņēmējiem trūkst informācijas vai tiek palaists garām par pieejamiem atbalstiem, kā arī dažreiz nepietiek drosmes vai uzņēmības iesaistīties projektu realizācijā.

Līdz šim ir bijušas tikai dažās e-pasta vēstules no LIAA ar informāciju par investora prasībām un vēlmēm, kas beidzās bez rezultāta.

Līdzšinējā pieredze ir ļoti veiksmīga un sadarbība ikdienā ir vērtējama ļoti pozitīvi.

LIAA bieži mainās darbinieki, līdz ar to neveidojas konstruktīva sadarbība. Pirms aptuveni 4 gadiem izveidojām novada profilu, visa informācija ir zudusi, jo projekts beidzās, lūdzām no LIAA preses relīzi un citu informāciju par jauno investīciju karti, ko izplatīt novada uzņēmējiem un ievietot pašvaldības mājas lapā, bet neko nesaņēmām, informāciju par NĪ pieprasa pēdējā brīdī, konferencē stāsta par tiem atbalsta jautājumiem, kas neattiecas uz reģionu. Ir sajūta, ka LIAA neinteresē novads un sadarbība ar to.

Pašvaldība jau vairākkārtīgi ir iniciējusi LIAA reģionālo filiāļu darbības paplašināšanu tieši valstspilsētās, kuru industrializācijas attīstības līmenis un uzņēmēju koncentrācija ir daudz lielāka kā citās administratīvās teritorijās. Valstspilsētās arī pilda reģiona ekonomiskās attīstības funkciju. Pašvaldība ir identificējusi, ka pretēji Vides aizsardzības un reģionālās ministrijas politikas plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem, kur definēta valstspilsētu loma, Eiropas Savienības fondu finansējumu 2021–2027 ietvarā tiek piedāvāta nevienlīdzības mazināšanas taktika, kas ārkārtīgi negatīvi ietekmē valstspilsētu attīstību. Vienlīdz iztrūkst skaidri definētu attīstāmo teritoriju definējums nacionālā līmenī un atbilstīgs priekšrocību grozs, lai segtu gan savas, gan reģiona attīstības funkcijas.

Tūrisma kontekstā jaunajā plānošanas periodā ir pašvaldībām ir maza iespēja tieši iesaistīties eksportspējas veicināšanas pasākumos. Pašvaldība vairāk var darboties kā tilts starp uzņēmējiem un LIAA eksportspējas veicināšanā, atbalstot uzņēmējus ar tām lietām, kas ir pašvaldības kompetencē.

Pašvaldībā ir īstenots ES fondu projekts infrastruktūras izbūvēšanai (izbūvēti ceļi un komunikācijas) un ir nepieciešams atbalsts investoru piesaistē izsolēs pārdodamajiem zemes gabaliem šajā uzņēmējiem sagatavotajā teritorijā. Esam izvietojusi informāciju *business.gov.lv* portālā, bet mums nav nekādas atgriezeniskās saites vai šis ir devis kādu rezultātu.

Pašvaldības sadarbība ar LIAA ļauj piesaistīt finansējumu novada uzņēmumiem un veicina mazo un vidējo uzņēmumu ilgtspējīgu izaugsmi, rada jaunas darba vietas, veido investīcijām labvēlīgu vidi, kā arī īsteno atbalsta pasākumus mazo un vidējo uzņēmumu inovatīvai attīstībai.

Investoru prasību, interešu regulāra saņemšana. Izveidots šo interešu apkopojums, lai pašvaldība var produktīvi plānot un attīstīt investīciju piesaistes vidi (infrastruktūru).

Līdz šim neesam izjutuši sadarbību, līdz ar to domāju, ka LIAA ir būtiski jāstiprina sadarbība ar pašvaldībām, jebkāda.

Ņemot vērā ES fondu programmās plānoto atbalstu pašvaldību projektiem, kas vērsti uz augsto tehnoloģiju, RIS3 nozaru uzņēmumiem, pašvaldību teritorijās trūkst šāda līmeņa uzņēmumu un investoru. Nepieciešams lielāks atbalsts tieši uzņēmumu piesaistei, kuri strādā nozarēs ar augstu pievienoto vērtību, kā arī spēj nodrošināt lielāku vidējo algu savā nozarē reģionā. Kā arī, ir nepieciešama lielāka iesaiste Nacionālo industriālo parku izveides programmā no LIAA puses, šobrīd nav sadarbības.

Manuprāt, LIAA darbiniekiem, kuri strādā investīciju piesaistes jomā, nav pilnvērtīgas izpratnes, kas notiek ārpus Rīgas robežām, jo 9 gadu laikā neviens no šiem darbiniekiem nav vērsies pašvaldībā ar interesi dibināt kontaktu, kas vērsti uz sadarbību. Sadarbība notiek tikai nosūtot e-pastu (tas ir “aukstā” komunikācija) par to, ka investors meklē nekustamo īpašumu un, ja pašvaldībā ir kādi piedāvājumi, pašvaldībai ir iespēja rakstīt LIAA.

Priekšlikumi

Piedāvājam piesaistīt katram novadam atsevišķu LIAA darbinieku, kas pārzinātu situāciju novadā.

LIAA organizētu tikšanās novados ar uzņēmējiem un pašvaldību attīstības nodaļu darbiniekiem.

Ciešāka sadarbība ar LIAA piedāvātajām iespējām uzņēmējiem gan pieejamā atbalsta pasākumiem gan arī investīciju jomā. Apmācības uzņēmējiem un pašvaldību speciālistiem.

Lielāka iesaiste no LIAA puses sadarbībai ar pašvaldībām, tiešo kontaktu veidošana investīciju piesaistes jomā.

Optimālais sadarbības modelis – vairāk skaidrojošas informācijas par to, kā tieši pašvaldības var iesaistīties LIAA organizētajās aktivitātes, kas saistītas ar investīciju piesaisti

Turpināsim sadarbīties biznesa inkubatora ietvaros. Svarīgi, ja POLARIS un nākamo līdzīgu programmu metodikas būtu skaidrotas pašvaldībai, kā arī, ja LIAA centrālās administrācijas pārstāvis būtu arī reģionos.

Ir nepieciešamas konsultācijas, semināri pašvaldības teritoriālajā zonā, iepriekš izvērtējot novada aktuālās tautsaimniecības nozares, tās problēmas, vajadzības un atbalsta iespējas. Aktuāli būtu arī uzņēmēju pieredzes apmaiņas stāsti vai braucieni.

Būtu noderīgi LIAA apkopot īsu, kodolīgu informāciju no tām pašvaldībām, kas var piedāvāt investoriem, ražošanas objektus, telpas, ēkas, darbaspēku, ceļu, dzelzceļu tīklu, lai pašvaldībām palīdzētu atrast iespējamos investorus.
Šobrīd pašvaldībai ir vairākas uzņēmējdarbības teritorijas, ko var attīstīt/iedzīvot, bet lai to izdarītu ir nepieciešami investori, līdz ar to būtu nepieciešams LIAA pārstāvjiem vairāk iedziļināties katra reģiona situācijā un vairāk iesaistīties, lai tiešām reāli atvestu investoru uz novadu.
Organizēt ikgadēju konferenci pašvaldību un LIAA pārstāvjiem ārvalstīs.
Apkopot problēmjautājumus investīciju piesaistei pašvaldībās un veicināt to risināšanu valstiski. Piemēram, elektroenerģijas pieslēgumu jaudas un finansēšanas avoti.
Regulāras tikšanās, informācijas apmaiņa.
Saprotama un vienota datu bāze par investīciju objektiem Latvijā (ir šaubas, ka esošo <i>business.gov.lv</i> apmeklē un izmanto potenciālie ārvalstu investori)
Nepieciešamāka kvalitatīvāka un biežāka komunikācija starp LIAA un pašvaldībām šajā jautājumā. LIAA būtu jāiesaka pašvaldībām, kā sagatavot kvalitatīvus piedāvājumus investoriem, kādi priekšdarbi ir veicami, lai katrs novads ieinteresētu investorus. Ir jāstrādā uz to, lai novada izveidotais tēls investorus interesētu un tie būtu droši par investīcijām ne tikai Pierīgā, bet arī attālos robežnovados. Pašvaldība viena pati nevar izveidot to, tas ir valsts mēroga jautājums par ko būtu jāatbild arī LIAA.
LIAA nedaudz "atstumj" Zemgali, jo viņu prioritāte ir eksportspējīgi uz ārzemnieku mērķēti tūrisma produkti un šobrīd tik populāro darījumu un konferenču tūrisma. Nepieciešama lielāka iesaiste Zemgales iekļaušanai šajā aktivitātē. Par pārējām aktivitātēm runājot – nepieciešama ciešākā komunikācija par iespējām sadarbība un pašvaldības atbalstam no LIAA puses.
Sadarbība starp pašvaldību un LIAA ir jāturpina, jo tas veicina jaunu vietējo un ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu, palielina pašvaldības konkurētspēju vietējā un starptautiskajā tirgū, kā arī paplašina pašvaldības sadarbību ar esošajiem un potenciālajiem investīciju projektu īstenotājiem.
Sadarbības ietvaros sagaidām aktivitātes uzņēmējiem jaunu produktu, pakalpojumu izstrādei vai biznesa ideju attīstībai tehnoloģiju jomā, eksportspējīgo uzņēmēju atbalstam, inovāciju un uzņēmējdarbības attīstības veicinošo pasākumu organizēšanai, koprades telpas pieejamības nodrošināšanai, kā arī radošo industriju atbalstam.
Sadarbības virzienu uzlabojumi: 1.LIAA atbalsta pasākumu organizēšana reģionos, ārpus Rīgas, sadarbībā ar pašvaldībām. 2. Digitalizācijas atbalsta ietvaros rast iespēju efektīvāk izskatīt uzņēmēju pieteikumus, jo ļoti ilgs gaidīšanas process un neskaidrība, kas notiek ar pieteikumu.
Sadarbības virzienu uzlabojumi: 1.LIAA atbalsta pasākumu organizēšana reģionos, ārpus Rīgas, sadarbībā ar pašvaldībām. 2. Digitalizācijas atbalsta ietvaros rast iespēju efektīvāk izskatīt uzņēmēju pieteikumus, jo ļoti ilgs gaidīšanas process un neskaidrība, kas notiek ar pieteikumu.
Optimālajam sadarbības modelim ieteikums deleģēt konkrētus darbiniekus sadarbībai ar konkrētu pašvaldību un uzņēmējiem pašvaldības teritorijā.
Vienotākā un koordinētāka investīciju piesaiste – kā labais piemērs – Igaunijas prakse investīciju piesaistīšanā https://investinestonia.com/ .
Uzņēmēju atbalsta sistēmas pilnveide – šobrīd tā vērtējama kā sadrumstalota, neraugoties uz plašo piedāvājumu.
Lai vairāk popularizē novadus, kuros nav lielās pilsētas, bet arī ir vieta uzņēmējdarbībai, kur arī būtu nepieciešami investoru darbavietu radīšanai, lai vairāk strādā pie tā, lai mūsu "lauku" teritorijas neizmirst, lai darbi sāk sakrist ar vārdiem (augstākajā līmenī).
Lai notiktu sadarbība (informācijas ziņā) īstenojot līdzfinansējuma atbalsta konkursus uzņēmējdarbības veicināšanai, lai mēs varētu saviem projektu iesniedzējiem norādīt par papildus finanšu avotiem un attiecīgi LIAA varētu informēt arī par pašvaldības līdzfinansējuma iespējām.

Kādi uzlabojumu virzieni sadarbībā ar plānošanas reģionu uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā ir nepieciešami? Kādas ir Jūsu gaidas par optimālo sadarbības modeli? (atvērta tipa jautājums)

Pašvaldību sniegto viedokļu un priekšlikumu apkopojums
Viedokļi
Šī brīža formātā Latgales plānošanas reģions ir ļoti efektīvs un sadarbība ir ļoti produktīva. Ļoti laba abpusēja informācijas apmaiņa.
Sadarbība ar Plānošanas reģionu ir ļoti laba, tiek piedāvātas apmācības informatīvie semināri, uzņēmējiem organizēti pieredzes braucieni un dalība izstādēs gan Latvijas gan Skandināvijas tirgū. Tā jāturpina arī uz priekšu.
Pašvaldības gadījumā jau ir veiksmīgs sadarbības modelis ar Zemgales plānošanas reģionu, tieši Zemgales uzņēmējdarbības centru uzņēmējdarbības veicināšanā – gan sadarbības projektu ietvaros, gan citās aktivitātēs. Zemgales uzņēmējdarbības centra eksperte darbā ar uzņēmējiem un investoriem, tiešā komunikācijā ar pašvaldības uzņēmējdarbības speciālistu lieliski sadarbojas konkrētu jautājumu risināšanā. Plānošanas reģions noteikti ir "tuvāk" pašvaldībai nekā LIAA.

Līdz šim sadarbībā ar Latgales plānošanas reģionu bija mērķtiecīga un produktīva. Vienmēr bija svarīgs viņu atbalsts. Turpināt ieņemto virzienu un darba pieeju kopīgo mērķu sasniegšanā.
Salīdzinājumā ar citiem reģioniem RPR trūkst pieredze vai kapacitāte īstenot dažādus sadarbības projektus, kas vērsta uzņēmējdarbības atbalstam un dažāda pieredzes apmaiņai vietējiem uzņēmējiem, ko savukārt citi reģioni veiksmīgi izmanto un sniedz papildus atbalstu uzņēmējiem.
Plānošanas reģionā nav cilvēkresursu un finanšu resursu uzņēmējdarbības atbalstam. Par investīciju piesaisti vispār nav informācijas. Nepieciešami jēgpilni projekti, kā, piem., tas ir Zemgales plānošanas reģionā. Nav jūtamas plānošanas reģiona ambīcijas.
VPR trūkst sasaistes/informācijas par pašvaldību plāniem industriālo teritoriju un investīciju objektu izveidē, attīstībā. Līdz ar to VPR plāni neiet kopā ar pašvaldību plāniem.
Reģionam vajadzētu skatīties vairāk visa reģiona griezumā, jo VPR nav tikai Valmiera un Cēsis.
Izpētot esošo infrastruktūru, iespējas, noteikt katram reģionam nozares prioritātes (šāds modelis kopumā ir nepieciešams uz visu Latviju, ne tikai uz Vidzemi).
Iztrūkst ārvalstu investīciju plānošanas politikas dokumentu un optimāla modeļa (vienas pieturas princips), lai pašvaldība darbotos kopējā mehānismā un tās pamatotās vajadzības tiktu ņemtas vērā. Skaidri identificējama arī starpnozaru politikas nesaskaņotība politikas plānošanas dokumentos, tostarp arī ar ES noteiktā perioda finansējumu, kur investīcijas tiek skatītas tikai viena vajadzību "groza" ietvarā, bet nav savstarpēji un loģiski sasaistītā piemēram, industriālo parku attīstība, mājokļa fonda izveide, nodarbinātības pasākumu īstenošana, nacionālās ceļu, dzelzceļu, un citas nacionāla līmeņa infrastruktūras attīstības vajadzības.
Plānošanas reģiona loma šajos jautājumos šobrīd tiek mākslīgi veidota, nav saskatāma arī augsts noteikto zināšanu kompetences līmenis, drīzāk tas risināms ar LIAA kam tā ir galvenā funkcija, reģionālo filiāļu darbības (funkciju) paplašināšanu.
Veicināt ne tikai investīciju piesaisti kopumā reģionā, bet veicinātu katra novada iespējas piesaistīt investīcijas. Plānošanas reģions investīciju piesaistē darbojas vispārīgi, nav strukturētas pieejas ikviena reģionā ietilpstoša novada investīciju piesaistes veicināšanai. Investīciju piesaiste nav pieļaujama koncentrējoties tikai uz valsts nozīmes attīstības centriem, ir jāstiprina arī reģionālas nozīmes attīstības centri.
Nav bijusi nekāda sadarbība ar RPR uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā. Pašvaldība nevēlas, ka par šiem jautājumiem būtu jāstrādā ar divām organizācijām ar vienādām vai līdzīgām funkcijām, tas nav efektīvi un palielina administratīvo slogu gan pašvaldībai, gan valsts iestādēm. Nav arī skaidrs, ko tieši LIAA un RPR sagaida no pašvaldībām uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā, tas ir, kas būtu jādarā pašvaldībām šo iestāžu redzējumā.
Priekšlikumi
Nepieciešama ciešāka sadarbība starp reģiona pašvaldībām, kā arī prioritāro nozaru identificēšana konkurences starp pašvaldībām mazināšanai.
Noteikta profilēšana pašvaldību līmeņos, lai nav savstarpēja konkurence par investīciju piesaisti. Komunikācija kopumā par iespējām un sadarbības modeļiem.
Pašvaldībai ir vajadzīga tieši tāda palīdzība, lai atrastu šos investorus, atvestu uz pašvaldību un ieinteresētu šeit darboties. Pašvaldībai nav tādu cilvēkresursu, lai meklētu pasaulē investorus, tāpēc šeit vajadzīga LIAA palīdzība, kā arī PR atbalsts.
Vēlams būtu zināt Plānošanas reģiona iespējas uzņēmējdarbības sekmēšanai tieši konkrēti katrā novadā. LPR varētu organizēt konkrētu nozaru uzņēmēju pieredzes apmaiņas braucienus.
Varbūt būtu iespējams, ka plānošanas reģioni sniegtu informatīvu atbalstu uzņēmumiem par pieejamiem ES fondu līdzekļiem uzņēmējdarbības attīstībai, jo mums pašiem nav iespējas izsekot līdzī un izpētīt visas pieejamās programmas, lai sniegtu atbalstu sava novada uzņēmumiem.
Lai veicinātu vienmērīgāku reģionu attīstību un samazinātu reģionālās attīstības atšķirības, būtiski ir gan rast risinājumus pakalpojumu nodrošināšanai atbilstoši demogrāfiskajiem izaicinājumiem, gan uzlabot sasniedzamību un dzīves vidi atbilstoši reģionu specifikai un pakalpojumu sasniegšanai.
Sadarbība ar Kurzemes plānošanas reģionu varētu nodrošināt resursus un atbalstu pašvaldības darbinieku kompetenču attīstībai, tostarp organizējot pieredzes braucienus uz citām pašvaldībām gan Latvijā, gan ārvalstīs, veicinot informācijas un labās prakses apmaiņu, kā arī izveidojot jaunus kontaktus un partnerattiecības.
Būtu nepieciešams reģiona līmenī domāt par infrastruktūras sakārtošanu un uzlabošanu, lai vecinātu vienmērīgu uzņēmējdarbības vides attīstību reģionā. Kvalificēta darbaspēka piesaiste reģioniem – būtisks nosacījums ārējo investoru piesaistei.
Metodoloģiskais atbalsts, zināšanu un kapacitātes celšana, kā veiksmīgāk īstenot dažādas darbības, kuras var sekmēties ar darbavietu pieaugumu, investoru pieplūdumu, u.c.
Mācību prakšu organizēšana, jaunu <i>know how</i> projektu iniciēšana, ārvalstu vizītes

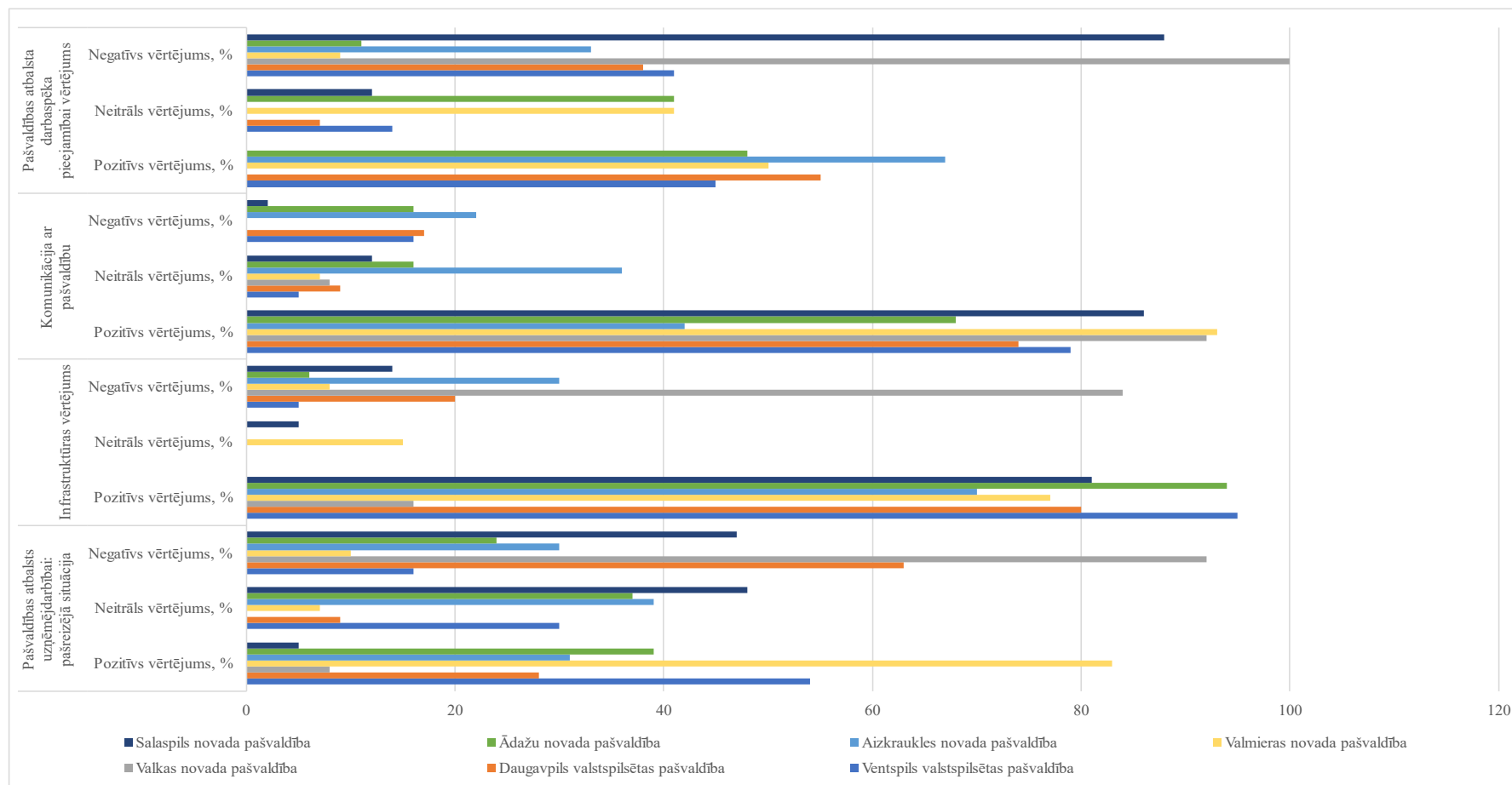
2. pielikums. Pašvaldību aptaujas anketā iekļautie jautājumi

Anketas jautājums	Atbilžu sniegšanas forma
1. Vai pašvaldībai ir skaidras tās funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un investīciju piesaistē tās administratīvajā teritorijā, ņemot vērā, ka šajā procesā ir iesaistīti arī LIAA un plānošanas reģions?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā – Daļēji, nepieciešams papildu informatīvais (metodoloģiskais) atbalsts lomas apzināšanai – Nē
2. Vai pašvaldībai ir skaidras LIAA funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un investīciju piesaistē?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā – Daļēji, nepieciešams papildu informatīvais atbalsts lomas apzināšanai – Nē, esam ļoti maz informēti par LIAA darbu un sadarbības iespējām
3. Vai pašvaldībai ir skaidras plānošanas reģiona funkcijas un uzdevumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un investīciju piesaistē?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā – Daļēji, nepieciešams papildu informatīvais atbalsts lomas apzināšanai – Nē, esam maz informēti par plānošanas reģiona lomu un sadarbības iespējām
4. Vai praksē novērojat funkciju dublēšanos LIAA un plānošanas reģionu darbā uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā – Nē – Nav informācijas par katras institūcijas kompetenci, tāpēc grūti atbildēt par funkciju dublēšanos
5. Vai pašvaldības tīmekļvietnē ir pieejama informācija (saraksts vai interaktīvā karte) par objektiem, kas ir piemēroti uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā, ir pieejams gan saraksts, gan interaktīvā karte – Jā, ir pieejams saraksts – Jā, ir pieejama interaktīvā karte – Nē, šāda veida informācija nav pieejama pašvaldības tīmekļvietnē
6. Vai Jūsu pašvaldībai pēdējo četru gadu laikā ir bijusi sadarbība ar vietējo vai ārvalstu investori, kurš plāno/–ja savu darbību uzsākt pašvaldības administratīvajā teritorijā?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā, ir/bija sadarbība gan ar vietējiem, gan ārvalstu investoriem – Esam sadarbojušies tikai ar vietējiem investoriem – Esam sadarbojušies tikai ar ārvalstu investoriem – Nē, sadarbība nav bijusi
Ja uz iepriekšējo atbilde “Jā” 7. Vai šajā procesā/–os ir/bija iesaistīta arī LIAA?	“izvēles aile” – jāatbild: (iespēja atzīmēt vairākus variantus) – Jā, LIAA bija “atvedusi” potenciālo investori – Jā, LIAA sniedza atbalstu jautājumos, kuri nav pašvaldības kompetencē – Nē, pašvaldība pati koordinēja šo procesu
Ja uz iepriekšējo atbilde “Jā” 8. Vai pašvaldība bija apmierināta ar sadarbības rezultātu?	“izvēles aile” – jāatbild: – Jā, saņemtais atbalsts tika sniegts sagaidāmā apjomā un kvalitātē – Daļēji, atbalsts tika sniegts bet nepietekamā apjomā un kvalitātē

	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Nē, sadarbība nerasniedza sagaidāmo rezultātu</i>
<p>9. Vai gadījumos, kad investora veiksmīgai ienākšanai ir bijusi nepieciešama starpnozaru un starpinstitucionālā (ministrijas, valsts kapitālsabiedrības u. c.) sadarbība, tā bija rezultatīva?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jā</i> – <i>Daļēji, atbalsts tika sniegts bet nepietekamā apjomā un kvalitātē</i> – <i>Nē, tika zaudēts potenciālais investors</i>
<p>10. Vai ir noteikta LIAA kontaktpersona sadarbībai ar pašvaldību?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jā</i> – <i>Nē</i>
<p>11. Vai Jūs zināt, kādus pakalpojumus sniedz LIAA, veicinot uzņēmējdarbības attīstību un investīciju piesaisti?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jā</i> – <i>Daļēji</i> – <i>Nē</i>
<p>12. Kuru no LIAA pakalpojumiem²⁹⁰ Jūsu pašvaldība ir izmantojusi?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild: (iespēja atzīmēt vairākus variantus)</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Atbalsts dalībai LIAA organizētajos tūrisma prezentācijas pasākumos ārvalstīs</i> – <i>Dalība uzņēmējdarbību veicinošos pasākumos</i> – <i>Ārvalstu kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšana Latvijā</i> – <i>Informācijas publicēšana latvia.travel</i> – <i>Dalība pasākumā kontaktu dibināšanai ārvalstīs</i> – <i>Ārvalstu mediju vizītes organizēšana</i> – <i>Tūrisma aģentu/tūroperatoru vizīšu organizēšana</i> – <i>Atbalsts ārvalstu kompānijai potenciālo investīciju projektu realizācijai Latvijā</i> – <i>Individuālas programmas izstrāde kontaktu dibināšanai ārvalstīs</i> – <i>Atbalsts ārējā mārketinga aktivitātēm tūrisma jomā</i> – <i>Ārvalstu viedokļu līderu vizītes organizēšana</i> – <i>Informācijas sniegšana un konsultācijas par inovāciju, tehnoloģiju pārnesi un jaunuzņēmumu darbību</i> – <i>Konsultācija par ārējiem tirgiem</i> – <i>Atbalsts starptautisku kultūras un sporta pasākumu, starptautisku izstāžu organizēšanai</i> – <i>Atbalsts starptautisku konferenču organizēšanai Latvijā</i> – <i>Citi (atvērts jautājums – lūgums norādīt, kuru)</i>
<p>13. Vai pašvaldībai ir informācija, kādā veidā POLARIS metodoloģija veicina investīciju piesaisti?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jā</i> – <i>Daļēji, ir informācija par darbības principiem, bet nav izpratnes par tās pielietošanu praksē</i> – <i>Nav informācijas kas ir POLARIS metodoloģija un ko tā sevī ietver praktiski</i>
<p>14. Vai pašvaldībai ir informācija par valsts platformas biznesa attīstībai <i>business.gov.lv</i>²⁹¹ izmantošanas iespējām?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jā</i> – <i>Daļēji, ir informācija par šo vietni, bet trūkst informācijas par pašvaldības iespējām to izmantot praksē</i> – <i>Nē</i>

<p>15. Vai obligāta prasība izvietot investīciju objektus LIAA uzturētā datu bāzē <i>business.gov.lv</i>, veicinātu pilnīgākas informācijas pieejamību LIAA un potenciāliem investoriem?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild: – Jā – Nē</p>
<p>16. Vai pašvaldība ir sadarbojusies ar plānošanas reģionu pēdējo četru gadu laikā uzņēmējdarbības veicināšanas investīciju piesaistes jautājumos?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild: (<i>iespēja atzīmēt vairākus variantus</i>) – Jā, plānošanas reģions bija “atvedis” potenciālo investoru – Jā, bet pašvaldībai nav nepieciešams plānošanas reģionu iesaistei šajā jomā – Jā, plānošanas reģions sniedza atbalstu un informāciju, kas bija noderīga – Nē, pašvaldība šīs jomas jautājumos nav sadarbojusies ar plānošanas reģionu</p>
<p><i>Ja uz iepriekšējo atbilde “Jā”</i> 17. Vai pašvaldība bija apmierināta ar sadarbības rezultātu?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild: – Jā, saņemtais atbalsts tika sniegts sagaidāmā apjomā un kvalitātē – Daļēji, atbalsts tika sniegts bet nepietiekamā apjomā un kvalitātē – Nē, sadarbība nerasniedza sagaidāmo rezultātu</p>
<p>18.Vai ir nepieciešama pašvaldību “profilēšana” plānošanas reģiona ietvaros pašvaldībās raksturīgāko tautsaimniecības nozaru griezumā?</p>	<p>“izvēles aile” – jāatbild: – Jā, tas palīdzētu samazināt konkurenci starp pašvaldībām un fokusēties uz konkrētā profila potenciāliem investoriem – Jā, tas palīdzētu efektīvāk izmantot pieejamos nacionālos un ārvalstu finanšu instrumentus – Grūti formulēt viedokli, jo nav izpratnes, kā tas veicinās uzņēmējdarbības vides attīstību un investīciju piesaisti – Nē, pašvaldība atbalstītu jebkuras nozares investora ienākšanu</p>
<p>19. Kādi uzlabojumu virzieni sadarbībā ar LIAA uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā ir nepieciešami? Kādas ir Jūsu gaidas par optimālo sadarbības modeli?</p>	<p><i>Atvērta tipa jautājums</i></p>
<p>20. Kādi uzlabojumu virzieni sadarbībā ar plānošanas reģionu uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā ir nepieciešami? Kādas ir Jūsu gaidas par optimālo sadarbības modeli?</p>	<p><i>Atvērta tipa jautājums</i></p>

3. pielikums. Revidēto pašvaldību darba un piedāvāto pakalpojumu vērtējums²⁹²

4. pielikums. Revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos noteiktie uzraudzības rādītāji uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes progressa monitoringam

Uzraudzības indikators	Informācijas avots	Aizkraukles novada pašvaldība ²⁹³	Ādažu novada pašvaldība ²⁹⁴	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁵	Salaspils novada pašvaldība ²⁹⁶	Valkas novada pašvaldība ²⁹⁷	Valmieras novada pašvaldība ²⁹⁸	Ventspils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁹
KOPĀ rādītāju skaits:		8	18	23	8	13	20	19
Iekšzemes kopprodukts pašvaldībā, <i>euro</i>	CSP							
Ārvalstu investīcijas, milj. <i>euro</i>	CSP, Lursoft							
Ārvalstu tiešās investīcijas uz 1 iedzīvotāju attiecībā pret vidējo Latvijā, <i>euro</i>	Lursoft, PMLP							
Uzņēmumu skaits	Lursoft							
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	CSP, Lursoft							
Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem	CSP, Lursoft							
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības	CSP							
Ekonomiski aktīvās tirgus sektora vienības (uz 1000 iedzīvotājiem)	CSP							
Uzņēmēju skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP							
Eksportējošo uzņēmumu skaits	CSP							
Jauno uzņēmumu skaits	Lursoft							
Uzņēmumu skaits IKT nozarē	Lursoft							
Uzņēmumu apgrozījums IKT nozarē, milj. <i>euro</i>	Lursoft							
Strādājošo skaits viesnīcās un restorānos	CSP							
Apstrādes rūpniecības izlaides apjoms, milj. <i>euro</i>	CSP							
Teritorijas attīstības indekss	VRAA							
Uzņēmēju vērtējuma indekss par pašvaldības	SKDS							

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Uzraudzības indikators	Informācijas avots	Aizkraukles novada pašvaldība ²⁹³	Ādažu novada pašvaldība ²⁹⁴	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁵	Salaspils novada pašvaldība ²⁹⁶	Valkas novada pašvaldība ²⁹⁷	Valmieras novada pašvaldība ²⁹⁸	Ventspils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁹
atbalstu uzņēmējdarbībai								
Iedzīvotāju skaits	PMLP							
Iedzīvotāju skaita izmaiņas	PMLP							
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	CSP							
Demogrāfiskā slodze	PMLP							
Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	CSP, RAIM							
Pašvaldības budžeta iedzīvotāju ienākumu nodokļa ieņēmumi uz 1 iedz. gadā, <i>euro</i>	VRAA, PMLP							
Iedzīvotāju ar augstāko un profesionālo izglītību (īpatsvars)	CSP							
Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits	CSP, PMLP							
Nodarbināto skaits	CSP							
Nodarbinātības līmenis	VID							
Vidējais darbinieku skaits	CSP							
Vidējais pašnodarbināto fizisko personu skaits	CSP							
Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, <i>euro</i>	VSAA, CSP							
Strādājošo skaita sadalījums pa nozarēm	CSP							
Strādājošo skaits IKT nozarē	Lursoft, CSP							
IKT speciālistu īpatsvars (% no kopējā nodarbināto skaita)	DESI indekss							
Strādājošo skaits apstrādes rūpniecībā	CSP							
Strādājošo vidējā mēneša samaksa (sabiedriskajā sektorā), <i>euro</i>	CSP							

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Uzraudzības indikators	Informācijas avots	Aizkraukles novada pašvaldība ²⁹³	Ādažu novada pašvaldība ²⁹⁴	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁵	Salaspils novada pašvaldība ²⁹⁶	Valkas novada pašvaldība ²⁹⁷	Valmieras novada pašvaldība ²⁹⁸	Ventspils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁹
Strādājošo vidējā mēneša samaksa (pavisam, bez privātā sektora uzņēmējiem ar nodarbināto skaitu >=50), <i>euro</i>	CSP							
Strādājošo mēneša vidējā samaksa jeb bruto alga privātā sektora uzņēmējiem ar nodarbināto skaitu >=50, <i>euro</i>	CSP							
Vidējā bruto mēneša darba samaksas starpība pašvaldībā salīdzinājumā ar Rīgu (bez privātā sektora komers. ar nodarb. skaitu zem 50), <i>euro</i>	CSP							
Vidējā bruto mēneša darba samaksas starpība pašvaldībā salīdzinājumā ar Rīgu (sabiedriskajā sektorā), <i>euro</i>	CSP							
Darba ņēmēju īpatsvars, kuru mēneša bruto ienākumi pārsniedz 1000 <i>euro</i> , %	CSP							
Bezdarbnieku skaits	NVA							
Bezdarba līmenis, %	NVA							
Ilgstošo bezdarbnieku skaits	NVA							
Invalīdu–bezdarbnieku skaits	NVA							
Pirmspensijas vecuma bezdarbnieku skaits	NVA							
Revitalizētas rūpnieciskās teritorijas (skaits)	Pašvaldība patstāvīgi							
Degradēto teritoriju platība, ha	Pašvaldība patstāvīgi							
Sakārtoto degradēto teritoriju platība uzņēmējdarbības attīstībai	Pašvaldība patstāvīgi							
Uzskaitē esošas vidi degradējošās,	Pašvaldība patstāvīgi							

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Uzraudzības indikators	Informācijas avots	Aizkraukles novada pašvaldība ²⁹³	Ādažu novada pašvaldība ²⁹⁴	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁵	Salaspils novada pašvaldība ²⁹⁶	Valkas novada pašvaldība ²⁹⁷	Valmieras novada pašvaldība ²⁹⁸	Ventspils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁹
sagruvušās ēkas (būves)								
Izstrādāto PPP projektu skaits	Pašvaldība patstāvīgi							
Tirdzniecības vietas pašvaldības īpašumā	Pašvaldība patstāvīgi							
Tirdzniecības vietas privātās teritorijās	Pašvaldība patstāvīgi							
Atļauju skaits tirdzniecības organizēšanai tirdzniecības vietās	Pašvaldība patstāvīgi							
Novada svētkos izsniegto atļauju skaits	Pašvaldība patstāvīgi							
Dalībnieku skaits tirdzniecības vietās	Pašvaldība patstāvīgi							
Rekonstruēto ielu/ceļu garums industriālās teritorijās, km	Pašvaldība patstāvīgi							
Izbūvēts ūdensvads industriālās teritorijās, km	Pašvaldība patstāvīgi							
Izbūvēti pašteces kanalizācijas tīkli industriālās teritorijās, km	Pašvaldība patstāvīgi							
Izbūvēto kanalizācijas sūkņu staciju skaits industriālās teritorijās	Pašvaldība patstāvīgi							
Uzstādīto apgaismes elementu skaits industriālās teritorijās	Pašvaldība patstāvīgi							
Pētniecības un zinātnes centru skaits	Pašvaldība patstāvīgi							
Pilotteritorijās testēto tehnoloģiju skaits	Pašvaldība patstāvīgi							
Jaunu investoru piesaiste, skaits	Pašvaldība patstāvīgi							
Uzņēmējdarbības veicināšanas konkursu ietvaros īstenotie projekti pašvaldībā (skaits gadā)	Pašvaldība patstāvīgi							

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

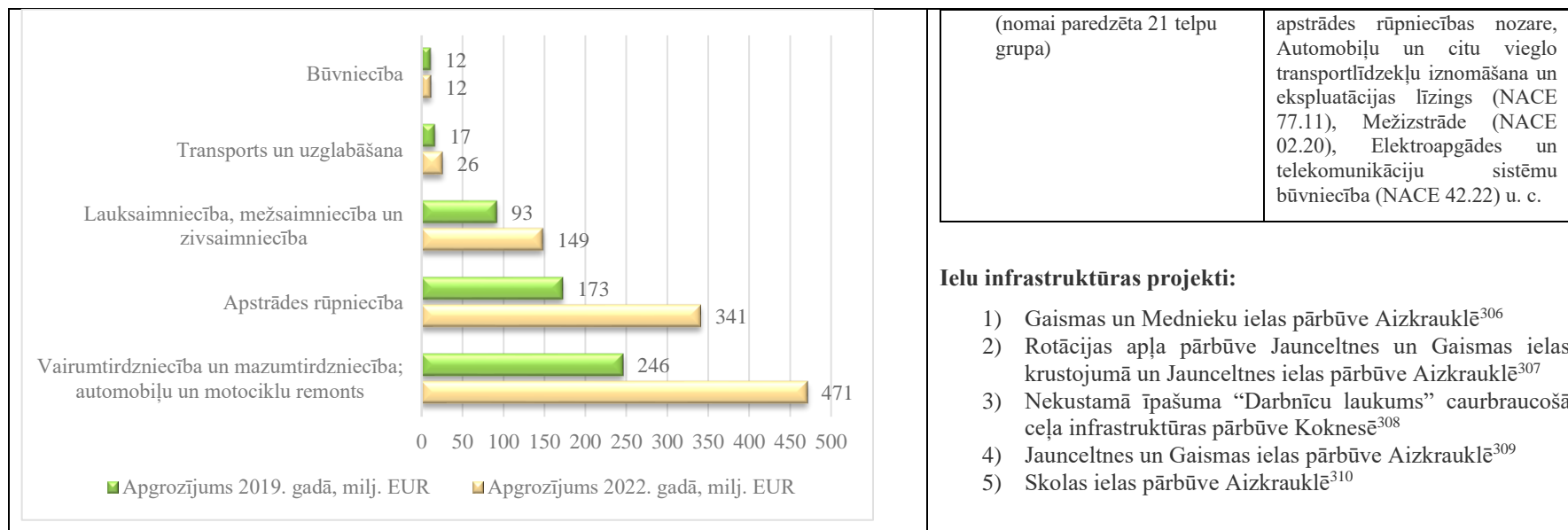
Uzraudzības indikators	Informācijas avots	Aizkraukles novada pašvaldība ²⁹³	Ādažu novada pašvaldība ²⁹⁴	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁵	Salaspils novada pašvaldība ²⁹⁶	Valkas novada pašvaldība ²⁹⁷	Valmieras novada pašvaldība ²⁹⁸	Ventspils valstspilsētas pašvaldība ²⁹⁹
Uzņēmējdarbības veicināšanas konkursu ietvaros īstenotie projekti pašvaldībā (<i>euro</i> gadā)	Pašvaldība patstāvīgi							
Biznesa ideju skaits pirmsinkubācijas un inkubācijas aktivitātēs	Pašvaldība patstāvīgi							
Prakses vietu skaits studējošajiem pašvaldības vietējos uzņēmumos	Pašvaldība patstāvīgi							
Ventspils augstskolas noslēgto un spēkā esošo sadarbības līgumu skaits ar koledžām, tehnikumiem, citām Latvijas augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un uzņēmumiem	Pašvaldība patstāvīgi							
Uzņēmumi, kas sadarbojas ar pētniecības iestādēm	Pašvaldība patstāvīgi							
Iedzīvotāju vērtējums par uzņēmējdarbības veicināšanu	Iedzīvotāju aptauja							
Iedzīvotāju vērtējums par darbavietu pieejamību / darba iespējām	Iedzīvotāju aptauja							
Uzņēmēju vērtējums par uzņēmējdarbības vidi un uzņēmējdarbības veicināšanu	Uzņēmēju forums vai aptauja							

5. pielikums. Revidēto pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu analīze atbilstoši nacionāliem un reģionāliem attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī pašvaldību īstenoto investīciju projektu sasaiste ar pašvaldības prioritātēm

2019.gada statistiskie dati ir atspoguļoti pēc ATR atbilstoši statistiskiem reģioniem pēc reformas

Auzkraukles novada pašvaldība

Latvija 2030 ³⁰⁰	Aizkraukles kā vienas no attīstības centra pilsētām iekļaušanās reģiona vienotajā funkcionālajā tīklā veicinās industriālo, loģistikas, tehnoloģiju parku veidošanu, zinātnes un pētniecības centru sadarbību un pakalpojumu izvietojumu un stiprinās pārrobežu sadarbību ar tuvākajām Lietuvas pilsētām.				
NAP 2027 ³⁰¹	<i>Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Aizkraukles novada specializācija noteiktās nozarēs.</i>				
Plānošanas reģions ³⁰²	Aizkraukles specializācija – elektroenerģētikas, kokapstrādes rūpniecības, bioloģiskās lauksaimniecības un lauksaimniecības produkcijas pārstrādes centrs (tehnoloģiskais parks)				
<p>Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā³⁰³:</p> <p>Aizkraukles novada teritorijā esošajiem resursiem un uzņēmējdarbības nozaru iestrādņēm ekonomikas profils aptver vairākus specializācijas virzienus – apstrādes rūpniecība, lauksaimniecība, mežsaimniecība, kravu pārvadājumi, derīgo izrakteņu ieguve un tūrisms. Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis – attīstīta uzņēmējdarbība ar augstu pievienoto vērtību. Kopumā lielākais uzņēmumu skaits darbojas lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē, uzņēmumi strādā vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, automobiļu un motociklu remonta jomā, apstrādes rūpniecībā un profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu jomā. Lauksaimniecības zemes ir piemērotas dažādu lauksaimniecības nozaru attīstībai un produkcijas pārstrādei.</p>					
<p>Aizkraukles novada lielākās nozares pēc apgrozījuma 2019. un 2022. gadā, milj. euro (Lursoft statistika)³⁰⁴:</p>	<p>Īstenotie projekti uzņēmējdarbības atbalstam (SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.):</p> <p>Projekti, kuros uzbūvētas ražošanas ēkas vai teritorijas:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr. p. k.</th> <th>Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Biroja ēkas būvniecība Pļaviņās³⁰⁵, Rīgas ielā 19, Zaģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (NACE 16.10) –</td> </tr> </tbody> </table>	Nr. p. k.	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare	1.	Biroja ēkas būvniecība Pļaviņās ³⁰⁵ , Rīgas ielā 19, Zaģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (NACE 16.10) –
	Nr. p. k.	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare			
1.	Biroja ēkas būvniecība Pļaviņās ³⁰⁵ , Rīgas ielā 19, Zaģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (NACE 16.10) –				

Ādažu novada pašvaldība

Latvija 2030 ³¹¹	Ādažu novada pašvaldība atsevišķi nav izcelta ar tās attīstības perspektīvām kādā nozarē, tomēr uzsvērta Pierīgas nozīme un relatīvi ērtā sasniedzamība Rīgas metropoles areāla attīstības perspektīvu kontekstā, attīstot transporta infrastruktūru, izstrādājot Rīgas un Pierīgas mobilitātes plānu.
NAP 2027 ³¹²	<i>Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Ādažu novada specializācija noteiktās nozarēs.</i>
Plānošanas reģions ³¹³	Reģiona mērogā būtiskākā nozīme uzsvērta Rīgas un Pierīgas sasaistei, t. i., reģionālajiem savienojumiem, galvenokārt pa dzelzceļu un valsts galvenajiem autoceļiem, lai samazinātu individuālā autotransporta plūsmas uz galvaspilsētu. Kā īpaši nozīmīgas tiek paredzētas prioritāri attīstāmās reģiona teritorijas / ražošanas attīstības teritorijas, tostarp Ādažos . Netiek iezīmēta specializācija katrai plānošanas reģionā ietilpstošai pašvaldībai, tomēr kā viena no prioritātēm visam reģionam tiek noteikta starptautiski konkurētspējīga reģiona izveide ar viedās attīstības teritoriju noteikšanu , digitālās prasības un inovāciju paplašināšanu un industriālo un ražošanas teritoriju izvietojumu plānošanu . Esošā ekonomiskā specializācija reģionā – zināšanās

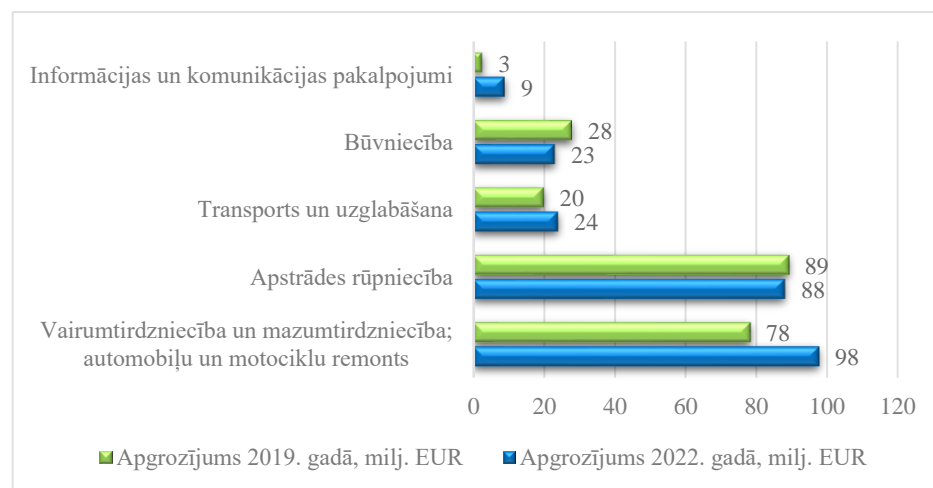
balstītie komercpakalpojumi (finanšu, programmēšanas, konsultāciju), kultūras pakalpojumi, radošās industrijas, ražošana atsevišķās jomās (farmācija, bioķīmija, kokapstrāde) un transporta pakalpojumi.

Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā³¹⁴:

Pašvaldībā tiek atbalstīta **inovatīva un vieda uzņēmējdarbība** un uzņēmumu digitalizācija, jaunas darba vietas. Ādažu novads ir daļa no starptautiski konkurētspējīgā Rīgas metropoles reģiona, kas specializējies bioekonomikā, it īpaši, pārtikas ražošanā, transporta un loģistikas pakalpojumos, augstas pievienotās vērtības radīšanā, nodrošina kvalitatīvus un daudzveidīgus kultūras un konkurētspējīgus izglītības pakalpojumus. Ādažu novads ir iecienīta rekreācijas, aktīvā un veselības tūrisma teritorija visa gada garumā. Tāpat lielākās nozares pēc apgrozījuma ir vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts.

Novada vidēja termiņa prioritāte uzņēmējdarbībā ir palielināt darba iespējas vietējiem iedzīvotājiem, **veicināt nozaru ar augstu pievienoto vērtību izaugsmi novadā**. Tāpat veidot **kompleksas biznesa attīstības teritorijas** un veicināt **industriālo teritoriju nozīmīgākās infrastruktūras kompleksu attīstību**, izmantojot videi draudzīgas tehnoloģijas. Popularizēt novadu kā investoriem pievilcīgu teritoriju. Veidot novadu arī kā mazo uzņēmumu darbībai un attīstībai draudzīgu vidi. Sekmēt lauksaimniecību un zvejniecību. Izmantot PPP iespējas. Sekmēt pētniecību un inovācijas uzņēmējdarbības paplašināšanai.

Ādažu novada lielākās nozares pēc apgrozījuma 2019. un 2022. gadā (Lursoft statistika)³¹⁵:

Īstenotie projekti uzņēmējdarbības atbalstam (SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros):

Projekti, kuros uzbūvētas industriālās teritorijas / ražošanas ēkas:

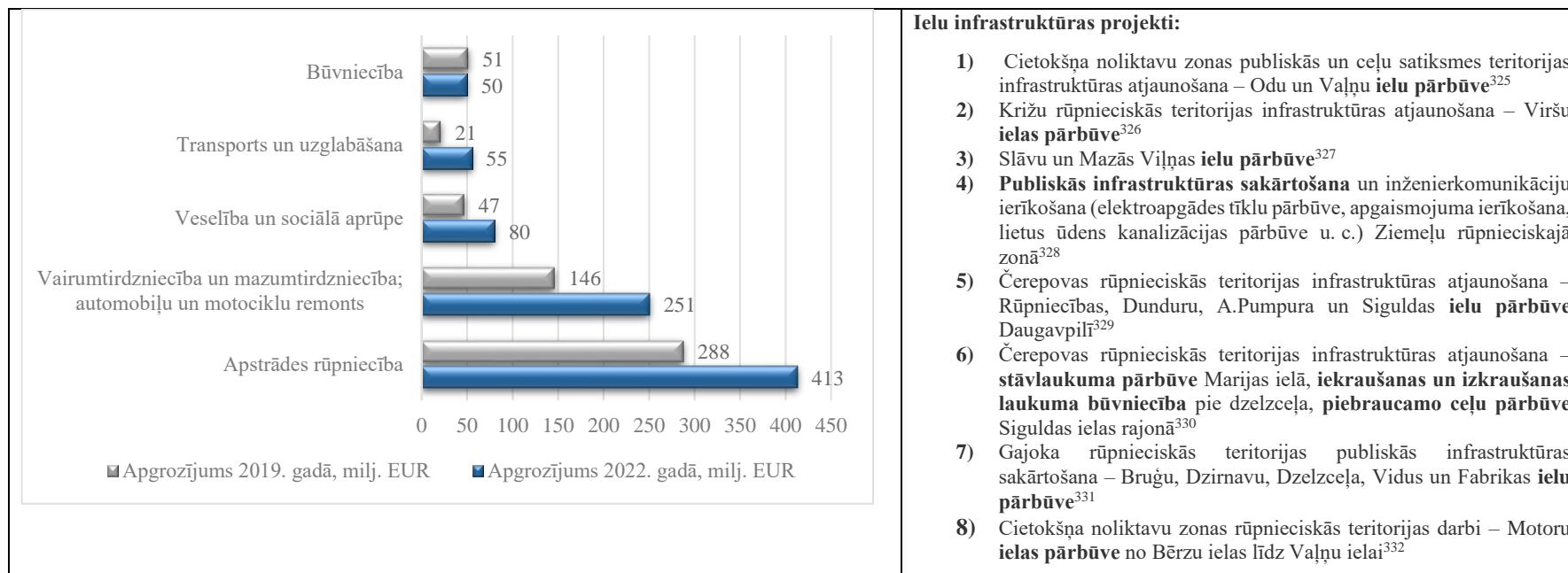
Nr. p. k. / nosaukums	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare
Industriālā teritorija "Mežgarciems" ³¹⁶	Gultņu, zobratu, pārnēsumu un piedziņas elementu ražošana (NACE 28.15), Dzīvojamā un nedzīvojamā ēku būvniecība (NACE 41.20), Citu pārtikas produktu vairumtirdzniecība, ieskaitot zivis, vēžveidīgos un mīkstmiešus (NAVE 46.38), Namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana (NACE 16.23)

Ielu infrastruktūras projekti:

- 1) Ataru, Laveru un Briljantu ceļa un saistītās infrastruktūras pārbūve³¹⁷
- 2) Muižas ielas un saistītās infrastruktūras pārbūve³¹⁸

Daugavpils valstspilsētas pašvaldība

<p>Latvija 2030³¹⁹</p>	<p>Daugavpilij jāprofilējas par ekonomiskās izaugsmes un zināšanu radīšanas centru, ekonomiskās attīstības dzinēj spēku. Daugavpils – viena no Latgales reģiona ekonomiskās izaugsmes virzītājām. Daugavpils attīstības virziens – nozīmīgs pārrobežu zinātnes, ekonomiskās attīstības un pakalpojumu centrs. Pilsētas nozīme pārsniedz reģiona un valsts robežas, piešķirot Daugavpilij starptautiskas nozīmes tranzītvirziena krustpunkta lomu. Reģionālās attīstības veicināšanai nepieciešams izmantot Daugavpils lidostas potenciālu, un tā būs svarīga tūrisma un uzņēmējdarbības veicināšanai ne tikai reģionālā un nacionālā līmenī, bet arī transnacionālai sadarbībai.</p>				
<p>NAP 2027³²⁰</p>	<p><i>Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Daugavpils specializācija noteiktās nozarēs.</i></p>				
<p>Plānošanas reģions³²¹</p>	<p>Daugavpils un Rēzeknes potenciāls kļūst par Baltijas mēroga zināšanu un ražošanas centriem. Latgales uzņēmumus raksturo vietējo un ārvalstu uzņēmumu darbība Daugavpilī un Rēzeknē tradicionālajās nozarēs – metālapstrādē, kokapstrādē, pārtikas rūpniecībā. Daugavpils lidosta (Austrumlatvijas viedo tehnoloģiju un pētniecības (zinātnes) centrs (ALTOP)) paredzēts izveidot augstas pievienotās vērtības zinātnes un industriālo parku Daugavpils lidlaukā un tam pieguļošajā teritorijā ar specializāciju IKT, apstrādes rūpniecības un aviācijas nozarēs, nodrošinot komerciāliem lidojumiem sertificētu civilās aviācijas lidlauka darbību.</p>				
<p>Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā³²²:</p> <p>Starptautiskā mērogā visaugstākais attīstības potenciāls Daugavpilī ir tranzītam un loģistikai, augstas eksportspējas nozarēm: gatavo metālizstrādājumu, transportlīdzekļu, ķīmisko vielu un produktu, elektronisko kabeļu ražošana, apģērbu ražošana, kā arī izglītības, tūrisma, kultūras, veselības, sporta pakalpojumi, radošās industrijas. Nacionālā mērogā bez iepriekšminētajām nozarēm nozīmīgas ir arī enerģijas un pārtikas ražošana. Savukārt reģionālā mērogā – dažādu pakalpojumu sniegšanai un tirdzniecībai.</p>					
<p>Daugavpils uzņēmumu ar lielāko gada apgrozījumu nozaru sadalījumā 2019. un 2022. gads. (Avots: Lursoft statistika)³²³:</p>	<p>Īstenotie projekti uzņēmējdarbības atbalstam (SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros):</p> <p>Projekta ietvaros uzbūvētās ražošanas ēkas:</p> <table border="1" data-bbox="1220 1110 1957 1286"> <thead> <tr> <th data-bbox="1220 1110 1601 1182">Nr. p. k.</th> <th data-bbox="1601 1110 1957 1182">Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1220 1182 1601 1286">Ražošanas ēka³²⁴ (3082 m²) Mendeļejeva ielā 5 un Spaļu, Mendeļejeva ielu pārbūve</td> <td data-bbox="1601 1182 1957 1286">Citu elektronisko un elektrisko vadu un kabeļu ražošana” (NACE 27.32) – apstrādes rūpniecība</td> </tr> </tbody> </table>	Nr. p. k.	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare	Ražošanas ēka ³²⁴ (3082 m ²) Mendeļejeva ielā 5 un Spaļu, Mendeļejeva ielu pārbūve	Citu elektronisko un elektrisko vadu un kabeļu ražošana” (NACE 27.32) – apstrādes rūpniecība
Nr. p. k.	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare				
Ražošanas ēka ³²⁴ (3082 m ²) Mendeļejeva ielā 5 un Spaļu, Mendeļejeva ielu pārbūve	Citu elektronisko un elektrisko vadu un kabeļu ražošana” (NACE 27.32) – apstrādes rūpniecība				

Ielu infrastruktūras projekti:

- 1) Cietokšņa noliktavu zonas publiskās un ceļu satiksmes teritorijas infrastruktūras atjaunošana – Odu un Vaļņu **ielu pārbūve**³²⁵
- 2) Križu rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras atjaunošana – Viršu **ielas pārbūve**³²⁶
- 3) Slāvu un Mazās Viļņas **ielu pārbūve**³²⁷
- 4) **Publiskās infrastruktūras sakārtošana** un inženierkomunikāciju ierīkošana (elektroapgādes tīklu pārbūve, apgaismojuma ierīkošana, lietus ūdens kanalizācijas pārbūve u. c.) Ziemeļu rūpnieciskajā zonā³²⁸
- 5) Čerepovas rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras atjaunošana – Rūpniecības, Dunduru, A.Pumpura un Siguldas **ielu pārbūve** Daugavpilī³²⁹
- 6) Čerepovas rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras atjaunošana – **stāvlaukuma pārbūve** Marijas ielā, **iekraušanas un izkraušanas laukuma būvniecība** pie dzelzceļa, **piebraucamo ceļu pārbūve** Siguldas ielas rajonā³³⁰
- 7) Gajoka rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras sakārtošana – Bruģu, Dzīnavu, Dzelzceļa, Vidus un Fabrikas **ielu pārbūve**³³¹
- 8) Cietokšņa noliktavu zonas rūpnieciskās teritorijas darbi – Motoru **ielas pārbūve** no Bērzu ielas līdz Vaļņu ielai³³²

Salaspils novada pašvaldība

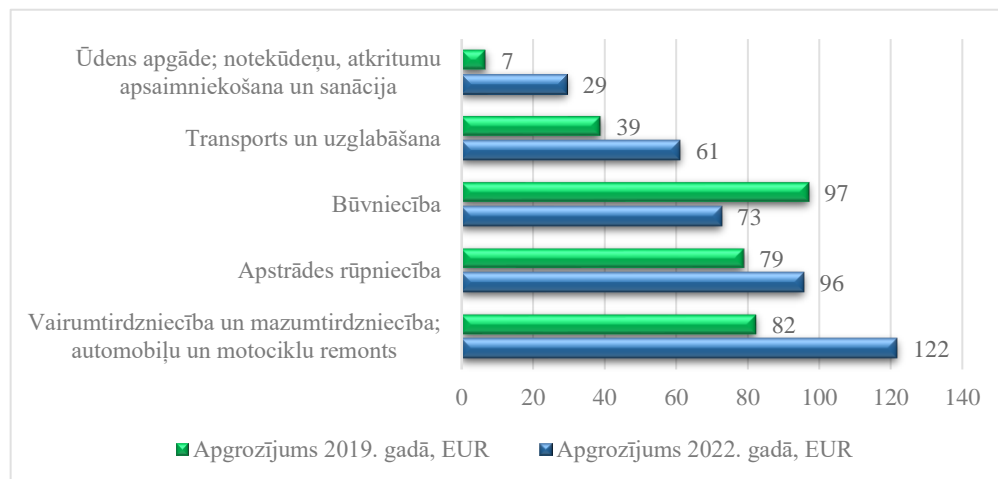
Latvija 2030 ³³³	Salaspils novada pašvaldība atsevišķi nav izcelta ar tās attīstības perspektīvām kādā nozarē, tomēr uzsvērta Pierīgas nozīme un relatīvi ērtā sasniedzamība Rīgas metropoles areāla attīstības perspektīvu kontekstā, attīstot transporta infrastruktūru, izstrādājot Rīgas un Pierīgas mobilitātes plānu.
NAP 2027 ³³⁴	<i>Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Salaspils novada specializācija noteiktās nozarēs.</i>
Plānošanas reģions ³³⁵	Reģiona mērogā būtiskākā nozīme uzsvērta Rīgas un Pierīgas sasaistei, t. i., reģionālajiem savienojumiem, galvenokārt pa dzelzceļu un valsts galvenajiem autoceļiem, lai samazinātu individuālā autotransporta plūsmas uz galvaspilsētu. Kā īpaši nozīmīgas tiek paredzētas prioritāri attīstāmās reģiona teritorijas / ražošanas attīstības teritorijas, tai skaitā Salaspilī . Netiek iezīmēta specializācija katrai plānošanas reģionā ietilpstošai pašvaldībai, tomēr kā viena no prioritātēm visam reģionam tiek

noteikta starptautiski konkurētspējīga reģiona izveide ar viedās attīstības teritoriju noteikšanu, digitālās prātības un inovāciju paplašināšanu un industriālo un ražošanas teritoriju izvietojumu plānošanu.

Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā³³⁶:

Salaspils ilgtermiņā saredz savu specializāciju kā zinātnes pilsētu ar attīstītu uzņēmējdarbību, loģistikas centru ar “Rail Baltica” pārkraušanas centru un derīgo izrakteņu ieguves vietu. Turklāt novads ir pieejamas pietiekamas elektroenerģijas jaudas ražošanas teritoriju attīstīšanai (nozīmīgi enerģētikas objekti: Rīgas HES uz Daugavas un Rīgas TEC–2 Aconē). Perspektīvās attīstības virzieni – mobilitātes un funkcionālo savienojumu stiprināšana, mūsdienīgas uzņēmējdarbības veicināšanai atbilstošas rūpnieciskās apbūves teritorijas, sekmējot uzņēmējdarbības un zinātnes sadarbību un loģistikas centra attīstību. Galvenās uzņēmējdarbības jomas ir vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, būvniecība un apstrādes rūpniecība, veselības un sociālās aprūpes pakalpojumi, lauksaimniecība.

Salaspils novada lielākās nozares pēc apgrozījuma 2019. un 2022. gadā, milj. euro (Lursoft statistika)³³⁷:

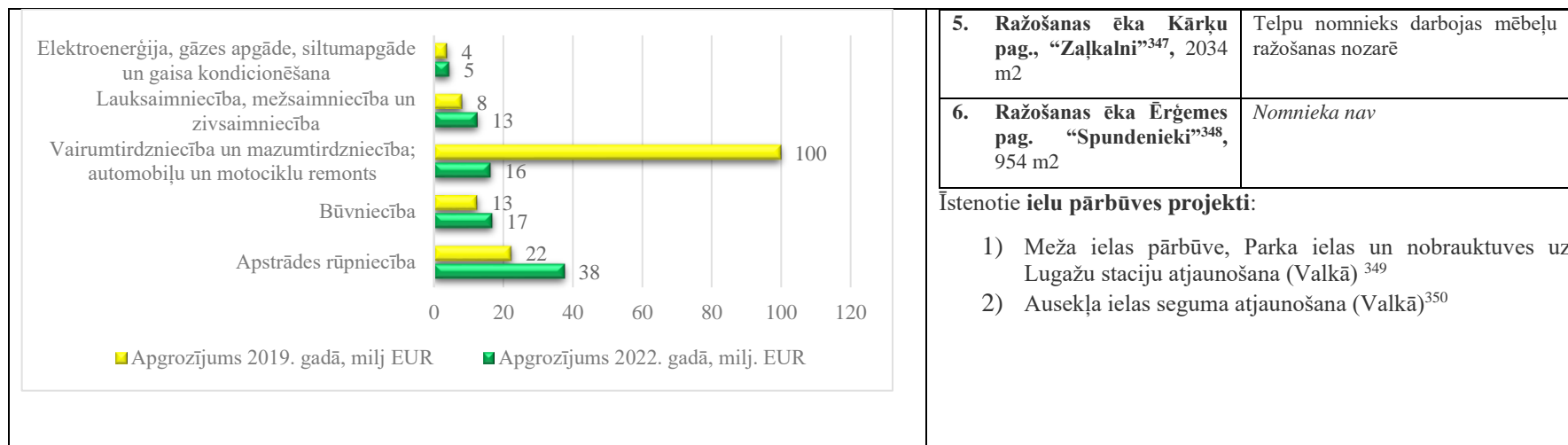

Salaspils novada pašvaldība nav īstenojusi projektus uzņēmējdarbības atbalstam SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros.

Saskaņā ar 2023. gada 30. novembra aktualizēto investīciju plānu (2019.–2025. gadam)³³⁸ 2023. gadā tika plānots īstenot SAM 3.3.1. projektu “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās Infrastruktūras izbūve” (kopējās izmaksas 4,3 milj. euro), izbūvējot ceļu un ar to saistīto infrastruktūru, tomēr projekts netika realizēts.

Valkas novada pašvaldība

Latvija 2030 ³³⁹	Valka kopā ar Valgu kā “dvīņu pilsētas” var attīstīties par nozīmīgu transporta, loģistikas un pārrobežu sadarbības centru.								
NAP 2027 ³⁴⁰	Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Valkas novada specializācija noteiktās nozarēs.								
Plānošanas reģions ³⁴¹	Valkas kā Latvijas–Igaunijas autotransporta un dzelzceļa tranzīta koridors (attīstāmi tranzīta pārvadājumu servisa pakalpojumi, paralēli radot iespējas lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijas realizēšanai) un Vidzemes pārrobežu sadarbības centrs. Tāpat svarīga kopīgas biznesa infrastruktūras attīstība dvīņu pilsētā Valka/Valga. Attīstības virziens – tūrisms, uzņēmējdarbība, darba tirgus, pakalpojumi. Specializācija – mežsaimniecība, mežizstrāde un kokapstrāde, lauksaimnieciskā ražošana, apstrādes rūpniecība, lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, pārtikas produktu ražošana, ieguves rūpniecība, tūrisms.								
Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā ³⁴² :									
<p>Valkas novadā ir attīstījušās vairākas ekonomiskās jomas – lauksaimniecība, mežsaimniecība, meliorācija, apstrādes rūpniecība. Nepieciešama esošās specializācijas attīstība (mežsaimniecība un lauksaimniecība). Papildus attīstāmās jomas – lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, pārtikas produktu ražošana, ekoloģiskās produkcijas ražošana, amatniecība, inovatīva otrreizējo izejvielu pārstrāde, derīgo izrakteņu ieguve un pārstrāde, būvmateriālu ražošana (smilts, smilts – grants, kūdra), tūrisms un pakalpojumu servisa attīstība. Valkas novada stratēģiskais mērķis – veicināt un attīstīt videi draudzīgu, uz zināšanām un jaunajām tehnoloģijām balstītu ražošanu un dažādus pakalpojumus, infrastruktūru.</p> <p>Nepieciešama tradicionālo nozaru attīstība – rekreācija un ilgtspējīgais tūrisms, augstas pievienotās vērtības koksnes izstrādājumu ražošana, kā arī tādu jaunu uzņēmējdarbības jomu attīstība kā attālinātie profesionālie pakalpojumi, kas kļuvuši īpaši aktuāli Covid-19 pandēmijas apstākļos.</p>									
Valkas novada lielākās nozares pēc apgrozījuma 2019. un 2022. gadā, milj. euro (Lursoft statistika) ³⁴³ :	<p>Īstenotie projekti uzņēmējdarbības atbalstam (SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros):</p> <p>Projekti, kuros uzbūvētas ražošanas ēkas vai teritorijas:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr. p. k.</th> <th>Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2. Ražošanas ēka³⁴⁴ (Varoņu ielā 39), 4320 m²</td> <td>Plastmasas plātņu, lokšņu, cauruļu un profilu ražošanas nozarē (apstrādes rūpniecība)</td> </tr> <tr> <td>3. Ražošanas ēka (Ķieģeļceplis)³⁴⁵, 4322 m²</td> <td>Namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana</td> </tr> <tr> <td>4. Ražošanas ēka Kārķu pag., “Līdumi”³⁴⁶, 500 m²</td> <td>Jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība)</td> </tr> </tbody> </table>	Nr. p. k.	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare	2. Ražošanas ēka ³⁴⁴ (Varoņu ielā 39), 4320 m ²	Plastmasas plātņu, lokšņu, cauruļu un profilu ražošanas nozarē (apstrādes rūpniecība)	3. Ražošanas ēka (Ķieģeļceplis) ³⁴⁵ , 4322 m ²	Namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana	4. Ražošanas ēka Kārķu pag., “Līdumi” ³⁴⁶ , 500 m ²	Jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība)
Nr. p. k.	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare								
2. Ražošanas ēka ³⁴⁴ (Varoņu ielā 39), 4320 m ²	Plastmasas plātņu, lokšņu, cauruļu un profilu ražošanas nozarē (apstrādes rūpniecība)								
3. Ražošanas ēka (Ķieģeļceplis) ³⁴⁵ , 4322 m ²	Namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana								
4. Ražošanas ēka Kārķu pag., “Līdumi” ³⁴⁶ , 500 m ²	Jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība)								

5. Ražošanas ēka Kārķu pag., "Zaļkalni" ³⁴⁷ , 2034 m ²	Telpu nomnieks darbojas mēbeļu ražošanas nozarē
6. Ražošanas ēka Ērgemes pag. "Spundenieki" ³⁴⁸ , 954 m ²	Nomnieka nav

Īstenotie ielu pārbūves projekti:

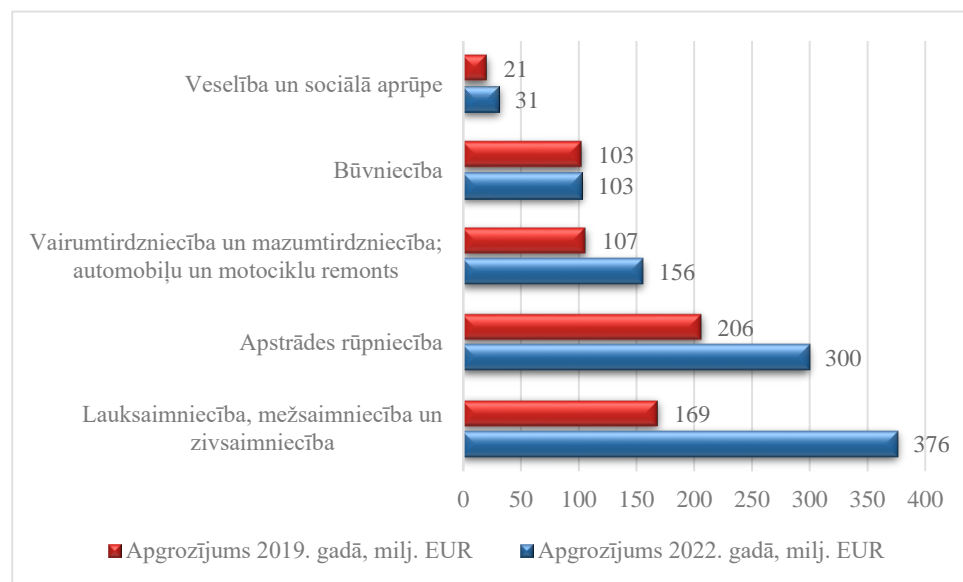
- 1) Meža ielas pārbūve, Parka ielas un nobrauktuves uz Lugažu staciju atjaunošana (Valkā)³⁴⁹
- 2) Ausekļa ielas seguma atjaunošana (Valkā)³⁵⁰

Valmieras novada pašvaldība

Latvija 2030 ³⁵¹	Vidzemes attīstības centra viens no funkcionālā tīkla galvenajiem balstiem, izglītības, ražošanas un inovāciju centrs. Valmierai jāprofilējas par ekonomiskās izaugsmes un zināšanu radīšanas centru, ekonomiskās attīstības dzinējspēku.
NAP 2027 ³⁵²	Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Valmieras novada specializācija noteiktās nozarēs.
Plānošanas reģions ³⁵³	Stratēģijā noteikts, ka Vidzemes attīstības centru funkcionālā tīkla galvenie balsti ir Valmiera kā izglītības, ražošanas un inovāciju centrs, nodrošinot konkurenci izglītības, pētniecības, jaunu tehnoloģiju un rūpniecības jomā ar citiem Latvijas un Baltijas reģionu centriem resursu piesaistē un pakalpojumu sniegšanā. Valmieras novada specializācija: apstrādes rūpniecība, izglītība, mazumtirdzniecība, māksla, izklaide, veselība, sports, sociālā aprūpe, būvniecība, ēdināšana pakalpojumi. Viena no telpiskajām prioritātēm: industriālo teritoriju harmoniska attīstība pilsētvides ainavā.
Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā ³⁵⁴ :	
Valmieras novada ekonomisko specializāciju veidojošās nozares – stikla šķiedras un būvmateriālu ražošana, koka un papīra izstrādājumu ražošana, mašīnbūve un metālapstrāde, enerģijas ražošana un materiālu pārstrāde, informācijas un komunikācijas pakalpojumi, elektrotehnikas un elektronikas ražošana, uzglabāšana un transports, pārtikas produktu un dzērienu ražošana. Valmieras novada viena no ilgtermiņa prioritātēm (IP2) "Rosīga ekonomika", kuras sasniegšanai vidējā termiņā	

izvirzīta prioritāte (VP1) "Industrializācija un modernizācija", kura ir vērsta uz nacionāla un reģionāla līmeņa industriālo parku un industriālo teritoriju infrastruktūras attīstību un teritoriju sagatavošanu uzņēmējdarbības attīstībai, piesaistot ilgtspējīgas investīcijas.

Valmieras novada lielākās nozares pēc apgrozījuma 2019. un 2022. gadā, milj. euro
(Lursoft statistika)³⁵⁵:

Īstenotie projekti uzņēmējdarbības atbalstam (SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros):

Projekti, kuros uzbūvētas ražošanas ēkas vai teritorijas:

Nr. p. k. / nosaukums	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare
1. Industriālā teritorija un ēka ³⁵⁶ Rūpniecības 1 (4100 m ²)	Telpu nomnieks darbojas militāro kaujas transportlīdzekļu ražošanas nozarē
2. Kokmuižas kompleksa ēka ³⁵⁷ Kocēnos, Ķeņča ielā 2	Nav nomnieka (no 2021. gada)

Ielu infrastruktūras projekti:

- 3) Dzelzceļa, Eksporta ielas izbūve, publiskā stāvlaukuma izbūve, Rūpniecības ielas 1 teritoriju revitalizācija, Zāļu ielas pārbūve³⁵⁸
- 4) Cempu un Paula Valdena ielu pārbūve³⁵⁹
- 5) Kauguru ielas pārbūve³⁶⁰

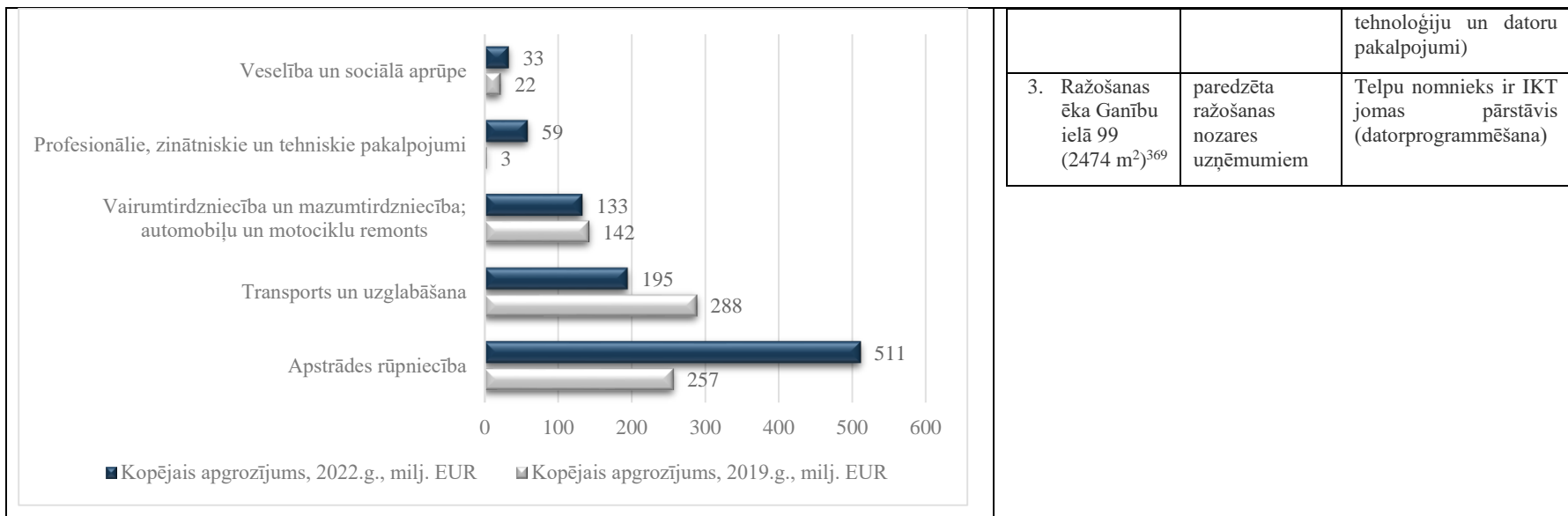
Ventspils valstspilsētas pašvaldība

Latvija 2030³⁶¹

Ventspilij jāprofilējas par ekonomiskās izaugsmes un **zināšanu radīšanas centru**. Pilsētai ir iespēja kļūt par **inovāciju, augstas pievienotās vērtības rūpniecības un inženierozaru** (īpaši elektronikas, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā), **loģistikas un tranzīta** attīstības centru Baltijas jūras reģionā. Vienlaikus turpināt specializēšanos tehnoloģiski modernā **pārtikas produkcijas ražošanā, zvejniecībā un tūrismā**.

NAP 2027 ³⁶²	<i>Šī līmeņa attīstības plānošanas dokumentā nav definēta Ventspils specializācija noteiktās nozarēs.</i>										
Plānošanas reģions ³⁶³	<p>Nākotnē reģionam ir būtiski veicināt nozaru attīstību, kuras rada augstāku pievienoto vērtību un kurās ir potenciāls inovatīvai attīstībai. Transporta struktūra veido pamatu reģionālas un nacionālas loģistikas izveidei.</p> <p>Nepieciešamās investīcijas nozarēs reģiona ekonomikā – apstrādes rūpniecība, tai skaitā kokapstrādē, kas ir viena no reģionu profilējošām nozarēm, un IKT sektors, tai skaitā investīcijas digitalizācijā, IT tehnoloģijās un digitālajā savienojamībā. Nepieciešamie atbalsta pasākumi īpaši IKT sektoram – atbalsts uzņēmumiem ēku, iekārtu pieejamībā un aprīkojuma energoefektivitātes paaugstināšanā.</p> <p>Ventspils loģistikas transporta pakalpojumu nodrošinājums, izglītības iespējas, zinātnes un pētniecības potenciāls nodrošina iespēju pilsētai kļūt par inovāciju, augstas pievienotās vērtības rūpniecības un inženierozaru (īpaši elektronikas, IKT jomā), kā arī loģistikas un tranzīta attīstības centru Baltijas jūras reģionā.</p>										
Pašvaldību līmenī noteiktie stratēģiskie mērķi uzņēmējdarbības investīciju piesaistes jomā³⁶⁴:											
<p>Lielākā saražotās produkcijas vērtība ir apstrādes rūpniecības, transporta un uzglabāšanas un vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības nozarēs, savukārt novadā tradicionālās ekonomikas nozares ir mežsaimniecība, lauksaimniecība, tūrisms, tirdzniecība un pakalpojumu sniegšana³⁶⁵. Ventspils uzņēmējdarbības attīstības stiprās puses – Ventspils ir nozīmīgs rūpniecības centrs un multimodāls transporta mezgls, pilsētā pieejams plašs izglītības klāsts (veicina uzņēmējdarbībai nepieciešamo cilvēkresursu sagatavošanu). Iespējas IKT nozares attīstībai pilsētā, sinerģiju radīšana starp ražošanas uzņēmumiem un IKT nozares uzņēmumiem, modernizējot ražošanas uzņēmumu darba vidi un iekārtas.</p>											
<p>Ventspils uzņēmumu ar lielāko gada apgrozījumu nozaru sadalījumā 2019. un 2022. gads (milj. euro) (Avots: Lursoft statistika)³⁶⁶:</p>	<p>Īstenoto projektu telpu/ēku nomnieku (uzņēmumu) darbības nozares (SAM 5.6.2.):</p> <table border="1" data-bbox="1317 962 1957 1370"> <thead> <tr> <th data-bbox="1317 962 1518 1118">Nr. p. k. / nosaukums</th> <th data-bbox="1518 962 1704 1118">Projektā paredzētās nozares, kurās darbosies uzņēmums</th> <th data-bbox="1704 962 1957 1118">Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1317 1118 1518 1278">1. biroja telpas VIZIUM³⁶⁷ (1595 m²).</td> <td data-bbox="1518 1118 1704 1278">Elektronikas, IKT, inovāciju, radošo industriju jomās</td> <td data-bbox="1704 1118 1957 1278">Telpu lielākās platības nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (Datoru un perifēro iekārtu ražošana)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1317 1278 1518 1370">2. biroja telpas Pils ielā³⁶⁸ (846 m²)</td> <td data-bbox="1518 1278 1704 1370">Jebkurai nozarei</td> <td data-bbox="1704 1278 1957 1370">Telpu nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (citi informācijas)</td> </tr> </tbody> </table>		Nr. p. k. / nosaukums	Projektā paredzētās nozares, kurās darbosies uzņēmums	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare	1. biroja telpas VIZIUM ³⁶⁷ (1595 m ²).	Elektronikas, IKT, inovāciju, radošo industriju jomās	Telpu lielākās platības nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (Datoru un perifēro iekārtu ražošana)	2. biroja telpas Pils ielā ³⁶⁸ (846 m ²)	Jebkurai nozarei	Telpu nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (citi informācijas)
Nr. p. k. / nosaukums	Projektā paredzētās nozares, kurās darbosies uzņēmums	Nomnieka (uzņēmuma) darbības nozare									
1. biroja telpas VIZIUM ³⁶⁷ (1595 m ²).	Elektronikas, IKT, inovāciju, radošo industriju jomās	Telpu lielākās platības nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (Datoru un perifēro iekārtu ražošana)									
2. biroja telpas Pils ielā ³⁶⁸ (846 m ²)	Jebkurai nozarei	Telpu nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (citi informācijas)									

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

		tehnoloģiju un datoru pakalpojumi)
3. Ražošanas ēka Ganību ielā 99 (2474 m ²) ³⁶⁹	paredzēta ražošanas nozares uzņēmumiem	Telpu nomnieks ir IKT jomas pārstāvis (datorprogrammēšana)

6. pielikums. Pašvaldību sniedzamo pakalpojumu izpildes termiņi, kas tiek izpildīti tādu investīciju projektu ietvaros, kuri saņēmuši lēmumu par atbilstību prioritārajam statusam³⁷⁰

Normatīvais akts	Normatīvajā aktā norādītais uzdevums/pakalpojums	Normatīvajā aktā paredzētais termiņš, dienas	Dienų skaits, piešķirot projektam “prioritārā pasākuma” statusu	Atbildīgā iestāde
2014. gada 19. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 500 “Vispārīgie būvnoteikumi”	Apsekojuma veikšana dabā un dokumenta izdošana, kas apliecina būves neesību, ja būvei nav saglabājies neviens konstruktīvais elements un teritorija ir sakārtota	10 darbdienu laikā pēc zemes vai būves īpašnieka vai, ja tāda nav, tiesiskā valdītāja vai lietotāja pieprasījuma saņemšanas	5 darbdienu laikā	Attiecīgā būvvalde
	Lēmums par būvatļaujas izdošanu, atteikumu izdot būvatļauju vai būvniecības ieceres publisku apspriešanu	Viena mēneša laikā	15 dienu laikā	Attiecīgā būvvalde
	Lēmums par būvniecības ieceres akceptu vai atteikumu akceptēt būvniecības ieceri (ja būvdarbu veikšanai nepieciešama apliecinājuma karte un paskaidrojuma raksts)	10 darbdienu laikā	5 darbdienu laikā	Attiecīgā būvvalde
	Saskaņojums par izmaiņām būves novietojumā, būvapjomā un fasādes risinājumā, un būvdarbos, kā arī par izmaiņām būvatļaujā gadījumos, kad mainās būvatļaujas adresāts, būvdarbu vadītājs, būvuzraugs vai autoruzraugs.	10 darbdienu laikā	5 darbdienu laikā	Attiecīgā būvvalde
	Atzīmes par projektēšanas nosacījumu izpildi būvniecības informācijas sistēmā izdarīšana	15 darbdienu laikā	7 darbdienu laikā	Attiecīgā būvvalde
	Valsts un pašvaldību institūciju tehnisko un īpašo noteikumu izdošana atbilstoši Būvniecības likuma 14. panta 1.1 daļai	20 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas	10 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas	Attiecīgās valsts un pašvaldību institūcijas

Normatīvais akts	Normatīvajā aktā norādītais uzdevums/pakalpojums	Normatīvajā aktā paredzētais termiņš, dienas	Dienu skaits, piešķirot projektam “prioritārā pasākuma” statusu	Atbildīgā iestāde
	Inženiertīklu īpašnieku pieslēgšanās (atslēgšanās) vai inženiertīklu šķērsošanas tehnisko noteikumu izdošana atbilstoši Būvniecības likuma 14. panta 1.1 daļai	20 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas	10 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas	Attiecīgie inženiertīklu īpašnieki
	Būvniecības ieceres dokumentācijā iestrādāto tehnisko noteikumu izvērtēšana atbilstoši Būvniecības likuma 14. panta 1.2 daļai	Saprātīgā termiņā, bet ne ilgāk kā 30 dienu laikā pēc būvniecības ieceres dokumentācijas saņemšanas	ne ilgāk kā 15 dienu laikā	Inženiertīklu īpašnieki vai valdītāji
2012. gada 24. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 281 “Augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas un tās centrālās datubāzes noteikumi”	Topogrāfiskās informācijas pārbaudes un reģistrācijas termiņa noteikšana	Nevar būt ilgāks par 10 darbdienām no topogrāfiskās informācijas saņemšanas dienas	Ne ilgāk par 5 darbdienām no topogrāfiskās informācijas saņemšanas dienas	Vietējā pašvaldība
Teritorijas attīstības plānošanas likums	Paziņojuma par saistošo noteikumu pieņemšanu publicēšana oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”, vietējā laikrakstā un ievietošana pašvaldības mājaslapā internetā.	Divu nedēļu laikā pēc saistošo noteikumu apstiprināšanas	Nedēļas laikā pēc saistošo noteikumu apstiprināšanas	Vietējā pašvaldība
2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 Ministru kabineta “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”	Šo noteikumu 56.1. apakšpunktā minēto plānošanas dokumentu izstrādei nepieciešamo ģeotelpisko un teksta datu un šo noteikumu 56.2. apakšpunktā minēto nosacījumu sniegšana	Pēc iespējas īsākā laika periodā, bet ne vēlāk kā četru nedēļu laikā no paziņojuma par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu saņemšanas dienas vai normatīvajos aktos par ģeotelpisko informāciju noteiktajā kārtībā iesniegtā pieprasījuma saņemšanas dienas	Ne vēlāk kā divu nedēļu laikā	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī plānošanas reģioni
	Lēmuma pieņemšana par detālplānojuma projekta apstiprināšanu un vispārīgā administratīvā akta izdošanu, kuram pievienots administratīvais līgums par detālplānojuma īstenošanu; Par	Četru nedēļu laikā pēc šo noteikumu 118. punktā minēto dokumentu saņemšanas	Divu nedēļu laikā pēc šo noteikumu 118. punktā minēto dokumentu saņemšanas	

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Normatīvais akts	Normatīvajā aktā norādītais uzdevums/pakalpojums	Normatīvajā aktā paredzētais termiņš, dienas	Dienu skaits, piešķirot projektam “prioritārā pasākuma” statusu	Atbildīgā iestāde
	detālpārplānojuma projekta pilnveidošanu vai jaunas redakcijas izstrādi, norādot lēmuma pamatojumu; Par atteikumu apstiprināt detālpārplānojumu, norādot lēmuma pamatojumu			
2013. gada 16. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 402 “Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”	Lēmumu, kas saistīti ar ilgtspējīgas attīstības stratēģijas vai attīstības programmas izstrādi, izziņošana citos sabiedrībai pieejamos veidos (piemēram, publicējot paziņojumu reģionālajā laikrakstā, kā arī izliktot redzamā vietā plānošanas reģiona administrācijas ēkā)	14 dienu laikā	7 dienu laikā	Plānošanas reģions
Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”	Lēmuma pieņemšana par paredzētās darbības akceptu	60 dienu laikā pēc šā likuma 22. panta pirmajā daļā minēto ierosinātāja dokumentu saņemšanas	30 dienu laikā pēc šā likuma 22. panta pirmajā daļā minētā ierosinātāja dokumentu saņemšanas	Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija
	Paredzētās darbības īstenošanas iespējas izvērtēšana pašvaldības teritorijā un viedokļa nosūtīšana par paredzētās darbības atbilstību šīs pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem	15 dienu laikā pēc ierosinātāja rakstveida iesnieguma saņemšanas	7 dienu laikā pēc ierosinātāja rakstveida iesnieguma saņemšanas	Pašvaldība
2006. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr. 496 “Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība”	Nosaka vai maina lietošanas mērķi vai sagatavo pamatotu atteikumu	15 dienu laikā pēc pieteikuma un visu nepieciešamo dokumentu par lietošanas mērķa noteikšanu vai maiņu saņemšanas	7 dienu laikā pēc pieteikuma un visu nepieciešamo dokumentu par lietošanas mērķa noteikšanu vai maiņu saņemšanas	Vietējā pašvaldība
2014. gada 19. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 501 “Elektronisko sakaru inženierbūvju būvnoteikumi”	Atbilstoši kompetencei sniedz atzinumu par elektronisko sakaru tīkla gatavību ekspluatācijai vai atzinumu par iekšējo elektronisko sakaru tīkla gatavību ekspluatācijai	10 darbdienu laikā pēc būvniecības ierosinātāja pieprasījuma saņemšanas par atzinuma sniegšanu	5 darbdienu laikā pēc būvniecības ierosinātāja pieprasījuma saņemšanas par atzinuma sniegšanu	Inženiertīklu īpašnieks vai, ja tāda nav, – tiesiskais valdītājs

7. pielikums. Pašvaldības attīstības plānošanas ceļvedis uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā

Pašvaldības attīstības plānošanas ceļvedis uzņēmējdarbības veicināšanas un investīciju piesaistes jomā

Katrai pašvaldībai ilgspejīgas attīstības stratēģijā un attīstības programmā ir jātaspoģuļa situācija uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes jomā (pašreizējais novērtējums, problēmjautājumi un to iespējamie risinājumi u. c.). Šī ceļveža mērķis ir kalpot kā praktiskam instrumentam visaptverošai analīzei un rīcības plāna izstrādei. Svarīgi analizē iesaistīt visas ieinteresētās puses, kā arī izmantot ticamus datus problēmu identificēšanai. Ne mazāk svarīgi ir noteikt konkrētus sasniedzamos rādītājus un noteikt to uzraudzības kārtību.

Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei par informatīvu materiālu izmanto pastāvīgi aktualizējamu pašreizējās situācijas raksturojumu³⁷¹.

I. Esošā uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vide

Kādi uzņēmumi darbojas pašvaldības administratīvajā teritorijā?

Atbildot uz jautājumu, būtu jāvadās pēc oficiāliem statistiskiem datiem par pašvaldībā strādājošiem uzņēmumiem un to raksturojošiem lielumiem, kā:

- uzņēmējdarbības nozares, kuras tiek pārstāvētas pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- pašvaldības administratīvajā teritorijā strādājošo uzņēmumu skaits un dinamika (vismaz trīs gadu laikā, optimāli piecu gadu laikā);
- lielāko uzņēmumu pamatkapitāla piederība (iekšējais vai ārējais investors);
- uzņēmumos nodarbināto cilvēku skaits un to dinamika;
- darbinieku vidējā alga (ieteicams diferencēt pēc nozarēm);
- uzņēmumu skaits un profils, kuri strādā nozarēs ar augstāko pievienoto vērtību (tautsaimniecības nozares ir ieteicams analizēt viedās specializācijas stratēģijā (RIS3)).

Datu analīzes bāze var būt ne tikai iepriekšējo gadu dati, bet arī valsts vai reģiona vidējie rādītāji, kā arī citu pašvaldību vidējie rādītāji.

Pašvaldības var izvēlēties sev interesējošos rādītājus (tiem jābūt pamatotiem un mērķtiecīgiem) kā papildinājumu piedāvātajam uzskaitījumam.

Kāda šobrīd ir uzņēmējdarbības vides un investīciju piesaistes jomas situācija?

Atbildot uz jautājumu, ir iespējams izmantot SVID analīzi. Jārod atbildes, piemēram, uz turpmāk uzskaitītajiem jautājumiem.

- Kādas ir pašvaldības priekšrocības un trūkumi salīdzinājumā ar citām reģiona/valsts pašvaldībām?
- Kāda ir nodarbinātības struktūra? Vai ir darbaspēka rezerve? Vai un kur vietējiem uzņēmējiem ir iespēja iegūt trūkstošo darba spēku?
- Kādi valsts finanšu politikas pasākumi ierobežo vai veicina noteikto uzņēmējdarbības nozari, kurai būtu potenciāls?
- Vai un kā vietējais/reģionālais izglītības iestāžu tīkls (vidējā profesionālā un augstākā izglītība) atbalsta vietējo uzņēmēju vajadzības?
- Vai un kāda ir ārvalstu investoru interese par pašvaldības piedāvājumu/iespējām uzsākt uzņēmējdarbību tās administratīvajā teritorijā (ieteicams šī jautājuma kontekstā sadarboties ar LIAA, kā arī iepazīties ar *FICIL* publicēto informāciju)?

II. Vēlamā uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vide

Kādu uzņēmējdarbības un investīciju piesaistes vidi vēlas redzēt pašvaldība savā administratīvajā teritorijā? Kādus soļus var spert pati pašvaldība, lai to sasniegtu?

Atbildei ir jābūt ciešā korelācijā ar pirmajā sadaļā identificētajām iespējām un draudiem, stiprajām un vājajām vietām.

Kādi vides un citi pētījumi papildus jāņem vērā uzņēmējam, kurš vēlas paplašināties vai ienākt pašvaldībā?

Analizēt, kādi papildu analītiskie dati ir nepieciešami, lai nodrošinātu uzņēmējus ar tiem nepieciešamo vides izvērtējumu.

Vai pašvaldībā ir noteiktas attīstības iespējas?

Noteikt uzņēmējdarbības jomas, kuru paplašināšana vai ienākšana ir iespējama tikai tad, ja uzņēmējs pats veiks investīcijas vietējā infrastruktūrā vai sabiedrības attīstībā.

Vai pašvaldības prioritāte ir esošo uzņēmēju atbalsts vai jauno uzņēmēju ienākšanas veicināšana?

Pilnveidojot uzņēmējdarbības vidi, ir iespējamās vismaz divas pieejas, kuras ir iespējams arī kombinēt:

- atbalstīt esošos spēcīgos uzņēmējus vai uzņēmējus ar lielāko ekonomisko pienesumu;
- noteikt uzņēmējdarbības nozares, kuras pašvaldība vēlas integrēt savā teritorijā.

Kādas iespējas piedāvā pašvaldība uzņēmumiem, kuri darbojas nozarēs ar augstāko pievienoto vērtību, tai skaitā ražošanas uzņēmumiem?

Īpaša uzmanība pievēršama:

- par pieejamām un potenciāli attīstāmām industriālām teritorijām un to iespējamiem attīstītajiem (privātais sektors vai pati pašvaldība);
- infrastruktūras gatavības līmenim;

<p>Kā attīstīsies mazumtirdzniecības tīkls un citu primāri nepieciešamo pakalpojumu pieejamība mazapdzīvotās vietās?</p>	<p>– uzņēmēju profiliem, uz kuriem būs orientācija, u. c. Mazumtirdzniecības tīkla saglabāšana mazapdzīvotā vietā ir svarīgs jautājums. Pašvaldībai būtu jāanalizē, kādam ir jābūt mazumtirdzniecības tīklam, vai neveidojas tirgus nepilnība un kas pašvaldībai jādara, lai to novērstu. Piemēram, ja vietējā veikala uzturēšana ir būtiska noteiktai sabiedrības daļai, pašvaldība var atjaunot/uzcelt telpas, kurām turpmāk meklēs potenciālo nomnieku pakalpojuma nodrošināšanai. Vai ir tāds pakalpojumu klāsts, kuru šobrīd piedāvā uzņēmēji, bet nākotnē tie nebūs ieinteresēti to darīt, bet ir nepieciešamība to saglabāt.</p>
<p>Vai ir noteikti to uzņēmumu profili, kuru darbība pašvaldības administratīvajā teritorijā nav nepieciešama?</p>	<p>Pašvaldības plānošanas dokumentos ir iespējams dot skaidrus norādījumus par nozarēm un uzņēmumu profiliem, kuri nav ieteicami tās administratīvajā teritorijā. Tāpat ir ieteicams iekļaut reģionālo struktūru, norādot pašvaldības, kurās ir potenciāls veikt paredzētās investīcijas.</p>
<p>Vai pašvaldībai ir nepieciešama privātā sektora palīdzība, lai attīstītu un uzturētu publisko infrastruktūru?</p>	<p>Respektīvi, vai pašvaldība plāno PPP projektus.</p>

III. Pašvaldības piedāvātās aktivitātes un atbalsta rīki

<p>Kādus atbalsta rīkus piedāvā pašvaldība esošiem un potenciāliem uzņēmējiem?</p>	<p>Pašvaldībai būtu jāizvērtē piedāvāto atbalsta rīku efektivitāte un produktivitāte, iespējams, pārskatot piedāvāto pakalpojumu klāstu. Papildus ir jāvērtē, vai pašvaldība var netiešā veidā atbalstīt uzņēmējus, piemēram, vai ir nepieciešami pašvaldības nomas dzīvokļi, lai nodrošinātu uzņēmumu darbiniekus ar garantētu dzīvesvietu, vai pašvaldībā pieejamā infrastruktūra ir atbilstoša, lai nodrošinātu iedzīvotājiem attālinātas darba iespējas (interneta pārklājums, elektroapgāde u. c.).</p>
<p>Kurās uzņēmēju biedrībās/organizācijās pašvaldība piedalās?</p>	<p>Kādus nodibinājumus un bezpeļņas organizācijas ir nodibinājusi pati pašvaldība uzņēmēju atbalstam? Kādas ir citas atbalsta organizācijas pašvaldības administratīvajā teritorijā? Kādus biznesa pakalpojumus tie sniedz, un kāds ir to finansēšanas avots? Kādos nodibinājumos vai bezpeļņas organizācijās pašvaldība ir dalībnieks?</p>
<p>Kā padarīt pašvaldības vai pilsētas tēlu uzņēmējdarbībai draudzīgāku?</p>	<p>Pašvaldībai ir jāanalizē un jāzina uzņēmēju gaidas attiecībā uz pašvaldības līdzdalību uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai.</p> <ul style="list-style-type: none">– Kā popularizēt pašvaldības sadarbību ar privāto sektoru (piemēram, gada uzņēmēju apbalvošana, uzņēmēju dienu organizēšana)?– Kā sadarbībā ar uzņēmējiem vairo pašvaldības atpazīstamību?– Kā ir iespējams uzlabot informācijas izplatīšanu uzņēmējiem (piemēram, par pašvaldības pieejamiem

Kā iesaistīt uzņēmējus vietējās uzņēmējdarbības politikas veidošanā?

nomas objektiem, iespējām saņemt nodokļu atlaides, grantu konkursi)?

– Kā var mazināt birokrātisko slogu pašvaldības sniegtiem pakalpojumiem (piemēram, atļaujas, būvvalžu darbs)?

– Kādu atbalstu ir iespējams piedāvāt uzņēmējiem, lai tie spētu piesaistīt arī ārvalstu darbaspēku?

Šeit ir jāanalizē līdzšinējā pieredze un jādefinē tālākās sadarbības formas ar uzņēmējiem. Kā labā prakse atzīstama:

– regulāra domu apmaiņa ar vietējām un reģionālajām uzņēmēju organizācijām;

– regulāras pašvaldības priekšsēdētāja tikšanās ar vadošajiem uzņēmējiem;

– uzņēmēju iesaiste politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā.

Vai sadarbībā ar pašvaldībām, uzņēmumiem, izglītības un pētniecības iestādēm būtu nepieciešams izveidot jaunu reģionālo atbalsta produktu, kas atbalstītu konkrētas nozares uzņēmējus?

Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāveido cieša komunikācija starp iesaistītiem, apzinoties iespējamās risinājumus, piemēram, kompetenču centru izveide.

8. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. apstiprināto projektu iekļaušanas datumi pašvaldību attīstības dokumentos, projekta iesnieguma akceptēšana Reģionālās attīstības koordinācijas padomē un iesniegšana CFLA

Projekta Nr.	Projekta nosaukums	Datums, kurā projekta ideja tika akceptēta Reģionālās attīstības koordinācijas padomē	Pašvaldības domes lēmuma datums, ar kuru veikti grozījumi pašvaldības attīstības programmā un projekts iekļauts investīciju plānā	Projekta pieteikuma datums (KPVIS)	Teritorijas plānojuma apstiprināšanas datums	Teritorijas plānojumā minētā teritorija ir identificējama kā degradēta
Aizkraukles novada pašvaldība						
5.6.2.0/16/I/016	Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām	23.03.2016.	28.07.2016.	01.12.2016.	30.07.2014.	Nē
5.6.2.0/22/I/012	Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā	28.04.2021.	10.03.2022.	10.03.2022.	30.07.2014.	Nē
3.3.1.0/20/I/002	Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Mednieku un Gaismas ielas teritorijā uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām	23.03.2016.	28.01.2020.	27.02.2020.	30.07.2014.	n/a
3.3.1.0/20/I/020	Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai	26.05.2020.	21.05.2020.	03.08.2020.	30.07.2014.	n/a
3.3.1.0/16/I/011	Pļaviņu pilsētas vides sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai	08.04.2016.	14.07.2016.	03.11.2016.	30.07.2014.	n/a

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta nosaukums	Datums, kurā projekta ideja tika akceptēta Reģionālās attīstības koordinācijas padomē	Pašvaldības domes lēmuma datums, ar kuru veikti grozījumi pašvaldības attīstības programmā un projekts iekļauts investīciju plānā	Projekta pieteikuma datums (KPVIS)	Teritorijas plānojuma apstiprināšanas datums	Teritorijas plānojumā minētā teritorija ir identificējama kā degradēta
3.3.1.0/16/I/021	Uzņēmējdarbības veicināšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kokneses novada Kokneses ciemā	08.04.2016.	27.01.2016.	03.11.2016.	30.07.2014.	n/a
Ādažu novada pašvaldība						
3.3.1.0/16/I/020	Muižas ielas industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana ražošanas zonas pieejamības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ādažu novadā	08.04.2016.	26.01.2016.	30.11.2016.	n/a	n/a
3.3.1.0/18/I/007	Eimuru industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana ražošanas zonas pieejamības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ādažu novadā	08.04.2016.	26.01.2016.	20.12.2018.	n/a	n/a
3.3.1.0/17/I/025	Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Carnikavas novada Garciemā	08.04.2016.	28.01.2016.	04.09.2017.	n/a	n/a
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība						
5.6.2.0/17/I/029	Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība	23.03.2016.	30.01.2015.	01.12.2017.	08.06.2006.	Nē
5.6.2.0/19/I/011	Daugavpils pilsētas publiskās teritorijas sakārtošana uzņēmējdarbības vides attīstībai	nav iespējams identificēt	25.01.2018.	01.07.2017.	08.06.2006.	Nē
5.6.2.0/20/I/019	Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība III kārtā	nav iespējams identificēt	13.02.2020.	28.02.2020.	08.06.2006.	Nē
5.6.2.0/17/I/003	Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā	23.03.2016.	23.03.2017.	12.04.2017.	08.06.2006.	Nē
5.6.2.0/17/I/035	Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā	23.03.2016.	23.03.2017.	29.12.2017.	08.06.2006.	Nē

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta nosaukums	Datums, kurā projekta ideja tika akceptēta Reģionālās attīstības koordinācijas padomē	Pašvaldības domes lēmuma datums, ar kuru veikti grozījumi pašvaldības attīstības programmā un projekts iekļauts investīciju plānā	Projekta pieteikuma datums (KPVIS)	Teritorijas plānojuma apstiprināšanas datums	Teritorijas plānojumā minētā teritorija ir identificējama kā degradēta
5.6.2.0/17/I/036	Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai	23.03.2016.	30.01.2015.	29.12.2017.	08.06.2006.	Nē
5.6.2.0/20/I/018	Cietokšņa noliktavu zonas rūpnieciskās teritorijas reģenerācijas veicināšana un pieejamības uzlabošana	nav iespējams identificēt	30.01.2015.	28.02.2020.	08.06.2006.	Nē
5.6.2.0/17/I/028	Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā	23.03.2016.	30.01.2015.	01.12.2017.	08.06.2006.	Nē
3.3.1.0/17/I/045	Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai	23.03.2016.	28.04.2016.	29.09.2017.	08.06.2006.	n/a
Valkas novada pašvaldība						
5.6.2.0/16/I/004	Ražošanas teritorijas izveidošana atjaunojot degradēto teritoriju Valkā	23.03.2016.	30.07.2015.	21.10.2016.	n/a	n/a
5.6.2.0/17/I/016	Degradētās teritorijas atjaunošana uzņēmējdarbības attīstībai	23.03.2016.	28.01.2016.	25.09.2017.	n/a	n/a
5.6.2.0/17/I/026	Ražošanas teritorijas izveidošana atjaunojot degradēto teritoriju Kārķu pagastā	nav iespējams identificēt	23.02.2017.	25.09.2017.	n/a	n/a
5.6.2.0/22/I/013	Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā	28.04.2021.	24.02.2021.	10.03.2022.	30.12.2015. ¹	Jā
3.3.1.0/16/I/002	Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā	23.03.2016.	30.07.2015.	11.07.2016.	29.12.2016. ²	Jā
3.3.1.0/20/I/005	Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai Valkā	nav iespējams identificēt	27.02.2020.	28.02.2020.	30.12.2015. ²	Jā
3.3.1.0/20/I/016	Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā	26.05.2020.	30.04.2020.	03.08.2020.	29.04.2021. ²	Jā
Valmieras novada pašvaldība						
5.6.2.0/19/I/015	Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 1. kārtā	nav iespējams identificēt	28.12.2014. (precizēts 21.12.2017.)	09.10.2019.	08.12.2016.	Nē

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta nosaukums	Datums, kurā projekta ideja tika akceptēta Reģionālās attīstības koordinācijas padomē	Pašvaldības domes lēmuma datums, ar kuru veikti grozījumi pašvaldības attīstības programmā un projekts iekļauts investīciju plānā	Projekta pieteikuma datums (KPVIS)	Teritorijas plānojuma apstiprināšanas datums	Teritorijas plānojumā minētā teritorija ir identificējama kā degradēta
5.6.2.0/20/I/012	Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 2. kārtā	nav iespējams identificēt	28.12.2014. (precizēts 21.12.2017.)	28.02.2020.	08.12.2016.	Nē
3.3.1.0/16/I/005	Uzņēmējdarbības attīstību veicinošas satiksmes infrastruktūras un inženierkomunikācijas pārbūve Cempu un Paula Valdena ielu industriālo teritoriju attīstībai	23.03.2016.	28.12.2014. (precizēts 21.12.2017.)	29.08.2016.	n/a	n/a
3.3.1.0/19/I/001	Atbalsts uzņēmējdarbībai – Kauguru ielas pārbūve	nav iespējams identificēt	28.12.2014. (precizēts 28.09.2017.)	06.02.2019.	n/a	n/a
3.3.1.0/16/I/024	Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos	08.04.2016.	22.12.2016.	01.12.2016.	n/a	n/a
Ventspils valstspilsētas pašvaldība						
5.6.2.0/18/I/006	Infrastruktūras izveide uzņēmējdarbības attīstībai Pils ielā, Ventspilī	04.07.2016.	28.01.2015.	28.03.2018.	29.12.2006. (ar grozījumiem 27.07.2012.)	Nē
5.6.2.0/19/I/003	Inovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbūve Rūpniecības ielā 2, Ventspilī	04.07.2016.	28.01.2015.	15.03.2019.	29.12.2006. (ar grozījumiem 27.07.2012.)	Nē
5.6.2.0/22/I/007	Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī	28.04.2021.	17.02.2022.	10.03.2022.	29.12.2006. (ar grozījumiem 27.07.2012.)	Nē

9. pielikums. Revidēto pašvaldību īstenoto investīciju projektu ietekme uz pašvaldību budžetiem (pēc naudas plūsmas metodes)

Revidēto pašvaldību īstenoto projektu analizē izmantotie pieņēmumi un informācija:

❖ Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) pieauguma tempa ietekme uz pašvaldības budžetu

Sociālekonomisko ieguvumu analīze projektos veikta saskaņā ar projektu pieteikuma 4. pielikuma veidlapu³⁷² “Projekta izmaksu efektivitātes novērtēšana” un izmaksu un ieguvumu analīzi. No 34 revīzijā vērtētajiem projektiem 23 projektos ir norādīts ieguvums “Iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasējuma pieaugums”, no kura 75 % tiek novirzīti pašvaldību budžetiem (līdz 2020. gadam – 80 %). Aprēķinot prognozēto ikgadējo IIN pieaugumu, ņemta vērā IIN proporcija un projekta pieteikuma datums, kas reģistrēts Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā. Trīs pašvaldību projektos (Nr. 5.6.2.0/18/I/006, Nr. 5.6.2.0/22/I/007 un Nr. 3.3.1.0/17/I/025) sociālekonomiskais ieguvums “Iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasējuma pieaugums” netika norādīts. Tomēr, lai šajos projektos aplēstu IIN iekasējumu pieaugumu, tika izmantoti dati (neto alga) no projekta veidlapā norādītā ieguvuma “Jaunradīto darbavietu radītie pievienotās ekonomiskās vērtības ieguvumi”, pamatojoties uz VARAM izstrādāto izmaksu ieguvumu analīzes metodiku³⁷³.

Analizējot projektu sociālekonomisko ieguvumu “Iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasējuma pieaugums”, salīdzināts projekta pieteikumā plānotais vidējais IIN pieauguma temps projekta ciklā pret faktisko IIN pieauguma tempu par laika periodu no 2021. līdz 2023. gadam³⁷⁴, tādējādi vērtējot ieguvumu no jaunu darbavietu izveides SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projektos.

No analizētajiem 34 projektiem 14 projektos (10 projektos izbūvēta ceļu infrastruktūras un četros izbūvēta nomas infrastruktūras) konstatēti gadījumi, kad iznākuma rādītāji “Jaunizveidoto darbavietu skaits” un “No projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo komersantu nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos” apstiprināti kā sasniegti pirms projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA un arī projekta īstenošanas laikā. Valsts kontroles vērtējumā, šādos gadījumos apstiprinātie iznākuma rādītāji nav tieši saistīti ar projektā veiktajām aktivitātēm un tādējādi nav iespējams apstiprināt, ka tie atspoguļo projekta sociālekonomisko ieguvumu “Iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasējuma pieaugumu”.

Revīzijā netika vērtēta projektos norādīto citu sociālekonomisko ieguvumu ietekme uz pašvaldības iespējamiem uzņēmējdarbības vides uzlabojumiem (nekustamā īpašuma nodokļa iekasējuma pieaugums, ieguvumi no drošības līmeņa pieauguma, satiksmes negadījumu skaita samazināšanās u. c.). Tajā pašā laikā netiek noliegta šo sociālekonomisko ieguvumu iespējamā ietekme.

❖ Aizdevuma ikgadējā maksājuma summas aplēse

Vērtējot pašvaldību saņemtos Valsts kases aizņēmumus SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. īstenojamajos projektos, tika aprēķināta vidējā aizņēmuma atmaksas summa vienā gadā, ņemot vērā aizņēmuma maksājuma grafiku un pieņemot, ka aizņēmuma līguma nosacījumi tā darbības laikā netiek mainīti.

❖ Nomas ieņēmumi

Plānotie nomas ieņēmumi norādīti saskaņā ar projektu izmaksu un ieguvumu analizē norādīto informāciju. Faktiskie nomas ieņēmumi gadā tiek aprēķināti, balstoties uz noslēgtajiem spēkā esošajiem nomas līgumiem un tā nosacījumiem, pieņemot, ka nomas maksa no iznomātāja (pašvaldības) puses netiek mainīta visa līguma darbības laikā. Gadījumos, kad nomas līgumos tiek noteiktas nomas maksas atlaides, piemēram, 50 % pirmajam gadam, nomas maksas ieņēmumi gadā tiek norādīti vidējā apmērā par visu nomas periodu. Projektā Nr. 3.3.1.0/17/I/025 nav paredzēts nomāt infrastruktūru, bet ieņēmumos norādītā summa atspoguļota saskaņā ar noslēgtajiem nomaksas pirkuma līgumiem 5 gadu periodā, kā arī kopējo saistību apmērā ņemts vērā fakts, ka ar trim no septiņiem nomniekiem (uzņēmējiem) 2024. gadā tiks pārtraukti noslēgtie nomaksas pirkuma līgumi.

❖ Citi ieņēmumi

Papildus izveidotajai nomas infrastruktūrai ņemti vērā arī nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi no nomas infrastruktūras, ja infrastruktūras nomnieks saskaņā ar noslēgto nomas līgumu veic nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus.

❖ Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība

Šī aplēse rāda īstenoto projektu ietekmi uz pašvaldību budžetu ilgtermiņā jeb projekta atlikušo saistību apmēru (bez ceļa infrastruktūras uzturēšanas izmaksām) aizņēmuma periodā, ņemot vērā nomas ieņēmumus no nomas infrastruktūras, IIN ieņēmumu pieaugumu pašvaldību budžetā un NĪN ieņēmumus pašvaldību budžetā.

* ↑ - vērtība ir lielāka par plānoto ↓ - vērtība ir mazāka par plānoto

Projekta Nr.	Projekta dzīves cikla ilgums, gadi	Noslēgtā aizņēmuma līguma termiņš, gadi ³⁷⁵	Plānotie ienākumi projekta īstenošanas rezultātā		Faktiskie ieņēmumi un izdevumi pašvaldības budžetā (gadā), euro				Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība gadā, euro	Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība visa aizņēmuma atmaksas periodā, euro
			Nomas ieņēmumi gadā, euro	IIN iekasējuma pieaugums no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	Nomas ieņēmumi gadā, euro	IIN gada ieņēmumu pieaugums pašvaldības budžetā no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	NĪN gada ieņēmumi pašvaldības budžetā no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	Vidēji atmaksājama aizņēmuma summa gadā, euro ³⁷⁶		
Valkas novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/002	30	20	-	6 079,01	-	-2 362,50 (nav attiecināms)	-	4 285,56	-4 285,56	-85 711,27
3.3.1.0/20/I/005	30	10	-	952,73	-	42 078,75 (nav attiecināms)	-	2 787,66	-2 787,66	-27 876,60
3.3.1.0/20/I/016	25	30	2 930,00	3 364,71	3 442,06 ^{↑*}	nav datu	101,66	4 211,83	-668,11	-20 043,30
5.6.2.0/16/I/004	30	30	7 891,00	45 745,41	8 313,60 [↑]	63 532,50 (nav attiecināms)	1 168,40	57 149,55	-47 667,55	-1 430 026,39
5.6.2.0/17/I/016	30	30	48 060,00	35 569,45	30 720,00 [↑]	0,00 [↑]	2 446,76	124 363,00	-91 196,24	-2 735 887,21
5.6.2.0/17/I/026	25	30	22 850,00	16 358,83	22 800,00 [↑]	-1 687,50 [↑]	333,99	41 125,88	-19 679,39	-590 381,72
5.6.2.0/22/I/013	15	30	27458,48	36 732,33	faktiskā ietekme nav aprēķināta, jo projekta īstenošana noslēdzas 2023. gadā					

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta dzīves cikla ilgums, gadi	Noslēgtā aizņēmuma līguma termiņš, gadi ³⁷⁵	Plānotie ieņēmumi projekta īstenošanas rezultātā		Faktiskie ieņēmumi un izdevumi pašvaldības budžetā (gadā), euro				Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība gadā, euro	Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība visa aizņēmuma atmaksas periodā, euro
			Nomas ieņēmumi gadā, euro	IIN iekasējuma pieaugums no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	Nomas ieņēmumi gadā, euro	IIN gada ieņēmumu pieaugums pašvaldības budžetā no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	NĪN gada ieņēmumi pašvaldības budžetā no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	Vidēji atmaksājamā aizņēmuma summa gadā, euro ³⁷⁶		
Valmieras novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/005	30	15	–	36 676,97	–	147 615,00 (nav attiecināms)	–	44 443,85	-44 443,85	-666 657,73
3.3.1.0/16/I/018	30	10	–	4 055,21	–	12 498,75 (nav attiecināms)	–	9 519,91	-9 519,91	-95 199,08
3.3.1.0/16/I/024	30	20	9 567,60	11 505,12	0,00 ⁺	0,00 ⁺	–	12 098,06	-12 098,06	-241 961,27
3.3.1.0/19/I/001	30	15	–	10 873,14	–	0,00	–	28 411,62	-28 411,62	-426 174,37
5.6.2.0/19/I/015	30	20	–	182 615,68	–	0,00	–	62 116,17	-62 116,17	-1 242 323,46
5.6.2.0/20/I/012	30	0	–	214 052,32	faktiskā ietekme nav aprēķināta, jo projekta īstenošana turpinās 2024. gadā					
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība										
3.3.1.0/17/I/045	30	20	–	nav norādīts	–	3 495,00	–	7 599,11	-4 104,11	-82 082,23
5.6.2.0/17/I/003	30	20	–	nav norādīts	–	8 197,50	–	22 781,30	-14 583,80	-291 676,08
5.6.2.0/17/I/029	30	20	–	968,27	–	15 213,75 (nav attiecināms)	–	18 809,04	-18 809,04	-376 180,73
5.6.2.0/17/I/028	15	20	55 476,00	nav norādīts	57 085,80 ⁺	238 432,50 (nav attiecināms)	2 271,71	155 555,02	-96 197,51	-1 923 950,24
5.6.2.0/17/I/035	30	20	–	nav norādīts	–	112 545,00	–	15 376,86	97 168,14	1 943 362,71
5.6.2.0/17/I/036	30	20	–	nav norādīts	–	0,00	–	32 370,39	-32 370,39	-647 407,86
5.6.2.0/19/I/011	30	20	–	10 829,87	–	133 263,75 (nav attiecināms)	–	17 021,27	-17 021,27	-340 425,41
5.6.2.0/20/I/019	30	20	–	nav norādīts	–	0,00	–	16 338,12	-16 338,12	-326 762,43
5.6.2.0/20/I/018	30	20	–	27 080,79	faktiskā ietekme nav aprēķināta, jo projekta īstenošana noslēdzas 2023. gadā					
Ventpils valstspilsētas pašvaldība										
5.6.2.0/18/I/006	15	15	18 436,47	38 113,77	18 862,71 ⁺	96 773,05 (nav attiecināms)	2 390,17	35 882,96	-14 630,08	-219 451,20
5.6.2.0/19/I/003	30	20	29 563,08	94 896,84	49 167,73 ⁺	37 361,25 (nav attiecināms)	2 848,85	260 075,70 ³⁷⁷	-208 059,12	-4 161 182,47
5.6.2.0/22/I/007	30	15	80 167,32	39 841,85	faktiskā ietekme nav aprēķināta, jo projekta īstenošana noslēdzas 2024. gadā					
Ādažu novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/020	30	10	nav norādīts	nav norādīts	–	55 522,50 (nav attiecināms)	–	44 232,66	-44 232,66	-442 326,58
3.3.1.0/17/I/025	30	20	–	122 340,66	58 215,31	8 370,00 ⁺	611,29	104 065,89	-36 869,29	-1 165 622,01
3.3.1.0/18/I/007	30	15	–	nav norādīts	–	14 958,75	–	109 738,87	-94 780,12	-1 421 701,85
Aizkraukles novada pašvaldība										

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta dzīves cikla ilgums, gadi	Noslēgtā aizņēmuma līguma termiņš, gadi ³⁷⁵	Plānotie ieņēmumi projekta īstenošanas rezultātā		Faktiskie ieņēmumi un izdevumi pašvaldības budžetā (gadā), euro				Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība gadā, euro	Faktisko ieņēmumu un izdevumu starpība visa aizņēmuma atmaksas periodā, euro
			Nomas ieņēmumi gadā, euro	IIN iekasējuma pieaugums no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	Nomas ieņēmumi gadā, euro	IIN gada ieņēmumu pieaugums pašvaldības budžetā no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	NĪN gada ieņēmumi pašvaldības budžetā no uzņēmumiem, kuri guvuši labumu, euro	Vidēji atmaksājamā aizņēmuma summa gadā, euro ³⁷⁶		
3.3.1.0/16/I/021	30	0	-	11 093,29	-	-19 676,25 (nav attiecināms)	-	-	0,00	0,00
3.3.1.0/16/I/011	30	30	14 610,96	24 656,28	19 191,26 ⁺	36 153,42	517,76	36 280,61	19 064,08	571 922,26
3.3.1.0/20/I/020	27	20	-	1 917,47	-	17 092,50 (nav attiecināms)	-	7 785,48	-7 785,48	-155 709,68
3.3.1.0/20/I/002	27	20	-	5 752,42	-	0,00 ⁺	-	25 703,70	-25 703,70	-514 074,01
5.6.2.0/16/I/016	30	20	-	22 000,82	-	16 728,75 (nav attiecināms)	-	65 545,37	-65 545,37	-1 310 907,39
5.6.2.0/22/I/012	30	20	-	9 437,59	-	<i>faktiskā ietekme nav aprēķināta, jo projekta īstenošana noslēdzas 2023. gadā</i>				

10. pielikums. Revidēto pašvaldību prakse uzņēmēju viedokļa noskaidrošanā par uzņēmējdarbības attīstību, investīciju piesaisti, nepieciešamajiem infrastruktūras uzlabojumiem vai kādā citā ar uzņēmējdarbību saistītā jautājumā

Pašvaldība	Rīkoti pasākumi, aptaujas uzņēmējiem
Salaspils novada pašvaldība ³⁷⁸	Kopš 2019. gada nav rīkotas uzņēmēju aptaujas , 2023. gadā ir bijusi viena tikšanās ar Salaspils uzņēmēju biedrību (tikšanās neformāla, netiek protokolēta).
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ³⁷⁹	Kopš 2019. gada ir rīkotas 5 aptaujas uzņēmējiem (2020. gadā attīstības programmas izstrādes ietvaros nepieciešamā aptauja ³⁸⁰ (107 respondenti), 2022. gadā rīkotas 3 aptaujas – par imigrācijas likuma grozījumiem (12 respondenti), energoresursu cenu pieaugumu (6 respondenti) un cilvēkresursu pieejamību (30 respondenti) un 2023. gada janvārī veikta aptauja par topošo projektu Austrumlatvijas viedo tehnoloģiju un pētniecības centra (ALTOP) Industriālā parka uzņēmēju interesi par telpām (4 respondenti)). Tāpat no 2019. gada pašvaldībā rīkoti 11 pasākumi uzņēmējdarbības jomā (piemēram, Uzņēmēju dienas, uzņēmēju forums, sarunu pēcpusdienas ar uzņēmējiem, kā arī Ārlietu ministrijas, Latvijas plānošanas reģiona un Latgales uzņēmējdarbības centra tīklošanās pasākums “Brokastis ar uzņēmējiem”, grantu programmas “Impulss” 10 gadus jubilejas pasākums. 2023. gadā ir rīkotas 9 atsevišķas individuālas tikšanās ar lielākajiem ražošanas uzņēmumiem, lai klātienē izrunātu aktuālākos uzņēmējdarbības vides jautājumus un noskaidrotu uzņēmumu attīstības aktualitātes, galvenos problēmjautājumus. Saņemtie ierosinājumi tika diskutēti pašvaldības organizētajā pasākumā uzņēmējiem, pieaicinot klāt valsts iestāžu EM, LIAA Daugavpils inkubatora, IZM, ALTUM, PMLP, NVA pārstāvjus.
Valkas novada pašvaldība ³⁸¹	No 2019. gada nav rīkotas ar uzņēmējdarbību saistītas aptaujas . Pašvaldība organizē kopīgas tikšanās un diskusijas ar uzņēmējiem (Uzņēmēju brokastis, uzņēmēju dienas, lauku balle, tirdziņi u. c.), taču tikšanās netiek protokolētas ³⁸² . Pašvaldībā veikts pētījums par Valgas–Valkas uzņēmējdarbības vidi un pārrobežu darbaspēka plūsmu ³⁸³ .
Ventspils valstspilsētas pašvaldība ³⁸⁴	Pētījumu centrs SKDS pēc Ventspils valstspilsētas pašvaldības pasūtījuma 2022. gada augustā veica Ventspils uzņēmumu vadītāju aptauju , lai noskaidrotu uzņēmēju viedokli par uzņēmējdarbības vidi un sadarbību ar Ventspils pašvaldību. Aptaujā piedalījās 40 respondenti. Aptaujā secināts, ka 75 % aptaujāto Ventspils uzņēmumu pašreizējo uzņēmējdarbības vidi Ventspilī vērtē kā labvēlīgu (ļoti labvēlīga 12 %, drīzāk labvēlīga 62 %), turpretī 18 % to vērtē kā nelabvēlīgu. Kā šķēršļus uzņēmējdarbības attīstībai Ventspilī uzņēmēji salīdzinoši biežāk norādījuši darbinieku trūkumu (15 % respondentu) un to, ka Ventspils brīvosta nav pašvaldības pārziņā, brīvostas likumu (8 %). 43 % respondentu uzņēmējdarbības attīstībai Ventspilī nesaredzēja šķēršļus. Salīdzinoši biežāk apmierināti uzņēmēji ir ar saziņu ar Ventspils pašvaldību, komunālajiem pakalpojumiem, infrastruktūru Ventspils pilsētā un uzņēmējdarbības veikšanai nepieciešamo informāciju. Mazāk apmierināti uzņēmēji ir ar konsultācijām uzņēmējdarbībai, piemērotām telpām, noieta tirgu, finanšu pieejamību (iespēja saņemt aizdevumu vai līdzfinansējumu), apmācības iespējām. Tomēr vissarežģītākā situācija ir darbaspēka pieejamībā. Ventspils valstspilsētas pašvaldība sadarbībā ar Kurzemes plānošanas reģionu 2022. gadā un 2023. gadā organizēja Kurzemes biznesa forumu. 2022. un 2023. gadā Kurzemes biznesa forums pulcēja uzņēmējus un nozaru ekspertus, lai rastu atbildes uz to, kā būt konkurētspējīgiem, kā strādāt inovatīvi un kā veidot un attīstīt biznesu mūdienu mainīgajos apstākļos.

Pašvaldība	Rīktojie pasākumi, aptaujas uzņēmējiem
	<p>Ventspils valstspilsētas pašvaldība sadarbībā ar Ventspils brīvdabas pārvaldi 2023. gada 10. novembrī organizēja vizuālu vizuālu “Atjaunīgā enerģija Latvijas ekonomikā. Vai saules un vēja parki Latvijā samazinās maksājumus par elektrību?”, kas pulcēja uzņēmējus un nozaru ekspertus, lai meklētu risinājumus enerģētikas nozares transformācijai un tās ietekmei uz Latvijas ekonomiku.</p> <p>Kopš 2013. gada 26. jūlija papildus Ventspils valstspilsētas pašvaldībā ir izveidota Uzņēmējdarbības veicināšanas komisija, kuras sastāvā ir arī Ventspils uzņēmēji. Katrai komisijas sēdei ir protokols, kurš ir pieejams Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādes “Ventspils domes administrācija” Vispārējā nodaļā, Jūras ielā 36, Ventspilī, un saskaņā ar Pašvaldību likumu publiski pieejams pašvaldības tīmekļvietnē www.ventspils.lv.</p>
<p>Valmieras novada pašvaldība³⁸⁵</p>	<p>Pēdējā uzņēmēju aptauja veikta 2017. gadā, nākamā plānotā uzņēmēju aptauja varētu būt 2024. gadā. Tajā pašā laikā notiek citas aktivitātes, kas saistītas ar uzņēmējdarbības vidi, piemēram, situācijas izpēti par uzņēmējiem, kuri vēlētos savu darbību attīstīt Valmieras industriālajā parkā. Izstrādāta koncepcija “Industriālo teritoriju analīze un attīstības iespējas ārējo tiešo investīciju piesaistei” (autors “Valmieras Attīstības aģentūra”³⁸⁶).</p> <p>Tikšanās ar uzņēmējiem notiek pasākumos “Pēcpusdienas ar mēru”, kuros tiek veikti pieraksti, bet ne protokolu veidā. Galvenās atziņas no pierakstiem tiek ievietotas relizēs, kuras pēc pasākuma parasti tiek publicētas tīmekļvietnē. Ir bijuši gadījumi, kad pēc “Pēcpusdienas ar mēru” pašvaldības pārstāvji sagatavo vēstuli citām atbildīgajām institūcijām, iekļaujot vēstulēs ierosinājumus un rekomendācijas, piemēram, izmaiņām normatīvajos aktos vai tamlīdzīgi.</p>
<p>Aizkraukles novada pašvaldība³⁸⁷</p>	<p>2022. gadā tika izplatīta anketa (uzņēmēju izveidota) ar iniciatīvu veidot uzņēmēju konventu. Arī pašvaldība piedalījās tās izstrādē un tika informēta par aptaujas rezultātiem. Anketas mērķis bija aptaujāt Aizkraukles novada uzņēmējus, lai identificētu stiprās, vājās puses, problēmjautājumus un ierosinājumus, lai pēc tam apkopotu, rosinātu diskusijas un izvirzītu novada uzņēmējdarbības attīstības mērķus, uzdevumus, ilgtermiņa un īstermiņa plānus, atbalsta lietas, kas savukārt tiks iestrādāti gan Uzņēmēja konventa reglamentā, gan savstarpējā memorandā starp pašvaldību un konventu. Tomēr uzņēmēja konventa izveide netika īstenota, bet turpinās ikmēneša uzņēmēju tikšanās, kas tika aizsāktas tieši šīs iniciatīvas dēļ.</p> <p>Aptaujā tika noskaidrota uzņēmēju iesaiste dažādās organizācijās, uzņēmuma stiprās un vājās puses, kā arī kādus atbalsta veidus uzņēmēji vēlētos saņemt no valsts vai pašvaldības (semināri, telpas, konsultācijas u. tml.). Aptauju aizpildīja 20 respondenti. Uzņēmējiem arī tiek izsūtītas aptaujas anketas, kas saņemtas no VARAM un Zemgales plānošanas reģiona.</p>
<p>Ādažu novada pašvaldība³⁸⁸</p>	<p>Pašvaldība tieši ar uzņēmējdarbību saistītiem jautājumiem nav rīkojusi aptaujas, bet notiek regulāra ikdienas sadarbība gan ar uzņēmējiem, gan Ādažu uzņēmēju biedrību. Nepieciešamības gadījumā tiek rīkotas sanāksmes ar domes vadības klātbūtni, lai risinātu kādu konkrētu jautājumu (piemēram, uzņēmēji aktualizēja jautājumu par pieejamām elektrības jaudām Muižas ielas apkārtnē, ar pašvaldības starpniecību notika sanāksme ar AS “Sadales tīkls” un tika meklēts risinājums, lai uzņēmēji varētu plānot ražošanas paplašināšanos, kam bija nepieciešama papildus elektrības jauda). Notiek sadarbība par transporta jautājumiem – piemēram, iespējamais apvedceļš, lai iebrauktu Rīgā caur Jaunciemu, apbraucot Baltezeru, kā arī ir aktualizēts jautājums ar Latvijas valsts ceļiem un Satiksmes ministriju par nepieciešamību izveidot drošu A1 šosejas šķērsojumu pie Gaujas tilta.</p> <p>Notika arī plašas konsultācijas un sabiedriskās apspriešanas sanāksmes gan ar uzņēmējiem, gan iedzīvotājiem, kas notika 2020. gada rudenī, izstrādājot pašreizējo attīstības programmu.</p> <p>Šobrīd notiek novada teritorijas plānojuma aktualizācija (2025.–2037. gadam), kura ietvaros arī notiek gan sabiedriskās apspriešanas, gan ir iespēja iesūtīt priekšlikumus.</p>

11. pielikums. Revidēto pašvaldību tīmekļvietnēs pieejamās informācijas salīdzinājums

Vērtētas pašvaldību izveidotajās sadaļās "Uzņēmējdarbība" un/vai "Investoriem" un to apakšsadaļās pieejamā informācija. Ja informācija nav pārskatāmi un viegli atrodama minētajās sadaļās, tiek pieņemts, ka tā nav pieejama. Piemēram, ja pašvaldības tīmekļvietnes uzņēmējdarbības sadaļā nav publicēta informācija par biznesa ideju konkursu, dokumentā ir atzīmēts, ka šāda informācija nav atrodama, papildus nepārbaudot, vai šāda informācija nav atrodama pašvaldības preses relīzēs vai citās sadaļās.

Tīmekļvietnē pieejamā informācija	Aizkraukles novada pašvaldība	Ādažu novada pašvaldība	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Salaspils novada pašvaldība	Valkas novada pašvaldība	Valmieras novada pašvaldība	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
Informācija uzņēmējiem apkopota vienotā sadaļā	X	X	X	X	X	X	–
Pieejama informācijas pakete investoriem*	–	–	X	X	–	X	–
Statistika par uzņēmējdarbību novadā	–	X	X*	X	X	X	–
			(vietnes angļu valodas versijā)				
Pašvaldības uzņēmēju saraksts	X Uzņēmēju karte, bet ne saraksts	X Uzņēmēju karte, bet ne saraksts	X	–	X	–	–
Pašvaldības sniegtais uzņēmējdarbības atbalsts	–	–	X	X	X	–	–
Pašvaldības grantu programmas	–	–	X	–	X	–	–
Pasākumi uzņēmējiem**	X	–	X	–	X	–	X
Citas atbalsta iespējas (Altum, biznesa inkubatori u. c.)	–	X	X	X	X	X	–
Uzņēmēju biedrības pašvaldībā	–	X	–	X	–	–	–
Pašvaldības īpašumi	X	X	X	X	X	X	X
Cita noderīga informācija uzņēmējiem (piemēram, pašvaldības pakalpojumi uzņēmējiem)	X Sadaļa ir izveidota, bet tajā nav satura	X	X	X	–	X	X

x – informācija ir pieejama konkrētas pašvaldības tīmekļvietnē

Secinājumi

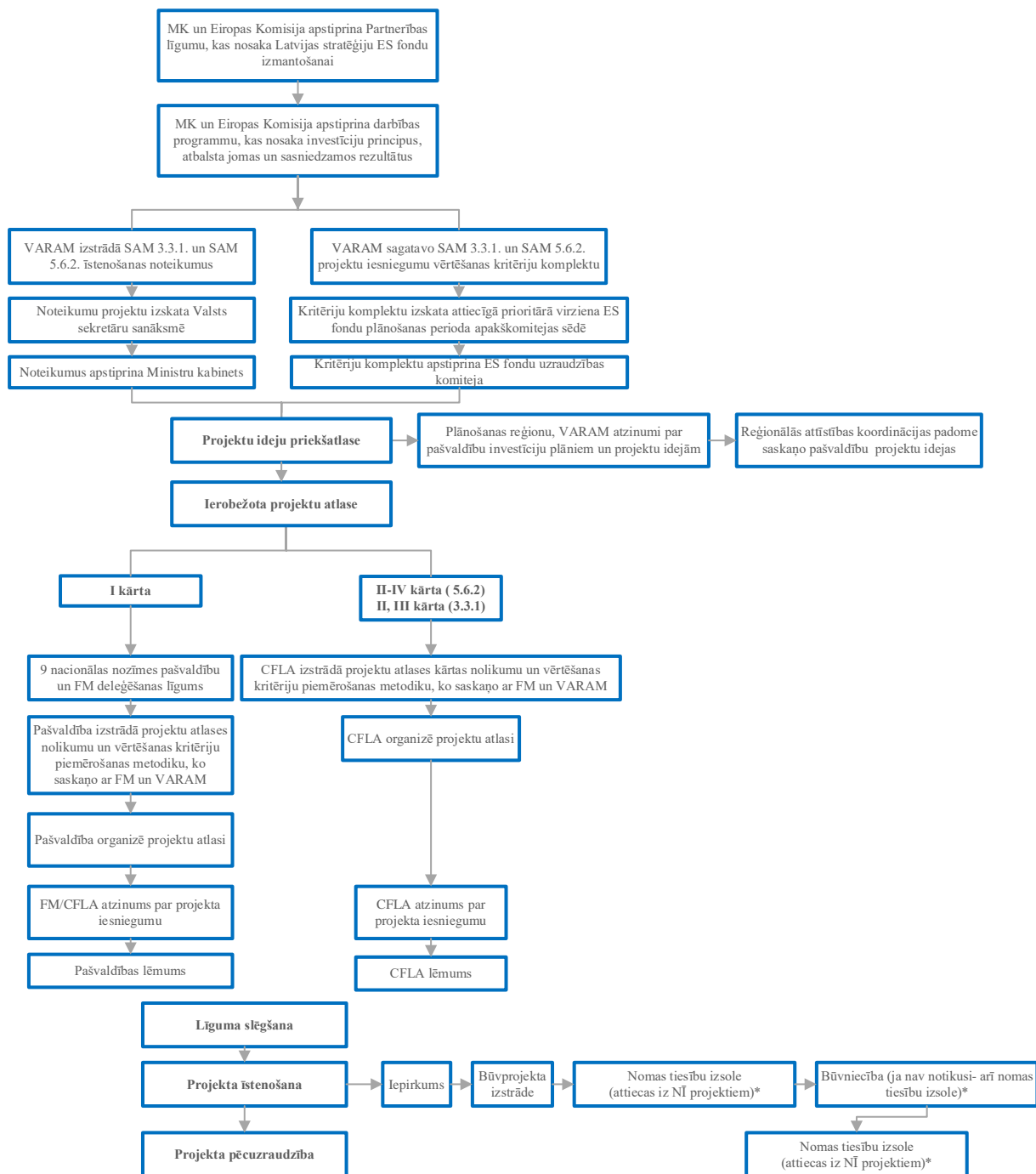
Analizējot pašvaldību tīmekļvietnēs iekļauto informāciju, konstatējams turpmāk minētais.

- ❖ Pašvaldību tīmekļvietnēs pieejamā informācija uzņēmējiem un investoriem ir ļoti atšķirīga gan publicētās informācijas veidos, gan apjomā. Pirmkārt, atšķirīgs ir uzņēmējdarbības sadaļas izvietojums: trīs pašvaldības³⁸⁹ uzņēmējdarbības sadaļu ir izvietojušas jau tīmekļvietnes galvenē kā vienu no centrālajām satura sadaļām, trīs pašvaldības³⁹⁰, kuras izmanto vienoto tīmekļvietņu standartu, uzņēmējdarbības informāciju ir izvietojušas sadaļā “Novads” (Novads->Uzņēmējdarbība), bet Valmieras novada pašvaldība uzņēmējiem paredzēto informāciju ir izvietojusi Attīstības sadaļā (Attīstība->Uzņēmējdarbība). Tikai trīs pašvaldības³⁹¹ savās tīmekļvietnēs ir izveidojušas specifiski investoriem paredzētas sadaļas ar jau apkopotu informāciju angļu valodā.
- ❖ Atšķirīga ir arī pašvaldību tīmekļvietnēs uzņēmējiem paredzētā informācija un tās apjoms, piemēram, tikai daļa pašvaldību³⁹² uzņēmējdarbības sadaļās publicē informāciju par to piedāvātajiem atbalsta rīkiem vai statistiku par uzņēmējdarbības vidi. Ir arī gadījumi, kad informācija par atbalsta rīkiem uzņēmējiem ir atrodama pašvaldības izveidotas aģentūras (Valmieras Attīstības aģentūra) vai nodibinājuma (Ventspils Augsto tehnoloģiju parks) tīmekļvietnē, bet pašā pašvaldības tīmekļvietnē informācija par vietējā līmenī pieejamo atbalstu nav publicēta. (Ventspils valstspilsētas tīmekļvietnē uzņēmējiem paredzētajās sadaļās nav saites uz Ventspils Augsto tehnoloģiju parku, bet Valmieras novada pašvaldības tīmekļvietnē, navigējot Attīstība->Uzņēmējdarbība->Uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas, publicēta saite uz Valmieras Attīstības aģentūru un sniegts īss tās darbības apraksts.)
- ❖ Uzņēmējiem paredzētās sadaļas ne vienmēr apkopo visu komersantiem potenciāli noderīgo informāciju. Piemēram, Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļvietnē uzņēmējdarbības sadaļā nav pieejama informācija par pašvaldības piedāvātajiem atbalsta instrumentiem, taču pašvaldība rīko biznesa ideju konkursu, par kuru informāciju tiek publicēta tikai pašvaldības aktualitāšu sadaļā³⁹³. Savukārt Aizkraukles novada pašvaldība ir izveidojusi sadaļu “Pakalpojumi uzņēmējiem”, kura ir tukša.
- ❖ Visas pašvaldības ir ievērojušas normatīvo akta prasību publicēt informāciju par nekustamajiem īpašumiem, kurus paredzēts iznomāt, un rīkotajām nomas tiesību izsolēm³⁹⁴. Taču pašvaldību tīmekļvietnēs šī informācija ir atspoguļota dažādi – ir pašvaldības, kuras informāciju par nomas tiesību izsolēm publicē uzņēmējdarbības sadaļā, ir pašvaldības, kurās tā ievietota citā sadaļā. Piemēram, Valmieras novada pašvaldības tīmekļvietnē uzņēmējdarbības sadaļā pieejama informācija gan par nomai pieejamajām telpām Valmierā, gan nomai pieejamajiem investīciju objektiem. Informācija par investīciju objektiem pieejama gan saraksta, gan kartes formā. Savukārt Valkas novada pašvaldības tīmekļvietnes sadaļā “Nekustamo īpašumu piedāvājumi” atrodams nekustamo īpašumu saraksts ar attēliem, īsu aprakstu un meklēšanas iespējām (nav gan norādīts, vai šie nekustamie īpašumi tiek piedāvāti nomai vai atsavināšanai), savukārt informācija par nomas

tiesību izsolēm ir publicēta citur – Pašvaldība->Nekustamie īpašumi->Īpašumu nomas sludinājumi (publicēta informācija par vasarnīcām, lauksaimniecības zemi, mazdārziņiem un telpām, ko plānots iznomāt). Informācija šajā sadaļā ir publicēta tikai *Excel* formāta faila veidā. Tai pašā laikā ne šajā failā, ne sadaļā “Nekustamo īpašumu piedāvājumi” nav pieejama pilnīga informācija par visiem komercdarbībai pieejamajiem nekustamajiem īpašumiem. Piemēram, pašvaldības aktualitāšu sadaļā ir publicēts sludinājums, kurā pašvaldība meklē potenciālo nomnieku nākotnes investīciju ražošanas ēkai un teritorijai “Spundenieki”³⁹⁵. Šis objekts nav iekļauts ne komercdarbībai pieejamo nekustamo īpašumu sarakstā, ne iznomāšanai plānoto īpašumu sarakstā.

- ❖ Atšķirīgs ir navigācijas ērtums – lietotāja pārvietošanās starp uzņēmējdarbības sadaļā publicēto informāciju. Vairākās pašvaldībās, atkarībā no lietotāja izvēlētas tēmas, turpmākais informācijas atspoguļojums var būt atšķirīgs. Piemēram, Ādažu novada pašvaldības tīmekļvietnē, izvēloties tēmu “Uzņēmēju statistika” uzņēmējdarbības sadaļā, lietotājs nonāk lapā, kur pieejami Lursoft statistikas dati par uzņēmējdarbību Ādažu novadā. Atkārtoti nospiežot izvēlni “Uzņēmējdarbība” lapas kreisajā pusē, lietotājam vairs netiek piedāvāts pilnais tēmu saraksts, bet gan infografika par uzņēmējdarbību Ādažu novadā. Lai atkal ieraudzītu pārējo sadaļu sarakstu, atkārtoti jāveic navigācija “Novads->Uzņēmējdarbība”. Savukārt sadaļā “Biedrība Ādažu uzņēmēji” informācija nav publicēta, bet lietotājs tiek pārvirzīts uz uzņēmējdarbības biedrības vietni. Līdzīga situācija vērojama arī Valkas novada pašvaldības tīmekļvietnē. Lapas navigācijā uzņēmējiem paredzētā informācija atrodama “Novads->Uzņēmējdarbība” (sadaļas “Aktualitātes uzņēmējiem”, “Atbalsta instrumenti”, “Ielu tirdzniecība”, “Nekustamo īpašumu piedāvājumi”, “Uzņēmējdarbība novadā”, “Valkas novada mājražotāji un individuālā darba veicēji”, “Valkas novada uzņēmēji”, “Veikali Valkā”, “Informatīvais laikraksts “Darbs Valgā–Valkā”). Piemēram, izvēloties sadaļu “Aktualitātes uzņēmējiem”, lietotājs nonāk pašvaldības aktualitāšu sadaļā un lietotājam lapas kreisajā pusē vairs netiek piedāvāts uzņēmējdarbības šķirklis. Lai atkal nokļūtu pie uzņēmējdarbības informācijas, jāatkārto navigācija “Novads->Uzņēmējdarbība”. Izvēloties lasīt citu sadaļu informāciju, uzņēmējdarbības šķirklis lapas kreisajā pusē ir pieejams, taču, noklikšķinot uz tā, lietotājs iegūst citādu sadaļu izkārtojumu, nekā izvēloties “Novads->Uzņēmējdarbība” (piemēram, nav pieejamas sadaļas “Atbalsta instrumenti”, “Nekustamo īpašumu piedāvājumi”).

12. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. apstiprināšanas un tālākās virzības shēma

* nomas tiesību izsoli var veikt, kad ir saņemts būvvaldes akcepts par projektēšanas nosacījumu izpildi – gan pirms būvdarbu uzsākšanas, gan arī būvdarbu laikā, vai pēc to pabeigšanas.

13. pielikums. Reģionālās attīstības koordinācijas padomes protokollēmumu satura analīze laika posmā no 2016. līdz 2021. gadam

Protokola Nr., datums, dalībnieki	Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma
<p>Protokols Nr. 1, 2016. gada 23. martā</p> <p>Lemtiesīgie dalībnieki: VARAM, EM, FM, PKC pārstāvji, plānošanas reģionu (izņemot RPR) pārstāvji, LPS, Latvijas Novadu apvienības, Reģionālo attīstības centru apvienības, Lielo pilsētu asociācijas, LDDK, LTRK pārstāvji.</p> <p>Ar padomdevēja tiesībām piedalās VRAA un CFLA pārstāvji. Citi dalībnieki: pašvaldību, KM, IZM, ZM, Vides konsultatīvās padomes pārstāvji.</p> <p>Sēdi vada VARAM Pašvaldību departamenta direktors.</p>	<p>Padome skata 3.3.1. un 5.6.2. specifiskos atbalsta mērķus Latgales plānošanas reģiona pašvaldībām un Alūksnes novadam, 21 reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībām un 8 republikas pilsētām. Ir saņemti atzinumi no VARAM, FM un plānošanas reģioniem un pašvaldību apliecinājumi, ka izteiktie komentāri tiks ņemti vērā un tuvākajā laikā tiks veikti precizējumi un iesniegti aktualizēti dokumenti.</p> <p>Atklājot sēdi, vadītājs atgādina, ka padome ir izveidota ar mērķi izskatīt un saskaņot pašvaldību attīstības programmu investīciju plānus, kā arī sniegt sākotnējo vērtējumu par pašvaldību projektu idejām, uz kā pamata noteikt finansējuma un rezultātu sadalījumu.</p> <p>SAM 5.6.2. ietvaros tiek apspriests Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas pielikums un MK rīkojuma projekts par finansējuma apjomu un rezultatīvajiem rādītājiem pašvaldībām SAM 5.6.2. trešās projektu iesniegumu atlases kārtas (Latgale) ietvaros.</p> <p>VARAM informē, ka projekti iekļaujas noteiktajā finansējuma apjomā. Attiecībā uz rezultātu sasniegšanu – tiek skatīts, vai pašvaldību grupa sasniedz nepieciešamos rezultātu rādītājus, ja tie netiek sasniegti, tad projekti tiek skatīti individuāli. VARAM informē, ka Latgales plānošanas reģions pārsniedz noteiktos rezultātus (darba vietas, piesaistītās privātās investīcijas, atjaunotās degradētās teritorijas).</p> <p>VARAM norāda biežāk sastopamās nepilnības: piemēram, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs jānorāda kā sadarbības partneris. Nepieciešams pilnveidot aktivitāšu pamatojumu. Bieži nav skaidrības par uzņēmējiem un īpašumiem – vai īpašumu ir plānots nodot nomā uzņēmējiem. Nav sniegta informācija par to, vai objekts atrodas degradētajā teritorijā vai ir saistīts ar to. Nepieciešams precizēt attiecināmās izmaksas (nav attiecināmas autobusa pieturas, dzelzceļš, vājstrāvas u. c.).</p> <p>FM pārstāvis uzsver, ka ir jāievēro nosacījumi par rādītāju sasniegšanu. Brīdī, kad tiek slēgta vienošanās starp pašvaldībām un CFLA par projektu īstenošanu, visām iesaistītajām pusēm ir jābūt skaidram, ko pašvaldība apņemas īstenot un kā tas tiks uzraudzīts (darbavietu radīšana, sadarbība ar uzņēmējiem u. tml.). Lai neviens no projektiem nenonāktu līdz situācijai, kad jādiskutē par sankcijām, nepieciešama efektīva un konstruktīva sadarbība visu turpmāko laiku.</p> <p>FM pārstāvis atgādina, ka FM ir izteikusi savas bažas VARAM par jautājumu no Eiropas Komisijas puses attiecībā uz ieguldījumiem ceļu infrastruktūrā. Latvijas puse ir apņēmusies nodrošināt, ka visi līdzekļi netiks piešķirti tikai ceļu tīklu sakārtošanai, ievērojot indikatīvi iezīmēto finansējuma (intervences) sadalījumu.</p>

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

Padome nolemj saskaņot LPR attīstības programmas pielikumu "Ieguldījumi degradēto teritoriju revitalizācijā Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas pielikumā noteikto teritoriju pašvaldībās", kā arī saskaņot finansējuma apjoma un rezultatīvo rādītāju sadalījumu pašvaldībām SAM 5.6.2. trešās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros.

SAM 3.3.1. ietvaros Padome apspriež reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldību attīstības programmu investīciju plānu un projektu ideju izvērtējumu, kā arī MK rīkojuma projektu par SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. finansējuma apjomu un rezultatīvajiem rādītājiem reģionālas nozīmes attīstības centriem.

VARAM informē, ka SAM 3.3.1. ietvaros ir 25 projekta idejas, savukārt SAM 5.6.2. ir 64 projektu idejas, abās grupās projekti iekļaujas noteiktajā finansējuma apjomā. **Grupas ietvaros tiek pārsniegti noteiktie rezultāti, un šī rezerve mazina risku, ka, ja kādam individuāli neizdodas sasniegt mērķi, grupā tas tiek izpildīts.**

Reģionālo attīstības centru apvienības pārstāvis norāda, ka vairākas pašvaldības ir iesniegušas minimālos rādītājus un, lai gan kādai pašvaldībai var būt problēmas ar rādītāju sasniegšanu, kopumā grupā tie tiks sasniegti ar norādīto rezervi.

PKC aicina pašvaldības rūpīgi skatīties uz tirgus situāciju, gadījumos, kad tiek veidotas telpas, kas tiek iznomātas uzņēmējiem. Nepieciešams novērtēt, vai būs pieprasījums un vai business būs ilgtspējīgs. Vēlreiz atgādina, ka, kā jau Finanšu ministrija norādīja, tā ir publiskā nauda, un, ja kaut kas neizdosies, pašvaldībai nāksies segt izdevumus. VARAM kā risinājumu piedāvā FM un VARAM Limbažu pašvaldībai sniegtajā atbildē norādīto, ka **pēc projekta apstiprināšanas CFLA, bet pirms pašas būvniecības fiziskas uzsākšanas ir iespējams jau sludināt nomas konkursu, tādā veidā mazinot risku. Ja ir redzams, ka nav nomnieku, var neuzsākt būvniecību.**

FM komentē, ka projekta ieviešanas laikā nepieciešams sadarboties un rūpīgi sekot līdzi, kā projekta darbības ietekme teritorijas attīstību kopumā. Papildus tam ministrija vērš uzmanību uz valsts atbalstu, par kuru bija ļoti plašas diskusijas pie MK noteikumiem, kur ļoti precīzi tika definēti visi nosacījumi, runājot par infrastruktūru, kura tiek radīta uz uzņēmēju pieprasījumu bāzes un kuras mērķis ir kalpot uzņēmējdarbības veicināšanai. Šobrīd, skatoties projektu idejas, redzams, ka pēc būtības visi ir publiskie projekti, nevienā nav paredzēta īstenošana ar privāto līdzfinansējumu. **FM norāda, ka saistībā ar valsts atbalstu ir sniegti komentāri VARAM atzinumos, kas būtu rūpīgi jāizvērtē. Ministrija aicina visas pašvaldības, ja nepieciešams, konsultēties ar atbildīgajām iestādēm pirms projektu pieteikumu iesniegšanas.** Kad projekti tiek apstiprināti, svarīgi, lai tie tiek īstenoti atbilstoši nosacījumiem, un valsts regulas tiek korekti ievērotas. **FM uzsver, ka šī ir jauna programma un tā ir izaicinājums, savā ziņā pat eksperiments, visām iesaistītajām pusēm, un tas tiek konstatēts kā viens no riskiem.**

Tā kā SAM 3.3.1. grupa nesasniedz rādītājus, katrai pašvaldībai atsevišķi tiek vērtēts rezultāts proporcionāli finansējumam.

VARAM informē par būtiskākajām nepilnībām grupā: nepieciešams precizēt kartogrāfisko materiālu, lai varētu precīzi uzskaitīt teritorijas un ceļus, lai sniegtu precīzu informāciju Finanšu ministrijai un Eiropas Komisijai. Jānorāda arī informācija, ka infrastruktūra tiks nodota nomā uzņēmējam. **Precīzi jāraksturo modelis, kā plānots īstenot uzņēmēja piesaisti.** Ieguldījumu objekti jāpamato ar degradēto teritoriju vai komerceteritoriju. Jāpilnveido aktivitāšu pamatojums. Ir atsevišķas darbību izmaksas, kuras nevar iekļaut (vājstrāva, dzelzceļi, pārbrauktuves, hidrotehniskās būves, krasta nostiprināšana).

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

Vides konsultatīvās padomes pārstāve (piedalās sēdē bez balsttiesībām) pauž organizācijā radušās šaubas/bažas par rezultatīvo rādītāju īstenošanu un pamatotību atsevišķos gadījumos, kā arī vides un ekonomikas attīstības jautājumu sabalansēšanu, kā piemēru minot Valmieras projektu ieceres. VARAM atbild, kas sekos līdzī, lai visi jautājumi tiktu risināti normatīvu aktu ietvaros, tai skaitā, lai tiktu izstrādāts ietekmes uz vidi novērtējums un lai projekts atbilst teritorijas plānojumam un citiem normatīvajiem aktiem.

Padomes protokollēmuma pielikumā iekļauti Padomes ieskatā nepieciešamie precizējumi atsevišķos projektos.

Precizējumi attiecībā uz revidēto pašvaldību projektu idejām:

Daugavpils valstspilsētas pašvaldība (tai skaitā projekti sadarbībā ar apkārtējām pašvaldībām)

- ❖ bez nosacījumiem protokola 1. pielikumā³⁹⁶ saskaņota projekta ideja “Daugavpils pilsētas degradēto objektu revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai” SAM 5.62. ietvaros tālākai virzībai iesniegšanai CFLA, taču protokola 3. pielikumā³⁹⁷ šī pati projekta ideja saskaņota ar nosacījumu: precizēt kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju robežas Daugavpils pilsētā un sadarbības novados;
- ❖ “Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas, Daugavpils un Ilūkstes novadu teritorijās, pielāgojot tās jaunu uzņēmumu izvietojumam vai esošo paplašināšanai” SAM 5.6.2. ietvaros (Daugavpils pilsētas sadarbības projekts ar Daugavpils un Ilūkstes novadu pašvaldībām) – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā:
 - precizēt idejas aprakstu, norādot visu īstenojamo aktivitāšu nepieciešamības pamatojumu;
 - projekta ietvaros plānota satiksmes infrastruktūras sakārtošana (ielas, stāvlaukumi). Informācija liecina, ka infrastruktūra tiek veidota konkrētu uzņēmumu interesēs. Savukārt ERAF atbalsta intensitāte projektam paredzēta 85 % un uzņēmējs kā sadarbības partneris projektā nav plānots. Pašvaldībai projekta idejā jāpamato, ka projekta ietvaros paredzētā satiksmes infrastruktūra ir publiska infrastruktūra un tā nav paredzēta tikai konkrētu uzņēmēju interesēs vai arī uzņēmējus jāiekļauj projektā kā sadarbības partnerus un jāmaina atbalsta intensitāte;
 - projekta idejā norādīts, ka paredzēta kanalizācijas un ūdens tīklu izbūve. Līdz ar to, projekta idejā kā projekta sadarbības partneri nepieciešams norādīt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju;
- ❖ “Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai” (Daugavpils pilsētas sadarbības projekts ar Daugavpils un Ilūkstes novadu pašvaldībām) SAM 5.6.2. ietvaros – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā:
 - projekta idejā nepieciešams precizēt atsauci uz kartogrāfisko materiālu (norādīta kļūdaini);
 - projekta idejā norādīts, ka Gajoka rūpnieciskajā zonā tiks izbūvēts stāvlaukums uzņēmumu vajadzībām. Minētā informācija liecina, ka stāvlaukums tiek veidots konkrētu uzņēmumu interesēs. Savukārt ERAF atbalsta intensitāte projektam paredzēta 85 % un uzņēmējs kā sadarbības partneris projektā nav plānots. Pašvaldībai projekta idejā jāpamato, ka projekta ietvaros paredzētā satiksmes infrastruktūra ir publiska infrastruktūra un tā nav paredzēta tikai konkrētu uzņēmēju interesēs vai arī uzņēmējus jāiekļauj projektā kā sadarbības partnerus un jāmaina atbalsta intensitāte;
 - ideju jāiekļauj Daugavpils attīstības programmā iekļaut ideju atbilstoši Latgales programmas pielikumā apstiprinātajai idejai. Projekta idejas nosaukums ir atšķirīgs Latgales programmas pielikumā un Daugavpils pilsētas attīstības programmā.
- ❖ Daugavpils valstspilsētas projekta ideja “Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai” (SAM 3.3.1.) – saskaņot ar nosacījumiem:

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

- precizēt projekta idejas aprakstu, norādot atbalstīto uzņēmēju skaitu (proporcionāli projekta idejai pieejamam finansējuma atbalstīto uzņēmēju skaitam jābūt vismaz 6);
- projekta idejas apraksts liecina, ka projekta aktivitātes ir vērstas konkrētu uzņēmēju interesēs, taču sadarbības partneris projekta idejā nav norādīts: “Piebraucamā ceļa ierīkošana pie esošajiem un plānotajiem uzņēmumiem Odu un Valņu ielas rajonā”. Paredzēta arī autostāvvietu izbūve. Projekta idejā nepieciešams norādīt informāciju, kas pamato, ka projekta ietvaros paredzētā satiksmes infrastruktūra ir publiska infrastruktūra un tā nav paredzēta tikai konkrētu uzņēmēju interesēs, vai arī uzņēmējus iekļaut projektā kā sadarbības partnerus un mainīt līdzfinansējuma intensitāti.
- teritorijas labiekārtošanas izmaksas nepieciešams svītrot no projekta darbībām, ja tās ir paredzēts veikt teritorijā, kas nav rūpnieciskās apbūves teritorija.
- ❖ Daugavpils valstspilsētas projekta ideja “Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras attīstība” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju robežas;
 - nepieciešams dzelzceļa posma izbūves izmaksas svītrot no projekta attiecināmajām izmaksām;
 - projekta idejā nepieciešams kā projekta sadarbības partneri norādīt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju.
- ❖ Daugavpils valstspilsētas projekta ideja “Ražošanai nozīmīgas publiskās infrastruktūras sakārtošana Spaļu ielā, Ziemeļu rūpnieciskajā zonā” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju robežas.
- ❖ Daugavpils valstspilsētas projekta ideja “Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju robežas;
 - projekta idejas apraksts liecina, ka projekta aktivitātes ir vērstas konkrētu uzņēmēju interesēs, taču sadarbības partneri nav norādīti: “nepieciešams uzlabot publisko infrastruktūru esošo uzņēmumu darbības nodrošināšanai, veicot autostāvvietas un ceļa rekonstrukciju posmā no Višķu ielas līdz SIA “Latgales Ceļdaris”. Projekta idejā nepieciešams norādīt informāciju, kas pamato, ka projekta ietvaros paredzētā satiksmes infrastruktūra ir publiska infrastruktūra un tā nav paredzēta tikai konkrētu uzņēmēju interesēs, vai arī jāsamazina līdzfinansējuma intensitāte.
- ❖ Daugavpils valstspilsētas projekta ideja “Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas, Daugavpils un Ilūkstes novadu teritorijās, pielāgojot tās jaunu uzņēmumu izvietojumam vai esošo paplašināšanai” (SAM 5.6.2. Latgales programmas pielikums) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt idejas aprakstu, norādot visu īstenojamo aktivitāšu nepieciešamības pamatojumu;
 - precizēt kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju robežas Daugavpils pilsētā un sadarbības novados.

Aizkraukles novada pašvaldība

- ❖ Aizkraukles novada projekta ideja “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Dārza un Rūpniecības ielu rajonā, uzlabojot to atbilstību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām” (SAM 3.3.1.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot jaunradīto darbavietu skaitu (projekta idejas aprakstā norādīts, ka plānots radīt 9 darba vietas, bet uzskaitīts, ka SIA “Seces koks” un SIA “Metālists” katrā tiks radītas 5 darbavietas).

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

- precizēt projekta idejas aprakstu, īsi norādot visu aktivitāšu nepieciešamības pamatojumu (aktivitāšu nepieciešamība pamatota vispārīgi – ar nesakārtotu infrastruktūru rūpnieciskajās teritorijās, kas kavē jaunu ražošanas objektu ienākšanu un ražošanas attīstību).
- ❖ Aizkraukles novada projekta ideja “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, īsi norādot visu aktivitāšu nepieciešamības pamatojumu (aktivitāšu nepieciešamība pamatota vispārīgi – ar nesakārtotu infrastruktūru rūpnieciskajās teritorijās, kas kavē jaunu ražošanas objektu ienākšanu un ražošanas attīstību);
 - Paredzēt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju kā projekta sadarbības partneri, ja projekta ietvaros paredzētas ūdenssaimniecības infrastruktūras izbūves izmaksas;
 - precizēt informāciju kolonnā “Paredzētais projekta realizētājs”, ja uzņēmumi (KS “LATRAPS”, SIA “AKZ”) ir plānoti kā labuma guvēji, lūdzam svītrot tos no kolonnas “Paredzētais projekta realizētājs” un informāciju par labuma guvējiem norādīt projekta idejas pamatojumā. Ja uzņēmumi ir paredzēti kā projekta sadarbības partneri, projekta idejā nepieciešams norādīt tiem atbilstošo līdzfinansējuma likmi 45–50 % apmērā un norādīt, kura darbība uz kuru sadarbības partneri ir attiecināma.

Valkas novads

- ❖ Valkas novada projekta ideja “Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai” (SAM 3.3.1.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot projekta aktivitāšu pamatojumu;
 - precizēt informāciju par sadarbības partneriem kolonnā “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” vai līdzfinansējuma likmi kolonnā “ES fondu finansējums”. Gadījumā, ja uzņēmumi (“Valdro Agro” SIA, SIA “Akords 3”, SIA “Valkas būvnieks”, SIA “Kavit”, EKOSTACIJA (SIA “Nordic Recycling”) un Z/S “Ķiršlejas”) ir plānoti kā labuma guvēji, nevis kā sadarbības partneri, kas projekta darbību īstenošanai nodrošinās līdzfinansējumu 45–50 %, lūdzam svītrot tos no kolonnas “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” un informāciju par labuma guvējiem norādīt projekta idejas pamatojumā;
 - precizēt, vai pārbūvētie ielu posmi atrodas ar komercdarbību saistītajā teritorijā vai tās funkcionālajā savienojumā – ja nē, šādas izmaksas/darbības nav attiecināmas.
- ❖ Valkas novada projekta ideja “Ražošanas teritorijas izveidošana Varoņu ielā 39A, Valkā” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot atjaunoto degradēto teritoriju platību (nav sniegta informācija par rezultatīvo rādītāju “Atjaunotās degradētās teritorijas”). Norādām, ka proporcionāli projekta idejai pieejamam finansējuma apjomam atjaunotās degradētās teritorijas platībai jābūt vismaz 4,70 ha.
 - **precizēt projekta idejas nosaukumu, to formulējot vispārīgāk un nenorādot konkrētas ielas nosaukumu.**
 - pievienot kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju un projekta īstenošanas rezultātā sakārtoto teritoriju robežas, projekta idejas aprakstā minēto aktivitāšu īstenošanas vietas.
 - precizēt informāciju par sadarbības partneriem kolonnā “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” vai līdzfinansējuma likmi kolonnā “ES fondu finansējums”. Gadījumā, ja uzņēmumi (SIA “PEPI RER”, SIA “EFN NORD”) plānoti kā labuma guvēji, nevis kā sadarbības partneri, kas projekta darbību īstenošanai nodrošinās līdzfinansējumu 45–50 %, lūdzam svītrot tos no kolonnas “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” un informāciju par labuma guvējiem norādīt projekta idejas pamatojumā.
- ❖ Valkas novada projekta ideja “Cepla pļavas” Valkā” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem:

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

- pievienot kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju un projekta īstenošanas rezultātā sakārtoto teritoriju robežas, projekta idejas aprakstā minēto aktivitāšu īstenošanas vietas.
- ❖ Valkas novada projekta ideja “Degradēto ēku Valkā, Parka ielā 2 pielāgošana uzņēmējdarbībai” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot atjaunoto degradēto teritoriju platību (nav sniegta informācija par rezultatīvo rādītāju “Atjaunotās degradētās teritorijas”);
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot projekta aktivitāšu pamatojumu;
 - precizēt projekta idejas nosaukumu, to formulējot vispārīgāk un nenorādot konkrētas ielas nosaukumu;
- pievienot kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju un projekta īstenošanas rezultātā sakārtoto teritoriju robežas, projekta idejas aprakstā minēto aktivitāšu īstenošanas vietas.
- ❖ Valkas novada pašvaldības projekta ideja “Katlu mājas Valkā, Varoņu ielā 39 pārbūve” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot projekta aktivitāšu pamatojumu;
 - precizēt projekta idejas nosaukumu, to formulējot vispārīgāk un nenorādot konkrētas ielas nosaukumu;
- pievienot kartogrāfisko materiālu, norādot degradēto teritoriju un projekta īstenošanas rezultātā sakārtoto teritoriju robežas, projekta idejas aprakstā minēto aktivitāšu īstenošanas vietas.
- nepieciešams norādīt, vai ēka, kurā paredzētas projekta investīcijas atrodas degradētajā teritorijā, pretējā gadījumā šādas izmaksas projektā nav atbalstāmas.
- nepieciešams norādīt, ka plānotā infrastruktūra ir sabiedrisko pakalpojuma sniedzēja īpašumā, kā arī tabulas kolonnā “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” kā sadarbības partneri norādīt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju;
- projekta idejā paredzēta 2 apkures katlu uzstādīšana, taču projekta ietvaros var attiecināt tikai to jaudas palielināšanas daļu, kurai labuma guvēji ir uzņēmēji; ja infrastruktūra paredzēta arī citiem lietotājiem, atbalstāma ir tikai tā proporcionālā daļa, kas nepieciešama uzņēmējiem.

Valmieras novads

- ❖ Valmieras novada projekta ideja “Uzņēmējdarbības attīstību veicinošas satiksmes infrastruktūras un inženierkomunikāciju pārbūve Cempu un Paula Valdena ielu industriālo teritoriju attīstībai” (SAM 3.3.1.) – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā:
 - precizēt projekta idejas aprakstu, norādot atbalstīto uzņēmēju skaitu (proporcionāli projekta idejai pieejamam finansējuma apjomam atbalstīto uzņēmēju skaitam jābūt vismaz 12).
- ❖ Valmieras novada projekta ideja “Uzņēmējdarbības attīstību veicinošas satiksmes un inženierkomunikāciju infrastruktūras izbūve un pārbūve pilsētas D un DA industriālās teritorijas attīstībai (Kauguru, Eksporta, Dzelzeceļa un Rūpniecības ielas)” (SAM 5.6.2.) – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā:
 - projekta idejas ieviešana ir veicama pēc tam, kad tiks nodrošināta šo teritoriju perspektīvās izmantošanas atbilstība pilsētas teritorijas plānojumam;
 - jāprecizē projekta idejas nosaukums, svītrojot ielu nosaukumus.

Protokola Nr., datums, dalībnieki	Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma
	<ul style="list-style-type: none"> – jāprecizē, vai pārbūvējamie ielu posmi atrodas degradētajā teritorijā vai tās funkcionālajā savienojumā, pretējā gadījumā šādas izmaksas/darbības nav attiecināmas. – projekta idejas apraksts un kartogrāfiskais materiāls nesniedz pārliecību par satiksmes infrastruktūras izmaksu atbilstību SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumu prasībām attiecībā uz attiecināmajām izmaksām; – ja projekta ietvaros ir plānotas investīcijas ūdensapgādes un siltumapgādes izbūvē, kā projekta sadarbības partneri jānorāda sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. ❖ Valmieras novada projekta ideja “Mūrmuižas ielas savienojums ar pilsētas apkārtceļu un teritorijas pilsētas DA revitalizācija – Valmieras Industriālā parka izveide)” (SAM 5.6.2) – saskaņot ar nosacījumiem, tai skaitā: <ul style="list-style-type: none"> – projekta idejas ieviešana ir veicama pēc tam, kad tiks nodrošināta šo teritoriju perspektīvās izmantošanas atbilstība pilsētas teritorijas plānojumam; – jāprecizē projekta idejas nosaukums, svītrojot ielas nosaukumu; – jāprecizē projekta ideju – kolonnā “Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneris)” AS “Sadales tīkls” kā sadarbības partneris nav jānorāda. – projekta idejā norādīts, ka plānota elektroapgādes un gāzes apgādes infrastruktūras izveide, taču nav norādīts, ka paredzēta teritorijas nodošana uzņēmējam nomā un uzņēmējs projektā nav paredzēts arī kā sadarbības partneris; šādas infrastruktūras izveide ir pieejama tikai tad, ja paredzēta teritorijas vai ēkas infrastruktūras noma, tāpēc jāprecizē projekta ideja vai arī šīs izmaksas nav iekļaujamas projekta attiecināmajās izmaksās. ❖ Kopumā Valmierai SAM 5.6.2. ietvaros nepieciešams palielināt projektu idejās norādīto rezultatīvo rādītāju “Jaunradītās darba vietas” par 1, jo katrā projekta idejā trūkst 0,4 “Jaunradītās darba vietas”.
<p>Protokols Nr. 2, 2016. gada 8. aprīlī</p> <p>Lemtiesīgie dalībnieki: VARAM, EM, FM, VPR, LPR, ZPR, KPR, RPR, LPS, Novadu apvienības, RACA, Lielo pilsētu asociācijas, PKC, LDDK, LTRK pārstāvji.</p> <p>Ar padomdevēja tiesībām piedalās CFLA pārstāvji.</p>	<p>Padomes sēdē tiek apspriesti 89 novadu pašvaldību, kurās neietilpst reģionālas nozīmes attīstības centri, projektu ideju konceptu priekšatlases rezultāti SAM 3.3.1. trešās kārtas ietvaros. Ir saņemti atzinumi, ko sagatavojuši VARAM, FM, LPS, Novadu apvienība, kā arī Kurzemes, Zemgales, Rīgas un Vidzemes plānošanas reģioni. Papildus ir saņemts viedoklis arī no Amatas novada domes.</p> <p>VARAM informē, ka pieejamais finansējums projektu idejām ir 34 miljoni <i>euro</i>, bet projektu idejas kopsummā iesniegtas par vairāk nekā 60 miljoniem <i>euro</i>. Ir atbalstāmas 54 projektu idejas, kopā par 34 miljoniem <i>euro</i>, bet finansējuma trūkuma dēļ netiek atbalstītas projektu idejas vēl par 27 miljoniem <i>euro</i>, lai arī tās uzskatāmas par prasībām atbilstošām. Tāpat VARAM norāda, ka izmantotā konceptu vērtēšanas metode mērķēta uz to, lai sasniegtu maksimāli augstāko kopējo rezultātu, un grupas kopējie rezultatīvie rādītāji 3–4 reizes pārsniedz gaidītos, atsevišķām pašvaldībām šis rādītājs ir vēl augstāks. Viens no atzinumos skartajiem jautājumiem bijis investīciju teritoriālais sadalījums, un uzsvērts, ka investīcijas ir samērā izklidētas.</p> <p>Tāpat VARAM informē par vērtēšanas metodi, kas bijis viens no saņemtajiem iebildumiem. Norāda, ka gadījumos, kad projekta aprakstā bija norādītas augstākas rezultatīvo rādītāju vērtības, bet uzņēmēju apliecinājumos – mazākas, konceptu rangā VARAM iekļāva informāciju, kas sniegta uzņēmēju apliecinājumos. Atsaucoties uz saņemtajiem iebildumiem, norāda, ka nepilnības atbalstāmo projektu konceptos ir tādas, kas neietekmē projekta rezultātu. Norāde uz nepilnībām paredzēta projekta vispārējās kvalitātes uzlabošanai, un tā neietekmē vērtēšanas rezultātu, kā arī nemaina koncepta vietu rangā. Tiek arī minēts, ka projektu plānotos rādītājus palielināt drīkst, bet samazināt nedrīkst.</p>

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

FM izsaka atzinību VARAM par paveikto darbu, sagatavojot normatīvos aktus, priekšatlases projektu konceptu vērtēšanas kritērijus, to piemērošanas metodiku, kā arī par sadarbību ar pašvaldībām projektu konceptu virzīšanā un atzīst, ka pašvaldību projektu ideju konceptu rezultatīvie rādītāji ir vērtējami ļoti pozitīvi. Piebilst, ka procedūra veikta korekti.

Tiek diskutēts par tālāko rīcību ar projektiem, kas netiek virzīti tālāk finansējuma trūkuma dēļ – meklēt papildu finansējuma iespējas, atkārtot atlasīti utt. Tiek nolemts (atturoties EM, FM un VPR), ka šie projektu ideju koncepti tiek saskaņoti un, ja kāds no atbalstītajiem konceptiem netiek virzīts iesniegšanai CFLA, tad atbalstāmo projektu ideju konceptu sarakstā var iekļaut ideju no protokola 2. pielikuma atbilstoši pieejamajam ERAF finansējumam, priekšroku dodot projektam ar lielāko kvalitātes kritēriju koeficientu kopsummu.

Atbalstītie projektu ideju koncepti

- Ādažu novada pašvaldība: Muižas ielas industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana ražošanas zonas pieejamības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ādažu novadā (tiek pievienots komentārs, kādu uzņēmēju rādītāji saskaņā ar SAM 3.3.1. īstenošanas noteikumiem tiek ieskaitīti iznākuma rādītājos).
- Carnikavas novada dome: Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Carnikavas novada Garcēmā (nepieciešami vairāki precizējumi saistībā ar attiecināmajām izmaksām – vājstrāvu tīklu izmaksas un ugunsdzēsības rezervuāru izmaksas tajās neiekļauj, savukārt elektrības un gāzes infrastruktūras izveide ir attiecināma tikai tad, ja paredzēta arī teritorijas vai ēkas sakārtošana, ko nodod nomā uzņēmējam, vai uzņēmējs ir sadarbības partneris).
- Naukšēnu novada pašvaldība (tagad Valmieras novads): Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Naukšēnu pagastā: (1) jāprecizē projekta idejas koncepts, tai skaitā, norādot plašāku informāciju par projekta ietvaros plānotajām darbībām un to saistīti ar uzņēmējdarbības teritoriju; 2) jāpievieno kartogrāfisko materiālu, kurā skaidri norādīta pašvaldības noteiktā ar komercdarbību saistītā teritorija vai funkcionāls savienojums).
- Kokneses novada pašvaldība (tagad Aizkraukles novads): Uzņēmējdarbības veicināšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kokneses ciemā (jāpievieno kartogrāfisko materiālu, kurā skaidri norādīta pašvaldības noteiktā ar komercdarbību saistītā teritorija vai funkcionāls savienojums).
- Pļaviņu novada pašvaldība (tagad Aizkraukles novads): Pļaviņu pilsētas vides sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai (jāpievieno kartogrāfisko materiālu, kurā skaidri norādīta pašvaldības noteiktā ar komercdarbību saistītā teritorija vai funkcionāls savienojums).
- Kocēnu novada pašvaldība (tagad Valmieras novads): Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos.

Atbalstāmie projektu ideju koncepti, kas netiek virzīti projektu iesniegšanai nepietiekamā finansējuma dēļ

- Ādažu novada pašvaldība: Eimuru industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana ražošanas zonas pieejamības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ādažu novadā.
- Salaspils novada pašvaldība: Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras izveide (1) gadījumā, ja projekta iesniegums tiktu iesniegts sadarbības iestādē, jāvieno kartogrāfiskais materiāls, kurā skaidri norādīta pašvaldības noteiktā ar komercdarbību saistītā teritorija vai funkcionālais savienojums, nepārsniedzot 2 km garumu līdz tai; 2) gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras būvniecības gadījumā konkrētiem, esošiem uzņēmējiem, uzņēmēji projektā jāpiesaista kā sadarbības partneri atbilstoši).

Protokola Nr., datums, dalībnieki	Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma
	<ul style="list-style-type: none"> – Rūjienas novada pašvaldība (tagad Valmieras novads): Jeru industriālās zonas attīstība (norādīts, ka projekta mērķī nav iekļaujama informācija par pašvaldības attīstības programmas investīciju plāna konkrētām aktivitātēm un rādītājiem. Šāda informācija iekļaujama citās koncepta sadaļās). <p>Tai pašā laikā sēdē ir noraidītas arī 7 pašvaldību projektu idejas. Noraidījumi pamatoti ar neatbilstību konkrētiem atbilstības kritērijiem (ideja neatbilst SAM atbalstītajām darbībām, nav pievienoti uzņēmēju apliecinājumi par interesi, kas pamatotu projektā jaunradītās darba vietas, u. tml.).</p>
<p>Protokols Nr. 3, 2016. gada 4. jūlijā</p>	<p>Padome apspriež:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. finansējuma un sasniedzamo rezultātu sadalījumu starp nacionālas nozīmes attīstības centriem; ❖ VARAM ir saņēmusi Liepājas pašvaldības un Ventspils pašvaldības iesniegumus par finansējuma sadalījuma izmaiņām SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. ietvaros. Liepājas pašvaldība vēlas samazināt SAM 5.6.2. finansējumu par 514 250 <i>euro</i>, attiecīgi to pārdalot uz SAM 3.3.1., savukārt Ventspils pašvaldība vēlas palielināt SAM 5.6.2. finansējumu par 514 250 <i>euro</i>, attiecīgi samazinot SAM 3.3.1. finansējumu; ❖ Padome saskaņo precizēto finansējuma apjoma un rezultatīvo rādītāju sadalījumu nacionālas nozīmes attīstības centriem; ❖ Ventspils pašvaldībai jāveic vairāki precizējumi savās projektu idejās: <ul style="list-style-type: none"> – iesniegtās projektu idejas par 1 <i>euro</i> pārsniedz pilsētai pieejamo SAM 5.6.2. finansējuma apjomu; – Projekta ideju “Degradētas teritorijas atjaunošana Pils ielā 45, Ventspilī”, “Degradētas teritorijas atjaunošana Akmeņu ielā 3, Ventspilī” un “Veselīga dzīvesveida attīstība Ziemeļkurzemē” aprakstos norādītais ERAF finansējuma apjoms nedaudz pārsniedz maksimāli pieļaujamās 85 % no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām; – Jāprecizē kartogrāfiskais materiāls, norādot visās projektu idejās paredzēto aktivitāšu īstenošanas vietas, piemēram, 6 projektu ideju aprakstos norādīts, ka plānots izveidot auto stāvlaukumus, savukārt kartogrāfiskajos materiālos atrodami vien 2 auto stāvlaukumi. Tāpat nepieciešams atspoguļot arī citas projektu aktivitātes – perspektīvās ēkas, pārbūvējamās ēkas, jābūvējamās grāvjus, iebrauktuves utt. Kartogrāfisko materiālu nepieciešams papildināt ar apzīmējumiem, lai būtu iespējams identificēt degradēto teritoriju robežas un projektu īstenošanas rezultātā atjaunoto degradēto teritoriju robežas. – Projekta ideja “Daudzfunkcionāla inovāciju centra jaunbūve, revitalizējot degradēto teritoriju Rūpniecības ielā 2, Ventspilī” (SAM 5.6.2.): 1) projekta idejas pamatojumā pretrunas, jo minēts, ka inovāciju centrs paredzēts gan dažādām biznesa telpām, gan interešu izglītības centram; norādīts, ka SAM 5.6.2. infrastruktūra ir jāizņem uzņēmējiem; – Projekta ideja “Daudzfunkcionāla pakalpojumu centra izveide Gāliņciemā (SAM 5.6.2.)”: jāprecizē projekta idejas pamatojums, jo kopumā ideja atbilst SAM 5.6.2., taču idejas iesniedzējs ir Gāliņciema bibliotēka un idejas aprakstā minēti arī bibliotēkas pakalpojumi, bet SAM 5.6.2. ietvaros ieguldījumi paredzēti rūpniecisko teritoriju vai citu uzņēmējdarbībai plānoto vai izmantoto degradēto teritoriju atjaunošanā, kas tiks pielāgotas jaunu uzņēmumu izvietojumam vai esošo uzņēmumu paplašināšanai; – Projekta ideja “Degradētu teritoriju atjaunošana Pārventas industriālajā zonā Ventspilī (SAM 5.6.2.)”: tā kā projekta iesniegumā ir iekļauti vairāki objekti, kuri ģeogrāfiski neatrodas viens otram blakus, VARAM sniedz norādes par rādītāju aprēķina metodoloģiju; tāpat tiek norādīts, ka vienā no teritorijām paredzētie graustu demontāžas, krūmu izciršanas un teritorijas planēšanas darbi var būt nepietiekami uzņēmēju piesaistei un lūdz izskatīt iespēju teritorijā ierīkot uzņēmējdarbībai piemērotu ceļu un tīklu inženierinfrastruktūru.

Protokola Nr., datums, dalībnieki	Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ FM pārstāvji aicina pašvaldības jau sākotnējā projektu ideju izstrādes stadijā nodrošināt risku vadību, izstrādājot skaidru redzējumu par projektu ideju rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, lai vēlāk izvairītos no negatīvajām sekām, kas var iestāties rezultatīvo rādītāju nesasniedzšanas gadījumā; ❖ SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. finansējuma un sasniedzamo rezultātu sadalījumā starp reģionālas nozīmes attīstības centriem; ❖ VARAM ir saņēmusi RACA iesniegumu, kurā lūgts veikt SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. rezultatīvo rādītāju samazināšanu trim reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībām – Preiļu novadam, Alūksnes novadam un Cēsu novadam. Tā kā šīm pašvaldībām visos rezultatīvajos rādītājos ir būtiskas pārpildes, Padome atbalsta lūgumu. ❖ Padome lemj par SAM 4.2.2. (energoefektivitātes paaugstināšana) īstenošanu nacionālas nozīmes attīstības centros.
Padomes 4. protokols, 2016. gada 12. oktobrī	<p>Padome apspriež:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ SAM 4.4.2. projektu ideju konceptu priekšatlases rezultātus; ❖ Izmaiņas SAM 5.6.2. finansējuma un sasniedzamo rezultātu sadalījumā starp reģionālas nozīmes attīstības centriem – ir saņemts RACA lūgums samazināt rezultatīvos rādītājus Cēsu novadam, pret ko VARAM nav iebildumu, jo reģionālo attīstības centru pašvaldībās visos rezultatīvajos rādītājos ir būtiskas pārpildes; ❖ pieņem zināšanai no pašvaldībām saņemtos investīciju plānu precizējumus; biežākie būtisku izmaiņu veikšanas cēloņi ir prasība par snieguma rezerves nodrošināšanu 6,1 % apmērā no pieejamā finansējuma apjoma, pašvaldību vēlme īstenot citus projektus vai citas aktivitātes to ietvaros, iepirkumu rezultāti, kuros summas ir augstākas par iepriekš plānotajām, un precizējumu veikšana, lai novērstu CFLA konstatētās neatbilstības projektu iesniegumos; VARAM norāda, ka prioritāri tiks izvērtētas tās programmas, kas savus projektus ir iesniegušas CFLA vai pilsētas projektu vērtēšanas komisijā.
Protokols Nr. 5, 2017. gada 25. janvārī	<p>Padome apspriež SAM 8.1.2. (izglītības iestāžu mācību vide) un SAM 8.1.3. projektu ideju saskaņošanu, kā arī izmaiņas SAM 4.2.2. finansējuma un sasniedzamo rezultātu sadalījumā.</p>
Protokols Nr. 6, 2017. gada 29. martā	<p>Padome apspriež izmaiņas SAM 5.6.2. finansējuma un sasniedzamo rezultātu sadalījumā starp reģionālas nozīmes attīstības centriem un Latgales plānošanas reģionā – saņemts RACA un LPR lūgums veikt izmaiņas finansējuma un rezultatīvo rādītāju sadalījumā starp Līvānu un Krāslavas novadu pašvaldībām; pašvaldības savā starpā ir vienojušās par 320 000 euro pārdalīšanu, ko atbalsta arī Padome.</p>
Protokols Nr. 7, 2017. gada 25. aprīlī	<p>Padome apspriež SAM 8.1.2. projektu idejas.</p>
Protokols Nr. 8, 2017. gada 31. maijā	<p>Padome apspriež MK doto uzdevumu noteikt pašvaldībām juridiski saistošu kārtību, kādā Padome izskata un saskaņo projektu iesniegumu un finansējuma saņēmēju projektu ideju grozījumus, kā arī dokumentāciju, kas nepieciešama projekta idejas grozījumu saskaņošanai. Šis uzdevums VARAM noteikts MK 2017. gada 14. marta sēdes protokola Nr. 12, 43.§ “Informatīvais ziņojums “Par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2016. gada 31. decembrim”” 5.2. apakšpunktā.</p> <p>VARAM ir sagatavojusi grozījumus VARAM 2016. gada 12. februāra iekšējos noteikumos Nr. 3 “Kārtība, kādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sagatavo atzinumu par attīstības programmām republikas pilsētām un novadiem, kuros atrodas reģionālas nozīmes attīstības centrs”, kas nosaka projektu ideju grozījumu un jaunu projektu ideju izskatīšanas kārtību un iesniedzamo dokumentu apjomu. Padome lemj, ka par precizētu projektu ideju, par kuru plānots/jau iesniegts projekta iesniegumu CFLA vai republikas pilsētas pašvaldībā, VARAM 10 darba dienu laikā gatavo atzinumu, izvērtējot rezultatīvo rādītāju un finansējuma apjoma izmaiņas, kā arī iesniegto informāciju par investīciju plāna apstiprināšanu ar domes lēmumu. Ja pašvaldība iesniedz jaunu projekta ideju, VARAM 20 darba dienu laikā gatavo atzinumu par projekta idejas atbilstību SAM, sasniedzamajiem rezultātiem, atbilstību attīstības programmai, ņemot vērā, ka detalizēti projektu izvērtēs CFLA vai republikas pilsētas pašvaldības izveidotā projektu iesniegumu vērtēšanas komisija.</p>

Protokola Nr., datums, dalībnieki	Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma
	<p>Tiek norādīts, ka CFLA (vai republikas pilsētas pašvaldības) projektu iesniegumu vērtēšanas komisija nevar pieņemt lēmumu par projekta apstiprināšanu, ja projekta iesniegumā ERAF finansējuma apjoms ir lielāks un/vai iznākuma rādītāji ir mazāki nekā RAKP saskaņotajā projekta idejā.</p> <p>Tāpat tiek apspriestas SAM 8.1.2. projektu idejas.</p>
Protokols Nr. 9, 2017. gada 26. septembrī	Padome apspriež SAM 8.1.2. projektu idejas.
Protokols Nr. 10, 2017. gada 19. decembrī	<p>Padome apspriež SAM 5.6.2. finansējuma un iznākuma rādītāju sadalījumu starp nacionālas nozīmes attīstības centriem. Tā kā Lielo pilsētu asociācija, KM un VARAM ir identificējušas nepieciešamību integrētu teritoriālo investīciju (ITI) veidā īstenot arī projektus kultūras un dabas mantojuma jomā, vairākām pilsētām tiek pārdalīts finansējums 24 919 516 <i>euro</i> apmērā no SAM 5.6.2. virsrašanās ietvaros pieejamā ERAF finansējuma uz SAM 5.5.1. Attiecīgi mainās SAM 5.6.2. ietvaros pieejamais finansējums Daugavpils, Jelgavas, Ventspils, Rīgas, Valmieras pašvaldībām.</p>
Protokols Nr. 11, 2018. gada 12. martā	Padome apspriež SAM 8.1.2. Rīgas pilsētas pašvaldības precizētās idejas projekta saskaņošanu.
Protokols Nr. 12, 2018. gada 11. decembrī	<p>Padome apspriež:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ SAM 5.5.1. un SAM 9.3.1. rezultātu un finansējuma sadalījumu; ❖ SAM 5.6.2. rezultātu un finansējuma sadalījumu – tā kā saskaņā ar grozījumiem MK rīkojumos līdzekļi no SAM 5.6.2. virsrašanās ietvaros pieejamā ERAF finansējuma apjoma ir pārdalīti uz SAM 5.5.1. 3. atlases kārtu, ir mainījies kopējais ERAF finansējuma apjoms un sadalījums Jēkabpils, Liepājas un Jūrmalas pilsētu pašvaldībām 5.6.2.SAM ietvaros. Padome saskaņo precizētās projekta idejas. <p>Tāpat Padome apspriež ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda ieguldījumus un rādītājus administratīvajās teritorijās.</p> <p>ES fondu ieguldījumi ik gadu tiek skatīti analītiskajā ziņojumā, ko nosaka MK 01.07.2014. noteikumi Nr. 367 “Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas kārtība” un vadošās iestādes, Finanšu ministrijas, 29.12.2015. vadlīnijas Nr. 2.6. “Vadlīnijas, kas nosaka Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un kārtību 2014. – 2020. gada plānošanas periodā”. Minētie noteikumi un vadlīnijas paredz, ka VARAM, sākot ar 2016. gadu, katru gadu sagatavo analītisko ziņojumu, ko Valsts reģionālās attīstības aģentūra publicē Reģionālās attīstības indikatoru modulī (turpmāk – RAIM).</p> <p>2018. gada sagatavotajā ziņojumā analizēti teritoriālās attīstības izaicinājumi, ko atspoguļo reģionālais IKP un reģionu teritorijas attīstības indekss. Ziņojumā tika aprakstīta situācija attiecībā uz kopējiem ieguldījumiem jeb veiktajiem maksājumiem uz 2018. gada 1. maiju, kur pastiprināta uzmanība tika pievērsta trīs ES fondu atbalsta jomām – uzņēmējdarbībai, transportam un nodarbinātības veicināšanai.</p> <p>VARAM ziņo, ka šī plānošanas periodā ietvaros (līdz 2018. gada 1. maijam) ir veikti maksājumi 712 projektiem, par kopējo summu 957 582 079 <i>euro</i> apmērā, no kuriem 777 571 704 <i>euro</i> ir bijis ES fondu finansējums. VARAM norāda, ka padziļināti tika skatīti arī līdz šim sasniegtie rādītāji – uzņēmējdarbības atbalsta jomā līdz 2018. gada 1. maijam bija izveidotas 633 jaunas darba vietas, lielākoties Līvānu novadā un Dobeles novadā, kā arī piesaistītas 81,6 milj. <i>euro</i> privātās nefinanšu investīcijas.</p>
Protokols Nr. 13, 2019. gada 4. jūnijā	Padome apspriež SAM 5.5.1. un SAM 9.3.1. rezultātu un finansējuma sadalījumu.
Protokols Nr. 14, 2020. gada 26. maijā	<p>Padome apspriež:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ SAM 4.2.2. ceturtās projektu iesniegumu atlases kārtas rezultātu un finansējuma sadalījumu; ❖ grozījumus SAM 3.3.1. īstenošanas noteikumos, kas paredz 3.3.1. SAM trešās atlases kārtas finansējuma atlikumu 5 120 820 <i>euro</i> apmērā, kā arī neizmantoto pirmās atlases kārtas, otrās atlases kārtas un trešās atlases kārtas ERAF finansējumu, kas atbrīvosies projektu īstenošanas rezultātā vai par kuru izsludinātājās atlasēs līdz 2020. gada 2. martam netiks iesniegti projektu iesniegumi, novirzīt 3.3.1. SAM otrajai atlases kārtai (reģionālās nozīmes attīstības centriem).

Protokola Nr., datums, dalībnieki	Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ FM ir noteikusi, ka 3.3.1. SAM projektu iesniegumu atlasēs prioritāte ir augstas gatavības projektiem – tādiem projektiem, kuros visām projekta ietvaros plānotajām būvniecības darbībām ir izstrādāts tehniskais projekts; ❖ saskaņā ar VARAM apkopoto informāciju Siguldas, Kuldīgas, Valkas, Smiltenes, Aizkraukles un Līvānu novada pašvaldībām ir augstas gatavības projektu idejas, kuru īstenošana varētu dot nozīmīgu ieguldījumu ekonomiskās situācijas uzlabošanā pēc koronavīrusa COVID–19 izraisītās ekonomikas lejupslīdes, veicinot ekonomikas straujāku atgūšanos, ņemot vērā, ka projektu īstenošanu ir iespējams uzsākt 2020. gadā, tai skaitā: <ul style="list-style-type: none"> – Valkas novads: Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas pilsētā; – Aizkraukles novads: Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai; ❖ Padome lemj saskaņot minēto pašvaldību investīciju plānos iekļautās jaunās projektu idejas, to ERAF finansējuma apjomu un sasniedzamos rezultātīvos rādītājus SAM 3.3.1. otrās atlasē kārtas ietvaros.
Protokols Nr. 15, 2020. gada 14. septembrī (dokumentā kļūdaina numerācija – 14)	<p>Padome apspriež SAM 4.2.2. ceturrtās projektu iesniegumu atlasē kārtas rezultātu un finansējuma sadalījumu. Publiski pieejamajiem sēdes materiāliem ir pievienoti arī pašvaldību iesniegtie projektu koncepti un to ranžējums.</p>
Protokols Nr. 16, 2021. gada 28. aprīlī	<p>Padome lemj par SAM ceturrtās projektu iesniegumu atlasē kārtas priekšatlasē rezultātiem.</p> <p>VARAM 2021. gada 18. februārī reģionālas un nacionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībām, RACA un Lielo pilsētu asociācijai nosūtīja aicinājumu līdz 2021. gada 7. aprīlim VARAM iesniegt projektu ideju konceptus, vienlaikus nosūtīt arī priekšatlasē vērtēšanas kritērijus. Kopumā 24 pašvaldības (Aizkraukle, Alūksne, Balvi, Bauska, Cēsis, Daugavpils, Dobeles, Gulbene, Jelgava, Jēkabpils, Krāslava, Kuldīga, Liepāja, Limbaži, Līvāni, Preiļi, Rēzekne, Rīga, Saldus, Smiltene, Tukums, Valka, Valmiera, Ventspils) iesniedza 44 projektu ideju konceptus. Protokolā norādīts, ka RACA aicina protokola pielikumiem pievienot izvērtēto vērtējumu, kur var redzēt katra projekta izvērtējumu pēc atbilstības un pēc kvalitātes kritērijiem, vienlaikus precizējot kolonnas Nr. 33 “Kopējo punktu skaits” formulu, lai formula atbilstu projektu ideju konceptu priekšatlasē kritēriju noteiktajai formulai. Norādīts, ka komentārs ir ņemts vērā. Publiski pieejamajiem sēdes materiāliem ir pievienoti arī pašvaldību iesniegtie projektu koncepti un to ranžējums (pievienoti kā atsevišķi faili, ne protokola pielikumi).</p> <p>Padome lemj saskaņot deviņus Bauskas, Dobeles, Gulbenes, Krāslavas un Tukuma novadu pašvaldību, kā arī Jelgavas un Rēzeknes pilsētu pašvaldību projektu ideju konceptus, to ERAF finansējuma apjomu un sasniedzamos iznākuma rādītājus 5.6.2. SAM ceturrtās kārtas ietvaros. Savukārt pārējie 35 projekti atbilst SAM 5.6.2. ceturrtās kārtas priekšatlasē nosacījumiem, bet tie netiek virzīti projektu iesniegšanai nepietiekamā ERAF finansējuma dēļ (tai skaitā arī “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju “Kalnmelderī” un Tālavas ielas posmu Valkā”, “Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī”, “Rūpnieciskās teritorijas attīstība ražošanas kompleksa izbūvei Spaļu ielas rajonā, Daugavpilī”, “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā Aizkrauklē”, “Publiskās infrastruktūras izveide uzņēmējdarbības attīstībai Akmeņu ielā Ventspilī”, “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā Valkā”, “Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 4.kārta”, “Infrastruktūras izveide uzņēmējdarbības attīstībai Tirgus ielā, Ventspilī”, “Teritoriju revitalizācija Valmierā”).</p> <p>Padome pieņem zināšanai, ka VARAM ir sagatavojusi un iesniegusi grozījumus darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība”, kas paredz SAM 13.1.3. “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” izveidi, kur plānotais papildu ERAF finansējums degradēto teritoriju attīstīšanai ir 24,17 milj. euro. Papildu finansējums paredzēts no REACT–EU jeb “Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām”, un ir papildu finansējums COVID–19 krīzes seku mazināšanai esošā ES fondu plānošanas perioda (2014.–2020.) ietvaros.</p>
Protokols Nr. 17, 2021. gada 30. septembrī	<p>Padome lemj par papildu finansējuma (24 165 500 euro no REACT–EU³⁹⁸ degradēto teritoriju atjaunošanai SAM 3.1.3.3. pasākuma <i>Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās ietvaros</i>) novirzīšanu 2021. gada pavasarī VARAM organizētās 5.6.2. SAM ceturrtās</p>

Protokola Nr., datums, dalībnieki

Protokolā atklātā informācija pēc būtiskuma

kārtas priekšatlases³⁹⁹ ietvaros iesniegtajiem projektu ideju konceptiem, kas atbilda priekšatlases nosacījumiem, bet netika virzīti projektu iesniegšanai nepietiekamā ERAF finansējuma dēļ.

VARAM 2021. gada 14. septembrī visām pašvaldībām, kuru projektu ideju koncepti tika iekļauti RAKP protokola Nr. 16 3. pielikumā, nosūtīja vēstuli ar aicinājumu līdz 2021. gada 21. septembrim informēt VARAM, vai priekšatlasei iesniegtais projektu ideju koncepts ir joprojām aktuāls, vienlaikus aicinot rūpīgi izvērtēt riskus un pārliecināties, ka projekti tiks īstenoti un projektos plānotie iznākumu rādītāji (radītas jaunas darba vietas, piesaistītas privātās nefinanšu investīcijas, atjaunotās degradētās teritorijas platība hektāros) tiks sasniegti līdz 2023. gada 31. decembrim. Pašvaldību sniegtās informācijas rezultātā secināts, ka 31 no 35 projektu ideju konceptiem ir aktuāls, un to īstenošana un rādītāju sasniegšana nepieciešamajā termiņā ir iespējama.

Revidēto pašvaldību apstiprinātās projektu idejas:

- ❖ Valkas novada pašvaldība: Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju “Kalnmelderī” un Tālavas ielas posmu Valkā;
- ❖ Ventspils valstspilsētas pašvaldība: Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī;
- ❖ Daugavpils valstspilsētas pašvaldība: Rūpnieciskās teritorijas attīstība ražošanas kompleksa izbūvei Spaļu ielas rajonā, Daugavpilī (norādīts, ka projekta iesnieguma vērtēšanas laikā jāpievērš uzmanība korektai valsts atbalsta nosacījumu piemērošanai, ņemot vērā noslēgto nomas līgumu starp Daugavpils pilsētas domi un nomnieku);
- ❖ Aizkraukles novada pašvaldība: Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā.

Projektu idejas, kas netiek virzītas finansēšanai no 13.1.3.3. pasākuma nepietiekamā ERAF finansējuma dēļ:

- ❖ Valkas novada pašvaldība: Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā;
- ❖ Ventspils valstspilsētas pašvaldība “Infrastruktūras izveide uzņēmējdarbības attīstībai Turgus ielā, Ventspilī”.

14. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. līdzfinansēto projektu apliecinājumu iesniegušo uzņēmēju finanšu analīze (projekti, kuri klasificējās kā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība)⁴⁰⁰

Apliecinājumus parakstījušiem uzņēmējiem nav pienākuma arī faktiski izpildīt projekta iznākumu rādītājus, tomēr apliecinājuma dati tika uzskatīti par vienu no tirgus izpētes rīkiem. Šīs izpētes galvenais mērķis – gūt papildu pārliecību, ka pašvaldības plānotais infrastruktūras objekts ir pieprasīts no uzņēmēju puses (ir identificēta vajadzība jeb problēma) un ka tie, savukārt, būtu gatavi paplašināt uzņēmējdarbību, veidojot jaunas darbavietas un veicot nefinanšu investīcijas uzņēmuma attīstībai. Tomēr uzņēmējam būtu jābūt ar stabilu finanšu stāvokli un izaugsmes potenciālu.

Lai novērtētu apliecinājumus parakstījušo uzņēmēju finansiālo stāvokli projekta iesniegšanas datumā, Valsts kontrole izmantoja šādu rādītāju sistēmu:

- I. Vispārīgie raksturojušie dati – reģistrācijas datums, adrese, komercķīlas, nodrošinājumi
- II. Uzņēmuma finanšu pārskata dati – darbinieku skaits, pamatkapitāls, bilances kopsumma, ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, aizņēmumi no kredītiestādēm, citi aizņēmumi, peļņa/zaudējumi
- III. Finanšu analīzē izmantotie koeficienti⁴⁰¹:

❖ **Kopējais likviditātes koeficients = Apgrozāmie līdzekļi/Īstermiņa saistībām**

Raksturo uzņēmuma spēju segt īstermiņa saistības jeb rāda, cik apgrozāmo līdzekļu naudas vienību ir uz vienu īstermiņa vienību. Rādītāja optimālā robeža ir no 1 līdz 2. Ja koeficienta vērtība ir zem 1, tas norāda uz likviditātes risku jeb spēju uzņēmumam laikus segt savas īstermiņa saistības.

❖ **Likviditātes starpseguma koeficients = (Apgrozāmie līdzekļi– (krājumi + nākamo periodu izmaksas))/ Īstermiņa saistībām**

Raksturo saistību daļu, kas var tikt dzēsta ne tikai ar naudas līdzekļiem, bet arī ar sagaidāmiem ienākumiem no preču realizācijas un sniegtiem pakalpojumiem. Rādītāja optimālā robeža ir no 0,8 līdz 1. Ja koeficienta vērtība ir zem 0,8, tiek identificēts likviditātes risks, spēju uzņēmumam laikus segt savas īstermiņa saistības. Rādītājs var iezīmēt uzņēmuma krājumu pārvaldības risku – pārāk daudz līdzekļu ir ieguldīti aktīvos ar zemu likviditātes pakāpi.

❖ **Aktīvu kopējais aprites koeficients = Neto apgrozījums/Aktīvu kopsummu**

(1) Raksturo uzņēmuma saimnieciskās darbības un aktīvu pārvaldīšanas efektivitāti. (2) Aprēķini parāda, cik reižu uzņēmuma aktīvi veic pilnu apriti analizējamā perioda laikā. Rādītāja optimālā vērtība ir 2, tomēr var svārstīties atkarībā no uzņēmējdarbības nozares. Pārāk zems koeficients parāda, ka investīcijas uzņēmumā

ir bijušas pārāk lielas un nepieciešams likvidēt daļu pamatlīdzekļu un krājumu, kas dotu iespēju uzlabot uzņēmuma likviditāti. Ļoti augsts aktīvu apgrozījuma koeficients var norādīt arī uz to, ka uzņēmumam ir jāiegulda papildus līdzekļi aktīvos, lai izturētu konkurenci.

❖ **Autonomijas koeficients = Pašu kapitāls/Aktīvu kopsomma**

Raksturo, kāda daļa no līdzekļiem tiek finansēta no pašu kapitāla, tai skaitā no īpašnieku ieguldījumiem. Rādītāja optimāla robeža ir noteikta >0,5. Rādītājs var būt zemāks par 0,5 gadījumā, ja uzņēmumam nav zemi likviditātes un aprites rādītāji. Jo rādītājs tuvāks 1, jo uzņēmums ir finansiāli neatkarīgāks un finansiāli stabilāks.

Aizkraukles novada pašvaldība

ES projekta Nr. un nosaukums	3.3.1.0/16/I/011 "Pļaviņu pilsētas vides sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai"
Projekta apstiprinātie iznākuma rādītāji	1) 21 jaunizveidota darba vietas 2) 1 595 532,21 euro – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinansu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 21 uzņēmējs – uzņēmēju skaits, kuri guvuši labumu no projekta ietvaros veiktajām investīcijām
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 2 356 302,95 euro, ERAF finansējums – 1 273 941,29 euro
Projekts iesniegts CFLA	03.11.2016.

	1.uzņēmējs	2. uzņēmējs	3. uzņēmējs	4.uzņēmējs	5. uzņēmējs	6. uzņēmējs	7.uzņēmējs	8.uzņēmējs	9. uzņēmējs	10.uzņēmējs	11.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	0 euro 0 jaunas darba vietas	0 euro 0 jaunas darba vietas	1 588 euro 0 jaunas darba vietas	15 000 euro 3 jaunas darba vietas	0 euro 0 jaunas darba vietas	0 euro 0 jaunas darba vietas	45 504 euro 0 jaunas darba vietas	0 euro 0 jaunas darba vietas	243 551 euro 6 jaunas darba vietas	1 173 105 euro 0 jaunas darba vietas	96 348 euro 2 jaunas darba vietas
Vai faktiski ir ieguvusi nomas tiesības?	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	jā	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	03.06.2014.	04.11.1997.	08.12.2005.	11.08.2010.	10.04.2014.	18.02.1992.	19.04.2005.	03.04.2012.	07.09.2001.	27.12.2005.	18.06.2009.
Juridiskā adrese	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads	Aizkraukles novads
Nodrošinājumi	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Ir	Nav	Nav	Nav

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Komerckāla	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Ir	Ir
Finanšu gada pārskatu informācija (2016. gads)											
Darbinieku skaits	5	11	11	5	1	–	12	4	24	92	3
Pamatkapitāls, euro	2 800	2 846	2 840	2 845	1	–	2 845	2 842	2 840	2 845	294 649
Bilances kopsumma, euro	23 732	7 464	68 312	11 495	1 913	–	141 892	57 665	870 831	3 546 135	1 129 608
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, euro	1 417	2 627	8 908	1 018	1836	–	113 751	36 190	395 770	2 402 954	918 482
Aizņēmumi no kredītiestādēm, euro	0	0	24 951	0	2 323	–	0	5 242	0	598 617	435 959
Citi aizņēmumi, euro	0	1 846	19 315	4 889	3 000	–	5 032	0	536 870	268 719	0
Peļņa/zaudējumi, euro	11 603	1 456	–4 034	6 486	199	–	–2 562	13 026	163	428 787	12 771
Finanšu koeficienti (2016. gads)⁴⁰²											
Kopējais likviditātes rādītājs	3,03 (virs ieteicamās robežas)	0,18 (zem ieteicamās robežas)	1,39 (robežas ietvaros)	1,00 (robežas ietvaros)	0,02 (zem ieteicamās robežas)	–	0,45 (zem ieteicamās robežas)	1,14 (robežas ietvaros)	0,62 (zem ieteicamās robežas)	1,42 (robežas ietvaros)	0,55 (zem ieteicamās robežas)
Likviditātes starpseguma rādītājs	0,86 (robežas ietvaros)	0,06 (zem ieteicamās robežas)	0,46 (zem ieteicamās robežas)	0,94 (robežas ietvaros)	0,02 (zem ieteicamās robežas)	–	0,30 (zem ieteicamās robežas)	1,13 (robežas ietvaros)	0,56 (zem ieteicamās robežas)	1,22 (robežas ietvaros)	0,09 (zem ieteicamās robežas)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	4,56 (robežas ietvaros)	17,93 (virs ieteicamās robežas)	3,13 (robežas ietvaros)	6,53 (virs ieteicamās robežas)	0,49 (zem ieteicamās robežas)	–	2,12 (robežas ietvaros)	0,90 (zem ieteicamās robežas)	1,68 (zem ieteicamās robežas)	1,37 (zem ieteicamās robežas)	0,28 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,69 (robežas ietvaros)	–1,29 (zem ieteicamās robežas)	0,09 (zem ieteicamās robežas)	0,56 (robežas ietvaros)	–1,97 (zem ieteicamās robežas)	–	–0,02 (zem ieteicamās robežas)	0,67 (robežas ietvaros)	0,03 (zem ieteicamās robežas)	0,39 (robežas ietvaros)	0,27 (zem ieteicamās robežas)

Ādažu novada pašvaldība

ES projekta Nr. un nosaukums	3.3.1.0/17/I/025 "Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Carnikavas novada Garcēmā"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 205 jaunizveidotas darba vietas 2) 10 500 000 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 11 uzņēmēji – uzņēmēju skaits, kas guvuši labumu no projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 4 952 674,72 <i>euro</i> , tai skaitā, ERAF finansējums – 2 908 342,26 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	04.09.2017.

	1.uzņēmējs	2.uzņēmējs	3.uzņēmējs	4.uzņēmējs	5.uzņēmējs	6.uzņēmējs	7.uzņēmējs	8.uzņēmējs	9.uzņēmējs	10.uzņēmējs	11.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	400 000 <i>euro</i> 20 jaunas darba vietas	100 000 <i>euro</i> 15 jaunas darba vietas	250 000 <i>euro</i> 15 jaunas darba vietas	200 000 <i>euro</i> 10 jaunas darba vietas	350 000 <i>euro</i> 7 jaunas darba vietas	6 000 000 <i>euro</i> 70 jaunas darba vietas	Nav zināms ⁴⁰³	3 000 000 <i>euro</i> 60 jaunas darba vietas	Nav zināms ⁴⁰⁴	Nav zināms ⁴⁰⁵	200 000 <i>euro</i> 8 jaunas darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	17.05.1996.	22.08.2012.	10.05.2007.	03.12.2010.	03.05.2012	06.04.1998.	20.02.2007.	05.05.2000.	15.06.1992.	02.05.2012.	15.03.2011.
Juridiskā adrese	Rīga	Rīga	Rīga	Rīga	Rīga	Rīga	Ādažu novads	Rīga	Ādažu novads	Rīga	Jūrmala
Nodrošinājumi	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Ir	Nav
Komerččila	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	ir	Nav	Ir	Nav	Nav	Nav
Finanšu gada pārskatu informācija (2017. gads)											
Darbinieku skaits	29	1	1	5	1	0	2	24	4	0	2
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	3 550	2 845	2 828	2 846	2 800	2 988	2 840	320 000	25 134	5 001	2 846
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	370 288	16 459	57 289	168 216	152 424	9 182	19 648	2 185 102	189 498	51 897	74 688

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, euro	168 891	0	23 306	68 641	131 114	0	2 066	569 971	103 322	33 916	15 985
Aizņēmumi no kredītiestādēm, euro	0	0	0	100 000	2	348 544	0	700 000	0	0	0
Citi aizņēmumi, euro	18 494	19 077	7 360	141 922	0	895	47 419	0	0	0	1 856
Peļņa/zaudējumi, euro	22 166	-7 329	8 674	99 297	3 545	-50	4 542	243 424	2 806	22 791	-11 306
Finanšu koeficienti (2017. gads)⁴⁰⁶											
Kopējais likviditātes rādītājs	1,10 (robežas ietvaros)	0,44 (zem ieteicamās robežas)	3,99 (virs ieteicamās robežas)	0,37 (zem ieteicamās robežas)	110,99 (virs ieteicamās robežas)	0,03 (zem ieteicamās robežas)	0,72 (zem ieteicamās robežas)	1,77 (robežas ietvaros)	3,97 (virs ieteicamās robežas)	1,10 (robežas ietvaros)	2,10 (robežas ietvaros)
Likviditātes starpsējuma rādītājs	0,30 (zem ieteicamās robežas)	0,44 (zem ieteicamās robežas)	3,99 (virs ieteicamās robežas)	0,37 (zem ieteicamās robežas)	110,99 (virs ieteicamās robežas)	0,03 (zem ieteicamās robežas)	0,06 (zem ieteicamās robežas)	0,83 (robežas ietvaros)	3,67 (virs ieteicamās robežas)	1,10 (robežas ietvaros)	1,53 (robežas ietvaros)
Aktīvu kopējais aprītes koeficients	3,50 (robežas ietvaros)	3,25 (robežas ietvaros)	1,40 (zem ieteicamās robežas)	3,21 (robežas ietvaros)	0,04 (zem ieteicamās robežas)	-	2,78 (robežas ietvaros)	0,89 (zem ieteicamās robežas)	0,67 (zem ieteicamās robežas)	0,66 (zem ieteicamās robežas)	0,66 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,34 (robežas ietvaros)	-1,29 (zem ieteicamās robežas)	0,72 (robežas ietvaros)	-2,04 (zem ieteicamās robežas)	0,04 (zem ieteicamās robežas)	-37,10 (zem ieteicamās robežas)	-1,94 (zem ieteicamās robežas)	0,53 (robežas ietvaros)	-0,13 (zem ieteicamās robežas)	0,68 (robežas ietvaros)	0,63 (robežas ietvaros)

Daugavpils valstspilsētas pašvaldība

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/17/I/028 “Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā”
Projekta iznākuma rādītāji	1) 161 jaunizveidotas darba vietas 2) 6 511 312 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 29 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 8 354 052,77 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums 5 861 215,65 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	01.12.2017.

Uzņēmējs (likvidēts 10.02.2023)

Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	700 000 <i>euro</i> , 60 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	02.03.2018.
Juridiskā adrese	Ķekavas novads
Nodrošinājumi	–
Komerķīla	–
Finanšu gada pārskata informācija (2018. gads)	
Darbinieku skaits	0
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	2 800
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	5 000
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	0
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	0
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	2 206
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	–37
Finanšu koeficienti (2018. gads) ⁴⁰⁷	
Kopējais likviditātes rādītājs	161,29 (virs robežvērtības)
Likviditātes starpseguma rādītājs	161,29 (virs robežvērtības)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	nav – neto apgrozījums 2018. gadā 0 <i>euro</i> .
Autonomijas koeficients	0,57 (robežas ietvaros)

Valkas novada pašvaldība

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/22/I/013 "Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 24 jaunizveidotas darba vietas 2) 260 000 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 0,83 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 1 337 496,25 <i>euro</i> , tai skaitā, ERAF finansējums 744 480 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	10.03.2022.

	1.uzņēmējs	2.uzņēmējs	3.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	260 000 <i>euro</i> , 24 darba vietas	260 000 <i>euro</i> , 24 darba vietas	260 000 <i>euro</i> , 24 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	nomas līgums netika noslēgts	nē	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	16.07.2015.	13.05.2021.	04.11.2016.
Juridiskā adrese	Valkas novads	Valkas novads	Valkas novads
Nodrošinājumi	Ir	Nav	Ir
Komerckāla	Ir	Nav	Nav
Finanšu gada pārskatu informācija (2022. gads)			
Darbinieku skaits	9	1	3
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	3 000	100	2 800
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	310 113	5 092	47 399
Ilgttermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	57 467	3 639	21 313
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	–	3 061	0
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	80 144	0	110 993
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	–26 849	–1 738	– 25 775
Finanšu koeficienti (2022. gads)⁴⁰⁸			
Kopējais likviditātes rādītājs	2,33 (robežas ietvaros)	0,83 (zem ieteicamās robežas)	1,83 (robežas ietvaros)
Likviditātes starpseguma rādītājs	0,26 (zem ieteicamās robežas)	0,83 (zem ieteicamās robežas)	0,32 (zem ieteicamās robežas)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	0,75 (zem ieteicamās robežas)	0,41 (zem ieteicamās robežas)	0,93 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,39 (robežas ietvaros)	–0,39 (zem ieteicamās robežas)	–1,64 (zem ieteicamās robežas)

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/17/I/016 "Degradētās teritorijas atjaunošana uzņēmējdarbības attīstībai"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 30 jaunizveidotas darba vietas 2) 1 300 000 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 3,74 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 3 321 676,60 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums 1 176 791,2 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	25.09.2017.

Uzņēmējs (likvidēts 11.04.2022.)

Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	1 300 000 <i>euro</i> , 30 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvusi nomas tiesības?	jā, bet līgums tika izbeigts
Reģistrācijas datums komercreģistrā	30.08.2016.
Juridiskā adrese	Valkas novads
Nodrošinājumi	–
Komerckāla	–
Finanšu gada pārskata informācija (2020. gads)	
Darbinieku skaits	0
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	3 000
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	0
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	0
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	0
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	3 400
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	–35 448
Finanšu koeficienti (2020. gads)	
Kopējais likviditātes rādītājs	Nav norādīti apgrozāmie līdzekļi
Likviditātes starpseguma rādītājs	Nav norādīti apgrozāmie līdzekļi
Aktīvu kopējais aprites koeficients	Neto apgrozījums 2020. gadā 0 <i>euro</i> , bilances kopsumma 0 <i>euro</i>
Autonomijas koeficients	Pašu kapitāls negatīvs, bilances kopsumma 0 <i>euro</i>

ES projekta Nr. un nosaukums	3.3.1.0/20/I/016 "Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā"
Projekta iznākuma rādītāji	1) Jaunizveidotas 3 darba vietas; 2) Uzņēmēju skaits, kuri guvuši labumu no projekta ietvaros veiktajām investīcijām – 1 uzņēmējs; 3) No projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos – 160 000 <i>euro</i> .
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 250 198,28 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums 160 000 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	03.08.2020.

Uzņēmējs	
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	160 000 <i>euro</i> , 3 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	jā
Reģistrācijas datums komercreģistrā	02.12.2004.
Juridiskā adrese	Valkas novads, Kārķu pagasts
Nodrošinājumi	nav
Komerčķīla	ir
Finanšu gada pārskata informācija (2020. gads)	
Darbinieku skaits	9
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	139 257
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	870 623
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	540 308
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	254 644
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	35 912
Pelņa/zaudējumi, <i>euro</i>	478
Finanšu koeficienti (2020. gads) ⁴⁰⁹	
Kopējais likviditātes rādītājs	5,46 (virs robežvērtības)
Likviditātes starpseguma rādītājs	1,33 (robežas ietvaros)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	0,26 (zem ieteicamās robežvērtības)
Autonomijas koeficients	0,46 (robežas ietvaros)

ES projekta Nr. un nosaukums	Nr. 5.6.2.0/16/I/004 "Ražošanas teritorijas izveidošana atjaunojot degradēto teritoriju Valkā"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 45 jaunizveidotas darba vietas; 2) 2 600 000 <i>euro</i> – no projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos; 3) 3,92 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 3 834 756,55 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums – 2 594 281,52 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	21.10.2016.

	1.uzņēmējs	2.uzņēmējs likvidēts 09.12.2022.	3.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	27 jaunizveidotas darba vietas; 1 600 000 <i>euro</i> nefinanšu investīcijas	17 jaunizveidotas darba vietas; 1 000 000 <i>euro</i> nefinanšu investīcijas	1 jaunizveidota darba vietas; 0 <i>euro</i> nefinanšu investīcijas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	jā	nē	nē
Reģistrācijas datums komercrēģistrā	20.09.2002.	10.04.2002.	10.11.2004.
Juridiskā adrese	Parka iela, Valka	Varoņu iela, Valka	Parka iela, Valka
Nodrošinājumi	nav	–	nav
Komerčķīla	ir	–	nav
Finanšu gada pārskata informācija (2016. gads)			
Darbinieku skaits	100	56	6
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	17 040	2 844	2 828
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	5 678 883	608 671	72 047
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	3 625 048	145 879	25 802
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	802 819	0	0
Citi aizņēmumi	439 327	0	34 040
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	745 411	60 124	1 830
Finanšu koeficienti⁴¹⁰ (2016. gads)			
Kopējais likviditātes rādītājs	1,23 (robežas ietvaros)	6,60 (virs robežvērtības)	5,41 (virs robežvērtības)
Likviditātes starpseguma rādītājs	0,56 (zem ieteicamās robežas)	4,32 (virs robežvērtības)	0,48 (zem robežvērtības)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	1,04 (zem ieteicamās robežas)	1,40 (zem ieteicamās robežas)	13,87 (virs ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,60 (robežas ietvaros)	0,88 (robežas ietvaros)	0,41 (robežas ietvaros)

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/17/I/026 "Ražošanas teritorijas izveidošana atjaunojot degradēto teritoriju Kārķu pagastā"
Projekta iznākuma rādītāji	1) Jaunizveidotas 8 darba vietas; 2) No projekta ietvaros veiktajām investīcijām infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos – 470 324 <i>euro</i> 3) 0,668 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 1 398 862,57 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums 457 911,92 <i>euro</i> .
Projekts iesniegts CFLA	25.09.2017.

Uzņēmējs	
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	470 324 <i>euro</i> , 8 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	jā
Reģistrācijas datums komercreģistrā	13.11.2007
Juridiskā adrese	Valkas novads, Kārķu pagasts
Komerckāla	Nav
Finanšu gada pārskata informācija (2017. gads)	
Darbinieku skaits	11
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	2 828
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	155 407
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	37 409
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	0
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	13 010
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	832
Finanšu koeficienti (2017. gads) ⁴¹¹	
Kopējais likviditātes rādītājs	3,50 (virs ieteicamās robežvērtības)
Likviditātes starpseguma rādītājs	3,38 (virs ieteicamās robežvērtības)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	1,83 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,76 (robežas ietvaros)

Valmieras novada pašvaldība

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/20/I/012 "Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 2. kārtā"
Projekta iznākuma rādītāji	1. Atjaunota degradētā teritorija Valmieras pilsētā 5,01 ha, tai skaitā teritorijas, kuras paredzētas iznomāt uzņēmējiem – 2,98 ha, atjaunojamo ielu un publisko stāvlaukumu platība – 2,03 ha. 2. Jaunizveidotas 67 darba vietas atjaunotajā degradētajā teritorijā. 3. Atjaunotajā degradētajā teritorijā uzņēmēji veikuši nefinansu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 4 929 199,00 euro apmērā.
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 5 887 940,05 euro, tai skaitā ERAF finansējums 4 236 673,83 euro.
Projekts iesniegts CFLA	28.02.2020.
Projekta statuss	12.01.2024. parakstīti grozījumi, projekts nacionāli nefunkcionējošs.

	1.uzņēmējs	2.uzņēmējs	3.uzņēmējs ⁴¹²	4.uzņēmējs	5.uzņēmējs	6.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	900 000 euro, 10 darba vietas	900 000 euro, 15 darba vietas	900 000 euro, 10 darba vietas	900 000 euro, 15 darba vietas	900 000 euro, 10 darba vietas	900 000 euro, 15 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	nē	nē	nē	nē	nē	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	13.03.1995.	17.02.1992.	14.03.2005 Izslēgts no reģistra 06.01.2023.	04.10.1994.	22.01.2003.	16.12.2014.
Juridiskā adrese	Valmieras novads	Valmieras novads	Valmieras novads	Valmieras novads	Valmieras novads	Valmieras novads
Nodrošinājumi	nav	nav	–	Nav	Nav	Nav
Komerckāla	nav	nav	–	ir	ir	ir
Finanšu gada pārskata informācija (2020. gads)						
Darbinieku skaits	60	348	77	81	28	318
Pamatkapitāls, euro	70 000	2 300 000	2 844	298 120	28 448	1 003 100
Bilances kopsumma, euro	696 861	9 185 780	417 755	7 042 321	1 979 634	7 594 289
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, euro	178 122	6 730 933	329 683	5 061 879	1 482 508	1 891 466
Aizņēmumi no kredītiestādēm, euro	nav	2 555 419	nav	2 945 362	146 933	nav

Peļņa/zaudējumi, euro	5 860	417 262	-157 675	241 261	6 267	1 003 094
Finanšu koeficienti (2020. gads)						
Kopējais likviditātes rādītājs	1,53 (robežas ietvaros)	0,83 (zem ieteicamās robežas)	0,19 (zem ieteicamās robežas)	1,32 (robežas ietvaros)	0,80 (zem ieteicamās robežas)	1,46 (robežas ietvaros)
Likviditātes starpseguma rādītājs	0,70 (zem ieteicamās robežas)	0,36 (zem ieteicamās robežas)	0,11 (zem ieteicamās robežas)	0,33 (zem ieteicamās robežas)	0,21 (zem ieteicamās robežas)	1,43 (robežas ietvaros)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	4,66 (robežas ietvaros)	1,67 (robežas ietvaros)	5,20 (robežas ietvaros)	0,90 (zem ieteicamās robežas)	1,94 (robežas ietvaros)	3,07 (robežas ietvaros)
Autonomijas koeficients	0,40 (robežas ietvaros)	0,42 (robežas ietvaros)	0,40 (zem ieteicamās robežas)	0,43 (robežas ietvaros)	0,30 (robežas ietvaros)	0,37 (robežas ietvaros)

ES projekta Nr. un nosaukums	3.3.1.0/16/I/024 "Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 25 jaunizveidotas darba vietas 2) 874 241 euro – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 7 uzņēmēji, kuri guvuši labumu no projekta ietvaros veiktajām investīcijām
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 1 451 347,68 euro, tai skaitā ERAF finansējums 632 568,69 euro.
Projekts iesniegts CFLA	01.12.2016.

	1.uzņēmējs likvidēts 16.06.2020.	2.uzņēmējs	3.uzņēmējs ⁴¹³	4.uzņēmējs likvidēts 29.09.2021.	5.uzņēmējs	6.uzņēmējs	7.uzņēmējs likvidēts 29.12.2023.
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	314 242 euro, 3 darba vietas	40 000 euro, t 4 darba vietas	500 000 euro, 10 darba vietas	10 000 euro, 5 darba vietas	0 euro, 1 darba vieta	10 000 euro, 2 darba vietas	0 euro, 0 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	12.12.1995.	29.06.1999.	02.05.2016.	09.04.2013.	20.12.2007.	03.02.2012.	14.08.1992.
Juridiskā adrese	Valmieras novads, Kocēnu pagasts	Valmieras novads, Valmiera	Valmieras novads, Kocēnu pagasts	Valmieras novads, Jeru pagasts	Limbažu novads	Valmieras novads, Kocēnu pagasts	Valmieras novads, Kocēnu pagasts
Nodrošinājumi	–	Nav	Nav	–	Nav	Nav	–
Komerčķīla	–	Nav	Nav	–	Nav	Nav	–
Finanšu gada pārskatu informācija (2016. gads)							

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Darbinieku skaits	46	17	0	3	4	12	1
Pamatkapitāls, euro	2 322 000	2 845	30 000	4 411	2 846	2 840	2 189
Bilances kopsumma, euro	2 895 037	268 042	3 443	35 255	4 078	48 413	4 818
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, euro	2 223 692	48 061	0	9 213	0	13 431	1 497
Aizņēmumi no kredītiestādēm, euro	1 184 878	44 757	0	15 841	0	0	00
Citi aizņēmumi, euro	235 602	14 174	0	0	36 801	13 992	0
Peļņa/zaudējumi, euro	-95 244	-29 878	-26 557	16 681	-793	30 602	1 987
Finanšu koeficienti (2016. gads)							
Kopējais likviditātes rādītājs	0,68 (zem ieteicamās robežas)	1,34 (robežas ietvaros)	-	3,64 (virs ieteicamās robežas)	0,69 (zem ieteicamās robežas)	9,23 (virs ieteicamās robežas)	5,17 (virs ieteicamās robežas)
Likviditātes starpseguma rādītājs	0,36 (zem ieteicamās robežas)	0,21 (zem ieteicamās robežas)	-	3,64 (virs ieteicamās robežas)	0,31 (zem ieteicamās robežas)	6,60 (virs ieteicamās robežas)	3,65 (virs ieteicamās robežas)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	0,91 (zem ieteicamās robežas)	3,31 (robežas ietvaros)	-	2,83 (robežas ietvaros)	1,22 (zem ieteicamās robežas)	6,37 (robežas ietvaros)	2,91 (robežas ietvaros)
Autonomijas koeficients	0,16 (zem ieteicamās robežas)	0,24 (zem ieteicamās robežas)	1,00 (robežas ietvaros)	0,27 (zem ieteicamās robežas)	-9,49 (zem ieteicamās robežas)	-0,16 (zem ieteicamās robežas)	0,87 (robežas ietvaros)

Ventspils valstspilsētas pašvaldība

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/22/I/007 "Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 45 jaunizveidotas darba vietas 2) 3 500 000 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinansu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 3,94 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 4 087 718,12 <i>euro</i> , tai skaitā, ERAF finansējums – 2 412 445 <i>euro</i>
Projekts iesniegts CFLA	10.03.2022.

	1.uzņēmējs	2.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	300 000 <i>euro</i> , 15 darba vietas	200 000 <i>euro</i> , 15 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvis nomas tiesības?	jā	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	14.11.2012.	08.06.2009.
Juridiskā adrese	Ventspils	Ventspils
Nodrošinājumi	Nav	Nav
Komerckāla	Nav	Nav
Finanšu gada pārskatu informācija (2022. gads)		
Darbinieku skaits	10	8
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	145 000	71 000
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	872 670	208 276
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	621 377	188 246
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	0	0
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	240 000	0
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	-40 285	33 675
Finanšu koeficienti (2022. gads)		
Kopējais likviditātes rādītājs	1,85 (robežas ietvaros)	0,53 (zem ieteicamās robežas)
Likviditātes starpseguma rādītājs	1,83 (robežas ietvaros)	0,53 (zem ieteicamās robežas)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	0,10 (zem ieteicamās robežas)	0,42 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,36 (zem ieteicamās robežas)	0,52 (robežas ietvaros)

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/18/I/006 "Infrastrukturā izveide uzņēmējdarbības attīstībai Pils ielā, Ventspilī"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 37 jaunizveidotas darba vietas 2) 300 000 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 0,15 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas ir 2 131 450,03 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums – 1 725 413,35 <i>euro</i>
Projekts iesniegts CFLA	28.03.2018.

Uzņēmējs

Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	300 000 <i>euro</i> , 37 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvusi nomas tiesības?	jā
Reģistrācijas datums komercreģistrā	30.11.2011.
Juridiskā adrese	Rīga
Nodrošinājumi	Nav
Komerčķīla	Nav
Finanšu gada pārskata informācija (2018. gads)	
Darbinieku skaits	103
Pamatkapitāls, <i>euro</i>	2 844
Bilances kopsumma, <i>euro</i>	2 682 478
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, <i>euro</i>	355 236
Aizņēmumi no kredītiestādēm, <i>euro</i>	0
Citi aizņēmumi, <i>euro</i>	0
Peļņa/zaudējumi, <i>euro</i>	1 362 943
Finanšu koeficienti (2018. gads)	
Kopējais likviditātes rādītājs	6,90 (virs robežvērtības)
Likviditātes starpsējuma rādītājs	6,72 (virs robežvērtības)
Aktīvu kopējais aprites koeficients	1,77 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients	0,87 (robežas ietvaros)

ES projekta Nr. un nosaukums	5.6.2.0/19/I/003 "Inovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbūve Rūpniecības ielā 2, Ventspilī"
Projekta iznākuma rādītāji	1) 99 jaunizveidotas darba vietas 2) 239 394 <i>euro</i> – projekta ietvaros veikto investīciju infrastruktūrā labumu guvušo uzņēmēju nefinanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 3) 2,93 ha – atjaunotās degradētās teritorijas apjoms
Projekta finansējums	Projekta kopējās izmaksas 9 086 288,63 <i>euro</i> , tai skaitā ERAF finansējums 6 172 420,79 <i>euro</i> .

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekts iesniegts CFLA		15.03.2019.					
	1.uzņēmējs	2.uzņēmējs	3.uzņēmējs	4.uzņēmējs	5.uzņēmējs	6.uzņēmējs	7.uzņēmējs
Plānotās investīcijas, jaunizveidoto darba vietu skaits, kuras apņemas izveidot uzņēmējs	100 000 euro, 30 darba vietas	25 000 euro, 20 darba vietas	60 000 euro, 15 darba vietas	20 000 euro, 10 darba vietas	40 000 euro, 10 darba vietas	10 000 euro, 5 darba vietas	50 000 euro, 10 darba vietas
Vai faktiski ir ieguvus nomas tiesības?	nē	nē	nē	nē	nē	nē	nē
Reģistrācijas datums komercreģistrā	01.03.2002.	08.12.1995.	14.11.2012.	08.02.2011.	29.06.2012.	03.07.2007.	10.01.2015.
Juridiskā adrese	Rīga,	Rīga	Ventspils	Ventspils	Ventspils novads	Ventspils novads	Ādažu novads
Nodrošinājumi	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav
Komerckāla	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav
Finanšu gada pārskatu informācija (2019. gads)							
Darbinieku skaits	Nav pieejama informācija par filiāles finanšu rādītājiem	353	10	5	5	1	1
Pamatkapitāls, euro		1 796 779	2 844	2 844	1	2 840	1
Balances kopsumma, euro		12 369 052	213 129	171 901	5374	22 040	4 215
Ilgtermiņa ieguldījumu kopsumma, euro		831 293	104 133	13 149	0	1 591	1 999
Aizņēmumi no kredītiestādēm, euro		0	0	0	0	0	0
Citi aizņēmumi, euro		0	0	0	0	0	0
Peļņa/zaudējumi, euro		-220 007	1 632	94 952	-2 827	1 511	-12 731
Finanšu koeficienti (2019. gads)							
Kopējais likviditātes rādītājs	Nav pieejama informācija par filiāles finanšu rādītājiem	1,68 (robežas ietvaros)	0,83 (zem ieteicamās robežas)	3,75 (virs ieteicamām robežām)	2,04 (robežas ietvaros)	1,16 (robežas ietvaros)	0,18 (zem ieteicamās robežas)
Likviditātes starpseguma rādītājs		1,6 (robežas ietvaros)	0,69 (zem ieteicamās robežas)	3,68 (virs ieteicamām robežām)	2,04 (robežas ietvaros)	1,14 (robežas ietvaros)	0,18 (zem ieteicamās robežas)
Aktīvu kopējais aprites koeficients		1,36 (zem ieteicamās robežas)	1,03 (zem ieteicamās robežas)	2,24 (robežas ietvaros)	5,97 (robežas ietvaros)	3,77 (robežas ietvaros)	1,64 (zem ieteicamās robežas)
Autonomijas koeficients		0,44 (robežas ietvaros)	0,21 (zem ieteicamās robežas)	0,75 (robežas ietvaros)	0,51 (robežas ietvaros)	0,20 (zem ieteicamās robežas)	-1,92 (zem ieteicamās robežas)

15. pielikums. SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenoto projektu sasniedzamo rādītāju analīze⁴¹⁴

Revīzijas laikā tika analizēti visi 229 SAM 3.3.1. un 5.6.2. īstenotie projekti ar mērķi identificēt projektus, kuru iznākuma rādītāji ir sasniegti pirms projekta iesnieguma datuma un projekta īstenošanas laikā.

Revīzija balstās uz pieņēmumu, ka projekta mērķa sasniegšanas pakāpi (ko rakstura iznākuma rādītāji) ir iespējams noteikt tikai pēc projekta īstenošanas (projekta beigu datums⁴¹⁵), kad projekta ietvaros izveidoto infrastruktūru ir iespējams izmantot saimnieciskā darbībā, pozitīvi ietekmējot to.

Vērtējuma atšifrējums:

“jā” – projekta iznākuma rādītāji pilnā apmērā ir sasniegti pirms un projekta īstenošanas laikā

“daļēji” – projekta iznākuma rādītāji 80 % apmērā ir sasniegti pirms un projekta īstenošanas laikā.

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, <i>euro</i>	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji			Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, <i>euro</i>	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/16/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	576 232	85,00 %	17.08.2016.	19	5 043 501	22.02.2018.	jā	2016–2017
5.6.2.0/16/I/002	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	2 218 458	79,69 %	23.09.2016.	34	2 100 000	05.03.2018.	nē	2018–2019
5.6.2.0/16/I/003	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 516 543	85,00 %	05.10.2016.	2	2 114 640	28.06.2020.	jā	2014–2019
3.3.1.0/20/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	88 423	85,00 %	28.02.2020.	2	64 098	01.02.2021.	nē	2018–2022
5.6.2.0/16/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	602 495	85,00 %	28.10.2016.	25	2 400 000	01.03.2018.	daļēji	2016–2019

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/16/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 299 846	81,49 %	29.11.2016.	58	4 255 000	16.11.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/16/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	600 929	85,00 %	30.11.2016.	12	701 250	16.10.2018.	jā	2014–2017
5.6.2.0/16/I/008	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 163 998	85,00 %	30.11.2016.	76	4 347 626	29.03.2019.	jā	2015–2016
5.6.2.0/16/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	826 354	85,00 %	30.11.2016.	71	1 640 500	11.03.2019.	jā	2015–2017
5.6.2.0/16/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 639 814	85,00 %	30.11.2016.	21	3 716 882	09.02.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/16/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	902 624	85,00 %	30.11.2016.	15	3 734 886	22.07.2019.	jā	2014–2018
5.6.2.0/16/I/013	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	5 033 725	79,25 %	01.12.2016.	57	3 455 618	04.08.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/16/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	368 238	85,00 %	30.11.2016.	19	4 052 819	26.07.2019.	jā	2016
3.3.1.0/17/I/045	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 053 365	85,00 %	29.09.2017.	86	90 000	03.03.2020.	daļēji	2015–2017
5.6.2.0/16/I/017	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 840 630	85,00 %	30.11.2016.	91	3 600 000	12.04.2018.	jā	2014–2017
5.6.2.0/16/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	14 025 106	85,00 %	01.12.2016.	213	10 943 484	31.12.2020.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/16/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 075 869	85,00 %	01.12.2016.	43	8 500 000	27.07.2019.	jā	2014-2017
5.6.2.0/16/I/020	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	5 417 513	78,19 %	09.12.2016.	56	80 000	18.09.2018.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/16/I/021	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 680 576	81,65 %	23.12.2016.	27	3 202 140	09.10.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/16/I/022	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	589 747	85,00 %	23.12.2016.	17	3 344 689	16.07.2018.	jā	2016
5.6.2.0/16/I/023	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 938 765	85,00 %	29.12.2016.	20	1 850 000	17.09.2020.	jā	2016
5.6.2.0/17/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	373 640	85,00 %	30.01.2017.	11	152 681	06.02.2019.	nē	2018–2020
5.6.2.0/17/I/002	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	5 635 831	68,36 %	15.02.2017.	95	3 500 000	07.08.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	583 103	85,00 %	01.07.2016.	9	516 934	04.04.2017.	jā	2014–2016
5.6.2.0/17/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 254 602	83,79 %	12.05.2017.	22	1 100 000	13.10.2019.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/005	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 854 062	55,11 %	13.05.2017.	50	910 759	28.11.2019.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Faktiski ieskaitītie rādītāji		
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/17/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 456 886	84,35 %	30.05.2017.	76	2 160 000	08.10.2019.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	688 404	85,00 %	31.07.2017.	2	1 450 000	21.11.2018.	daļēji	2017–2020
5.6.2.0/17/I/008	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	468 452	85,00 %	09.08.2017.	12	600 000	01.08.2019.	jā	2017–2018
5.6.2.0/17/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	450 405	85,00 %	13.09.2017.	6	150 000	08.10.2019.	jā	2015–2019
5.6.2.0/17/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	394 566	85,00 %	13.09.2017.	5	1 094 777	22.09.2019.	jā	2017
5.6.2.0/17/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	433 693	85,00 %	14.09.2017.	3	300 000	08.01.2019.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/012	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	540 946	85,00 %	19.09.2017.	5	1 328 868	15.03.2019.	jā	2018
5.6.2.0/17/I/013	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 849 754	85,00 %	22.09.2017.	29	1 769 000	20.12.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/014	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	6 621 458	77,81 %	22.09.2017.	120	1 000 000	04.02.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	750 514	85,00 %	28.02.2020.	9	165 806	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/017	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 754 204	80,68 %	25.09.2017.	42	2 500 000	04.03.2021.	nē	2019 - 2021

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji			Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/17/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 427 684	75,16 %	25.09.2017.	25	1 790 000	30.06.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	222 320	85,00 %	25.09.2017.	5	200 000	26.10.2018.	jā	2016- 2017
5.6.2.0/17/I/020	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	6 445 597	78,26 %	25.09.2017.	86	5 244 388	25.12.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/021	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 258 397	85,00 %	25.09.2017.	37	1 829 561	30.03.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/022	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	4 179 382	74,92 %	25.09.2017.	76	4 720 529	04.07.2021.	nē	2019
5.6.2.0/17/I/023	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 011 994	57,16 %	25.09.2017.	14	1 777 291	23.05.2020.	jā	2017–2020
5.6.2.0/17/I/024	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	3 397 072	30,16 %	25.09.2017.	18	877 756	14.10.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/025	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 710 107	35,45 %	25.09.2017.	6	524 929	19.02.2021.	nē	2020–2022
3.3.1.0/16/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 461 408	85,00 %	22.08.2016.	61	3 723 000	20.10.2017.	jā	2014–2016
5.6.2.0/17/I/027	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 711 823	45,65 %	25.09.2017.	64	748 446	18.10.2020.	jā	2015–2021

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/16/I/016	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 391 323	85,00 %	01.12.2016.	27	4 500 000	04.06.2020.	jā	2014 -2016
5.6.2.0/19/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 324 250	85,00 %	01.07.2019.	25	7 931 804	23.12.2021.	jā	2018 -2020
5.6.2.0/17/I/030	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	19 525 809	57,86 %	19.12.2017.	130	10 261 699	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/031	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	586 804	85,00 %	20.12.2017.	7	200 000	02.11.2019.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/033	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 516 424	85,00 %	22.12.2017.	31	2 027 060	01.01.2020.	nē	2020 – 2021
5.6.2.0/17/I/034	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 162 823	73,87 %	29.12.2017.	71	3 448 678	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/020	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 910 820	85,00 %	30.11.2016.	109	6 650 000	31.12.2018.	jā	2014–2019
5.6.2.0/20/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 049 699	85,00 %	28.02.2020.	87	1 053 375	29.05.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 113 679	69,94 %	27.02.2018.	36	2 037 985	30.08.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 757 436	81,56 %	28.02.2018.	20	1 220 000	09.12.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/003	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	344 363	85,00 %	28.02.2018.	42	900 000	02.02.2019.	jā	2016–2017
5.6.2.0/18/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	558 001	85,00 %	28.02.2018.	40	7 100 000	30.09.2019.	jā	2016–2019

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Faktiski ieskaitītie rādītāji		
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/18/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	8 967 565	53,92 %	01.03.2018.	15	2 500 000	27.08.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/029	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 471 818	85,00 %	01.12.2017.	27	3 625 527	14.12.2020.	jā	2018–2022
5.6.2.0/18/I/007	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	4 567 851	62,42 %	29.03.2018.	30	3 674 855	31.12.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/008	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	8 754 361	76,32 %	27.04.2018.	141	5 780 000	31.12.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 282 389	81,21 %	02.05.2018.	57	3 651 873	15.02.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/010	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 195 498	78,38 %	31.05.2018.	23	937 003	22.12.2019.	nē	2016–2022
5.6.2.0/18/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	10 117 685	78,56 %	29.06.2018.	92	7 490 000	19.02.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/012	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 155 608	40,82 %	05.09.2018.	25	1 200 000	18.01.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 266 776	47,57 %	29.10.2018.	50	4 996 566	30.12.2021.	nē	2017–2022
5.6.2.0/18/I/016	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 010 735	85,00 %	04.12.2018.	7	1 000 000	25.11.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/017	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	6 230 902	22,62 %	19.12.2018.	20	734 316	02.06.2022.	jā	2017–2019

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/18/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 074 055	43,86 %	28.12.2018.	4	458 000	29.10.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 839 590	85,00 %	28.12.2018.	40	1508678	11.09.2020.	jā	2016–2019
5.6.2.0/18/I/020	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 440 916	41,11 %	28.12.2018.	16	140 764 725	18.04.2023.	jā	2017
5.6.2.0/19/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 458 597	72,11 %	15.02.2019.	28	510 000	22.12.2022.	jā	2017–2019
5.6.2.0/19/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 013 739	85,00 %	28.02.2019.	4	511 813	30.09.2020.	jā	2017 - 2019
3.3.1.0/16/I/021	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	436 837	85,00 %	30.11.2016.	14	2 117 100	03.03.2018.	jā	2017
5.6.2.0/19/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 045 359	35,96 %	01.04.2019.	22	681 600	05.01.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/005	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	2 862 324	55,14 %	03.04.2019.	45	1 940 159	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 034 715	85,00 %	30.04.2019.	21	2 652 975	31.12.2021.	jā	2017
5.6.2.0/19/I/008	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	5 678 265	20,09 %	31.05.2019.	22	100 000	30.06.2023.	nē	2023
5.6.2.0/19/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	5 110 226	83,39 %	31.05.2019.	93	8 733 649	31.12.2023.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, <i>euro</i>	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, <i>euro</i>		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/19/I/010	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	348 459	85,00 %	27.06.2019.	2	115 400	29.08.2020.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/003	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	9 086 289	84,44 %	15.03.2019.	99	239 394	31.12.2022.	jā	2019–2022
5.6.2.0/19/I/012	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	8 203 564	64,66 %	30.09.2019.	85	5 006 224	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/013	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 416 629	75,93 %	01.10.2019.	28	600 000	28.12.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/014	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	806 783	85,00 %	08.10.2019.	3	2 011 932	30.06.2021.	jā	2017–2019
5.6.2.0/17/I/035	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	7 084 524	84,13 %	29.12.2017.	309	5 819 623	24.03.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/017	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 171 003	85,00 %	29.11.2019.	23	3 586 635	30.12.2021.	nē	2021
5.6.2.0/19/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	7 669 354	85,00 %	20.12.2019.	149	13 940 000	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 584 599	85,00 %	20.12.2019.	32	1 240 000	06.11.2022.	nē	2022

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, <i>euro</i>	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, <i>euro</i>		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/19/I/020	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	5 924 000	72,29 %	20.12.2019.	46	4 378 995	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/021	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	11 195 131	70,02 %	23.12.2019.	35	5028014	31.10.2024.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/19/I/022	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	670 637	39,15 %	07.07.2020.	39	522 974	27.01.2022.	jā	2018–2019
5.6.2.0/20/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 038 290	66,12 %	03.02.2020.	20	818 897	30.09.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 008 618	85,00 %	19.02.2020.	23	58 000	27.07.2021.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/003	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	656 048	85,00 %	26.02.2020.	10	445 000	14.03.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	326 908	85,00 %	27.02.2020.	5	340 000	22.11.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 233 520	85,00 %	27.02.2020.	38	50 000	28.03.2022.	nē	2017–2022
5.6.2.0/20/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 276 800	85,05 %	27.02.2020.	50	1 707 390	18.08.2022.	nē	2018–2022
5.6.2.0/20/I/008	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	586 459	75,58 %	28.02.2020.	3	389 800	30.01.2022.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/20/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 093 256	82,01 %	28.02.2020.	14	1 994 269	11.10.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/010	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	712 795	83,44 %	28.02.2020.	3	459 220	08.07.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/18/I/006	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	2 131 450	83,01 %	28.03.2018.	37	300 000	27.12.2020.	jā	2016 - 2020
5.6.2.0/20/I/013	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 797 871	53,33 %	28.02.2020.	38	1 213 986	29.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/015	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	394 368	80,95 %	28.02.2020.	5	188 449	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/016	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	4 105 000	73,95 %	28.02.2020.	52	2 773 350	30.06.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/20/I/017	Cituro neklasificētie specializētie būvdarbi	1 012 857	83,95 %	28.02.2020.	11	460 056	30.06.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/036	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	6 556 725	81,36 %	29.12.2017.	143	3 144 638	19.11.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	371 405	81,29 %	29.11.2016.	5	1 355 000	22.05.2018.	jā	2014–2019

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji			Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/20/I/020	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	483 086	70,64 %	02.03.2020.	3	1 144 226	31.12.2022.	jā	2019–2020
5.6.2.0/21/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	314 064	85,00 %	22.06.2021.	2	2 524 593	27.10.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/21/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 322 860	70,45 %	08.07.2021.	92	10 065 000	01.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/21/I/003	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 585 086	85,00 %	30.07.2021.	11	5 400 000	28.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/21/I/004	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	5 117 753	77,85 %	12.08.2021.	94	16 549 554	30.09.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/21/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	6 728 732	75,37 %	28.12.2021.	111	10 749 597	31.10.2024.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/21/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 424 104	85,00 %	30.12.2021.	26	1 700 000	13.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/22/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	549 085	85,00 %	22.02.2022.	23	565 000	21.09.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/22/I/004	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	2 299 899	46,37 %	09.03.2022.	49	1 947 000	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/22/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	800 000	85,00 %	10.03.2022.	38	348 709	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/003	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 864 783	80,95 %	12.04.2017.	171	23 450 000	25.01.2019.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, <i>euro</i>	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, <i>euro</i>		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/22/I/008	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 122 127	47,59 %	10.03.2022.	20	250 000	30.12.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/22/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 807 765	75,00 %	10.03.2022.	41	775 400	31.12.2023.	nē	rādītāji daļēji sasniegti
5.6.2.0/22/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	597 035	83,07 %	10.03.2022.	10	700 000	09.03.2023.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/22/I/011	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 637 417	52,61 %	10.03.2022.	15	600 000	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/024	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 451 348	80,28 %	01.12.2016.	3	874 241	24.04.2020.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 356 303	79,84 %	03.11.2016.	46	2 680 804	16.03.2021.	nē	rādītāji daļēji sasniegti
5.6.2.0/22/I/014	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	292 309	85,00 %	10.03.2022.	13	375 000	24.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/22/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	132 754	85,00 %	10.03.2022.	3	120 000	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	799 353	65,43 %	27.06.2016.	6	498 240	08.02.2019.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/16/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 834 757	78,98 %	21.10.2016.	45	2 600 000	06.11.2019.	jā	2015–2018

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji			Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/16/I/003	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	826 372	73,99 %	03.08.2016.	2	152 000	31.12.2017.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	732 900	85,00 %	17.08.2016.	7	450 000	17.10.2019.	nē	2018–2019
5.6.2.0/19/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 728 171	77,71 %	09.10.2019.	55	2 450 000	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 746 119	85,00 %	06.09.2016.	19	101 000	27.02.2018.	nē	2016–2020
3.3.1.0/16/I/008	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	608 876	85,00 %	01.09.2016.	10	400 000	21.11.2017.	jā	2014–2017
3.3.1.0/16/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 011 952	65,66 %	21.10.2016.	21	1 756 000	02.02.2018.	nē	2017–2018
3.3.1.0/16/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	844 483	85,00 %	31.10.2016.	12	0	27.05.2018.	nē	2018–2019
5.6.2.0/17/I/028	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	8 354 053	74,74 %	01.12.2017.	161	6 511 312	30.01.2021.	daļēji	2018–2022
3.3.1.0/16/I/012	Cituro neklasificētie specializētie būvdarbi	503 089	66,37 %	07.11.2016.	25	800 000	31.10.2018.	jā	2016–2018
3.3.1.0/16/I/013	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	564 904	85,00 %	29.11.2016.	10	535 500	29.11.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/014	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	155 512	85,00 %	29.11.2016.	4	130 000	21.12.2018.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/16/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	968 255	85,00 %	29.11.2016.	57	900 000	03.07.2019.	nē	2016–2022
3.3.1.0/16/I/016	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 344 017	85,00 %	30.11.2016.	81	3 554 933	06.12.2018.	nē	2017–2019
5.6.2.0/20/I/012	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	6 881 011	73,65 %	28.02.2020.	67	4 929 199	31.10.2024.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	345 044	85,00 %	30.11.2016.	10	563 633	23.04.2019.	jā	2014–2018
3.3.1.0/17/I/025	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	4 952 675	73,57 %	04.09.2017.	205	10 500 000	18.01.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/19/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 209 255	72,14 %	31.01.2019.	12	400 000	08.05.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/16/I/022	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	227 465	85,00 %	01.12.2016.	1	2 660 000	22.07.2019.	nē	2016–2021
3.3.1.0/20/I/016	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	250 198	68,53 %	03.08.2020.	3	160 000	12.01.2022.	nē	2021–2022
3.3.1.0/16/I/025	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	258 131	72,22 %	01.12.2016.	6	500 000	31.07.2019.	jā	2014–2019
3.3.1.0/16/I/026	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	251 645	73,94 %	01.12.2016.	7	750 000	01.08.2018.	jā	2016
3.3.1.0/16/I/027	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	391 737	85,00 %	01.12.2016.	33	2 050 000	09.10.2018.	jā	2015–2019

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Faktiski ieskaitītie rādītāji		
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro	Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/16/I/028	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	790 248	85,00 %	30.11.2016.	18	1 281 000	03.12.2018.	nē	2015–2020
3.3.1.0/16/I/029	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	854 147	85,00 %	30.11.2016.	50	1 060 000	01.02.2019.	nē	2018–2019
3.3.1.0/16/I/030	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 330 329	79,85 %	01.12.2016.	10	750 000	19.03.2019.	jā	2016
3.3.1.0/16/I/031	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 154 325	85,00 %	23.12.2016.	45	1 466 926	03.11.2018.	jā	2015
3.3.1.0/16/I/032	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 511 148	57,11 %	27.12.2016.	48	3 624 000	07.12.2018.	nē	2018
3.3.1.0/16/I/033	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 078 731	85,00 %	28.12.2016.	67	3 829 000	28.05.2019.	nē	2017–2021
3.3.1.0/16/I/034	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	690 186	85,00 %	30.12.2016.	8	504 000	26.02.2019.	nē	2018–2021
3.3.1.0/17/I/001	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	637 212	85,00 %	05.04.2017.	7	748 529	03.07.2018.	nē	2017–2021
3.3.1.0/17/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	604 025	85,00 %	13.04.2017.	22	486 800	20.02.2018.	nē	2016–2018
3.3.1.0/17/I/003	Ūdensapgādes sistēmu būvniecība	498 867	85,00 %	24.04.2017.	10	500 000	24.07.2018.	nē	2020–2021
3.3.1.0/17/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 128 446	85,00 %	16.05.2017.	10	510 000	27.01.2019.	jā	2017
3.3.1.0/17/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 588 070	85,00 %	18.05.2017.	25	1 785 360	15.12.2018.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/17/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	222 278	85,00 %	19.05.2017.	2	187 188	26.02.2018.	nē	2019–2020
3.3.1.0/17/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	681 230	65,59 %	21.06.2017.	10	472 015	20.04.2018.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/008	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	166 843	82,09 %	19.06.2017.	3	47 326	21.12.2018.	jā	2017
3.3.1.0/17/I/009	Elektroapgādes un telekomunikāciju sistēmu būvniecība	118 358	55,92 %	22.06.2017.	2	54 701	21.03.2018.	nē	2017–2020
3.3.1.0/17/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	143 857	85,00 %	13.07.2017.	17	1 900 000	03.01.2019.	nē	2018–2020
3.3.1.0/17/I/011	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	75 950	85,00 %	10.08.2017.	12	135 000	30.09.2018.	jā	2015–2018
3.3.1.0/17/I/012	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 362 485	85,00 %	10.08.2017.	13	941 481	11.01.2020.	jā	2016–2020
3.3.1.0/17/I/013	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	221 718	85,00 %	16.08.2017.	12	400 000	30.08.2019.	nē	2017–2021
3.3.1.0/17/I/014	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 625 387	85,00 %	02.10.2017.	25	1 572 032	01.10.2019.	jā	2016–2018
3.3.1.0/17/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	803 183	54,85 %	24.08.2017.	6	623 800	27.12.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/017	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 450 835	85,00 %	30.08.2017.	14	4 326 000	28.12.2018.	nē	2015–2020

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, <i>euro</i>	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, <i>euro</i>		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/17/I/018	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	202 602	56,64 %	30.08.2017.	3	0	11.03.2019.	nē	2020
3.3.1.0/17/I/020	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	584 040	85,00 %	04.09.2017.	119	4235000	11.02.2019.	nē	2019–2021
3.3.1.0/17/I/021	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	290 424	85,00 %	04.09.2017.	5	315 000	28.01.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/022	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	229 930	85,00 %	31.08.2017.	32	339 000	30.11.2018.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/023	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	4 227 623	68,41 %	01.09.2017.	97	9 356 689	02.10.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/024	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	589 295	85,00 %	01.09.2017.	22	3 936 681	09.07.2020.	nē	2015–2021
5.6.2.0/22/I/007	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	4 087 718	60,45 %	10.03.2022.	45	3 500 000	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/026	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	506 009	47,43 %	04.09.2017.	12	110 000	15.01.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/028	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 422 782	17,48 %	04.09.2017.	7	460 000	01.08.2020.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/029	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	285 870	85,00 %	04.09.2017.	5	480 000	26.04.2020.	jā	2015–2019
3.3.1.0/17/I/030	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	499 760	85,00 %	04.09.2017.	9	962 000	30.05.2020.	jā	2015–2019

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/17/I/031	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	121 497	85,00 %	04.09.2017.	7	225 000	05.12.2018.	nē	2016–2021
3.3.1.0/17/I/032	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	674 931	81,98 %	07.08.2018.	8	504 636	11.01.2020.	daļēji	2016–2020
3.3.1.0/17/I/033	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	81 006	85,00 %	04.09.2017.	6	388 000	16.10.2019.	nē	2020–2021
3.3.1.0/17/I/034	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 745 664	47,10 %	04.09.2017.	10	2 897 377	10.10.2020.	jā	2018
3.3.1.0/17/I/035	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	827 882	81,35 %	04.09.2017.	24	1 255 000	23.06.2019.	jā	2015–2018
3.3.1.0/17/I/036	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 153 950	73,67 %	21.12.2018.	85	7 995 574	01.10.2020.	jā	2014 - 2022
3.3.1.0/17/I/038	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	610 942	74,83 %	04.09.2017.	12	720 674	23.12.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/039	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	936 653	67,31 %	04.09.2017.	19	177 000	30.10.2019.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/040	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 129 528	57,68 %	04.09.2017.	133	10 675 000	31.05.2020.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/17/I/042	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	762 136	61,32 %	04.09.2017.	19	1 551 429	11.12.2018.	jā	2016–2019
3.3.1.0/17/I/044	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 311 599	85,00%	21.09.2017.	25	1 289 553	02.08.2019.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/22/I/012	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	651 269	60,00 %	10.03.2022.	14	30 000	10.12.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/18/I/001	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 660 020	70,03 %	28.02.2018.	13	629 310	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/18/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	336 697	85,00 %	15.03.2018.	15	500 000	20.07.2019.	nē	2019
3.3.1.0/18/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	206 164	72,46 %	30.11.2018.	4	156 950	06.05.2020.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/18/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 809 452	15,20 %	06.12.2018.	7	417 055	20.05.2021.	nē	2021
3.3.1.0/18/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	420 795	85,00 %	20.12.2018.	10	416 197	13.07.2021.	jā	2018–2022
3.3.1.0/20/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	719 945	59,43 %	27.02.2020.	9	150 000	02.03.2022.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/18/I/008	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	338 423	63,15 %	21.12.2018.	8	114 000	17.05.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/18/I/009	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 887 980	67,60 %	21.12.2018.	57	1 712 850	31.12.2021.	nē	2021
3.3.1.0/18/I/010	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 134 085	23,53 %	21.12.2018.	18	460 000	31.12.2021.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
5.6.2.0/22/I/013	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 337 496	55,66 %	10.03.2022.	24	260 000	31.12.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/19/I/002	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 194 182	37,88 %	11.02.2019.	11	445 800	01.09.2020.	nē	2017–2022
3.3.1.0/19/I/003	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	8 929 752	53,39 %	29.03.2019.	29	1 370 690	03.10.2022.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/19/I/004	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 024 227	46,97 %	01.04.2019.	19	689 145	31.10.2021.	jā	2017
3.3.1.0/19/I/005	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 924 754	46,45 %	31.05.2019.	19	1 070 312	13.05.2022.	nē	2021
3.3.1.0/19/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	610 606	81,23 %	22.11.2019.	17	9 212 751	31.12.2022.	nē	2020
3.3.1.0/19/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	1 343 332	75,58 %	17.12.2019.	19	819 000	18.12.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/001	Ēku nojaukšana	27 488	76,56 %	24.02.2020.	1	0	08.08.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/016	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	3 321 677	53,05 %	25.09.2017.	30	1 300 000	16.01.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/003	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	128 119	85,00 %	27.02.2020.	3	40 000	31.07.2021.	nē	2020–2021
3.3.1.0/18/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	2 882 199	45,71 %	20.12.2018.	60	2 140 000	18.08.2021.	nē	nav sasniegti

PAŠVALDĪBU RĪCĪBAS, INSTITŪCIJU SADARBĪBAS UN PUBLISKO
INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAS PILNVEIDES IESPĒJAS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAI PAŠVALDĪBĀS

Projekta Nr.	Projekta klasifikācija, NACE	Projekta kopējās izmaksas, euro	Atbalsta intensitāte (ERAF / kopējo attiecināmo izdevumu summa)	Projekta iesnieguma datums	Plānotie iznākuma rādītāji		Projekta ieviešanas beigu datums ⁴¹⁶	Faktiski ieskaitītie rādītāji	
					Jaunradītās darba vietas	Nefinanšu investīcijas, euro		Vai iznākuma rādītāji apstiprināti par periodu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas un īstenošanas laikā?	Laika posms, par kuru iznākuma rādītājs ir apstiprināts kā sasniegts
3.3.1.0/20/I/006	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	745 127	3,76 %	28.02.2020.	1	12 000	24.08.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/007	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	644 595	85,00 %	28.02.2020.	20	774 707	01.10.2022.	nē	2018 - 2021
3.3.1.0/20/I/011	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 087 238	35,08 %	28.02.2020.	5	300 000	30.06.2023.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/012	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	593 618	77,94 %	28.02.2020.	9	501 025	25.06.2022.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/013	Ūdensapgādes sistēmu būvniecība	114 622	78,55 %	02.03.2020.	1	150 000	03.09.2021.	jā	2020–2021
3.3.1.0/20/I/014	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	171 372	16,58 %	02.03.2020.	1	26 000	11.01.2021.	nē	2021–2022
3.3.1.0/20/I/015	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	629 890	85,00%	31.07.2020.	28	5 000 000	07.12.2021.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/020	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	180 179	38,72 %	03.08.2020.	3	80 000	23.02.2022.	jā	2018–2019
3.3.1.0/20/I/018	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 854 642	76,34 %	03.08.2020.	24	1 407 577	14.10.2022.	nē	nav sasniegti
3.3.1.0/20/I/019	Ceļu un maģistrāļu būvniecība	718 042	47,86 %	03.08.2020.	5	700 000	31.12.2022.	nē	nav sasniegti
5.6.2.0/17/I/026	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	1 398 863	38,33 %	25.09.2017.	8	470 324	18.08.2021.	nē	nav sasniegti

16. pielikums. Revidēto pašvaldību īstenoto investīciju projektu atdeves rādītāji, kuru iznākuma rādītāji ir apstiprināti kā sasniegti

Plānotie projektu iznākuma rādītāji vērtējot atdevi pret ERAF finansējuma daļu⁴¹⁷

Iznākuma rādītāju vērtību ekvivalentā vērtība naudas izteiksmē attiecībā pret ERAF finansējumu 2:1 tika plānota darbības programmas (specifiskā atbalsta mērķa) nevis individuālā projekta līmenī. Savukārt projekta līmenī atbilstoši iepriekš norādītajam normatīvajam regulējumam, tika paredzēta elastība, piemērojot darba vietu un nefinanšu investīciju summēšanas formulu⁴¹⁸.

Projekta nr.	Plānotie iznākuma rādītāji			Publiskās investīcijas, pēc to avotiem, euro				Projekta kopējās izmaksas, euro (6+7+8)	Plānoto ekonomisko ieguvumu attiecība pret ERAF finansējumu (5:6)
	Jaunradītās darba vietas skaits	Nefinanšu investīcijas, euro (41 000 ⁴¹⁹ *2)	Plānotie ekonomiskie ieguvumi, euro (3+4)	ERAF	Pašvaldības finansējums	Citi			
							2		
Aizkraukles novada pašvaldība									
3.3.1.0/16/I/021	14	574 000	2 117 100	2 691 100	371 311,07	49 144,13	16 381,39	436 836,59	7,25
3.3.1.0/20/I/020	3	123 000	80 000	203 000	68 288,55	105 046,68	6 844,25	180 179,48	2,97
5.6.2.0/16/I/016	27	1 107 000	4 500 000	5 607 000	3 310 851	438 200,86	642 270,94	4 391 322,80	1,69
Ādažu novada pašvaldība									
3.3.1.0/16/I/020	109	4 469 000	6 650 000	11 119 000	1 561 365,74	234 204,86	115 249,32	1 910 819,92	7,12
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība									
5.6.2.0/17/I/028	161	6 601 000	2 140 000	8 741 000	5 861 215,65	701 638,80	1 791 198,32	8 354 052,77	1,49
5.6.2.0/19/I/011	25	1 025 000	7 931 804	8 956 804	1 115 210,60	137 761,31	71 278,57	1 324 250,48	8,03
Valkas novada pašvaldība									
3.3.1.0/16/I/002	9	369 000	516 934	885 934	486 414,78	60 086,53	36 602,08	583 103,39	1,82
3.3.1.0/20/I/005	2	82 000	64 098	146 098	64 097,22	7 917,89	16 408,07	88 423,18	2,28
5.6.2.0/16/I/004	45	1 845 000	2 600 000	4 445 000	2 594 281,52	320 470,06	920 004,97	3 834 756,55	1,71
Valmieras novada pašvaldība									
3.3.1.0/16/I/005	61	2 501 000	3 723 000	6 224 000	2 851 584,51	402 576,63	207 247,24	3 461 408,38	2,18
3.3.1.0/16/I/018	5	205 000	1 355 000	1 560 000	299 741,49	51 732,97	19 930,69	371 405,15	5,20
Ventspils valstspilsētas pašvaldība									
5.6.2.0/18/I/006	37	1 517 000	300 000	1 817 000	1 725 413,35	243 587,76	162 448,92	2 131 450,03	1,05
5.6.2.0/19/I/003	99	5 940 000	239 394	8 803 887	6 172 420,79	871 400,58	2 042 467,26	9 086 288,63	1,00

Faktiskie projektu iznākuma rādītāji vērtējot atdevi pret kopējām projekta izmaksām⁴²⁰

Projekta nr.	Faktiski sasniegti un aprīpinātie iznākuma rādītāji			Faktiskie ekonomiskie ieguvumi, euro (4+5)	Publiskās investīcijas, pēc to avotiem, euro			Projekta kopējās izmaksas, euro (6+7+8)	Izmaksu un ieguvumu attiecība (5:9) ⁴²¹	Ieguldījumi vienas jaunradītās vietas izveidei, euro (9/2)
	Jaunradītās darba vietas skaits	Nefinansu investīcijas, euro (41 000 ⁴²² *2)			ERAF	Pašvaldības finansējums	Citi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Aizkraukles novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/021	14	574 000	2 117 100	2 691 100	371 311,07	49 144,13	16 381,39	436 836,59	6,16	31 202,61
3.3.1.0/20/I/020	3	123 000	80 000	203 000	68 288,55	105 046,68	6 844,25	180 179,48	1,13 ⁺	60 059,83 ⁺
5.6.2.0/16/I/016	27	1 107 000	4 500 000	5 607 000	3 310 851	438 200,86	642 270,94	4 391 322,80	1,28 ⁺	162 641,59 ⁺
Ādažu novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/020	131	5 371 000	10 394 828	15 765 828	1 561 365,74	234 204,86	115 249,32	1 910 819,92	8,25	14 586,41
Daugavpils valstspilsētas pašvaldība										
5.6.2.0/17/I/028	248	10 168 000	8 803 887	18 971 887	5 861 215,65	701 638,80	1 791 198,32	8 354 052,77	2,27	33 685,70
5.6.2.0/19/I/011	47	1 927 000	9 429 289	11 356 289	1 115 210,60	137 761,31	71 278,57	1 324 250,48	8,58	28 175,54
Valkas novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/002	10	410 000	516 934	926 934	486 414,78	60 086,53	36 602,08	583 103,39	1,59 ⁺	58 310,34 ⁺
3.3.1.0/20/I/005	13	533 000	64 098	597 098	64 097,22	7 917,89	16 408,07	88 423,18	6,75	6 801,78
5.6.2.0/16/I/004	45	1 845 000	2 600 000	4 445 000	2 594 281,52	320 470,06	920 004,97	3 834 756,55	1,16 ⁺	85 216,81 ⁺
Valmieras novada pašvaldība										
3.3.1.0/16/I/005	61	2 501 000	3 723 000	6 224 000	2 851 584,51	402 576,63	207 247,24	3 461 408,38	1,8 ⁺	56 744,40 ⁺
3.3.1.0/16/I/018	7	287 000	1 738 156,62	2 025 157	299 741,49	51 732,97	19 930,69	371 405,15	5,45	53 057,88 ⁺
Ventspils valstspilsētas pašvaldība										
5.6.2.0/18/I/006	49	2 009 000	326 150	2 335 150	1 725 413,35	243 587,76	162 448,92	2 131 450,03	1,1 ⁺	43 498,98 ⁺
5.6.2.0/19/I/003	111	4 551 000	315 929	4 866 929	6 172 420,79	871 400,58	2 042 467,26	9 086 288,63	0,54 ⁺	81 858,46 ⁺

Atsauces

- ¹ Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 1. panta septītā daļa.
- ² Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 1. panta sestā daļa.
- ³ Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 6. panta pirmā daļa.
- ⁴ Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 6. panta otrā daļa.
- ⁵ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 5. panta otrās daļas 5. punkts.
- ⁶ Eiropas Revīzijas palātas 2017. gada īpašais ziņojums “Komisijas sarunas par 2014.–2020. gada partnerības nolīgumiem un programmām kohēzijas politikas jomā: izdevumi tiek mērķtiecīgāk virzīti uz stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātēm, bet darbības rezultātu novērtēšana kļūst aizvien sarežģītāka”, 10. lpp. Pieejams: <https://www.eca.europa.eu/en/publications?did=41008> (skatīts 18.09.2023.).
- ⁷ Eiropas Revīzijas palātas 2017. gada īpašais ziņojums “Komisijas sarunas par 2014.–2020. gada partnerības nolīgumiem un programmām kohēzijas politikas jomā: izdevumi tiek mērķtiecīgāk virzīti uz stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātēm, bet darbības rezultātu novērtēšana kļūst aizvien sarežģītāka”, 10. lpp. Pieejams: <https://www.eca.europa.eu/en/publications?did=41008> (skatīts 18.09.2023.).
- ⁸ “Universāla vai mērķorientēta infrastruktūra – jēga un būtība?”, CFLA, 2023. gads. Pieejams: https://www.lps.lv/uploads/docs_module/1_R_Timermanis_Merkorienteta_infrastruktura_03102023.pdf (skatīts 21.01.2024.).
- ⁹ Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 1. panta piektā daļa.
- ¹⁰ Eiropas Revīzijas palātas 2017. gada īpašais ziņojums “Komisijas sarunas par 2014.–2020. gada partnerības nolīgumiem un programmām kohēzijas politikas jomā: izdevumi tiek mērķtiecīgāk virzīti uz stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātēm, bet darbības rezultātu novērtēšana kļūst aizvien sarežģītāka”, 10. lpp. Pieejams: <https://www.eca.europa.eu/en/publications?did=41008> (skatīts 18.09.2023.).
- ¹¹ Resurss pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/valsts-atbalsts> (skatīts 28.02.2024.).
- ¹² Pašvaldības iespējas ietekmēt vietējās ekonomikas attīstību, Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts, 2016. gads. Pieejams: https://www.hespi.lv/sites/default/files/Zinojums_III_dala_Noslegums.pdf (skatīts 4.12.2023.).
- ¹³ Revidējamā periodā uzņēmējdarbības vidi ietekmēja gan Covid-19 izraisītā pandēmija, gan ģeopolitiskie notikumi. Centrālās statistikas pārvaldes ziņojumi liecina, ka pēdējos gados izaugsme nav bijusi gandrīz nevienā uzņēmējdarbības nozarē (skatīt: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/ikp-istermina/preses-relizes/20753-iekaszemes-kopprodukts-2023?themeCode=IK>). Jāatzīmē, ka šie notikumi dažādi ietekmē (gan pozitīvi, gan negatīvi) nozares pārstāvošus uzņēmējus. Uzņēmējdarbības vidi ietekmēja vairāki faktori, piemēram, ģeopolitiskās situācijas ieviestie ierobežojumi, straujš inflācijas kāpums, finanšu resursu sadārdzinājums (procentu likmes kāpums u.c.) u.c. Augstākminētie faktori ietekmēja ne tikai uzņēmējdarbības vidi, bet kopējo valsts un pašvaldību ekonomiku un budžetus. Neskatoties uz augstākminētiem ietekmējošiem faktoriem, jānorāda, ka jebkura projekta realizācijā ir jābūt īstenotai risku pārvaldības sistēmai, kas ļauj savlaicīgi identificēt riskus un sekmīgi tos pārvaldīt. Revīzijas mērķis bija vērsts uz pašvaldībās publisko investīciju plānošanas un īstenošanas procesa izvērtējumu, savukārt konkrētu projektu ekonomiskus (izmaksas) nav ietvert revīzijas apjomā.
- ¹⁴ Daugavpils pilsētas attīstības programma 2021.–2027. gadam (apstiprināta ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 11.11.2021. lēmumu Nr. 754 (prot. Nr. 44, 32. punkts), Uzņēmēju aptaujas kopsavilkums, 11. lpp. Valsts kontroles un Latgales plānošana reģiona 18.04.2023. intervijas protokols.
- ¹⁵ Daugavpils pilsētas Attīstības programmas “Mana Daugavpils” 2014.–2020. gadam Investīciju un Rīcības plāns 2014.–2020. gadam (apstiprināts ar Daugavpils pilsētas domes 2020. gada 28. maija lēmumu Nr. 214 “Par Daugavpils pilsētas attīstības programmas “Mana pils – Daugavpils” 2014.–2020. gadam Rīcības un Investīciju plānu aktualizāciju”, prot. Nr. 23, 2. §), 432., 523.–533., 528., 541., 543. lpp., resurss pieejams: https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttistibasDepartaments/Dokumenti/RPIP%20aktual%2005_2020_aktual.pdf (skatīts 14.11.2023.)
- ¹⁶ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” 26.1. punkts.
- ¹⁷ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus

uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 2023. gada 7. februāra grozījumi.

¹⁸ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” trešās nodaļas 73., 74., 75., 76. punkts un ceturtais nodaļas 79., 80. un 81. punkts.

¹⁹ ANO Ģenerālās asamblejas 2015. gada 25. septembra rezolūcija Nr. 70/1 “Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”. Pieejams: Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development | Department of Economic and Social Affairs (un.org) (skatīts 05.04.2022.). 2. mērķis “Izskauš badu, panākt pārtikas nodrošinājumu un uzlabotu uzturu, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību”, 4. mērķis “Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas”, 7. mērķis “Nodrošināt visiem piekļuvi uzticamai, ilgtspējīgai un mūsdienīgai enerģijai par pieejamu cenu”, 8. mērķis “Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem”, 9. mērķis “Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas”, 11. mērķis “Padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas”, 12. mērķis “Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus”, 14. mērķis “Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību”.

²⁰ Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 12. punkts.

²¹ Likumprojekta “Pašvaldību likums” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija). Pieejams: <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/B6E6044742C8DEF8C2258699003FE189?OpenDocument#B> (skatīts 14.02.2024.).

²² Uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšana Latvijas reģionos, Latvijas Republikas Saeima, 2020. gada februāris. Pieejams: https://www.saeima.lv/petijumi/Uzņēmējdarbības_un_nodarbinātības_veicinasana_reģionos.pdf (skatīts 21.02.2023.).

²³ Centrālās statistikas dati. Pieejams: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/ikp-gada/tabulas/ikr010-iekaszemes-kopprodukts-regionos-un> (skatīts 09.05.2023.).

²⁴ Apkopoti dati par ārvalstu ieguldījumiem pašvaldībās 2022. gadā, 2023. gada 13. janvāris. Pieejams: <https://blog.lursoft.lv/2023/01/13/apkopoti-dati-par-arvalstu-ieguldijumiem-pasvaldibas-2022-gada/> (skatīts 22.02.2023.).

²⁵ Apkopoti dati par ārvalstu ieguldījumiem pašvaldībās 2022. gadā, 2023. gada 13. janvāris. Pieejams: <https://blog.lursoft.lv/2023/01/13/apkopoti-dati-par-arvalstu-ieguldijumiem-pasvaldibas-2022-gada/> (skatīts 22.02.2023.).

²⁶ Piemēram, Valsts kontroles 2023. gada 18. maija atbilstības revīzijas Nr. 2.4.1-9/2022 “Vai jaunizveidotās pašvaldības ir izvērtējušas līdzdalību kapitālsabiedrības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un atbilstoši labai praksei?”, pieejams: <https://www.lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslektas-revizijas/vai-jaunizveidotas-pasvaldibas-ir-izvertejusas-līdzdalību-kapitālsabiedrības-normatīvajos-aktos-noteiktajā-kārtībā-un-atbilstoši-labai-praksei>.

²⁷ Zemes pārvaldības likuma 14. panta otrā un piektā daļa un 18. panta otrā daļa.

²⁸ Maģistra darbs “Pašvaldības stratēģiskās iniciatīvas uzņēmējdarbības veicināšanai novadā”, Latvijas Universitāte, 2017, Mg.oec. Sanita Megere–Klevinska.

²⁹ Pašvaldības iespējas ietekmēt vietējās ekonomikas attīstību, Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts, 2016. gads. Pieejams: https://www.hespi.lv/sites/default/files/Zinojums_III_dala_Noslegums.pdf (skatīts 4.12.2023.).

³⁰ Pašvaldības iespējas ietekmēt vietējās ekonomikas attīstību, Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts, 2016. gads. Pieejams: https://www.hespi.lv/sites/default/files/Zinojums_III_dala_Noslegums.pdf (skatīts 4.12.2023.).

³¹ Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.-2027. gadam. Pieejama: https://old.ventspils.lv/files/dokumenti/2022/februaris/1_ventspils-ap2027.pdf (skatīts 20.11.2023.).

³² Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 13.04.2023. lēmums Nr.60 “Par līdzfinansējuma piešķiršanu SIA “Monumental” īres dzīvojamās mājas jaunbūvei Sinagogas ielā 2, Ventspilī”, protokols Nr.5; 10.§., Pieejams: <https://www.ventspils.lv/domes-sedes/saraksts/?title=2023.%20gada%2013.%20apr%C4%AB%C4%BCa%20domes%20s%C4%93des%201%C4%93mumi&date=2023/04/13-2023/04/13> (skatīts 21.08.2024.) un Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes lēmums Nr.162 “Par līdzfinansējuma SIA “D63” projekta “Dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas vienkāršotā pārbūve Kuģinieku ielā 7, Ventspilī” īstenošanai”, protokols Nr.13; 3.§, Pieejams: <https://www.ventspils.lv/domes-sedes/saraksts/?title=2023.%20gada%2014.%20septembra%20domes%20s%C4%93des%201%C4%93mumi&date=2023/09/14-2023/09/14> (skatīts 21.08.2024.)

³³ Vietējo un ārvalstu investīciju piesaistes stratēģija Vidzemes plānošanas reģiona prioritārajām viedās specializācijas jomām 2022.-2027. gadam. Pieejams:

- http://jauna.vidzeme.lv/upload/Uznamejdarbiba_Vidzeme/Vietjo_un_rvalstu_investiciju_piesaistes_stratija_Vidzemes_plnoanas_reiona_prioritajm_vieds_specializcijas_jomm_2022.-2027._gadam.pdf (skatīts 21.11.2023.)
- ³⁴ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 5. panta otrās daļas 7. punkts.
- ³⁵ Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.
- ³⁶ Aizkraukles novada pašvaldības Attīstības programmas 2021.–2028. gadam Uzraudzības kārtība. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/aizkraukles-novada-attistibas-programma-2021-2028-gadam> (skatīts 11.10.2023.).
- ³⁷ Ādažu novada pašvaldības Attīstības programma 2021.–2027. gadam, Stratēģiskā daļa, 26. lpp. Pieejams: <https://www.adazunovads.lv/lv/media/564/download?attachment> (skatīts 11.10.2023.).
- ³⁸ Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība, 5. lpp. Pieejams: https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttistibasDepartaments/Dokumenti/Planosana/V_Istenosana_uzraudziba.pdf (skatīts 14.11.2023.).
- ³⁹ Ventpils valstspilsētas pašvaldības un Ventpils novada pašvaldības Kopīgās attīstības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanas un uzraudzības kārtība, 7. lpp. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/media/1654/download?attachment> (skatīts 14.11.2023.).
- ⁴⁰ Valmieras novada pašvaldības attīstības programma 2022.–2028. Stratēģiskā daļa, 42. lpp. Pieejams: https://www.valmierasnovads.lv/content/uploads/2022/11/attistibas_progr_strategiska_dala_valmieras_nov.pdf (skatīts 14.11.2023.).
- ⁴¹ Valkas novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam Stratēģiskā daļa, 36. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1733/download?attachment> (skatīts 14.11.2023.).
- ⁴² Salaspils novada attīstības programmas 2019.–2025. gadam Stratēģiskā daļa, 24. lpp. Pieejams: https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Att%C4%ABst%C4%ABba/2020/Strat%C4%93%C4%A3isk%C4%81_da%C4%BCa_II_s%C4%93jums.pdf (skatīts 14.11.2023.).
- ⁴³ Aizkraukles novada pašvaldības Attīstības programmas 2021.–2028. gadam Uzraudzības ziņojums par 2022. gadu. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/aizkraukles-novada-attistibas-programma-2021-2028-gadam> (skatīts 29.05.2024.).
- ⁴⁴ Pārskats par Salaspils novada Attīstības programmu 2020. gadā. Pieejams: https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Att%C4%ABst%C4%ABba/2021/Parskats_par_Salaspils_novada_Attistibas_programmu_2020.gads.pdf (skatīts 29.05.2024.).
- ⁴⁵ Uzraudzības pārskats par Valkas novada attīstības programmas 2015.–2021. gadam īstenošanas rezultātiem, 2020. gads, 58.–62. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1769/download?attachment> (skatīts 29.05.2024.).
- ⁴⁶ Daugavpils valstspilsētas uzraudzības ziņojums – pārskats par rezultatīvajiem rādītājiem 2021. gadā. Pieejams: <https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttistibasDepartaments/Dokumenti/Planosana/Uzraudzibas%20parskats%202021.pdf> (skatīts 19.04.2024.). Daugavpils valstspilsētas uzraudzības ziņojums – pārskats par rezultatīvajiem rādītājiem 2022. gadā. Pieejams: <https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttistibasDepartaments/Dokumenti/Planosana/Uzraudzibas%20parskats%202022.pdf> (skatīts 29.05.2024.).
- ⁴⁷ Ādažu novada attīstības programmas 2021.–2027. gadam Trīs gadu uzraudzības ziņojums, 17.–20., 36., 40., 62. un 65. lpp. Pieejams: <https://www.adazunovads.lv/lv/media/29958/download?attachment> (skatīts 29.05.2024.).
- ⁴⁸ Revīzijā konstatēts, ka degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējums Salaspils novada pašvaldībā netika veidots, bet Valkas novada pašvaldībai, Valmieras novada pašvaldībai, Ventpils valstspilsētas pašvaldībai, Ādažu novada pašvaldībai un Daugavpils valstspilsētas pašvaldībai degradēto teritoriju izmantošanas iespēju izvērtējums veidots formāli.
- ⁴⁹ Zemes pārvaldības likuma 1. panta pirmās daļas 4. un 10. punkts, 3. panta 3. punkts, 18. panta otrā daļa, 14. panta otrā un piektā daļa.
- ⁵⁰ “No degradācijas uz reģenerāciju: rokasgrāmata par pilsētvides atjaunošanu un atdzimšanu”, autoru kolektīvs (H. Gūtmane, et al.), Rīga, 2020, 113. lpp.
- ⁵¹ Zemes pārvaldības likuma 14. panta otrā un piektā daļa.
- ⁵² Aizkraukles novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/012 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas - Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā”.
- ⁵³ Daugavpils valstspilsētas projekts Nr. 5.6.2.0/20/I/019 “Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība III kārtā”.
- ⁵⁴ Daugavpils valstspilsētas projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/003 “Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā”.
- ⁵⁵ Ventpils valstspilsētas projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/007 “Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī”.

- ⁵⁶ Aizkraukles novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/16/I/016 “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām”.
- ⁵⁷ Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā”.
- ⁵⁸ Valkas novada pašvaldības projekta Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā” apraksts.
- ⁵⁹ Valkas novada teritorijas plānojums 2010.–2022. gadam (apstiprināts ar Valkas novada domes 26.05.2011. lēmumu (protokols Nr. 6, 6. punkts). Valkas novada teritorijas plānojums 2015.–2027. gadam (apstiprināts ar Valkas novada domes 29.12.2016. lēmumu (protokols Nr. 15, 6. punkts). Valkas novada pašvaldības pārstāvis 05.03.2024. elektroniskā pasta vēstulē sniedza skaidrojumu, ka minētajai teritorijai degradētas teritorijas statuss ir noteikts pašvaldības veiktajā neapbūvētas zemes un degradētās teritorijas izmantošanas iespēju izvērtējumā (apstiprināts ar Valkas novada domes 30.12.2015. lēmumu (protokols Nr. 18, 19. punkts)). Tomēr šajā dokumentā teritorija ar atbilstošu kadastra numuru ir iekļauta neapbūvēto, nevis degradēto teritoriju sadaļā, turklāt gan zemes pašreizējās izmantošanas, gan turpmākās izmantošanas vērtējumā norādīta lauksaimniecība.
- ⁶⁰ Skatīt, piemēram, <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/12.11.2023-valska-eksmera-kraukla-lieta-angars-degradeta-plava-par-miljonu-un-sidra-daritaju-interese.a531349/> (skatīts 14.02.2024.).
- ⁶¹ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” 26.¹ punkts.
- ⁶² Zemes pārvaldības likuma 4. panta 2. punkts.
- ⁶³ Valkas novada domes 28.01.2021. lēmums (protokols Nr. 2, 18. punkts) “Par Valkas novada teritorijas plānojuma grozījumu apstiprināšanu”. Skatīt teritorijas plānojuma grafisko pielikumu “1. lapa”.
- ⁶⁴ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 28.04.2021. protokols Nr. 16.
- ⁶⁵ Valkas novada attīstības programma 2015.–2021. gadam. IV daļa “Investīciju plāns” (redakcijā, kas apstiprināta ar Valkas novada domes 21.02.2021. lēmumu (protokols Nr. 3, 13. punkts)), 33. lpp. Valkas novada domes 25.03.2021. lēmumu (protokols Nr. 4, 26. punkts) “Par Valkas novada domes 28.01.2021. saistošo noteikumu Nr. 12 atcelšanu un teritorijas plānojuma grozījumu pilnveidotās redakcijas sagatavošanu”.
- ⁶⁶ Valkas novada domes 28.10.2021. lēmums (protokols Nr. 16, 25. punkts) “Par Valkas novada teritorijas plānojuma grozījumu apstiprināšanu”.
- ⁶⁷ Pieejams: <https://geolatvija.lv/geo/tapis>, ievadot objekta kadastra Nr. 94520080134 (skatīts 18.01.2024.).
- ⁶⁸ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 28.04.2021. protokola “Par 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” ceturtās projektu iesniegumu atlases kārtas “Ieguldījumi degradēto teritoriju revitalizācijā ekonomiskās aktivitātes veicināšanai pašvaldībās” priekšatlases rezultātiem” (protokols Nr. 16) pielikums – Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta idejas koncepts “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā”; Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/regionalas-attistibas-koordinācijas-padomes-materiali> (skatīts 14.06.2024.).
- ⁶⁹ Projekta Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā” Darbu organizēšanas projekts, izstrādāts saskaņā ar būvprojektu “Ražošanas ēkas jaunbūve”.
- ⁷⁰ Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā”.
- ⁷¹ 2020. gada 31. jūlija Valkas novada domes sēdes protokols Nr. 9, 20. §, 35. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1663/download?attachment> (skatīts 06.06.2024.).
- ⁷² 2020. gada 24. septembra Valkas novada domes sēdes protokols Nr. 11, pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1665/download?attachment> (skatīts 06.06.2024.).
- ⁷³ 2021. gada 13. janvāra Valkas novada domes sēdes protokols Nr. 1, 6. §, 32. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1637/download?attachment> (skatīts 06.06.2024.).
- ⁷⁴ 2021. gada 25. februāra Valkas novada domes sēdes protokols Nr. 1, 13. §, 18. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1639/download?attachment> (skatīts 06.06.2024.).
- ⁷⁵ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” 26.1. punkts.
- ⁷⁶ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 3. panta otrā daļa, 5. panta otrās daļas 5. punkts.
- ⁷⁷ Likuma “Par pašvaldību budžetiem” 28. pants, Pašvaldību likuma 2. panta pirmā daļa.
- ⁷⁸ “Sasaistes izveidošana starp teritorijas attīstības plānošanu un budžeta plānošanu vietējā līmenī”, metodiskais materiāls, Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.–2014. gada programmas Nr. LV07 “Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” projekta

“Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana” (Nr. 4.3–24/NFI/INP–002) ietvaros kā izziņas materiāls Latvijas pašvaldību speciālistu apmācību semināriem “Sasaistes izveidošana starp teritorijas attīstības plānošanu un budžeta plānošanu vietējā līmenī. Pieejams: https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/nfi_metodiskais-materials_0.pdf, (skatīts 17.10.2023.).

⁷⁹ Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumi Nr. 784 “Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā”.

⁸⁰ Aizkraukles novada pašvaldības 20.06.2023. intervija ar Valsts kontroli, Ādažu novada pašvaldības 27.06.2023. intervija ar Valsts kontroli, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 06.06.2023. intervija ar Valsts kontroli, Salaspils novada pašvaldības 28.06.2023. intervija ar Valsts kontroli, Valkas novada pašvaldības 31.05.2023. intervija ar Valsts kontroli, Valmieras novada pašvaldības 01.06.2023. intervija ar Valsts kontroli, Ventspils valstspilsētas pašvaldības 13.06.2023. intervija ar Valsts kontroli.

⁸¹ Pieejams: <https://www.vatp.lv/par-mums/par-vatp> (skatīts 15.11.2023.).

⁸² Pieejams: <https://developvalmiera.lv/> (skatīts 15.11.2023.).

⁸³ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 03.04.2023. vēstule Nr. 1–132/1918.

⁸⁴ Daugavpilī Grantu programmas “Impulss” pastāvēšanas laikā, kopš 2014. gada, no 217 iesniegtiem projektiem atbalstīti 75, kopējais pašvaldības granta apjoms sasniedzis ap 390 000 *euro*. Pieejams: <https://www.daugavpils.lv/pilseta/pilsetas-attistiba/uznemejdarbiba-daugavpili/grantu-programma-impulss/> (skatīts 05.02.2024.).

⁸⁵ Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 13.04.2023. lēmums Nr. 60 “Par līdzfinansējuma piešķiršanu SIA “Monumental” ires dzīvojamās mājas jaunbūvei Sinagogas ielā 2, Ventspilī”, protokols Nr. 5; 10. §. Pieejams: <https://www.ventspils.lv/domes-sedes/saraksts/?title=2023.%20gada%2013.%20apr%C4%AB%C4%BCa%20domes%20s%C4%93des%201%C4%93mumi&date=2023/04/13-2023/04/13> (skatīts 21.08.2024.) un Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes lēmums Nr. 162 “Par līdzfinansējuma SIA “D63” projekta “Dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas vienkāršotā pārbūve Kuģinieku ielā 7, Ventspilī” īstenošanai”, protokols Nr. 13; 3. §. Pieejams: <https://www.ventspils.lv/domes-sedes/saraksts/?title=2023.%20gada%2014.%20septembra%20domes%20s%C4%93des%201%C4%93mumi&date=2023/09/14-2023/09/14> (skatīts 21.08.2024.).

⁸⁶ Ādažu novada pašvaldība 08.03.2024. elektroniskā pasta vēstule, Valkas novada pašvaldības 15.02.2024. elektroniskā pasta vēstule, Salaspils novada pašvaldības 20.02.2024. elektroniskā pasta vēstule, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 21.02.2024. elektroniskā pasta vēstule, Aizkraukles novada pašvaldības 22.02.2024. elektroniskā pasta vēstule, Ventspils valstspilsētas pašvaldības 22.02.2024. elektroniskā pasta vēstule, Valmieras novada pašvaldības 29.02.2024. elektroniskā pasta vēstule.

⁸⁷ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 3. punkts, 6. punkts.

⁸⁸ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 20.9. apakšpunkts.

⁸⁹ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 20.5. apakšpunkts.

⁹⁰ VARAM izstrādātās vadlīnijas “Tīmekļvietnes izvērtējums atbilstoši digitālās vides piekļūstamības prasībām (WCAG 2.1 AA)”. Pieejams: <https://pieklostamiba.varam.gov.lv/> (skatīts 15.03.2024.).

⁹¹ “Atvērtības standarti: ieteikumi pašvaldībām lielākas atvērtības nodrošināšanai”, Providus, VARAM, 32. lpp.

⁹² “Atvērtības standarti: ieteikumi pašvaldībām lielākas atvērtības nodrošināšanai”, Providus, VARAM, 32.–33. lpp.

⁹³ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 20.5. apakšpunkts, 20.9. apakšpunkts. Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšana noteikumi” 26. punkts.

⁹⁴ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 3. punkts, 6. punkts. “Atvērtības standarti: ieteikumi pašvaldībām lielākas atvērtības nodrošināšanai”, Providus, VARAM, 32.–33. lpp. VARAM izstrādātās vadlīnijas “Tīmekļvietnes izvērtējums atbilstoši digitālās vides piekļūstamības prasībām (WCAG 2.1 AA)”. Pieejams: <https://pieklostamiba.varam.gov.lv/> (skatīts 15.03.2024.).

⁹⁵ Daugavpils valstspilsētas, Salaspils novada, Valkas novada pašvaldības.

⁹⁶ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 20.9. apakšpunkts. Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšana noteikumi” 26. punkts.

⁹⁷ Zemes pārvaldības likuma 14. panta otrā un piektā daļa un 18. panta otrā daļa.

- ⁹⁸ VARAM informatīvais ziņojums “Par plānošanas reģionu darbības pilnveidošanu” (izskatīts Ministru kabineta 04.08.2015. sēdē), 38.–39. lpp. Pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40346710> (skatīts 16.02.2024.).
- ⁹⁹ Likumprojekta “Pašvaldību likums” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija). Pieejams: <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/B6E6044742C8DEF8C2258699003FE189?OpenDocument#B> (skatīts 14.02.2024.).
- ¹⁰⁰ Likuma “Par pašvaldībām” (09.06.1994. redakcijā) 15. panta pirmās daļas 9. punkts.
- ¹⁰¹ Likumprojekta “Grozījums Reģionālās attīstības likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija) (Nr.90 /TA–180 (2016)). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/282848-grozijums-regionalas-attistibas-likuma> (skatīts 27.11.2023.), VARAM informatīvais ziņojums “Par plānošanas reģionu darbības pilnveidošanu” (izskatīts Ministru kabineta 04.08.2015. sēdē), 8.–9 lpp. Pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40346710> (skatīts 16.02.2024.). Investīciju virzieni vairāku pašvaldību kopīgu projektu vai reģionāla mēroga projektu īstenošanai saskaņā ar Reģionālās politikas pamatnostādņēs noteiktajiem atbalsta virzieniem “Latvija 2030” paredzētajām reģionālās politikas mērķteritorijām.
- ¹⁰² VARAM informatīvais ziņojums “Par plānošanas reģionu darbības pilnveidošanu” (izskatīts Ministru kabineta 04.08.2015. sēdē), 8.–9 lpp. Pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40346710> (skatīts 16.02.2024.).
- ¹⁰³ Investīciju virzieni vairāku pašvaldību kopīgu projektu vai reģionāla mēroga projektu īstenošanai saskaņā ar Reģionālās politikas pamatnostādņēs noteiktajiem atbalsta virzieniem “Latvija 2030” paredzētajām reģionālās politikas mērķteritorijām.
- ¹⁰⁴ VARAM informatīvais ziņojums “Par plānošanas reģionu darbības pilnveidošanu” (izskatīts Ministru kabineta 04.08.2015. sēdē), 39. lpp. Pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40346710> (skatīts 16.02.2024.).
- ¹⁰⁵ Angliski: *UK Trade and Investment*.
- ¹⁰⁶ Fisher B. *The future of foreign direct investment in England (2011), Regions: Quarterly magazine of the Regional Studies Association No. 284*.
- ¹⁰⁷ “Metodiskie ieteikumi reģionāla un vietēja līmeņa ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei un to vērtēšanas kārtībai”, VARAM, 2014. gads, 9. lpp. Pieejams: https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/content/files/metodika_ias_izstradei_15.janv.pdf (skatīts 20.05.2023.).
- ¹⁰⁸ Teritorijas attīstības plānošanas likuma 18. panta pirmā daļa.
- ¹⁰⁹ Bite D. “Pašvaldību sadarbība Latvijā”. Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte, 2012. gads. 22. lpp.
- ¹¹⁰ Reģionālās attīstības likuma 16.¹ pirmā punkta pirmā daļa.
- ¹¹¹ Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022–2038 (apstiprināta ar Valmieras novada pašvaldības domes 27.10.2022. lēmumu Nr. 680 (prot. Nr. 20, 52. punkts)), 3. lpp. Pieejams: https://www.valmierasnovads.lv/content/uploads/2022/08/2red-Valm_nov_ilgtsp_att_strategija-precizets.pdf (skatīts 07.05.2023.).
- ¹¹² Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 (apstiprināta ar Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības padomes 27.06.2015. lēmumu (prot. Nr. 4, 3. punkts)), 6. lpp. Pieejams: http://jauna.vidzeme.lv/upload/VIDZEMES_PLANOSANAS_REGIONA_ILGTSPEJIGAS_ATTISTIBAS_STRATEGIJA.pdf (skatīts 07.05.2023.).
- ¹¹³ Valmieras novada attīstības programma 2022.–2028. gadam (apstiprināta ar Valmieras novada pašvaldības domes 27.10.2022. lēmumu Nr. 680 (prot. Nr. 20, 52. punkts)), 7. lpp., 14.–15. lpp. Pieejams: <https://www.valmierasnovads.lv/attistiba/valmieras-novada-planosanas-dokumenti/> (skatīts 09.05.2023.).
- ¹¹⁴ Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 (apstiprināta ar Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības padomes 27.06.2015. lēmumu (prot. Nr. 4, 3. punkts)), Pieejams: http://jauna.vidzeme.lv/upload/VIDZEMES_PLANOSANAS_REGIONA_ILGTSPEJIGAS_ATTISTIBAS_STRATEGIJA.pdf (skatīts 07.05.2023.).
- ¹¹⁵ Rīgas plānošanas reģiona 19.04.2023. intervija ar Valsts kontroli.
- ¹¹⁶ Vidzemes plānošanas reģiona 21.04.2023. intervija ar Valsts kontroli.
- ¹¹⁷ Latgales plānošanas reģiona 18.04.2023. intervija ar Valsts kontroli.
- ¹¹⁸ Kurzemes plānošanas reģiona 19.04.2023. intervija ar Valsts kontroli.
- ¹¹⁹ Zemgales plānošanas reģiona 20.04.2023. intervija ar Valsts kontroli.
- ¹²⁰ Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumu Nr. 857 “Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums” 2. punkts.
- ¹²¹ Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumu Nr. 857 “Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums” 3.9. apakšpunkts.
- ¹²² Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 2022. gada publiskais pārskats. Pieejams: <https://www.liaa.gov.lv/lv/media/10323/download?attachment> (skatīts 19.07.2023.).
- ¹²³ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 31.10.2013. prezentācija “Polaris process. Ārvalstu investīciju piesaiste pašvaldībās.” Pieejams: https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2018/01/7_Abola.pdf (skatīts 20.04.2023.).

- ¹²⁴ “Investīciju piesaistes sistēmas neatkarīgs novērtējums: precizētais gala ziņojums”, SIA “Ernst & Young Baltic”, 23.03.2013, 70. lpp. Pieejams: https://www.em.gov.lv/sites/em/files/uzn_pet_61.pdf (skatīts 10.06.2023.).
- ¹²⁵ “Ministru kabinets apstiprina Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sastāvu un uzdevumus”. Pieejams: <https://lvportals.lv/dienaskartiba/214784-mk-apstiprina-lielo-un-strategiski-nozimigo-investiciju-projektu-koordinacijas-padomes-sastavu-un-uzdevumus-2010> (skatīts 19.04.2023.).
- ¹²⁶ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 29.04.2014. prezentācija “Rīgas plānošanas reģiona un Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūras sadarbības virzieni investīciju piesaistei”. Pieejams: https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2018/01/03_Valtere.pdf (skatīts 20.04.2023.).
- ¹²⁷ “Investīciju piesaistes sistēmas neatkarīgs novērtējums” (23.03.2012.) veikts, pamatojoties uz Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas un SIA “Ernst & Young Baltic” savstarpēji noslēgto iepirkuma 08.12.2011. līgumu Nr. EM 2011/64. Pieejams: https://www.em.gov.lv/sites/em/files/uzn_pet_61.pdf (skatīts 28.03.2024.).
- ¹²⁸ LIAA 2020. gada darbības plāna izpildes pārskats.
- ¹²⁹ Aizkraukles novada pašvaldības un Valsts kontroles intervija 20.06.2023.
- ¹³⁰ LIAA 2021., 2022. gada darbības plānu izpildes pārskati.
- ¹³¹ LIAA 16.02.2024. elektroniskā pasta vēstule “Informācijas pieprasījums revīzijas lietā 2.4.1.–8/2023”.
- ¹³² Prioritāro investīciju projektu sektori ir definēti saskaņā ar NIP un RIS3 jomām, un tie ir: 1) zināšanu ietilpīga bioekonomika; 2) biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, farmācija; 3) fotonika un viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; 4) viedā enerģētika un mobilitāte; 5) informācijas un komunikācijas tehnoloģijas; 6) starptautisko biznesa pakalpojumu centru darbības nodrošināšana un pakalpojumu sniegšana; 7) būvniecība, kā arī transports un loģistika, ja tie ir saistīti ar pakalpojumu un infrastruktūras nodrošināšanu iepriekšminētajos sektoros strādājošiem uzņēmumiem, kas atbilst noteikumu 4. punktā minētajiem kritērijiem.
- Ministru kabineta noteikumu projekta “Noteikumi par prioritāro investīciju projektu apkalpošanu” anotācija. Pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40497506&mode=mk&date=2021-02-04> (skatīts 01.11.2023.).
- ¹³³ Latvijas Viedās specializācijas stratēģija (*Research and Innovation Strategy for Smart Specialization*) ir tautsaimniecības transformācijas stratēģija uz augstāku pievienoto vērtību, produktivitāti un efektīvāku resursu izmantošanu. Tautsaimniecības transformācijas stratēģija ir cieši saistīta ar ekonomikas pašreizējo attīstības līmeni un konkurētspējas priekšrocībām (esošajām un potenciālajām). Pieejams: <https://www.em.gov.lv/lv/viedas-specializacijas-strategija-ris3> (skatīts 15.02.2024.).
- ¹³⁴ Valsts kontroles intervijas ar Valkas novada pašvaldības būvvaldi (29.01.2024.), Valmieras novada pašvaldības būvvaldi (30.01.2024.), Ādažu novada būvvaldi (30.01.2024.), Salaspils novada būvvaldi (29.01.2024.), Aizkraukles novada būvvaldi (30.01.2024.), Ventspils valstspilsētas pašvaldības Būvniecības administratīvo inspekciju (29.01.2024.), Daugavpils valstspilsētas pašvaldības Pilsētplānošanas un būvniecības departamentu (01.02.2024.).
- ¹³⁵ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums (apstiprināts ar Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumiem Nr. 857), 4.5. apakšpunkts, 4.7.⁷ apakšpunkts, 5.¹ apakšpunkts.
- ¹³⁶ LIAA informācijas sistēma “Valsts platforma biznesa attīstībai” Pieejams: <https://business.gov.lv/> (skatīts 28.03.2024.).
- ¹³⁷ LIAA 2021. gada publiskais pārskats, 33. lpp. Pieejams: <https://www.liaa.gov.lv/lv/media/7523/download?attachment> (skatīts 28.03.2024.).
- ¹³⁸ Valmieras novada pašvaldības nekustamā īpašuma nomas objektu vietne. Pieejams: <https://experience.arcgis.com/experience/9c6bdd1f06e844098e628ce233a05175/> (skatīts 28.03.2024.).
- ¹³⁹ Salaspils novada pašvaldības investīciju objektu vietne. Pieejams: <https://investinsalaspils.lv/investiciju-katalogs> (skatīts 28.03.2024.).
- ¹⁴⁰ Valkas novada pašvaldības nekustamā īpašuma nomas objektu vietne. Pieejams: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1DyFvVBHowP0v3M61tDR-wvg35jzzz6ELJTUc3kj5zys/edit#gid=0> (skatīts 28.03.2024.).
- ¹⁴¹ LIAA informācijas sistēma “Valsts platforma biznesa attīstībai” Pieejams: <https://business.gov.lv/en/nekustamie-ipasumi> (skatīts 28.03.2024.).
- ¹⁴² Partnerības līgums Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/media/2952/download?attachment> (skatīts 05.04.2024.).
- ¹⁴³ “Analītiskais ziņojums par Eiropas Savienības fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda ieguldījumiem un uzraudzības rādītājiem Latvijas administratīvajās teritorijās”, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 19. lpp.
- ¹⁴⁴ Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 19. panta otrā daļa, Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020. gada plānošanas perioda vadības likuma 23. pants.
- ¹⁴⁵ Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 59 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties

- uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 2. punkts, Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 2. punkts.
- ¹⁴⁶ VARAM 01.03.2024. vēstule Nr. 4–4/1360 “Par informācijas pieprasījumu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ¹⁴⁷ Ministru kabineta 27.10.2015. noteikumu Nr. 614 “Reģionālās attīstības atbalsta pasākumu īstenošanas, novērtēšanas un finansēšanas kārtība” 3. punkts, 5.2. apakšpunkts.
- ¹⁴⁸ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Labklājības ministrija, Ekonomikas ministrija, Kultūras ministrija, Satiksmes ministrija, Veselības ministrija, Zemkopības ministrija.
- ¹⁴⁹ Ministru kabineta 27.10.2015. noteikumu Nr. 614 “Reģionālās attīstības atbalsta pasākumu īstenošanas, novērtēšanas un finansēšanas kārtība” 3. punkts.
- ¹⁵⁰ Saskaņā ar Ministru kabineta 27.10.2015. noteikumu Nr. 614 “Reģionālās attīstības atbalsta pasākumu īstenošanas, novērtēšanas un finansēšanas kārtība” 6.1. apakšpunktu un 6.2. apakšpunktu plānošanas reģioni sniedz atzinumu par pašvaldību iesniegto projektu ideju atbilstību plānošanas reģiona prioritātēm, bet VARAM sniedz atzinumu par pašvaldības investīciju plāna vai tā grozījumu atbilstību Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentiem un izstrādātajiem ieviešanas nosacījumiem.
- ¹⁵¹ MK 27.10.2015. noteikumu Nr. 614 “Reģionālās attīstības atbalsta pasākumu īstenošanas, novērtēšanas un finansēšanas kārtība” 6.1. apakšpunkts, 6.2. apakšpunkts.
- ¹⁵² Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu, 2. panta 33. punkts, 56. panta 7. punkts.
- ¹⁵³ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 23.02.2016. protokols Nr. 1, 6. lpp., 8.–9. lpp.
- ¹⁵⁴ Partnerības līgums ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam (apstiprināts ar Ministru kabineta 19.06.2014. rīkojumu Nr. 313), 239., 242., 243., 265., 355., 357. paragrāfs.
- ¹⁵⁵ VARAM 17.10.2024. vēstule Nr. 1-13/6202.
- ¹⁵⁶ *Google Maps* tiešsaistes kartes attēls, publicēts 2023. g. maijā, Gaismas iela, Aizkraukles pilsēta, Aizkraukles novads. Pieejams: <https://maps.app.goo.gl/rgHW1GKAgqpWCccTA> (skatīts 14.06.2024.).
- ¹⁵⁷ Informācija iegūta, vērtējot Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 1.–17. protokolā iekļauto informāciju.
- ¹⁵⁸ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 23.03.2016. protokols Nr. 1, 67.–69. lpp.
- ¹⁵⁹ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 23.03.2016. protokols Nr. 1, 39.–40. lpp.
- ¹⁶⁰ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 08.04.2016. protokols Nr. 2, 3. pielikums.
- ¹⁶¹ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 23.03.2016. protokols Nr. 1., 67.–69. lpp.
- ¹⁶² Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 04.07.2016. protokols Nr. 3, 11.–14. lpp.
- ¹⁶³ Valsts kontroles un VARAM 29.02.2024. intervijas protokols.
- ¹⁶⁴ Skatīt, piemēram, Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 08.04.2016. protokolu Nr. 2, 8. lpp., un 12.10.2016. protokolu Nr. 4., 4. lpp.
- ¹⁶⁵ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 28.04.2021. protokolam Nr. 16 pievienotais Valkas novada pašvaldības iesniegtais projekta idejas koncepts.
- ¹⁶⁶ Reģionālās attīstības koordinācija padomes 28.04.2021. protokols Nr. 16, 3. pielikums, un tam pievienotais ideju konceptu reģistrs.
- ¹⁶⁷ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 23.03.2016. protokols Nr. 1, 39.–40. lpp.
- ¹⁶⁸ Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda projektu iesniegumu atlases metodika 2014.–2020. gadam, Finanšu ministrija, 8. lpp., 9. lpp., 10. lpp., 2. pielikums. SAM 5.6.2. un SAM 3.3.1. projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji (apstiprināti ES fondu uzraudzības komitejas 30.04.2015. sēdē (protokols Nr. P–2015/UK/1).
- ¹⁶⁹ Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda projektu iesniegumu atlases metodika 2014.–2020. gadam, Finanšu ministrija, publicēšanas gads nav pieejams, 9.–11. lpp.
- ¹⁷⁰ Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda projektu iesniegumu atlases metodika 2014.–2020. gadam, Finanšu ministrija, publicēšanas gads nav pieejams, 9.–10. lpp.
- ¹⁷¹ Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 19. panta otrā daļa.
- ¹⁷² CFLA 16.02.2024. vēstule Nr. 39–2–41/1431 “Par informācijas precizēšanu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ¹⁷³ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 28.04.2021. protokols Nr. 16, 3. pielikums, un tam pievienotais ideju konceptu reģistrs.
- ¹⁷⁴ CFLA 27.05.2022. lēmums Nr. 39–2–60/3584 “Par projekta iesnieguma Nr. 5.6.2.0/21/I/013 apstiprināšanu ar nosacījumu (ceturtais atlases kārtas ietvaros)”.

- ¹⁷⁵ CFLA 25.08.2022. lēmums 39–2–60/5275 “Par projekta iesnieguma Nr. 5.6.2.0/21/I/013 atkārtotu apstiprināšanu ar nosacījumu (ceturtais atlases kārtas ietvaros)”.
- ¹⁷⁶ CFLA 14.03.2024. vēstule Nr. 39–2–41/2149 “Par informācijas pieprasījumu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ¹⁷⁷ Valkas novada pašvaldības domes 2023. gada 26. oktobra lēmums Nr. 291 (protokols Nr. 22., 17. §).
- ¹⁷⁸ Vadlīnijas pašvaldībām Komisijas Regulas Nr. 651/20141 56. panta piemērošanas risku vadībai Eiropas Savienības fondu projektos (20.12.2023. redakcija), CFLA. Vadlīnijas izstrādātas sadarbībās ar VARAM un saskaņotas ar FM un Eiropas Prokuratūru. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/pasvaldibam-komisijas-regulas-nr-6512014-56-panta-piemerosana-risku-vadibai-es-fondu-projektos> (skatīts 19.03.2024.).
- ¹⁷⁹ Skatīt, piemēram, SAM 5.6.2. otrajā atlases kārtā un SAM 3.3.1. trešajā atlases kārtā pieejamos informatīvos materiālus. Pieejams: <https://atlase.cfla.gov.lv/lv/5-6-2-k-2>, <https://atlase.cfla.gov.lv/lv/3-3-1-k-3> (skatīts 19.03.2024.).
- ¹⁸⁰ VARAM 01.03.2024. vēstule Nr. 4–4/1360 “Par informācijas pieprasījumu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ¹⁸¹ Vadlīnijas pašvaldībām Komisijas Regulas Nr. 651/20141 56. panta piemērošanas risku vadībai Eiropas Savienības fondu projektos (20.12.2023. redakcija), CFLA, 2. lpp. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/pasvaldibam-komisijas-regulas-nr-6512014-56-panta-piemerosana-risku-vadibai-es-fondu-projektos> (skatīts 19.03.2024.).
- ¹⁸² Projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodika ir informatīvi skaidrojošs materiāls
- ¹⁸³ Projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodika, pieejams: <https://atlase.cfla.gov.lv/lv/3-3-1-k-2> (skatīts 14.11.2023.).
- ¹⁸⁴ SAM 5.6.2. projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji (apstiprināti ar Uzraudzības komitejas 2015. gada 30. aprīļa protokolu Nr. P–2015/UK/1), 3. pielikums, 3.1. kritērijs, SAM 3.3.1. projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji (apstiprināti ar Uzraudzības komitejas 2015. gada 30. aprīļa protokolu Nr. P–2015/UK/1), 3. pielikums, 3.1. kritērijs.
- ¹⁸⁵ Valmieras novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos”.
- ¹⁸⁶ Kocēnu novada attīstības programma 2014.–2020. gadam, 22. lpp., 27. lpp.
- ¹⁸⁷ CFLA 16.02.2024. vēstule Nr. 39–2–41/1431 “Par informācijas precizēšanu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ¹⁸⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012.
- ¹⁸⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, 27. panta 4. punkts.
- ¹⁹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 1301/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi “Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai” un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006 6. pants un 1. pielikums “ERAF atbalsta kopējie iznākuma rādītāji mērķim “Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai” (6. pants)”.
- ¹⁹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, 27. panta 4. punkts.
- ¹⁹² Eiropas Revīzijas palātas 2017. gada īpašais ziņojums “Komisijas sarunas par 2014.–2020. gada partnerības nolīgumiem un programmām kohēzijas politikas jomā: izdevumi tiek mērķtiecīgāk virzīti uz stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātēm, bet darbības rezultātu novērtēšana kļūst aizvien sarežģītāka”, 65.–66. lpp. Pieejams: <https://www.eca.europa.eu/en/publications?did=41008> (skatīts 18.09.2023.). Eiropas Komisijas 2018. gada pētījums “*Development of a system of common indicators for European Regional Development Fund and Cohesion Fund interventions after 2020. Part I – Thematic Objective 1, 3, 4, 5, 6*”, 19.–21. lpp. Pieejams: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/studies/2018/development-of-a-system-of-common-indicators-for-european-regional-development-fund-and-cohesion-fund-interventions-after-2020-part-i-thematic-objective-1-3-4-5-6 (skatīts 20.09.2023.). Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta Budžetu jautājumu direktorāta 2019. gada pētījums “Performance Indicators for Convergence in Regional Development – How reliable are they to ensure Targeted and Result-Oriented spending?”, 91. lpp. Pieejams: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/4ij4-23vs> (skatīts 22.09.2023.).
- ¹⁹³ Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības

- attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 7. punkts un Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 7. punkts.
- ¹⁹⁴ Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 9. punkts, Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 9. punkts.
- ¹⁹⁵ Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 10. punkts, Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 10. punkts.
- ¹⁹⁶ CFLA 16.02.2024. vēstule 39–2–41/1431 “Par informācijas pieprasījumu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ¹⁹⁷ “Metodiskais materiāls par rādītāju sasniegšanas pārbaudi 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros”, 02.10.2018., CFLA. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/media/4049/download> (skatīts 06.03.2024.).
- ¹⁹⁸ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 23.03.2016. protokols Nr. 1.
- ¹⁹⁹ CFLA 16.02.2024. vēstule 39–2–41/1431 “Par informācijas pieprasījumu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ²⁰⁰ “Metodiskais materiāls par rādītāju sasniegšanas pārbaudi 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros”, 02.10.2018., CFLA. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/media/4049/download> (skatīts 06.03.2024.).
- ²⁰¹ The Programming Period 2014–2020. Guidance document on monitoring and evaluation: concepts and recommendations, Eiropas Komisija, 2014, 1. pielikums, 27. lpp. Pieejams: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/evaluation/2014/wd_2014_en.pdf (skatīts 06.03.2024.).
- ²⁰² Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 26. punkts.
- ²⁰³ “Metodiskais materiāls par rādītāju sasniegšanas pārbaudi 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros”, 02.10.2018., CFLA, 9. lpp. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/media/4049/download> (skatīts 06.03.2024.).
- ²⁰⁴ Daugavpils valstspilsētas pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/029 “Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība”.
- ²⁰⁵ The Programming Period 2014–2020. Guidance document on monitoring and evaluation: concepts and recommendations, Eiropas Komisija, 2014, 1. pielikums, 4.–6. lpp. Pieejams: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/evaluation/2014/wd_2014_en.pdf (skatīts 06.03.2024.).
- ²⁰⁶ Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” un Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi”.
- ²⁰⁷ Skatīt, piemēram, “Metodiskais materiāls par rādītāju sasniegšanas pārbaudi 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros” 4. lpp., 11. lpp., 14. lpp. Arī Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 10. punkts, Ministru kabineta

- 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 10. punkts.
- ²⁰⁸ Skatīt, piemēram, “Metodiskais materiāls par rādītāju sasniegšanas pārbaudi 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros” 14. lpp.
- ²⁰⁹ Ministru kabineta 2017. gada 6. jūnija noteikumi Nr. 309 “Grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumos Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi””.
- ²¹⁰ Ministru kabineta 2017. gada 6. jūnija noteikumi Nr. 310 “Grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 10. novembra noteikumos Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” īstenošanas noteikumi””.
- ²¹¹ 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa (turpmāk – SAM) “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodika, Pieejams: https://rezekne.lv/wp-content/uploads/2019/11/piv-metodika-2-pielikums_doc.doc. (skatīts 14.11.2023.) 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodika. Pieejams: <https://atlase.cfla.gov.lv/lv/5-6-2-k-4> (skatīts 14.11.2023.).
- ²¹² Metodiskais materiāls par rādītāju sasniegšanas pārbaudi 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros. Pieejams: <https://www.cfla.gov.lv/lv/jaunums/informacija-sam-331-un-562-projektu-istenotajiem-par-raditaju-sasniegsanas-terminiem-un-parbaudi> (skatīts 20.11.2023.).
- ²¹³ VARAM 01.03.2024. vēstule Nr. 4–4/1360 “Par informācijas pieprasījumu revīzijā Nr. 2.4.1–8/2023”.
- ²¹⁴ Aizkraukles novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/012 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas - Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā”.
- ²¹⁵ Daugavpils valstspilsētas projekts Nr. 5.6.2.0/20/I/019 “Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība III kārtā”.
- ²¹⁶ Daugavpils valstspilsētas projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/003 “Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā”.
- ²¹⁷ Ventpils valstspilsētas projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/007 “Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī”.
- ²¹⁸ Aizkraukles novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/16/I/016 “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām”.
- ²¹⁹ Zemes pārvaldības likuma 1. panta pirmās daļas 4. punkts.
- ²²⁰ Ministru kabineta 2014. gada 19. jūnija rīkojuma Nr. 313 “Par Partnerības līgumu Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā” 143. atsaucē.
- ²²¹ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” 26.1. apakšpunkts.
- ²²² Zemes pārvaldības likuma 1. panta 4. punkts un Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 59 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 2. punkts, Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 26.1. punkts.
- ²²³ Ministru kabineta 06.07.2021. noteikumu Nr. 465 “Noteikumi par degradēto teritoriju un augsnes degradācijas novērtēšanu, degradācijas kritērijiem un to klasifikāciju” 2. punkts, 5. punkts, 1. pielikums.
- ²²⁴ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības

jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 7. punkts.

²²⁵ SAM 5.6.2. ietvaros īstenotie pašvaldību projekti, kuros revitalizējamās teritorijas identificējamās kā degradētas pašvaldību investīciju plānos, bet ne iepriekš apstiprinātajā teritorijas plānojumā: Aizkraukles novada pašvaldība: visi (divi) SAM 5.6.2. projekti; Daugavpils valstspilsētas pašvaldība: septiņi no astoņiem SAM 5.6.2. projektiem; Valmieras novada pašvaldība: visi (divi) 5.6.2. projekti; Ventspils valstspilsētas pašvaldība: visi (trīs) SAM 5.6.2. projekti. Valkas novada pašvaldībā visi (četri) projekti bija identificējami gan teritorijas plānojumā, gan investīciju plānā, taču ziņojumā aprakstīta situācija pašvaldībā, īstenojot projektu Ērgemes pagastā. Ādažu novada un Salaspils novada pašvaldībai nav SAM 5.6.2. ietvaros īstenotu projektu.

²²⁶ Daugavpils valstspilsētas pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/19/I/011 “Daugavpils pilsētas publiskās teritorijas sakārtošana uzņēmējdarbības vides attīstībai”.

²²⁷ Bilde no *Google Maps* vides.

²²⁸ Aizkraukles novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/012 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā”.

²²⁹ Aizkrauklē atjaunos Skolas ielu. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/jaunums/aizkraukle-atjaunos-skolas-ielu> (skatīts 23.02.2024.).

²³⁰ Aizkrauklē atjaunos Skolas ielu. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/jaunums/aizkraukle-atjaunos-skolas-ielu> (skatīts 23.02.2024.).

²³¹ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 5. panta otrās daļas 5. punkts; Fiskālās disciplīnas likuma 4. panta 1. punkts.

²³² Ventspils valstspilsētas 2018.gada 20.augusta finanšu nodaļas sagatavotā informācija Nr.14-2-1/659 un 2021.gada 6.aprīlī sagatavotā informācija Nr. 14-2-1/192.

²³³ Daugavpils pilsētas attīstības programma 2021.–2027. gadam (apstiprināta ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 11.11.2021. lēmumu Nr. 754 (prot. Nr. 44, 32. punkts), Uzņēmēju aptaujas kopsavilkums, 11. lpp. Valsts kontroles un Latgales plānošana reģiona 18.04.2023. intervijas protokols.

²³⁴ Valmieras novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.016/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos”.

²³⁵ Informācija Valmieras novada pašvaldības tīmekļvietnē par izsoli Ķeņča ielā 2, Kocēnos. Pieejams: <https://www.valmierasnovads.lv/valmieras-novada-pasvaldiba-izsludina-nekustama-ipasuma-jana-kenca-iela-2-kocenos-kocenu-pagasta-valmieras-novada-sastava-esosas-zemes-vienibas-dalas-un-ekas-pirmo-mutisko-tiesibu-nomas-izsoli/> (skatīts 01.12.2022.).

²³⁶ Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/016 “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā”.

²³⁷ Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas teritorijas izveide, atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā”.

²³⁸ Prognozētais IIN ir noteikts, pamatojoties uz pašvaldību CFLA iesniegtajās izmaksu un ieguvumu analizēs norādītajām prognozēm.

²³⁹ Faktiskais IIN pieaugums noteikts, ņemot vērā VID publiskajā datubāzē ietverto informāciju par aprēķināto IIN uzņēmumiem, par kuriem ir norāde, ka projekta iznākuma rādītāju sasniegušie un iznākuma rādītāji apstiprināti no CFLA puses.

²⁴⁰ Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 36. punkts, Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 35. punkts.

²⁴¹ Valmieras novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.016/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos”, 4. pielikums projekta iesniegumam “Projekta izmaksu efektivitātes novērtēšana”.

²⁴² VARAM 2024.gada 6.augusta vēstule Nr. 1-13/4898.

²⁴³ Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumi Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi”, 11.1. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/277959#p11> (skatīts 14.06.2024.). Ministru kabineta 2015. gada 10. novembra noteikumi Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās

- teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi”, 11.1. punkts.
- ²⁴⁴ Ministru kabineta 2015. gada 10. novembra noteikumi Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” anotācija.
- ²⁴⁵ Valkas novada pašvaldība: Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumi Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” trešās nodaļas 73., 74., 75., 76. punkts un ceturtais nodaļas 79., 80. un 81. punkts.
- ²⁴⁶ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3. panta pirmās daļas 2. punkts.
- ²⁴⁷ Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu, 56. panta trešā un ceturtais daļa. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32014R0651> (skatīts 27.02.2024.), Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 33. punkts, Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 33. punkts.
- ²⁴⁸ Partnerības līgums ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam (apstiprināts ar Ministru Kabineta 19.06.2014. rīkojumu Nr. 313), 32.–33., 310., 315. paragrāfs, Darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība” (apstiprināta Ministru kabineta 02.09.2014. (prot. Nr. 46, 40. punkts), 90.–92. lpp.
- ²⁴⁹ “Komerceplatību tirgus pārskats 2016”, Kivi Real Estate. Pieejams: <https://www.kivi.lv/tirgus-parskati/komerceplatibu-tirgus-parskats-2016-21> (skatīts 07.03.2024.).
- ²⁵⁰ “Komerceplatību tirgus pārskats 2021”, Latio, 2021, 37. lpp. Pieejams: <https://latio.lv/pakalpojumi/tirgus-analize#nav-tab4> (skatīts 07.03.2024.).
- ²⁵¹ “Komerceplatību tirgus pārskats 2021”, Latio, 2021. Pieejams: <https://latio.lv/pakalpojumi/tirgus-analize#nav-tab4> (skatīts 07.03.2024.).
- ²⁵² “Komerceplatību tirgus pārskats 2022”, Latio, 2021, 22. lpp. Pieejams: <https://latio.lv/pakalpojumi/tirgus-analize#nav-tab4> (skatīts 07.03.2024.).
- ²⁵³ Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu, 56. panta trešā un ceturtais daļa. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32014R0651> (skatīts 27.02.2024.). Ministru kabineta 10.11.2015. noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atveseļošanas pasākumi vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” 33. punkts, Ministru kabineta 13.10.2015. noteikumu Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 33. punkts.
- ²⁵⁴ Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas ēka Ērgemes pagasta “Spundeniekos””, Valmieras novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos” (objekti J. Ķeņa ielā 2, J. Ķeņa ielā 3 un 5), Valmieras novada pašvaldības projekts Nr. 5.6.2.0/20/I/012 “Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 2. kārtā”, ēka ar kadastra numuru 1811023, Ādažu novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/17/I/025 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Carnikavas novada Garciami” (trīs zemesgabali).
- ²⁵⁵ Valmieras novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos”.
- ²⁵⁶ Izsludina nekustamā īpašuma Jāņa Ķeņa iela 2, Kocēnos, Kocēnu pagastā, sastāvā esošās zemes vienības daļas un ēkas sesto mutisko tiesību nomas izsoli. Pieejams: <https://www.valmierasnovads.lv/izsludina-nekustama-ipasuma-jana-kenca-iela-2-kocenos-kocenu-pagasta-sastava-esosas-zemes-vienibas-dalas-un-ekas-piekto-mutisko-tiesibu-nomas-izsoli/> (skatīts 13.03.2024.).

- ²⁵⁷ Kocēnu novada domes un SIA “Valmiermuižas alus” 02.07.2019. nekustamā īpašuma nomas līgums Nr. 5.19.1.2./2019/63.
- ²⁵⁸ SIA “Valmiermuižas alus” 09.03.2021. vēstule Kocēnu novada domei, Kocēnu novada domes 29.04.2021. lēmums par nekustamā īpašuma nomas līguma izbeigšanu Jāņa Ķeņa ielā 2, Kocēnos.
- ²⁵⁹ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 26. punkts.
- ²⁶⁰ Aizkraukles novada pašvaldības 08.03.2024. elektroniskā pasta vēstule, Ādažu novada pašvaldības 22.03.2024. elektroniskā pasta vēstule, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 15.03.2024. elektroniskā pasta vēstule, Valkas novada pašvaldības 13.03.2024. elektroniskā pasta vēstule, Valmieras novada pašvaldības 15.03.2024. un 18.03.2024. elektroniskā pasta vēstules, Ventspils valstspilsētas pašvaldības 13.03.2024. vēstule Nr. 1–58/2–155–12.
- ²⁶¹ Valkas novada pašvaldība, Valmieras novada pašvaldība, Ventspils valstspilsētas pašvaldība.
- ²⁶² Ādažu novada pašvaldība, Daugavpils valstspilsētas pašvaldība, Ventspils valstspilsētas pašvaldība.
- ²⁶³ 28.03.2023. Valsts kontroles un LIAA pārstāvju intervija.
- ²⁶⁴ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2. panta pirmā daļa.
- ²⁶⁵ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3. pants.
- ²⁶⁶ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 6.¹ panta trešā daļa, Ministru kabineta 20.02.2028. noteikumi Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi”.
- ²⁶⁷ Izdoti saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 6.¹ panta trešo daļu.
- ²⁶⁸ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 79. punkts.
- ²⁶⁹ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 80. punkts.
- ²⁷⁰ Ministru kabineta 19.06.2019. noteikumu Nr. 350 “Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi” 5. un 17. punkts.
- ²⁷¹ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 79. punkts.
- ²⁷² Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 79. punkts.
- ²⁷³ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 80. punkts.
- ²⁷⁴ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 77. punkts.
- ²⁷⁵ Līguma termiņi norādīti saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 6.¹ pantu.
- ²⁷⁶ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” trešās nodaļas 73., 74., 75., 76. punkts un ceturtnās nodaļas 79., 80. un 81. punkts.
- ²⁷⁷ Revidentu aplēsē iekļauts: pilna pamatlīdzekļa vērtība, aizņemtā kapitāla izmaksas un to atmaksas laiks, kā arī zemes noma atbilstoši Ministru kabineta 20.02.2028. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” trešās nodaļas 73., 74., 75., 76. punktu.
- ²⁷⁸ Aprēķins veikts par periodu no 2022. gada 6. janvāra līdz 2024. gada 1. oktobrim.
- ²⁷⁹ Aprēķins veikts par periodu no 2019. gada 13. novembra līdz 2024. gada 1. oktobrim.
- ²⁸⁰ Aprēķins veikts par periodu no 2021. gada 17. jūnija līdz 2024. gada 1. oktobrim.
- ²⁸¹ Aprēķins veikts par periodu no 2021. gada 19. maija līdz 2024. gada 1. oktobrim.
- ²⁸² Valkas novada pašvaldības projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/016 “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā”.
- ²⁸³ Projekta īstenošanas gaitā CFLA ir prasījusi pašvaldībai papildu informāciju par iespējamu interešu konfliktu minētajā situācijā, taču konstatēts, ka atbilstoši domes sēžu protokoliem attiecīgais deputāts nav piedalījies projekta apspriešanā un balsošanā par to.
- ²⁸⁴ Valkas novada pašvaldības un zemnieku saimniecības “Jasmīni” 19.07.2021. nekustamā īpašuma nomas līgums Nr. VND/4–22/21/252, 1.1., 4.1., 4.6. apakšpunkts.
- ²⁸⁵ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi” 87. punkts, 88. punkts, 89. punkts.
- ²⁸⁶ Skatīt, piemēram, Valkas novada domes 27.05.2021. sēdes protokolu Nr. 6, 20. punktu un tam pievienotā nomas līguma projekta 4.6. apakšpunktu, Valkas novada domes 25.02.2021. sēdes protokolu Nr. 3, 14. punktu un tam pievienotā nomas līguma projekta 4.6. apakšpunktu.
- ²⁸⁷ “Valsts atbalsta vadlīnijas”, Finanšu ministrija, aktualizētas 2020. gada jūnijā, 5. lpp. Pieejams: <https://www.fm.gov.lv/lv/media/507/download> (skatīts 21.07.2023.). Skatīt arī “Pašvaldību duālā loma uzņēmējdarbības atbalsta pasaulē”, A. Rūsiņa, CFLA Juridiskā nodrošinājuma un projektu atlases departamenta direktora vietniece, Valsts atbalsta nodaļas vadītāja, “Jurista vārds”, 29.11.2022., Nr. 48.
- ²⁸⁸ Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumi Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi”.
- ²⁸⁹ Pašvaldības līdz Administratīvi teritoriālās reformas

- ²⁹⁰ Dati no *latvija.lv*, kuros kā potenciālais pakalpojuma saņēmējs norādīta pašvaldība. Pieejams: <https://latvija.gov.lv/Search/?sp=LIAA> (skatīts 10.01.2024.).
- ²⁹¹ Pieejams: <https://business.gov.lv/>.
- ²⁹² Latvijas uzņēmumu vadītāju aptaujas rezultāti “Pašvaldību darba un piedāvāto pakalpojumu vērtējums”, SKDS, 2023. Pieejams: https://www.ltrk.lv/sites/default/files/inline-files/pakalpojumi_skds.pdf (skatīts 30.06.2023.).
- ²⁹³ Aizkraukles novada Attīstības programmas 2021.–2028. gadam (apstiprināta ar Aizkraukles novada domes 17.11.2021. lēmumu Nr. 472 (prot. Nr. 18., 29. punkts)) Uzraudzības kārtība, 3. lpp. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/media/1654/download?attachment> (skatīts 01.12.2023.).
- ²⁹⁴ Ādažu novada Attīstības programmas 2021.–2027. gadam (apstiprināta ar Ādažu novada pašvaldības domes 26.07.2021. lēmumu Nr. 17 (prot. Nr. 4, 18. punkts)) 8. pielikums, 74. lpp. Pieejams: <https://www.adazunovads.lv/lv/media/564/download?attachment> (skatīts 01.12.2023.).
- ²⁹⁵ Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība (apstiprināta ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 11.11.2021. lēmumu Nr. 754 (prot. Nr. 44, 32. punkts)), 6. lpp. Pieejams: https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttistibasDepartaments/Dokumenti/Planosana/V_Istenosana_uzraudziba.pdf (skatīts 01.12.2023.).
- ²⁹⁶ Salaspils novada Attīstības programma 2019.–2025. gadam (apstiprināta ar Salaspils novada pašvaldības domes 31.01.2019. lēmumu (prot. Nr. 3, 1. punkts)), 22. lpp. Pieejams: https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Att%40ABst%40ABba/2020/Strat%4093%40A3isk%4081_da%40BCa_II_s%4093jums.pdf (skatīts 01.12.2023.).
- ²⁹⁷ Valkas novada Attīstības programmas 2022.–2028. gadam (apstiprināta ar Valkas novada pašvaldības domes 29.09.2022. lēmumu Nr. 243 (protokols Nr. 7, 23. punkts)) Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība, 9., 11. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1736/download?attachment> (skatīts 01.12.2023.).
- ²⁹⁸ Valmieras novada attīstības programma 2022.–2028 (apstiprināta ar Valmieras novada pašvaldības domes 27.10.2022. lēmumu Nr. 680 (prot. Nr. 20, 52. punkts)), 61. lpp. Pieejams: https://www.valmierasnovads.lv/content/uploads/2022/11/attistibas_progr_strategiska_dala_valmieras_nov.pdf, (skatīts 01.12.2023.).
- ²⁹⁹ Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.–2027. gadam (apstiprināta ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 17.02.2022. lēmumu Nr. 25 (prot. Nr. 4, 21. punkts)), 31. lpp. Pieejams: https://www.ventspils.lv/app/uploads/2022/07/1_ventspils-ap2027.pdf (skatīts 14.11.2023.) un Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības Kopīgās attīstības programmas 2021.–2027. gadam īstenošanas un uzraudzības kārtība (apstiprināta ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 17.11.2022. lēmumu Nr. 202 (protokols Nr. 20; 25.§) un Ventspils novada domes 17.11.2022. lēmumu (protokols Nr. 32; 1.§)), 13. lpp. Pieejams: https://www.ventspils.lv/app/uploads/2022/11/8_sejums_ap_uzraudzibas_kartiba-1.pdf (skatīts 01.12.2023.).
- ³⁰⁰ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 71. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējigas-attistibas-strategija> (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁰¹ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁰² Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015–2030, 32. lpp. Pieejams: <https://www.zemgale.lv/lv/media/97/download?attachment> (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁰³ Aizkraukles novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.–2034. gadam, 15. lpp. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/media/1639/download?attachment> (skatīts 02.02.2024.) un Aizkraukles novada Attīstības programma 2021.–2028. gadam, 19., 21. lpp. Pieejams: <https://www.aizkraukle.lv/lv/media/1645/download?attachment> (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁰⁴ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³⁰⁵ Projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/011 “Pļaviņu pilsētas vides sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai”.
- ³⁰⁶ Projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/002 “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Mednieku un Gaismas ielas teritorijā uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām”.
- ³⁰⁷ Projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/020 “Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai”.
- ³⁰⁸ Projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/021 “Uzņēmējdarbības veicināšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kokneses novada Kokneses ciemā”.
- ³⁰⁹ Projekts Nr. 5.6.2.0/16/I/016 “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām”.

- ³¹⁰ Projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/012 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas – Ielu infrastruktūras pielāgošana uzņēmējdarbības attīstībai II kārtā”.
- ³¹¹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 63., 79. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģija> (skatīts 02.02.2024.).
- ³¹² Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³¹³ Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.–2030. gadam, 8., 20., 30., 38. lpp. Pieejams: https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2023/04/RPR-Stratēģija_2030.pdf (skatīts 12.02.2024.) un Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programma 2022–2027, Stratēģiskā daļa, 41. lpp. Pieejams: https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2023/04/RPR-AP_2027_Stratēģiska-dala.pdf (skatīts 12.02.2024.).
- ³¹⁴ Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013–2037, 7., 8., 11., 33., 40. lpp. Pieejams: <https://www.adazunovads.lv/lv/media/517/download?attachment> (skatīts 12.02.2024.) un Ādažu novada Attīstības programma 2021–2027. gadam, Pašreizējās situācijas raksturojums, 10., 40., 45., lpp. Pieejams: <https://www.adazunovads.lv/lv/media/562/download?attachment> un Ādažu novada Attīstības programma 2021–2027. gadam, Stratēģiskā daļa, 13. lpp. Pieejams: <https://www.adazunovads.lv/lv/media/564/download?attachment> (skatīts 12.02.2024.).
- ³¹⁵ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³¹⁶ Projekts Nr. 3.3.1.0/17/I/025 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Carnikavas novada Garcimā”.
- ³¹⁷ Projekts Nr. 3.3.1.0/18/I/007 “Eimuru industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana ražošanas zonas pieejamības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ādažu novadā”.
- ³¹⁸ Projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/020 “Muižas ielas industriālās teritorijas infrastruktūras sakārtošana ražošanas zonas pieejamības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ādažu novadā”.
- ³¹⁹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 64., 65., 68., 69., 71. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģija> (skatīts 29.01.2024.).
- ³²⁰ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³²¹ Latgales stratēģija 2030, 7., 9. lpp. Pieejams: <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/> (skatīts 19.10.2023.).
Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.–2027. gadam, 47. lpp. Pieejams: <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/> (skatīts 02.02.2024.).
- ³²² Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programma 2022.–2027. gadam, Pašreizējās situācijas raksturojums, 111. lpp. Pieejams: https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/AttīstībasDepartaments/Dokumenti/Planosana/I_II_Pasreizeja_situacija_Daugavpils.pdf (skatīts 02.02.2024.).
- ³²³ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³²⁴ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/028 “Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība II kārtā”.
- ³²⁵ Projekts Nr. 3.3.1.0/17/I/045 “Daugavpils pilsētas publiskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai”.
- ³²⁶ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/029 “Daugavpils pilsētas Križu rūpnieciskās teritorijas publiskās infrastruktūras attīstība”.
- ³²⁷ Projekts Nr. 5.6.2.0/19/I/011 “Daugavpils pilsētas publiskās teritorijas sakārtošana uzņēmējdarbības vides attīstībai”.
- ³²⁸ Projekts Nr. 5.6.2.0/20/I/019 “Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpnieciskās zonas publiskās infrastruktūras attīstība III kārtā”.
- ³²⁹ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/003 “Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā”.
- ³³⁰ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/035 “Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā”.
- ³³¹ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/036 “Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai”.
- ³³² Projekts Nr. 5.6.2.0/20/I/018 “Cietokšņa noliktavu zonas rūpnieciskās teritorijas reģenerācijas veicināšana un pieejamības uzlabošana”.
- ³³³ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 63., 79. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģija> (skatīts 02.02.2024.).

- ³³⁴ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³³⁵ Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.–2030. gadam, 20., 30., 38. lpp. Pieejams: https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2023/04/RPR-Strategija_2030.pdf (skatīts 12.02.2024.). Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programma 2022–2027, Stratēģiskā daļa, 41. lpp. Pieejams: https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2023/04/RPR-AP_2027_Strategiska-dala.pdf (skatīts 12.02.2024.).
- ³³⁶ Salaspils novada pašvaldības ilgtspējīga attīstības stratēģija 2014–2030, 8., 19., 20., lpp. Pieejams: https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Att%C4%ABst%C4%ABba/2020/IAS_2014-2030_1.pdf (skatīts 12.02.2024.) un Salaspils novada attīstības programma 2019.–2025. gadam, Stratēģiskā daļa, 6., lpp., 15., 18. lpp. Pieejams: https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Att%C4%ABst%C4%ABba/2020/Strat%C4%93%C4%A3isk%C4%81_da%C4%BCa_II_s%C4%93jums.pdf (skatīts 12.02.2024.).
- ³³⁷ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³³⁸ Salaspils novada pašvaldības investīciju plāns 2019.–2025. gadam, 17. lpp. Pieejams: https://www.salaspils.lv/sites/default/files/Att%C4%ABst%C4%ABba/2023/30_11_2023_Investiciju_plans_aktuali_zets_2023.pdf (apstiprināts ar Salaspils novada domes 2023. gada 30. novembra lēmumu (sēdes prot. Nr. 23, 3.§)) (skatīts 12.02.2024.).
- ³³⁹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 69. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējigas-attistibas-strategija> (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁴⁰ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam, 13. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁴¹ Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030, 47., 48., 52., 65., 85., 94. lpp. Pieejams: http://www.vidzeme.lv/lv/vpr_attistibas_planosanas_dokumenti1 (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁴² Valkas novada ilgtspējīga stratēģija 2013.–2037. gadam, 12. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/2114/download?attachment> un Valkas novada Attīstības programma 2022.–2028. gadam, Stratēģiskā daļa, 10. lpp. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1733/download?attachment> (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁴³ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³⁴⁴ Projekts Nr. 5.6.2.0/16/I/004 “Ražošanas teritorijas izveidošana atjaunojot degradēto teritoriju Valkā”.
- ³⁴⁵ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/016 “Degradētās teritorijas atjaunošana uzņēmējdarbības attīstībai”.
- ³⁴⁶ Projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/016 “Ražošanas teritorijas izveide uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā”.
- ³⁴⁷ Projekts Nr. 5.6.2.0/17/I/026 “Ražošanas teritorijas izveidošana atjaunojot degradēto teritoriju Kārķu pagastā”.
- ³⁴⁸ Projekts Nr. 5.6.2.0/22/I/013 “Ražošanas teritorijas izveide atjaunojot degradēto teritoriju Ērgemes pagastā”.
- ³⁴⁹ Projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/002 “Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai Valkas novadā”.
- ³⁵⁰ Projekts Nr. 3.3.1.0/20/I/005 “Ielu pārbūve uzņēmējdarbības attīstībai Valkā”.
- ³⁵¹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 68., 71. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējigas-attistibas-strategija> (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁵² Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁵³ Vidzemes Plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030, 6., 46., 94. lpp. Pieejams: http://www.vidzeme.lv/lv/vpr_attistibas_planosanas_dokumenti1 (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁵⁴ Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022–2038, 17. lpp. Pieejams: <https://www.valmierasnovads.lv/attistiba/valmieras-novada-planosanas-dokumenti/> (skatīts 02.02.2024.) un Valmieras novada attīstības programma 2022.–2028. Stratēģiskā daļa, 36. lpp. Pieejams: <https://www.valmierasnovads.lv/attistiba/valmieras-novada-planosanas-dokumenti/> (skatīts 02.02.2024.).
- ³⁵⁵ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³⁵⁶ Projekts Nr. 5.6.2.0/20/I/012 “Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 2. kārtā”.
- ³⁵⁷ Projekts Nr. 3.3.1.0/16/I/024 “Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Kocēnu novada Kocēnu pagasta, Kocēnos”.
- ³⁵⁸ Projekts Nr. 5.6.2.0/19/I/015 “Industriālo teritoriju attīstība Valmierā – 1. kārtā”.

- ³⁵⁹ Projekts 3.3.1.0/16/I/005 “Uzņēmējdarbības attīstību veicinošas satiksmes infrastruktūras un inženierkomunikācijas pārbūve Cempu un Paula Valdena ielu industriālo teritoriju attīstībai”.
- ³⁶⁰ Projekts Nr. 3.3.1.0/19/I/001 “Atbalsts uzņēmējdarbībai – Kauguru ielas pārbūve”.
- ³⁶¹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 68.–69. lpp. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģija> (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁶² Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment> (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁶³ Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.–2030. gadam, 20. lpp. Pieejams: <https://www.kurzemesregions.lv/kurzemes-planosanas-regiona-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģijas-2015-2030-gadam-aktualizeta-versija/> (skatīts 19.04.2024.). Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021.–2027. gadam stratēģiskā daļa, 23. lpp., 36. lpp. Pieejams: https://www.kurzemesregions.lv/wp-content/uploads/2022/06/KPR_AP_2021.-2027._Strategiska_dala_Gala_redakcija.pdf (skatīts 29.01.2024.).
- ³⁶⁴ Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 19. lpp. Pieejams: <https://www.ventspils.lv/pilsetas-parvalde/publiskie-dokumenti/ilgtspējīgas-attīstības-stratēģija-un-programma/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³⁶⁵ Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 19. lpp. Pieejams: <https://www.ventspils.lv/pilsetas-parvalde/publiskie-dokumenti/ilgtspējīgas-attīstības-stratēģija-un-programma/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³⁶⁶ Informācija apkopota, balstoties uz Lursoft statistiku par 100 uzņēmumiem ar lielāko gada apgrozījumu sadalījumā pa darbības veidiem 2019. un 2022. gadā. Pieejams: <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/rajoni-un-novadi/saraksts/pa-novadiem/> (skatīts 30.01.2024.).
- ³⁶⁷ Projekta Nr. 5.6.2.0/19/I/003 “Inovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbūve Rūpniecības ielā 2, Ventspilī” apraksts.
- ³⁶⁸ Projekta Nr. 5.6.2.0/18/I/006 “Infrastruktūras izveide uzņēmējdarbības attīstībai Pils ielā, Ventspilī” apraksts.
- ³⁶⁹ Projekta Nr. 5.6.2.0/22/I/007 “Ražošanas ēkas un publiska auto stāvlaukuma izbūve Ganību ielas industriālajā zonā Ventspilī” apraksts.
- ³⁷⁰ Informācija no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras publicētā materiāla. Pieejams: <https://www.liaa.gov.lv/lv/media/5006/download?attachment> (skatīts 27.11.2023.).
- ³⁷¹ Ministru kabineta 10.10.2014. noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 4. punkts.
- ³⁷² Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumi Nr. 784 “Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā”, 1. pielikums, 4. pielikums projekta iesniegumam.
- ³⁷³ Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Izmaksu un ieguvumu analīzes metodika specifiskajiem atbalsta mērķiem 3.3.1. “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” un 5.6.2. “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām”, resurss pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/izmaksu-un-ieguvumu-analizes-metodika-0> (skatīts 19.04.2024.).
- ³⁷⁴ Valsts ieņēmumu dienesta publiskā datubāze “Nodokļu maksātāju (uzņēmēju) taksācijas gadā samaksāto VID administrēto nodokļu kopsummas”. Pieejams: <https://www6.vid.gov.lv/SNK> (skatīts 19.04.2024.).
- ³⁷⁵ Projektiem, kuriem nav ņemts aizņēmums valsts kasē, aizņemtā kapitāla atmaksas ilgums ir norādīts 0.
- ³⁷⁶ Aizņēmuma izmaksas revidētā periodā ir palielinājušās kopš 2022.gada februāra, pieaugot EURIBOR likmei visā Eiropas Savienībā.
- ³⁷⁷ Aizņēmumu atmaksas izdevumi pārsniedza plānotās izmaksas stājoties spēkā 30.07.2021. Konkurences padomes lēmums attiecībā par Konkurences likuma neievērošanu būvniecības firmām. Rezultātā CFLA pieņēma lēmumu par 10% finanšu korekciju, kas savukārt palielināja aizņemtā kapitāla apjomu. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/325360-par-parkapuma-konstatenu-un-naudas-soda-uzlikšanu> (skatīts 08.08.2024.).
- ³⁷⁸ Salaspils novada pašvaldības 08.02.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.
- ³⁷⁹ Daugavpils valstspilsētas pašvaldības 15.02.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.
- ³⁸⁰ Daugavpils pilsētas attīstības programmas 2021.–2026. gadam uzņēmēju aptaujas kopsavilkums (2020. gadā). Uzņēmēju galvenie norādītie izaicinājumi, problēmas: aptaujātie uzņēmēji uzskata, ka nozīmīgākie Daugavpils uzņēmējdarbības virzieni, kas veicinātu pilsētas ekonomisko attīstību, ir apstrādes rūpniecība un būvniecība. Vairāk nekā 30 uzņēmēju kā nozīmīgas un attīstību veicinošu uzskata veselību un sociālo aprūpi, Daugavpils reģionālās lidostas attīstību un profesionālos, zinātniskos un tehniskos pakalpojumus. Savukārt vairāk nekā 20 aptaujāto norādījuši, ka informācijas un komunikācijas pakalpojumi, transports un uzglabāšana, vairumtirdzniecība un

mazumtirdzniecība, lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība, māksla, izklaide un atpūta ir svarīgas pilsētas ekonomiskai attīstībai.

Tāpat gandrīz puse aptaujāto – 47 % jeb 57 respondenti – sava uzņēmuma attīstības iespējas Daugavpilī vērtē kā vidējas. 26 % jeb 31 aptaujātais attīstības iespējas vērtē kā labas. Gandrīz piektā daļa jeb 19 % tās vērtē kā sliktas, tikai 3 % kā ļoti sliktas un 5 % kā ļoti labas. Attiecībā uz izaicinājumiem un problēmām uzņēmēju visbiežāk minētās ļoti aktuālās jomas ir nodokļu politika, kvalificēta darba spēka trūkums, infrastruktūras pieejamība un kvalitāte, pašvaldības atbalsts uzņēmējiem.

Kā aktuālas jomas aptaujātie visbiežāk identificējuši augstu konkurenci, kvalificēta darba spēka trūkumu, problēmas realizēt produkciju, infrastruktūras pieejamību (industriālās teritorijas, ēkas un telpas, jo esošās ir ļoti sliktā stāvoklī, kā arī nepieciešami ceļu infrastruktūras uzlabojumi, pievedceļi, kā arī telekomunikācijas un informāciju tehnoloģijas) un kvalitāti, kontrolējošo institūciju lielo skaitu, iepirkumu konkursu politiku. Kā jomas, kuras aptaujātajiem uzņēmējiem var kļūt aktuālas, visbiežāk norādītas pilsētas līmeņa saistošo noteikumu un lēmumu prasības, negodīgi partneri un klienti, grūti pieejami kredīti un finanšu resursi un problēmas realizēt produkciju. Vairākas jomas aptaujātie uzskata par neitrālām vai neaktuālām – problēmas ar izejmateriāliem, korupcija, grūti pieejami kredīti un finanšu resursi, Eiropas struktūrfondu līdzekļu apguve. Uzņēmēji arī norāda, ka pietrūkst informācijas par pieejamā atbalsta iespējām pilsētā, trūkst arī iespējas īrēt tehnoloģiju parkus, noliktavas, administratīvās telpas ar pietiekošām inženierkomunikācijām.

Savukārt kā galvenās problēmas, ar kurām uzņēmējiem visbiežāk nākas saskarties, 71 aptaujātais ir norādījis darbaspēka trūkumu, aiz tā sekojot 64 atbildēm par nesamērīgu birokrātisko slogu (atskaites, atļaujas, kontroles utt.). Uzņēmējiem traucē arī grūtības ar uzņēmuma tālāko attīstību, augstās ražošanas izmaksas un finansējuma piesaiste.

³⁸¹ Valkas novada pašvaldības 15.02.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.

³⁸² Valkas novada pašvaldības 15.02.2024. sniegtā informācija Valsts kontroles informācijas pieprasījumā “Informācijas pieprasījums Valkas novada pašvaldībai”.

³⁸³ Pētījums par Valgas–Valkas uzņēmējdarbības vidi un pārrobežu darbaspēka plūsmu, 2019. gada jūnijs; Pasūtītājs: Valgas pagasta valde, izpildītājs: Civitta Eesti AS. Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/media/1096/download?attachment> (skatīts 06.03.2024.).

³⁸⁴ Ventpils valstspilsētas 15.02.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.

³⁸⁵ Valmieras novada pašvaldības 29.02.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.

³⁸⁶ Līdzfinansēts no Eiropas Reģionālā attīstības fonda Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas (*Next Generation Micro Cities of Europe*) Pieejams: <https://developvalmiera.lv/next-generation-microcities-of-europe/> (skatīts 10.10.2023.).

³⁸⁷ Aizkraukles novada pašvaldības 29.02.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.

³⁸⁸ Ādažu novada pašvaldības 08.03.2024. atbilde uz Valsts kontroles informācijas pieprasījumu.

³⁸⁹ Daugavpils valstspilsētas, Salaspils novada, Ventpils valstspilsētas pašvaldības.

³⁹⁰ Aizkraukles novada, Ādažu novada, Valkas novada pašvaldības.

³⁹¹ Daugavpils valstspilsētas, Valmieras novada, Salaspils novada pašvaldības.

³⁹² Daugavpils valstspilsētas, Salaspils novada, Valkas novada pašvaldības.

³⁹³ Skatīt, piemēram, <https://www.aizkraukle.lv/lv/jaunums/iespeja-istenot-savu-biznesa-ideju> (skatīts 20.03.2024.).

³⁹⁴ Ministru kabineta 14.07.2020. noteikumu Nr. 445 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 20.9. apakšpunkts. Ministru kabineta 20.02.2018. noteikumu Nr. 97 “Publiskas personas mantas iznomāšana noteikumi” 26. punkts.

³⁹⁵ Pieejams: <https://www.valka.lv/lv/jaunums/pasvaldiba-mekle-potencialo-nomnieku-nakotnes-investiciju-razosanas-ekai-un-teritorijai-spundenieki-0> (skatīts 20.03.2024.).

³⁹⁶ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes precizējumi par Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas pielikumu “Ieguldījumi degradēto teritoriju revitalizācijā Latgales plānošanas reģiona attīstības programmas pielikumā noteikto teritoriju pašvaldībās”.

³⁹⁷ Reģionālās attīstības koordinācijas padomes precizējumi par nacionālas nozīmes attīstības centru pašvaldību iesniegtajiem attīstības programmu investīciju plāniem un projektu idejām SAM 3.3.1 un SAM 5.6.2. ietvaros.

³⁹⁸ REACT–EU finansējums ir Eiropas Komisijas programmas “Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām” finansējums COVID–19 izraisītās krīzes seku mazināšanai, kas tiek piešķirts projektu īstenošanai līdz 2023. gada beigām.

³⁹⁹ 2021. gada 18. februārī tika nosūtīta VARAM vēstule Nr. 4–4/1622 ar aicinājumu pašvaldībām līdz 2021. gada 7. aprīlim iesniegt projektu ideju konceptus VARAM organizētajā 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” ceturtais projektu iesniegumu atlases kārtas “Ieguldījumi degradēto teritoriju revitalizācijā ekonomiskās aktivitātes veicināšanai pašvaldībās” (5.6.2. SAM ceturta atlases kārtā) priekšatlase, kuras rezultāti tika apstiprināti ar Reģionālās attīstības koordinācijas padomes 2021. gada 28. aprīļa protokolu Nr. 16.

- ⁴⁰⁰ Finanšu analīze uzņēmējiem tika veikta par periodu, kurā tie iesniedza apliecinājumus pašvaldībai.
- ⁴⁰¹ Finanšu rādītāju grupa tika noteikta pēc revidentu profesionālā sprieduma.
- ⁴⁰² Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA.
- ⁴⁰³ Pašvaldības sagatavotajā projekta iesnieguma dokumentācijā norādīts “nav zināms”.
- ⁴⁰⁴ Pašvaldības sagatavotajā projekta iesnieguma dokumentācijā norādīts “nav zināms”.
- ⁴⁰⁵ Pašvaldības sagatavotajā projekta iesnieguma dokumentācijā norādīts “nav zināms”.
- ⁴⁰⁶ Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA.
- ⁴⁰⁷ Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA. Ņemot vērā, ka uzņēmēja gada pārskati par 2016. un 2017. gadu nav publiski pieejami Uzņēmuma reģistra datubāzē, finanšu rādītāju analīzei izmantots uzņēmuma 2018. gada pārskats. Uzņēmums 2018. gadā nav veicis aktīvu saimniecisko darbību (nav apgrozījuma).
- ⁴⁰⁸ Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA.
- ⁴⁰⁹ Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA.
- ⁴¹⁰ Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA.
- ⁴¹¹ Finanšu koeficienti tiek noteikti par to finanšu gada pārskata periodu, kad projekts tiek iesniegts CFLA.
- ⁴¹² 07.04.2021. pārtraukta darbība, atceltas amatpersonas. Gada pārskats par 2020. gadu nav iesniegts.
- ⁴¹³ Uzņēmums dibināts 2016. gadā, uzņēmuma gada pārskatā par 2016. gadu nav iespējams aprēķināt likviditātes un aktīvu kopējo apertes koeficientu bilances posteņu neesamības dēļ. Uzņēmumam 2016. gadā nebija ieņēmumu, tikai saimnieciskās darbības izmaksas.
- ⁴¹⁴ Dati apkopoti uz 31.03.2024.
- ⁴¹⁵ Projekta beigu termiņš parasti attiecas uz termiņu, līdz kuram visām projekta aktivitātēm ir jābūt pabeigtām un līdzfinansētām saskaņā ar ES fonda prasībām. Šajā datumā projekta dokumentācijai ir jābūt pilnībā sagatavotai un iesniegtai. Skatīt: Inforegio - Guidelines on the closure of operational programmes adopted for assistance from the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund and the European Maritime and Fisheries Fund (2014-2020).
- ⁴¹⁶ Projekta beigu termiņš parasti attiecas uz termiņu, līdz kuram visām projekta aktivitātēm ir jābūt pabeigtām un līdzfinansētām saskaņā ar ES fonda prasībām. Šajā datumā projekta dokumentācijai ir jābūt pilnībā sagatavotai un iesniegtai. Skatīt: Inforegio - Guidelines on the closure of operational programmes adopted for assistance from the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund and the European Maritime and Fisheries Fund (2014-2020).
- ⁴¹⁷ Revidentu veidotā tabula, izmantojot VARAM 16.08.2024. elektroniski iesniegto informāciju.
- ⁴¹⁸ VARAM 17.10.2024. vēstule Nr. 1-13/6202.
- ⁴¹⁹ Aprēķinā tika izmatots paņēmieni, ka vienas darbavietas izmaksas ir 41 000 euro, pamatojoties uz MK 2015. gada 13. oktobra noteikumos Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 11.1. apakšpunkta un MK 2015. gada 10. novembrī noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atvērto pasākumu vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” izmantotajiem pieņēmumiem.
- ⁴²⁰ Revidentu veidotā tabula, izmantojot KPVIS pieejamo informāciju par projektiem.
- ⁴²¹ Izmaksu un ieguvumu attiecība jeb *Benefit-Cost Ratio (BCR)* ir rādītājs, kas mēra projekta vai investīcijas ienesīgumu, salīdzinot ieguvumus ar izmaksām. Šis rādītājs bieži tiek izmantots lēmumu pieņemšanā, it īpaši lielos kapitāla projektos, lai izvērtētu, vai projekts ir ekonomiski izdevīgs.
- ⁴²² Aprēķinā tika izmatots paņēmieni, ka vienas darbavietas izmaksas ir 41 000 euro, pamatojoties uz MK 2015. gada 13. oktobra noteikumos Nr. 593 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” īstenošanas noteikumi” 11.1. apakšpunkta un MK 2015. gada 10. novembrī noteikumu Nr. 645 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un 13.1.3. specifiskā atbalsta mērķa “Atvērto pasākumu vides un reģionālās attīstības jomā” 13.1.3.3. pasākuma “Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās” īstenošanas noteikumi” izmantotajiem pieņēmumiem.